

Årsmelding 2021

Sigdal kommune

Forord

Regnskapet for 2021 ble avlagt innen den formelle fristen og er rapportert til KOSTRA.

Netto driftsresultat oppfattes som det sentrale resultatmålet for kommunene. Resultatet fremkommer av forskjellen mellom driftsinntekter og driftsutgifter inkludert finansposter. Resultatet i 2021 var 23,8 millioner kroner. Det er 6,5 prosent av driftsinntektene, 4,75 prosentpoeng over fylkesmannens normtall som i 2013 ble redusert fra 3 til 1,75 prosent. Det positive resultatet skyldes hovedsakelig tre forhold: frie driftsinntekter var 13,2 mill. kroner høyere enn budsjettet, netto øremerkede inntekter var 6,8 mill. kroner høyere enn budsjettet og nettofinansutgifter var 3,7 mill. kroner lavere enn budsjettet. Korrigert for bruk av bundne driftsfond på 2,9 mill. kroner, avsetning til bundne driftsfond på 9 mill. kroner og kursgevinst/utbytte på 0,3 mill. kroner, så er korrigert netto driftsresultat kr 17,4 mill. kroner. I 2020 var korrigert netto driftsresultat 7,8 mill. kroner og i 2019 0,5 mill. kroner.

Sigdal kommune hadde i 2021 en skatteinngang på 116,5 mill. kroner. Dette er 6,5 mill. kroner over budsjett. I 2015 var det innført eiendomsskatt på verk og bruk og i 2016 på alle eiendommer i kommunen. Eiendomskatteinntekten i 2021 utgjorde 6 prosent av samlede inntekter og var på 22,2 mill. kroner. Det er 0,3 mill. kroner over budsjett. Sigdal kommune hadde i 2021 et rammetilskudd på 126,4 mill. kroner. Dette er 6,7 mill. kroner over budsjett. Økningen skyldes kompensasjon for merutgifter/inntektstap på grunn av Korona-pandemi og økt inntektsutjevning.

En faktor som også påvirker resultatbildet er regnskapsføringen av innbetalt pensjonspremie. Gjeldende retningslinjer innebærer at det er differanse mellom hva som betales inn i pensjonspremie, og hva som regnskapsføres, såkalte premieavvik. Kostnadene på tidligere positive premieavvik skal føres i regnskapet på kommende år i en amortisering. I 2021 var både premieavvik og amortiseringen av tidligere års premieavvik negativt og i sum på 9,9 mill. kroner inkl. arbeidsgiveravgift.

2021 har vært et utfordrende år med mye uforutsigbarhet og har krevd ekstraordinær innsats. 2021 var også preget av pandemien og har preget tjenestene, hverdagen til de ansatte og økonomien. For ansatte med kontorarbeidsplass har hjemmekontor vært hovedregelen dette året. Kommunens ansatte har vist stor vilje til omstilling og gjort en meget god jobb for å opprettholde god kvalitet på tjenestene og etatene har vist god budsjett disiplin. Forbruket for planområdene ble totalt på 0,2 mill. kroner under justert budsjett.

Satsingsområder 2021-2024 og resultater 2021

Satsingsområdene følger kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanen har følgende hovedsatsingsområder:

- Befolkningsutvikling
- Næringsutvikling og verdiskaping
- Infrastruktur
- Sentrumsutvikling
- Folkehelse

Befolkningsutvikling

Mål

- Den årlige befolkningsveksten på 1,5 % innen år 2030 skal foregå balansert og planmessig.
- Sigdal skal være et attraktivt sted å bo for folk i alle aldre og med ulike interesser.
- Kommunen skal beholde og tiltrekke seg unge og barnefamilier.
- Dagens boligstruktur skal opprettholdes og videreutvikles.

Resultat

Sigdal har hatt en nedgang i folketallet på 1,3 prosent i den siste tiårsperioden. I 4. kvartal 2021 var det 3 492 innbyggere i Sigdal kommune, en økning på 27 personer fra 4 kvartal 2020.

I [2021](#) var det netto innflytting på 0,9 prosent av folketallet. Denne høye innflyttingen ga vekst i folketallet dette året.

Boligbyggingstakt i Sigdal og sammenlikningssteder

Det har blitt bygget 4,3 boliger per 1000 innbyggere i gjennomsnitt de siste ti årene i Sigdal. Det er en litt høyere boligbyggingstakt enn middels av kommunene, Sigdal er rangert som nummer 160 av 356 kommuner i landet. I [2021](#) hadde Sigdal en boligbyggingstakt over middels. Sigdal var da rangert som nummer 141 av de 356 kommunene i landet når det gjelder boligbyggingstakt

I [absolutte tall](#) ble bygget 13 nye boliger i Sigdal kommune i 2021.

Arbeidet med arealdelen i kommuneplan har fokusert på å legge ut tilstrekkelige arealer til boligbygging.

I desember 2018 ble reguleringsplanen for «Sandsbråten panorama» vedtatt. Et unikt boligområde med utsikt mot fjord og fjell, som er et samarbeidsprosjekt mellom grunneier, entreprenør og boligutvikler. Dette området har hatt en positiv utvikling i 2021.

Kommunen har i samarbeid med Sigdal Utvikling iverksatt tiltak for å forsøke å få utflytta sigdøler tilbake til bygda for å bo- og leve her.

Utfordringer

Raske endringer i befolknings sammensetningen, med nedgang i antall barn og unge og en økning i antall eldre, vil stille store krav til omstillinger og effektiviseringer av tilbud og tjenester.

Utviklingen i Sigdal føyer seg inn i rekken av nasjonale utviklingstrekk; en sterk urbanisering og nedgang i yngre aldersgrupper og lav nettoinnflytting til utkantkommunene.

Både SSBs framskriving og scenariene fra Telemarksforskning viser nedgang i folketallet i Sigdal de neste årene. SSB viser i sin framskriving at nedgangen i folketallet skal stoppe opp, men Telemarksforskning mener at dette er lite sannsynlig.

Hvis Sigdal lykkes med å oppnå høy attraktivitet for næringsliv og bosetting vil nedgangen likevel bli langt mindre.

Scenariene viser at det blir vanskelig å unngå befolkningsnedgang i Sigdal, som i mange andre kommuner. Telemarksforskning anslår at to av tre kommuner vil få nedgang i folketallet fram til 2040.

Det blir en sterk vekst i [antall personer over 66 år i Sigdal frem mot 2040](#).

[Antall barn fra 0-15 år](#) vil synke fram til 2030, men med høy attraktivitet kan det bli vekst i antall barn etter 2034.

Alle scenariene viser nedgang i antall innbyggere i aldersgruppen [20-66 år](#), der vi finner arbeidsstyrken.

Det å snu en svak negativ trend i befolkningsutviklingen til en relativ sterk vekst vil kreve svært offensive tiltak og nytenking. '.

Boligmassen i Sigdal består i hovedsak av eneboliger. En lite differensiert boligutvikling gjør at man pr. i dag ikke har gode nok tilbud til personer som ønsker mindre leiligheter/enheter.

Det er liten tradisjon for samarbeid mellom kommunen og private grunneiere for å utvikle nye boligområder. Det ligger en utfordring i å skape grunnlag for felles interesser for økt boligutvikling.

Tilrettelegge for økt boligbygging med hovedfokus på utvikling av tettstedene, samtidig som jordvern og et ønske om utvikling av grender/roer for å opprettholde eksisterende boligstruktur skal hensyntas.

Muligheter for nye sentrumsnære boligområder.

Omdømmeutbygging og videreutvikling av kommunens identitet.

Næringsutvikling og verdiskaping

Mål

- Sigdal skal være en attraktiv kommune for næringsvirksomhet og sikre forutsigbare rammebetingelser.
- At kommunen skal være attraktiv som ferie- og fritids mål for besøkende og fastboende.
- Å utvikle en mer variert og bærekraftig nærings sammensetning.
- Å øke egendekningen av arbeidsplasser.
- Å redusere handelslekkasjen.

Resultat

Det fireårige industriprosjektet "Sigdal Utvikling" har hatt fokus på å legge til rette for et bærekraftig næringsliv, skape attraktive arbeidsplasser og et attraktivt bosted. Sigdal Næringsforum har i lengre tid arbeidet med en mulig ny organisering av næringslivets felles interessevirksomhet i kommunen. Behovet for å samle krefter og se sammen inn i fremtiden er pekt på som en av de viktigste elementene for å utvikle Sigdal kommune videre. Et sentralt punkt for Næringsforum har vært å utvikle en samarbeidsavtale som skal sikre en mest mulig enhetlig forståelse og forankring til beste for nærings- og utviklingsarbeidet i Sigdal kommune. Samarbeidsavtalen skal bygge på kommuneplanens samfunnsdel

og vedtatte strategier for å oppnå en positiv samfunns- og næringsutvikling. Etablering av en samlet overordnet organisering for nærings- og utviklingsaktørene har pekt seg ut som et vesentlig virkemiddel. Kommunestyret vedtok partnerskapsavtale med Sigdal Utvikling AS i desember 2021, med en årlig bevilgning på 1,750 mill. kroner. Hensikten er å gjøre næringslivet i Sigdal bedre samordnet og mer handlekraftig.

Sigdal kommunes inntreden i Kongsbergregionen har åpnet mulighet for tilgang til teknologimiljøer og dannet grunnlag for etablering av Testarena Norefjell. Initiativtakerne til Testarena Norefjell er Kongsberg kommune, gjennom Testarena Kongsberg By&Lab, Applied Autonomy og Sigdal Utvikling. Samarbeidet kan gi ny verdiskaping, basert på lokal forankring og kunnskap.

Næringsssamarbeidet i Kongsbergregionen har blitt vitalisert i løpet av 2021 og Sigdal kommune er representert v/Sigdal Utvikling AS.

Det er utarbeidet en handlingsplan for prioritering av tiltak mellom innsatsområdene i et årlig oppdragsbrev fra Rådmannsutvalget.

Følgende 4 satsingsområder prioriteres for 2022:

1. Nye arbeidsplasser innen grønn energi og grønne verdikjeder
2. Kompetanseutvikling innen digitalisering, nye forretningsmodeller og nye samspill
3. Bærekraftig utvikling av fritidsmarkedet – besøkende og fritidsbeboere
4. Synliggjøre regionens kvaliteter til vekst og utvikling for å tiltrekke investeringer og etableringer til Kongsbergregionen

Utviklingsavtale med Buskerud Næringshage

Kommunestyret har bevilget 100 000 kr til en ettårig partnerskapsavtale med Buskerud Næringshage (BNH). BNH forplikter seg til å være en aktiv aktør for næringslivet, herunder bidra med råd og veiledning for eksisterende næringsliv og avledede virksomheter, samt rådgivningstjenester til gründere som har etablert seg i kommunen. BNH og Sigdal kommune skal samarbeide innenfor områdene nærings- og forretningsutvikling. Gjennom en utviklingsavtale vil BNH legge til rette for å sikre arbeidsplasser og forbedre lønnsomheten i bedriftene i Sigdal. Det gjennomføres månedlige samordningsmøter mellom partene, som fordeler oppgaver underveis i året. I tillegg til kommunedirektør og ordfører deltar også Sigdal Utvikling AS i disse møtene.

Etablerertjenesten er et lavterskeltilbud om veiledning og opplæring til personer som planlegger å etablere sin egen virksomhet, eller driver en nystartet bedrift. Etablererkontorene tilbyr veiledning og grunnleggende etablererkurs. Fylkeskommunen har invitert kommunene, gjennom regionrådene, til å delta i en ny etablerertjeneste. Etablerertjenesten er et samarbeid mellom kommunene, NAV, Innovasjon Norge og fylkeskommunen. Tjenesten skal tilpasses regionale forhold, men ha en felles overbygging. Sigdal kommune har en rolle som "felles kontraktspart for Buskerud-kommunene" i Kongsbergregionen og har inngått en partnerskapsavtale med Buskerud Næringshage om drift av etableringsveiledningstjenesten for perioden 2022 – 2025.

Kommunal kompensasjonsordning for lokale virksomheter

Målet med ordningen er å sette kommunene raskt i stand til å avhjelpe situasjonen for lokale virksomheter for å opprettholde arbeidsplasser og viktig kompetanse i bedrifter. Hensikten er å avhjelpe situasjonen i kommuner med næringsliv som igjen rammes av nye smittevernstiltak. Sigdal

kommune har fått tilsammen 2 348 229 kr som er fordelt til serverings- og overnattingsvirksomheter og reisearrangører.

Kommunedelplan

Kommunedelplan for Tempelseter, Djupsjøen og Eggedal sentrum ble vedtatt i kommunestyret 31.03.22. Planen åpner bl.a. for i underkant av 3 000 daa til ny fritidsbebyggelse og fritids- og turistformål i fjellet. Fokuset har vært å flytte utviklingen fra tradisjonell hyttebygging til å skape en reiselivskommune med de tjenester og aktiviteter som det vil kunne medføre. Realisering av planen vil kunne få stor betydning for næringslivet i Sigdal, med tanke på aktivitet i byggeperioden, men først og fremst som følge av langsiktige ringvirkninger med økte tilbud og aktiviteter.

Utfordringer

Den høye andel utpendling gjør at mange har etablert seg med jobbmuligheter i andre kommuner. Dette bidrar til høy handelslekkasje og Sigdal kommune blir i manges øyne først og fremst sett på som en bostedskommune.

Mange enkeltforetak med liten tradisjon for å utnytte det potensial for vekst og verdiskaping, som bl.a. ligger i nettverksbygging og samarbeid mellom etablerere.

Kommunen har i dag for liten tiltrekning på unge voksne og mangler en tydelig identitet.

Kommunen mangler en tydelig og helhetlig næringslivsprofil og en arealstrategi for nye næringsarealer.

Det er liten tradisjon for samarbeid mellom de største næringene (jord- og skogbruk, reiseliv osv.) og andre næringer for mulige ringvirkninger og knoppskyting.

Utvikle de potensielle vekstnæringene (først og fremst fritids- og reiselivsnæringen) på en bærekraftig måte, og som bygger på Sigdals kvaliteter og det kommunen ønsker å identifisere seg med.

Økt behov for nettverksutbygging og gode digitale tjenester. Dette vil kunne åpne for de mulighetene som ligger i et fleksibelt arbeidsliv (arbeide/drive næring hjemmefra, fra fritidsboligen/hytta osv.).

Arbeidsledigheten i Sigdal er lav sammenlignet med andre kommuner i Viken. Arbeidsledigheten har også vært relativt lav under pandemien Andel helt arbeidsledige i Sigdal i 2021 var i snitt på 1,4 % av arbeidsstyrken.

Både kommunen og lokalt næringsliv har utfordringer med å skaffe kvalifisert arbeidskraft.

Infrastruktur

Mål

- Å sikre et høyt fokus på trafiksikkerhet og miljø.
- At kommunen videreutvikles (bosetting og næring) med fokus på redusert transportbehov.
- Å synliggjøre barn, unge og eldre (myke trafikanter) sine behov med tanke på samferdsel.

- Å bedre tilgjengeligheten til og fra kommunen og mellom kommunens tettsteder.
- At hytte- og fritidseiendommene tilrettelegges for mer fleksibel og utvidet bruk.

Resultat

Det har vært månedlige dialog møter med Viken fylkeskommune om FV 287 med tilhørende trafiksikkerhet og opprusting.

Det er åpnet for midlertidig bruksendring av fritidseiendommer som har høy standard (vei, vann og avløp) slik at disse kan benyttes som bolig (etter søknad).

Utfordringer

En moderne infrastruktur tilpasset dagens standard og krav vil få arealmessige konsekvenser og setter krav til helhetlig og langsiktig planlegging. Dette gjelder arealer bl.a. til gang- og sykkelveier, parkeringsplasser for dagsturister (spesielt i tilknytning til skiløypenettet), busslommer, møteplasser osv.

Valg av framtidig infrastruktur i tilknytning til de fire tettstedene i kommunen vil få store konsekvenser for disse stedene. Det blir derfor nødvendig å legge klare føringer for utbygging og videreutvikling av disse stedene, gjennom bl.a. egne sentrumsplaner. En oppgradering av kommunens infrastruktur vil innebære store økonomiske investeringer.

Ønsket befolkningsvekst og vekst i reiselivsnæringen vil sette krav til større kapasitet og tilgang på moderne standard innen alle områder av infrastrukturen. Endringer i adferdsmønster til økt bruk av lokale varer og tjenester og valg av miljøfremmende transport der dette er mulig.

Sentrumsutvikling

Mål

- At tettstedene Nerstad, Prestfoss, Nedre Eggedal og Eggedal sentrum skal være kommunens viktigste møteplasser for mennesker, næringsliv, handel og kreativitet.
- At Prestfoss skal styrkes og videreutvikles som kommunesentrum.
- Å utvikle Eggedal sentrum til en fjellandsby.
- Å øke lokal handel i tettstedene og demme opp for handelslekkasje.
- Å skape grunnlag for redusert bilbruk og økt tilrettelegging for myke trafikanter.

Resultat

Kommunestyret vedtok 31.03.22 å igangsette arbeidet med en sentrumsplan for Eggedal sentrum. Planen er en videreføring av kommunedelplan for Tempelseter, Djupsjøen og Eggedal sentrum, som ble vedtatt samme dato. Store deler av Eggedal sentrum ble i kommunedelplanen avsatt til boliger og sentrumsformål. Eggedal sentrum skal utvikles til å bli en «fjellandsby» med differensierte boliger tilpasset ulike grupper innbyggere, samt leiligheter, tjenester og service knyttet til fjellet. Utviklingen i Eggedal sentrum vil med det bli en del av reiselivssatsingen i Sigdal kommune. Det vil i løpet av våren bli

lagt fram forslag til planprogram for sentrumsplanen, med en framdrift som ferdigstiller planen i desember 2023.

Utfordringer

Det er i dag mangel på egnede sentrumsnære bolig- og næringsområder. Store deler av områdene i umiddelbar nærhet til tettstedene er skog eller dyrket mark.

Det er liten kultur for oppføring av boliger beregnet for salg.

Det har vært liten interesse fra private grunneiere for salg og/eller utbygging av nye boligområder med unntak av Sandsbråten Panorama.

Kommunen har liten erfaring med tettstedsutvikling. Det blir nødvendig å skape forståelse for sammenhengen mellom klimautfordringene, langsiktig arealbruk, fortetting og redusert transportbehov.

Eksisterende og tradisjonsbunden bosetting i grender/roer utfordres.

FV 287 går gjennom alle tettstedene. Befolkningsvekst og økt tilrettelegging for fritidsnæringen vil øke behovet for sikker ferdsel gjennom sentrene, f. eks. for utbygging av gang- og sykkelveier.

Folkehelse

Mål

- Innbyggerne i alle aldre og med ulike interesser skal trives.
- Folk motiveres til å ivareta egen helse.
- Utvikle differensierte boligområder for å fremme gode oppvekst- og levevilkår for alle.
- Kommunen skal fortsatt være en av Østlandets mest attraktive destinasjoner for friluft- og fritidsaktiviteter.

Folkehelsemålene nasjonalt

Norge har tre nasjonale folkehelsemål som det er bred tverrpolitisk enighet om*:

- Norge skal være blant de tre landene i verden som har høyest levealder
- Befolkningen skal oppleve flere leveår med god helse og trivsel og reduserte sosiale helseforskjeller
- Vi skal skape et samfunn som fremmer helse i hele befolkningen

Å oppnå folkehelsemålene krever innsats rettet mot befolkningen, miljøfaktorer og ulike samfunnsforhold, på tvers av samfunnssektorer. For å styrke Helsedirektoratets følge med-rolle, herunder bedre å kunne vurdere måloppnåelse, mener Helsedirektoratet det er behov for å operasjonalisere målene ved hjelp av delmål, og å utvikle indikatorer til delmålene. Dette vil bidra til å styrke langsiktigheten i det nasjonale systematiske folkehelsearbeidet. Intensjonen bak Helsedirektoratets Sektorrapport om folkehelsearbeidet (se nedenfor), er å følge utviklingen i det tverrsektorielle folkehelsearbeidet. Det har imidlertid vært en utfordring at indikatorene i stor grad har vært endret med hver folkehelsemelding, og at det derfor har vært vanskeligere å følge utviklingen over de lange tidslinjene som folkehelsearbeidet krever.

Kilde: Helsedirektoratet

Resultat

Fritid 123 er et samarbeid med Modum og Krødsherad. Det er en nettside som skal gi en oversikt over organiserte aktiviteter i kommunen til hjelp for innbygger og ansatt. Dette gir folk mulighet til å ivareta egen helse.

Folkehelseprofilen, Ung data undersøkelsen og lokal kunnskap blir brukt som grunnlag for videre arbeid med folkehelseplan/tiltak i Sigdal.

Folkehelseprofilen legges frem årlig til orientering for alle utvalg.

Utfordringer

Samhandlingsreformen setter krav til utvikling av et tjenestetilbud der kommunen i sterkere grad enn tidligere skal fokusere på å begrense og forebygge sykdom.

For at kommunen skal kunne beholde og tiltrekke seg unge og barnefamilier, må det legges til rette for møteplasser og arenaer i nærheten av der folk bor, og som ikke nødvendigvis setter krav til organisert og fysisk aktivitet.

En relativt stor interesse for utbygging av hytte- og fritidsanlegg i fjellområdene setter krav til kommunen om bevissthet om ønsket utvikling i disse områdene. Utfordringene ligger i å forvalte de fysiske kvalitetene som kommunen har på en bærekraftig måte.

En ønsket befolkningsvekst i kommunen setter krav til integrering og nettverksbygging mellom eksisterende og nye innbyggere.

Bedre utnytting av potensialet som ligger i innbyggernes frivillighetsarbeid og kommunens frivillighetssentral.

Utvikling av ny samfunnsdel

Det ble våren 2021 satt i gang revidering av Kommuneplanens samfunnsdel fra 2015. Ny plan skal gjelde for perioden 2022 – 2035 og er nå ute på høring og offentlig ettersyn med frist 25.05.22.

Planen tar utgangspunkt i følgende ni av FN's 17 bærekraftsmål:

Mål nr. 2: Utrydde sult

Mål nr. 3: God helse

Mål nr. 4: God utdanning

Mål nr. 6: Rent vann og gode sanitærforhold

Mål nr. 9: Innovasjon og infrastruktur

Mål nr. 11: Bærekraftige byer og samfunn

Mål nr. 13: Stoppe klimaendringene

Mål nr. 15: Liv på land

Mål nr. 17: samarbeid for å nå målene

De ni bærekraftsmålene skal utgjøre det overordnede rammeverket for utviklingen av Sigdal-samfunnet. Gjennom bevisste valg skal Sigdal strekke seg mot ambisjonene på en bærekraftig og framtidsretta måte.

Under hvert av bærekraftsmålene er det formulert innsatsområder (mål), som kommunen skal prioritere i planperioden. Innsatsområdene skal synliggjøres i handlingsplanen i økonomiplanen for de kommende fireårsperiodene.

Forslag til ny visjon for Sigdal kommune :

I Sigdal kan vi skapa no` sammen

Visjonen oppfordrer alle som bor og har tilknytning til kommunen til sammen å være med på å utvikle kommunen mot 2035.

Kommunen skal arbeide helhetlig med bærekraft, med ambisjoner om:

- Et attraktivt Sigdal – en kommune for det gode liv
- Et innovativt Sigdal – en kommune for utvikling og nyskaping

Likestilling

I følge likestillingsloven § 1a, 3. ledd og kommunelovens § 48-5, plikter Sigdal kommune å redegjøre for likestilling i kommunen.

Tradisjonelt er arbeidsmarkedet i kommunal virksomhet kjønnsdelt. Sigdal kommune som arbeidsplass er sterkt kvinnedominert med tradisjonelle delinger ved at flest kvinner jobber i helse- og sosial og flest menn jobber i teknisk sektor. Helse- og sosial er den største arbeidsplassen i kommunen. Innenfor oppvekstsektoren og skolene har man også sett at antall mannlige lærere har hatt tilbakegang over flere år. Kommunen har fortsatt noen få menn ansatt i skolene.

Lederlønningene i kommunen er konkurransedyktige. Ved ansettelse av nye ledere har lønnsnivået blitt hevet, dette gjelder ved ansettelse av nye mannlige og kvinnelige ledere. Opprettelse av skjevheter i lønn er gjennomført over flere år, og administrasjonen ser færre utfordringer på dette området nå, enn tidligere.

Andel ansatte kvinner i kommunen

Tall pr. 31.12.21

Årsmelding 2021

Andel kvinnelige ansatte	2017	2018	2019	2020	2021
Kom. Direktørs ledergruppe	71,4 %	71,4 %	71,4 %	71,4 %	71,4 %
Virksomhetsledere	75,0 %	70,0 %	80,0%	90,0 %	80,0 %
Assisterende ledere		83,33 %	87,5 %	83,33 %	71,4 %
Høyskole med tilleggs utd.	100 %	100 %	87,5 %	90,0 %	90 %
Høyskole	89,0 %	91,7 %	97,1 %	87,5 %	91,7 %
Fagarbeider + - NY 2021					100 %
Fagarbeider	83,6 %		81,3 %	75,7 %	84,0 %
Ufaglærte	95,5 %		100 %	100 %	97,9 %
Pedagogisk personale	82,7 %		93,6 %	93,5 %	91,5 %

Gjennomsnittslønn fordelt på kjønn

Tall pr. 31.12.21

Ved beregning av gjennomsnittlig årslønn er det tatt utgangspunkt i årslønn etter 100 % stilling.

Årsmelding 2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Kom direktørs ledergruppe	722 000	742 457	780 929	822 208	843 836
Kvinner	675 800	693 080	902 600	774 900	794 400
Menn	837 500	865 900	732 260	916 825	967 425
Tjenestestedsl edere	597 188	652 965	652 310	663 510	697 880
Kvinner	586 517	651 479	534 800	690 000	719 375
Menn	629 200	656 433	681 688	425 100	611 900
Assisterende ledere		470 700	595 578	614 259	643 529
Kvinner		438 440	705 950	599 990	654 617
Menn		632 000	564 043	685 600	680 000
Høyskole +	501 933	536 725	562 300	601 560	588 709
Kvinner	501 933	536 725	575 000	603 622	586 680
Menn	0	0	560 486	583 000	609 000
Høyskole	481 967	483 203	530 261	543 012	563 431
Kvinner	478 491	479 167	571 800	541 795	561 598
Menn	510 213	514 914	526 188	551 533	580 233
Fagarbeider +					479 695
Kvinner					479 695
Menn					0
Fagarbeider/hjelpepleier	405 125	419 770	446 921	444 532	449 586
Kvinner	404 416	421 196	429 525	445 992	453 869
Menn	408 744	412 561	450 703	435 633	448 768
Ufaglærte	383 449	386 854	399 858	394 852	419 596
Kvinner	385 063	388 624	399 858	394 852	419 600
Menn	351 167	363 850			419 400
Pedagogisk personale	431 968	538 865	552 378	555 837	577 810
Kvinner	506 792	540 712	552 612	556 493	578 015
Menn	425 452	522 612	548 167	546 433	575 600

Kommentarer til tabellen:

Tabellen viser at det er menn som er lønnsledene i kommunedirektørens ledergruppe. Dette skyldes kommunedirektørens lønn.

Kvinner er lønnsledende for gruppene fagarbeidere, fagarbeider med videreutdanning, ufaglærte og pedagogisk personale. I gruppen fagarbeidere med videreutdanning og ufaglærte er det i 2021 kun kvinner.

Deltid ufrivillig eller frivillig?

Sigdal kommune har mange kvinnelige ansatte som jobber deltid. Arbeidsgiver opplever fortsatt at dette er frivillig deltid da de søker om permisjon fra sine stillinger som i utgangspunktet er hel- eller større deltidsstillinger. Bakgrunnen for de fleste permisjoner er omsorg for barn. I Sigdal er det fortsatt vanlig å

ta forlenget ulønnet permisjon etter endt foreldrepermisjon. Fortsatt er det en stor andel kvinner som har delvis permisjon fra sin stilling grunnet omsorg for barn.

Arbeidsgiver ser at ved rekruttering av nyansatte er det nødt til å lyse ut 100 prosent stillinger. Ved ledige deltidsstillinger skal det fortrinnsvis utlyses internt så ansatte med ufrivillig deltid har mulighet til å utvide sine stillinger, det er overraskende få som søker på disse utlysningene.

Fremming av heltidskultur er fortsatt en utfordring siden dette også har røtter i en likestillingsdebatt og tradisjonelle kjønnsrollemønstre som står sterkt i Sigdal.

Ansatte med nedsatt funksjonsevne og minoriteter

Sigdal kommune har ingen ansatte med store funksjonshemminger. Kommunen har heller ikke hatt søkere til ledige stillinger med store funksjonshemminger. Kommunen har ansatte med mindre funksjonshemminger som nedsatt hørsel og det er ansatte som har fått omgjort sine stillinger helt eller delvis pga. slitasje og skader. Dette tilpasses gjennom oppfølging av sykemeldte som skjer i Oppfølgingsutvalget. Sentraladministrasjon har fra 2016 stilt en praksisplass til disposisjon for person med funksjonshemming, Personen utfører enkle kontoroppgaver. Under covid-19 pandemien har det vært utfordrende å tilrettelegge med oppgaver for denne ansatte.

Sigdal kommune har ansatte med utenlandsk bakgrunn og grupper som er i minoritet sett i forhold til lokalsamfunnet forøvrig. I kommunen er det ansatte med bakgrunn fra nasjoner som Ukraina, Russland, Afganistan, Tyskland, Litauen, Syria, Sverige og Nederland. Det er andre i kommunen som har minoritetsbakgrunn, men flesteparten av de ansatte er etnisk norske. Hovedpremissene for ansettelse i kommunen er kompetanse, egnethet og i tillegg må norsk beherskes muntlig og skriftlig slik at den ansatte forstår og blir forstått av sine kollegaer og brukere. Dette gir også en økt sikkerhet for kollegaer og brukere av kommunale tjenester.

Annet

Rekruttering for grupper innen helsefag er merkbart vanskeligere enn tidligere. Selv i år med pandemi og høy arbeidsledighet har dette vært en utfordring. Spesielt vanskelig er det å få dekket opp sykepleiere og ingeniører.

Samarbeidet med arbeidstakerorganisasjonene fungerer godt. Samarbeidsmøter med de tillitsvalgte er videreført og videreutvikles i forbindelse med løsning av nye oppgaver. Samarbeidsmøtene har i perioder vært ukentlig gjennom pandemien.

Stadig nye krav til oppfølging av rutiner innenfor området personal (rekruttering, løpende personal saker, lønnsforhandlinger, HMS [helse, miljø og sikkerhet], utarbeidelse av interne reglement/retningslinjer større planarbeider), som saksbehandlingssystemene Elements, Visma og digitalisering har ført til at de menneskelige ressursene til ivaretagelse av dette saksområdet er knappe.

HMS

Helse-, miljø- og sikkerhet (HMS)

Kommunens arbeidsmiljøutvalg har det overordnede ansvaret for HMS arbeid. Ute i virksomhetene er det lokale verneombud som er de ansattes kontaktpunkt vedrørende HMS. Oppfølgingsutvalget følger opp ansatte med langtidsfravær.

Kommunen har digital HMS-håndbok fra KF (tidl. kommuneforlaget). I tillegg er det avviksmelding via Compilo, som er kommunedirektørens internkontrollsystem. Det er ansatte i helse- og sosial som er flinkest til å melde avvik. Gjennom Compilo utvikles også ROS-analyser.

Årlig gjennomføres HMS-rapport ute i virksomhetene. Dette er en gjennomgang av leder sammen med verneombud.

Kommunens hovedvernombud er Nina R. Gjellerud.

Miljø

Avfall og avløp:

Kommunen har fra 1. juli 2021 gått inn i Renovasjonsselskapet for Drammensregionen IKS. Full kildesorteringsløsning for husstandene ble satt i drift fra ca 1. desember. Det ble i løpet av 2021 jobbet med forberedelser til utvidelse av ordningen også for fritidsbebyggelsen. Dette vil ruller ut i løpet av sommeren 2022. Endringene vil gi en betydelig økt kildesortering og gjenvinningsgrad for avfall fra husstandene og fritidsboligene.

Det er inngått et samarbeid med Krødsherad kommune om felles renseanlegg for deler av fjellet mot Krødsherad. Dette vil strategisk sett gi muligheter for overføring av deler av avløpsvannet fra fjellet til Hallingdalsvassdraget. For Sigdal er dette viktig for å avlaste Simoavassdraget.

Det er en relativ lav andel av husstandene i Sigdal som er tilknyttet kommunens 4 renseanlegg. Flertallet av husstandene har egne spredte avløpsanlegg. Disse har i dag tilsyn ved tømming. Kommunen er i gang med forberedende arbeid på systematisk tilsyn med de spredte avløpsanleggene. Plan for tilsyn og reviderte forskrifter vil bli lagt fram for politisk godkjenning i 2022. Det er totalt ca 2000 spredte avløpsanlegg i bygda og på fjellet i Sigdal kommune.

Fornybar energi:

Kommunale bygg i Prestfoss varmes opp med fornybar energi fra fjernvarmeanlegg basert på bioenergi. Oljefyring er faset ut i resten av bygningsmassen, som har oppvarming basert på elektrisitet. Det er et potensiale både for energiøkonomisering og andre oppvarmingsløsninger i deler av den øvrige bygningsmassen.

Landbruk:

Gjennom tilskuddsordningene Regionalt miljøprogram (RMP) og Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) legges det til rette for å redusere bla erosjon og avrenning til vassdraget vårt. Dette gjøres via hydrotekniske tiltak og erosjonssikrende arbeid. I tillegg stimuleres det gjennom RMP til redusert jordarbeiding om høsten med arealer i stubb, bruk av fangvester, gras på flomutsatte områder og

grasdekte vannveier og kantsoner mm. Det oppfordres også til drenering med ordninga Tilskudd til drenering av jordbruksjord. Tiltak som drenering reduserer utslipp av lystgass fra jorda og grønt plantedekke store deler av året er også viktig mht bla binding av CO2. Landbrukskontoret driver informasjonsarbeid ut til grunneierne for å bidra til at nevnte tilskuddsordningene tas i bruk og miljøet ivaretas.

Vannområdet Simoa:

Sigdal kommune har det administrative ansvaret for vannområdet Simoa. Det blir årlig gjennomført overvåkning av vassdraget for å følge med på tilstanden og for å øke kunnskapsgrunnlaget. Det er nødvendig å vite hvordan det står til med vannet, hvilke miljømål som skal nås og hvilke tiltak som skal gjennomføres for å nå målene. Arbeidet er en del av EU sitt vanndirektiv. Kommunen har ansvaret for å sikre innbyggerne trygt drikkevann, reine badeplasser og ivareta fisk og anna naturmiljø langs vassdraga. Koordinator for VO Simoa er tilknyttet landbrukskontoret.

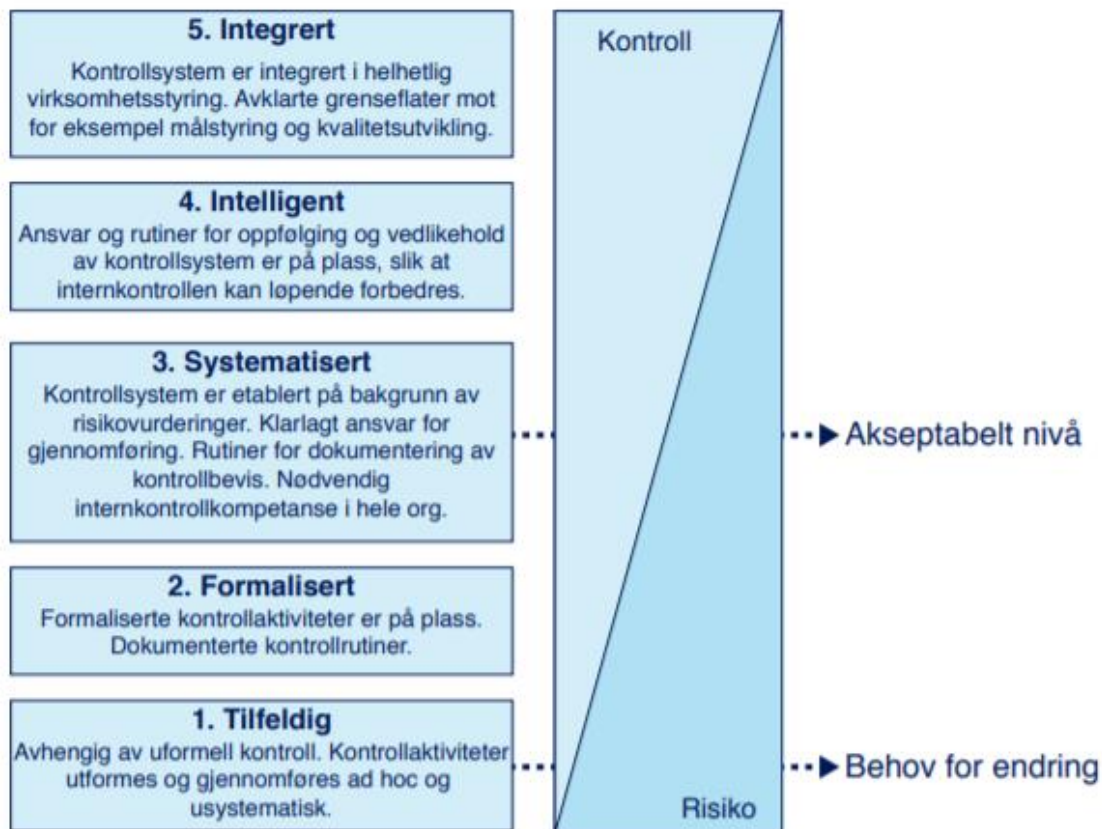
Internkontroll

Internkontroll er en lovpålagt, kommunal oppgave jf. Kommunelovens § 25-1. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Internkontroll skal bidra til at vedtatt politikk blir gjennomført, at tjenestene er av god kvalitet og at ressursene brukes effektivt og riktig. Dette er viktig for tilliten til kommunesektoren og lokaldemokratiet. Kommunen skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen er ansvarlig for internkontrollen. Sigdal kommune innførte i 2021 [Compilo](#) som verktøy for kvalitetsstyring og internkontroll. I dette verktøyet er alle relevante lover og forskrifter tilgjengelig - i tillegg til maler for blant annet prosedyrer, tilsynsberedskap og vurdering av risiko. Her finner man også lenkesamling til andre elektroniske systemer kommunen benytter, herunder internkontroll for bygg/eiendom. Det er det samme verktøyet som benyttes i Kongsbergregionen. Etter kommuneloven § 25-2, skal kommunedirektøren rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Veileder

KS sin veileder "[orden i eget hus](#)" benyttes som grunnlag for arbeidet med styrket internkontroll.

Modenhetskala

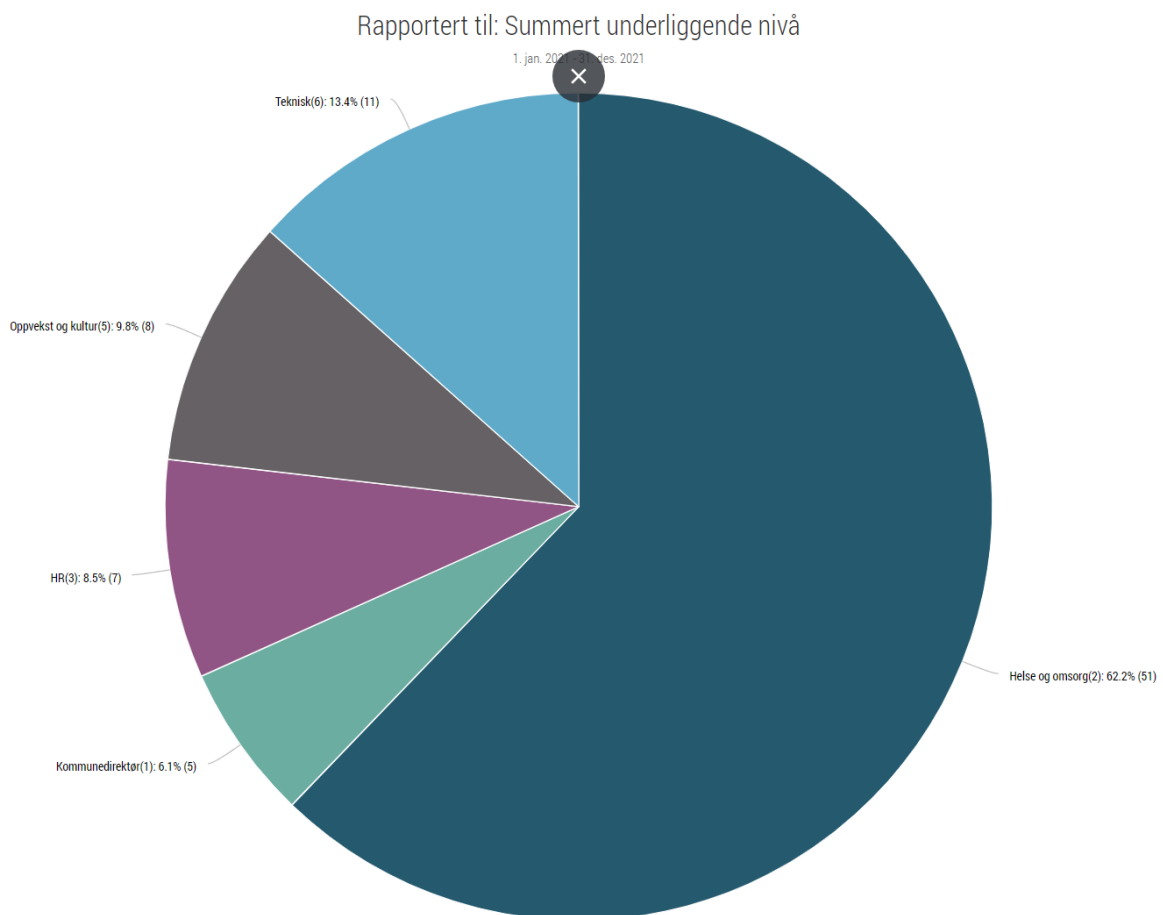
Figur 5. Modenhetsnivå for internkontroll (KRD)

Etter en intern analyse har vi vurdert at Sigdal kommune er på nivå 2 i en modenhetskala for internkontroll. Kommunen har styrket fokus på internkontroll og har som ambisjon å utvikle et modenhetsnivå som ligger mellom 3 og 4.

Aktiviteter 2021

- Forberedelser oppstart Compilo: Bygge struktur og overføring av data fra det forrige internkontrollsystemet til Compilo har vært en av hovedoppgavene i 2021, i tillegg til å få god superbrukeropplæring i systemet
- Oppstart utrulling Compilo: Oppstartsdato 22.11.21: Informasjon ut og korte opplæringsøkter på Teams. Ledergruppa og Helse først ut. Arbeidet med utrulling fortsetter i 2022. Korte temaøkter (eksempelvis "hvordan melde avvik") har vært en vellykket metode så langt. Det er viktig at alle i organisasjonen kjenner systemet, har enkel tilgang og bruker det i sitt daglige virke (rutiner, avvik mv). Videreutviklingen av systemet med å sy sammen en modulpakke som passer for vår drift og bruke Compilo som en inngangsportale for de systemene alle må forholde seg til for å holde god internkontroll er påbegynt i 2021 og fortsetter i 2022.
- Opplæringsplattformer: Teams for internopplæring, forøvrig: digitale kurs i Compilo og andre e-læringsløsninger.
- Rutiner/prosedyrer/planer: Det som lå i KF kvalitet (forrige internkontrollsystem) er overført til Compilo. I den sammenheng har også en god del av våre rutiner gjennomgått en oppdatering.

- Risikokartleggingsverktøy: Det å få et godt standardverktøy for risikokartlegging har vært bra. Opplæring og utrulling er påbegynt og vil fortsette i økt tempo i 2022. Det er viktig å få dokumentert den risikovurderingen vi foretar i virksomhetene. HMS, inklusive vold og trusler mot ansatte, har vært hovedfokus, men andre relevante temaer som smitterisiko mv er det også jobbet med. Risikoanalysearbeidet gjøres enkelt og tilgjengelig og skal sikre medvirking. Kommunedirektøren har startet arbeidet med en overordnet risikovurdering knyttet til helheten i internkontrollen. Hensikten med dette arbeidet er å identifisere og vurdere risiko som kan ha betydning for hvorvidt internkontrollen fungerer etter intensjonen.
- Avviksbehandling: Illustrasjon: Oversikt per sektor. Merk oppstart 22.11.21. Alle har fått grunnleggende info for å melde og behandle avvik i Compilo. Det rapporteres månedlig på avvik i utvidede ledermøter, der også tillitsvalgte er representert.

Figuren viser utdrag av året 2021 (nov og des) og avvik fordelt på område: Man ser at de fleste områder bruker avvikssystemet, men her er det forbedringspotensiale. Det er en ønsket utvikling at alle virksomheter bruker avvikssystemet aktivt. Målet er forbedring. Det er innarbeidet i kulturen i Helse og sosial på å melde avvik som forbedringstiltak. Dette ser man også i diagrammet over.

Tilsyn i 2021

Kilde: Sigdal kommunes sak og arkiv system (ESA), [VIKUS- Viken kontrollutvalgsekretariat IKS](#), [Kontrollutvalgets årsrapport](#)

Forvaltningsrevisjonen: Sosialhjelp bosatte flyktninger.

- Viken kommunerevisjons oppdrag fra kontrollutvalget i Sigdal kommune avsluttet forvaltningsrevisjonen i januar 2021. Problemstillingen «Har tildeling av økonomisk stønad (sosialhjelp) til bosatte flyktninger i Sigdal i tråd med gjeldende regelverk i perioden fra 2016?» ble undersøkt og besvart. Endelig rapport ble publisert januar 2021 og revisjonen er avsluttet. Revisjonens samlede vurdering er at tildeling av økonomisk stønad (sosialhjelp) til bosatte flyktninger i Sigdal kommune ikke var i tråd med gjeldende regelverk i 2016 og første halvår 2017, men etter dette har vært i tråd med gjeldende regelverk. Lenke til Viken kommunerevisjons rapport ["Sosialhjelp til bosatte flyktninger, januar 2021"](#)

Arkiv/fellestjenesten: Avvik arkivtjenesten.

- 2021/4278 Tilsyn - arkivhold i Sigdal kommune. **Arkiverket** gjennomførte i august 2019 et tilsyn med arkivtjenesten i Sigdal kommune. I rapporten fra tilsynet ble det gitt 5 pålegg som måtte utbedres. Arkiverket har avsluttet tilsynet men påleggene er oversendt Viken kommunerevisjon og vil bli fulgt opp. Internkontroller har sammen med arkivansvarlig utarbeidet en revidert framdriftsplan som man internt skal jobbe etter, med gjennomføring i løpet av 2022.

Pålegg	Forrige rev frist	Tiltak (hvordan)	Status	Ny frist
Pålegg 1: Dokumenter hvordan arkivansvaret er ivarettatt	02.06.20	Pågår. Ferdigstilles		31.08.22
Pålegg 2: Oppdater arkivplanen	01.10.20	Arkivplan.no		31.12.22
Pålegg 3: Kartlegging og dokumentering av aktive og avslutta elektroniske systemer som inngår i arkivet	01.10.20	Helsesjekk av historiske baser/arkivsystem. Ajourhold Digiorden. Avhengig av sektorene (lederne)	Fokus	31.12.22
Pålegg 4: Utarbeid rutiner for elektronisk behandling av arkivdokumenter	01.08.20	Pågår. Innebærer involvering av alle sektorene i kommunen (fagsystemene), i tillegg til overordnede og felles rutiner som utarbeides av arkivansvarlig.		31.12.22
Pålegg 5: Utarbeid plan for langtidsbevaring av elektronisk arkivmateriale	01.01.21	Avleveringsplan til IKA kongsberg er under utarbeiding. Gjelder ca 250 hyllemeter. Selve avleveringen vil foregå i perioden 2022-2025. (prosjekt) Sikri og Kikt er samarbeidspartnere.		31.08.22

Fellesområdene: Forenklet etterlevelseskontroll innkjøp:

Utdrag fra kontrollutvalget utredning: *"Ny kommunelov har gitt revisor en ny oppgave kalt forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. I november 2021 vedtok kontrollutvalget i sak 57/21 forenklet etterlevelseskontroll av offentlig anskaffelser som område."*

"Grunnlag for konklusjon med forbehold.

To av de syv kontrollerte leverandørene har avtaler fra henholdsvis 2003 og 2009, og ytterligere en anskaffelse er foretatt fra leverandør hvor rammeavtale er utgått. Videre har en leverandør levert tre tjenester til kommunen hvor to av tjenestene er hht inngåtte årsavtaler, hvor samme leverandør er benyttet i en årrekke uten å innhente tilbud fra andre leverandører."

"Konklusjon med forbehold.

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis har vi, med unntak av forholdet nevnt i avsnittet "grunnlag for konklusjon med forbehold" ovenfor, ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til tro at Sigdal kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i de interne rutineene som gjelder for utlysning av anskaffelser og bruk av anskaffelsesprotokoll."

- Revisor har valgt å se nærmere på i hvilken grad kommunen etterlever regelverket for offentlige anskaffelser og vil undersøke følgende:
 - Har kommunen innhentet tilbud i tråd med føringene i regelverket for offentlige anskaffelser?
 - Har kommunen overholdt kravet til dokumentasjonsplikt?
- Brev nr. 30 vedrørende forenklet etterlevelseskontroll av anskaffelser ble sendt kontrollutvalget 17.02.2022. Brevet ble behandlet av kontrollutvalget i møte 21.03.2022 (sak 18/22) hvor det ble vedtatt at kontrollutvalget ville vurdere en nærmere undersøkelse av anskaffelser i 2022 og ønsket en prosjektplan til møte 30.05.2022.

Helse og sosial: Landsomfattende tilsyn med tvungen somatisk helsehjelp 2021.

- 2021/4192 Tilsyn - tvungen legeundersøkelse - referert sak 21/165. Se også sak 2021/5229 landsomfattende tilsyn med tvungen somatisk helsehjelp. Sigdalsheimen ble ikke trukket ut til tilsyn, men ble trukket ut til selvevaluering og egenkontroll i pasientjournaler og av vedtak. Sigdalsheimen deltok på 2 samlinger med fokus på tilsynet og oppgavene man har ansvar for. Egenvurderingskjema ble sendt inn, men har ikke fått noe svar på dette. Siste samling i det landsomfattende tilsynet ble avlyst p.g.a corona.

Helse og sosial: Tilsyn HMS i hjemmetjenesten 2021.

- 2021/4362 Melding om tilsyn - Sigdal kommune: Arbeidstilsynets tilsyn ift HMS i hjemmetjenesten 23.11.21 ble det avdekket 3 forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Hjemmetjenesten har fått utsatt frist for lukking av avvik til 20.05.22. Arbeidet med å lukke avvikene ble påbegynt i 2021 og fortsetter fram mot mai 2022, med mål om å lukke avvikene innen fristen:
 - Pålegg 1: HMS arbeid - Kartlegging og risikovurdering
 - Pålegg 2: HMS arbeid - Tiltak og plan

Helse og sosial: Tilsyn oppfølging og tilrettelegging ifm krisesentertilbud Sigdal kommune

- Sak 2021/2189 - Interkommunalt krisesenter samarbeid - 2021 - referert sak 16/1246

Utdrag fra kontrollutvalgets utredning: *"Tema for tilsynet var å undersøke om Sigdal kommune sørger for at de gjennom sitt krisesentertilbud sikrer tilrettelegging for utsatte brukergrupper, med spesielt fokus på kommunens arbeid med reetablering etter opphold på krisesenter"*

"Konklusjon. Det ble ikke avdekket lovbrudd under tilsynet og tilsynet er derfor avsluttet. Statsforvalteren forventer imidlertid at kommunen følger våre anbefalinger nevnt i punkt 6.1 om at kommunen utarbeider rutiner for samarbeid mellom Nav og krisesenteret og mellom barnevern og krisesenteret. Som nevnt i punkt 6.2 anbefaler vi videre at kommunen arbeider med å identifisere utfordringer og redusere risiko for svikt på området."

Hjemmetjenester og sykehjem: Kontrollutvalgets forvaltningsrevisjon om internkontroll.

Årsmelding 2021

- Anbefalinger: fortsetter arbeidet med å ta i bruk kommunens elektroniske kvalitetssystem og tar i bruk programmets funksjonalitet/muligheter for systematisk kvalitetsutvikling.
 - • jobber med å bedre kulturen for avviksmeldinger der dette synes å mangle.
 - • ser på hvordan en mer ensartet i journal kan dokumentere at legemiddelgjennomgang inkludert vurdering av interaksjon er foretatt (gjelder spesielt brukere på sykehjemmet, i hjemmetjenesten er en avhengig av dokumentasjon fra og samarbeid med fastlegene for å få dette til).
- Rapport: [Internkontroll og praksis på områdene medisiner, ernæring og hygiene innen hjemmeboende tjenester og sykehjem i Sigdal kommune.](#)
- Kontrollutvalget fikk informasjon om forbedringstiltak og praksis ihht anbefalingene fra Kontrollutvalget. Saken ble tatt til orientering uten ytterligere kommentarer.

Helse: Tilsyn av farmasøyt 2021

Alle virksomhetene i pleie og omsorg (Sigdalsheimen, hjemmetjenesten og TTF) hadde tilsyn av farmasøyten i 2021. Tjenesten jobber fortsatt med retningslinjer og skal starte på risikoanalyse av legemiddelhåndteringen etter hvert i 2022. Tjenesten har avklart videre oppfølging av farmasøyten på disse avvikene.

Teknisk: Tilsyn med drikkevannbasseng 2021.

- 021/3103 Tilsyn med drikkevannbasseng 2021 - referert sak 20/1512: Mattilsynet fattet vedtak om vedlikeholdsplan for drikkevannbassenget ved Prestfoss, Nerstad, Eggedal og Enger vannverk. Den 18.08. bekreftet Mattilsynet at vedtaket for alle vannverkene var etterkommet.

Teknisk: Tilsyn slamlaguner 2020.

- Statsforvalteren avslutter og godkjenner tilbakemelding fra kommunen m langsiktige planer for anleggene. Egenkontrollrapport fra 2020 i og tvangsmulkt frafaller: Statsforvalteren i Oslo og Viken gjorde i 2021 en inspeksjon ved Båsheim og Grasvikmoen laguneanlegg for avløpslam. Rapporten viste tre avvik. Lederen av driftsavdelingen redegjorde for plan for lukking av avvikene. Dette følges opp av kontrollutvalget i 2022:
 - 1. Virksomheten tok inn større mengder slam enn tillatt
 - 2. Virksomheten hadde ikke et tilstrekkelig oppdatert internkontrollsystem
 - 3. Virksomheten hadde mangelfull oppfølging av prøvetakingsplan.

Teknisk: Tilsyn asbest 2020.

- 2021/3158 Postalt tilsyn - asbest referert sak 20/573. De tre påleggene fra tilsynet er oppfylt pr 29.09.21 :
 - 1. Krav om opplysninger.
 - 2. Pålegg - Asbest- Informasjon og opplæring.
 - 3. Pålegg- Asbest- rutine for å kartlegge asbest ved oppdragsforhold.

Teknisk: Forenklet etterlevelsekontroll av Selvkost:

- Revisor har kontrollert om
 - • beregninga av selvkost er i samsvar med regler og retningslinjer ? • avsetning til og bruk av selvkostfond er i samsvar med regelverk ?
 - • kommunestyret har fastsatt gebyrsatser for alle aktuelle gebyrområder ?

- • kommunen har fastsatt lokal forskrift for avfall og feiing i samsvar med regelverket ?
- Når det gjelder resultatet av revisors kontroll, så konstateres det at kommunen ikke har lokal gebyrforskrift for feiing. For renovasjon er det vedtatt 29. april i år en lokal forskrift. Ellers er det ikke påvist vesentlige feil eller mangler.

Teknisk: Tilsyn Brann 2021.

- 2021/1244-4 Sigdalsheimen DRBV . Ingen avvik eller anmerkninger.

Systematisk forbedringsarbeid/LEAN metodikk

Systematisk forbedringsarbeid settes i nær tilknytning til internkontroll og “orden i eget hus”. Kommunedirektøren har også valgt å sette inn internkontroller som lederstøtte i prosjekter/ i planarbeid og evt områder som har behov for ekstra lederstøtte i perioder med stort arbeidspress. Målet er å holde “orden i eget hus”. Det er også viktig for internkontroller å ha en oversikt over hele organisasjonen.

Tjenesteområder med særskilt oppmerksomhet i 2021:

Ekstra lederstøtte i endringsprosesser, samt i planprosesser, bidra inn i erfaringsoverføring i lederskifter, bidra inn i ekstraordinære situasjoner som lederstøtte i pandemien, har alle vært oppgaver som har vært håndtert i 2021:

Eiendomsforvaltningen og driftspersonalet (renhold og vaktmester): Lederstøtte i arbeidet med oppstart og etablering av eiendomsavdeling under ledelse av eiendomsforvalter.

Egen LEAN prosess for den nyetablerte fagavdeling for renhold, ledet av renholdskordinator. Organisatorisk er denne lagt under eiendomsforvalter. Målet var å få best mulig organisering og bygge på det som var bra med gammel organisering og samtidig få økt fokus på fag og utvikling.

Sigdalsheimen lederstøtte budsjett- og økonomirapportering med ny virksomhetsleder.

Økonomiavdelingen: Lederstøtte økonomiplanarbeid.

Fellestjenestene. Lederstøtte planarbeid: Delegeringsreglement inn i det digitale verktøyet [KF delegring](#).

Medarbeiderundersøkelse: 10-faktor oppfølgingsarbeid/ gjennomgang etter tidligere gjennomført undersøkelse i enkelte avdelinger: Kjøkken, renhold, helsestasjonen, ledergruppa, basert på KS sitt oppsett for oppfølgingsarbeid 10-faktor. Begrensninger i utrulling av arbeidet pga pandemien.

Medvirkningsprosesser samfunnsdelen: Bistå kommuneplanlegger i arbeid med gjestebudsmodellen og involvering av innbyggere og fritidsbeboere.

Bærekraftig drift Sigdal kommune: Eiendomsrasjonalisering og Effektiv ressursbruk: Prosessveileder for leder i prosessene. Oppstart 2021. Prosjektene begynner for fullt i 2022.

Fysio Ergo avdelingen: LEAN gjennomgang av avdelingen: Oppgaver og ansvar: Kartlegging og forbedringsprosesser. Mål om tydeligere ansvarsfordeling og rolleavklaring både internt i fysio/ergo og

også i forhold til tjeneste avdelingen gir eller prosjekter avdelingen har med andre virksomheter i kommunen slik at forventninger blir realistiske og arbeidsmengden overkommelig.

Digiorden: Digital informasjonsforvaltning: Oppfriskingskurs desember 2021. Fokus videre i 2022.

Politiske saker og møter

Utvalg	Antall politiske saker 2021	Antall politiske saker 2020	Antall møter 2021	Antall møter 2020	Antall faste medlemmer
Administrasjonsutvalget/ partssammensatt utvalg	46	35	7	5	10
Arbeidsmiljøutvalget	11	17	4	4	9
Barn og unges kommunestyre	0	0	0	0	-
Byggutvalget			4		7
Eldrerådet	27	17	9	5	5
Formannskapet/kom.delplan	159	153	23	14	7
Hovedutvalget for helse og sosial	33	37	9	5	7
Hovedutvalget for næring og drift	111	75	13	7	7
Hovedutvalget for oppvekst og kultur	56	42	11	5	7
Klageutvalget (formannskapet)			1		7
Kommunalt foreldreutvalg		20	2	6	8
Kommunestyret	144	122	10	8	21
Sigdal kommunale råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	27	14	9	4	5

Årsmelding 2021

Ungdomsrådet	0	0	0	0	-
Valgstyret	19		4		7

Befolkningsutvikling 4. Kvartal 2021

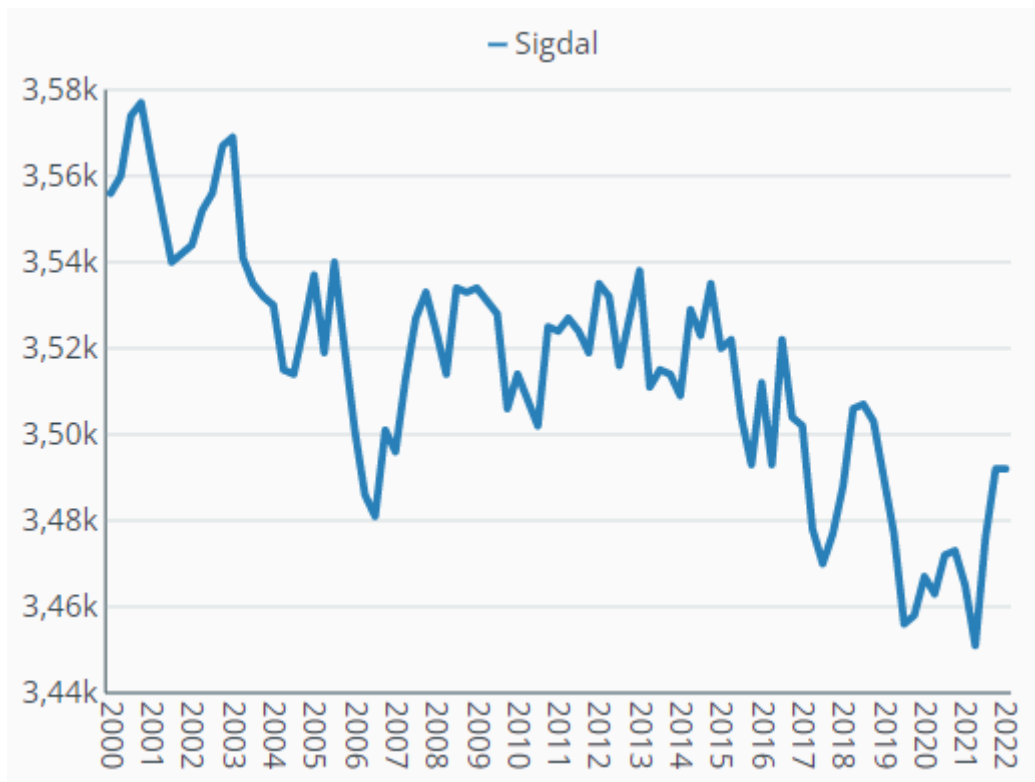
	2018	2019	2020	2021
Folketall ved inngangen av kvartalet	3 488	3 490	3 467	3 465
Fødte	26	23	30	22
Døde	31	32	23	28
Fødselsoverskudd	-5	-9	7	-6
Innvandring	20	9	5	20
Utvandring	9	3	8	15
Innflytting, innenlands	120	118	129	139
Utflytting, innenlands	124	139	134	113
Netto innvandring og flytting	7	-15	-8	31
Folkevekst	2	-23	-2	27
Folketallet ved utgangen av kvartalet	3 490	3 467	3 465	3 492

Befolkningsvekst i Sigdal

I figuren ser vi utviklingen av folketallet i Sigdal i [absolutte tall](#) siden begynnelsen av 2000.

Folketallet i Sigdal har en fallende om enn ujevn trend. Ved inngangen til 2022 var det 3 492 innbyggere i kommunen. Det ble vekst i folketallet i 2. og 3. kvartal 2021.

Folketallet har falt med 1,8 prosent siden 2000. På samme tid har det vært en vekst på 21,1 prosent i Norge.

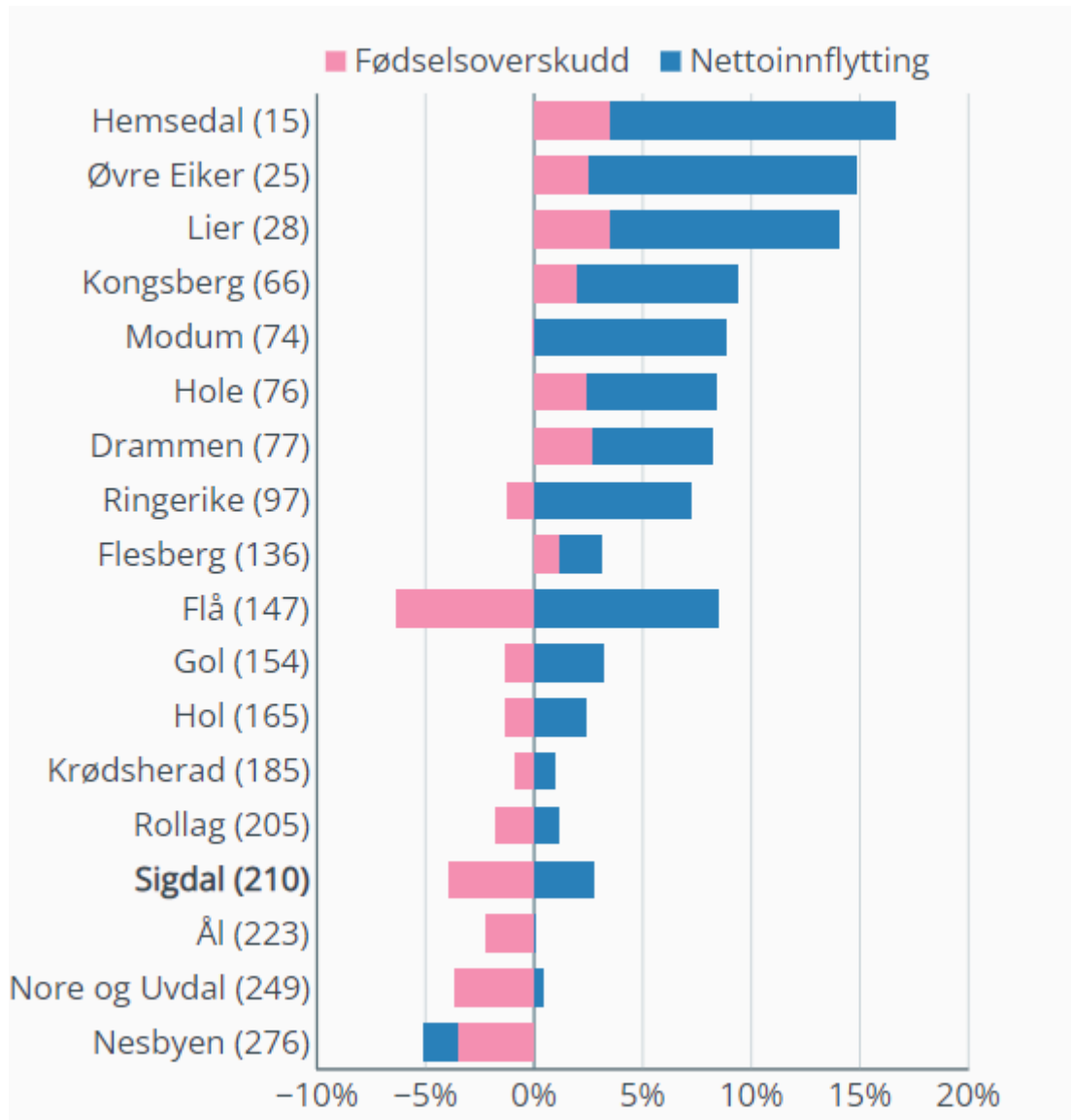

Befolkningsvekst sammenlikning

I figuren kan vi se befolkningsveksten i Sigdal og sammenlikningsstedene i den siste tiårsperioden. Befolkningsveksten er dekomponert i fødselsoverskudd og nettoflytting.

Sigdal har hatt en nedgang i folketallet på 1,3 prosent i den siste tiårsperioden. Det var en negativ fødselsbalanse som tilsvarte 4,0 prosent av folketallet som skapte nedgangen. Sigdal hadde en netto innflytting (inkludert innvandring) på 2,7 prosent av folketallet i denne perioden.

I 2021 var det netto innflytting på 0,9 prosent av folketallet. Denne høye innflyttingen ga vekst i folketallet dette året.

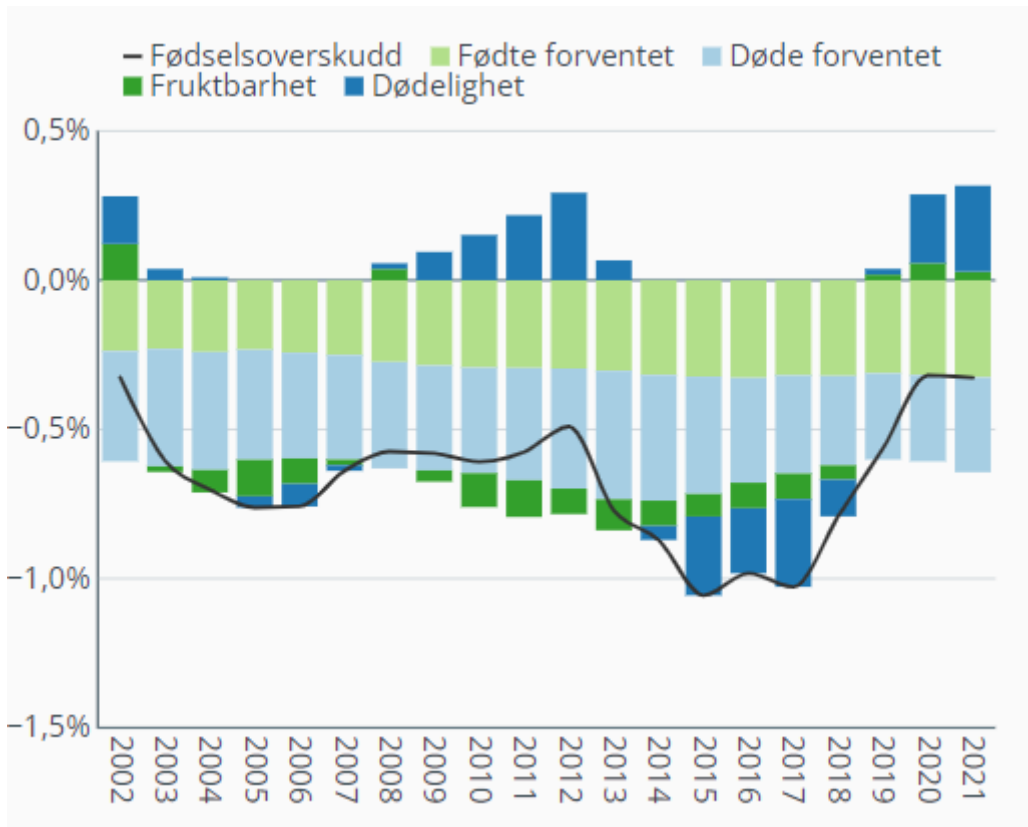

Fruktbarhet og dødelighet i Sigdal

I figuren viser vi en analyse av hvorfor fødselbalansen i Sigdal avviker fra landets. Det er fire drivkrefter som kan forklare dette. Forventet antall fødte er et resultat av hvor mange kvinner i fødedyktig alder det er i befolkningen i Sigdal. Forventet antall døde er knyttet til andel eldre i befolkningen. Forventet fødselsbalanse relativt til landet vil da være summen av forventet antall fødte og døde.

Relativ fruktbarhet viser om det fødes flere eller færre enn forventet, på samme måte som relativ dødelighet viser om Sigdal har flere eller færre antall døde enn forventet.

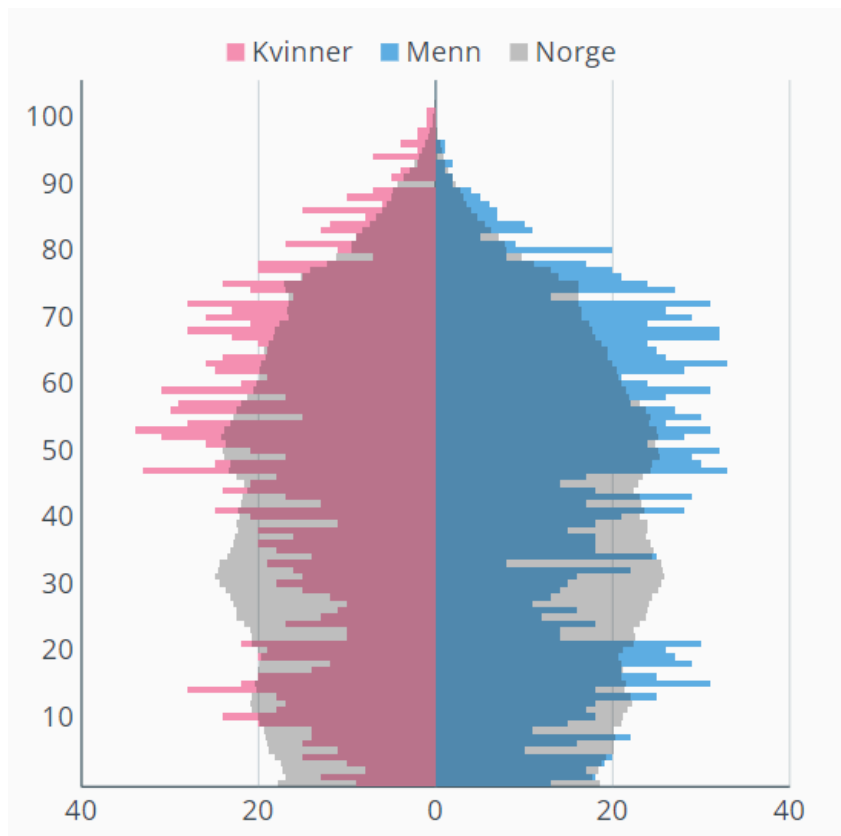
Fruktbarheten i Sigdal har lenge vært lavere enn gjennomsnittet for landet, men i de tre siste årene har fruktbarheten vært høyere. Dødeligheten har også variert. Sigdal hadde høyere dødelighet enn landet fra 2015 til 2018, men i 2020 og 2021 har dødeligheten blitt lavere enn landet. I 2021 var altså både fruktbarheten og dødeligheten bedre i Sigdal enn i resten av landet. Det er en stor forbedring de siste årene.

Innbyggere etter kjønn og alder

Befolkningens fordeling på alder og kjønn har stor betydning for antall fødte og døde. I figuren er det vist antall innbyggere i Sigdal etter kjønn og alder. Skyggen viser fordelingen i Norge etter alder og kjønn. Vi kan da se hvilke aldersgrupper som Sigdal har relativt mange av i forhold til landet. Steder med mange eldre vil normalt få flere døde. Steder med en stor andel kvinner i fødedyktig alder får normalt flere fødte. Denne alderspyramiden vil dermed kunne forklare forskjeller i fødselsbalansen.

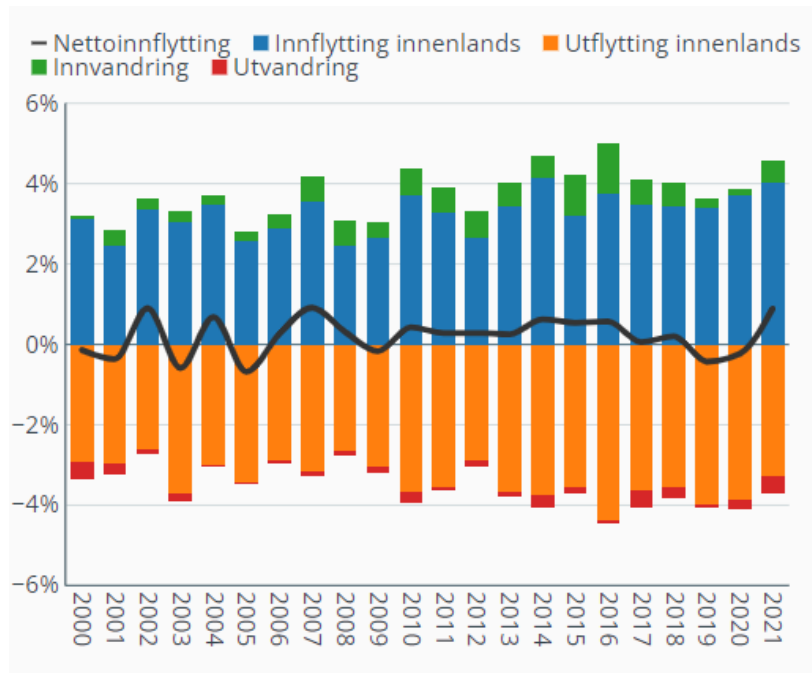
Sigdal har høyere andeler av eldre enn landet. Det er lavere andel innbyggere mellom 20 og 40 år. Det gir også lavere andeler av de minste barna. Vi kan se at barnekullene har blitt vesentlig lavere.

Flytting i Sigdal

I figuren kan vi se bruttoflyingen til Sigdal og hvordan de ulike komponentene bidrar til nettoflyingen i alle årene etter 2000.

Det er et stort antall som flytter inn og ut, selv om nettoflyingen er liten i forhold til folketallet.

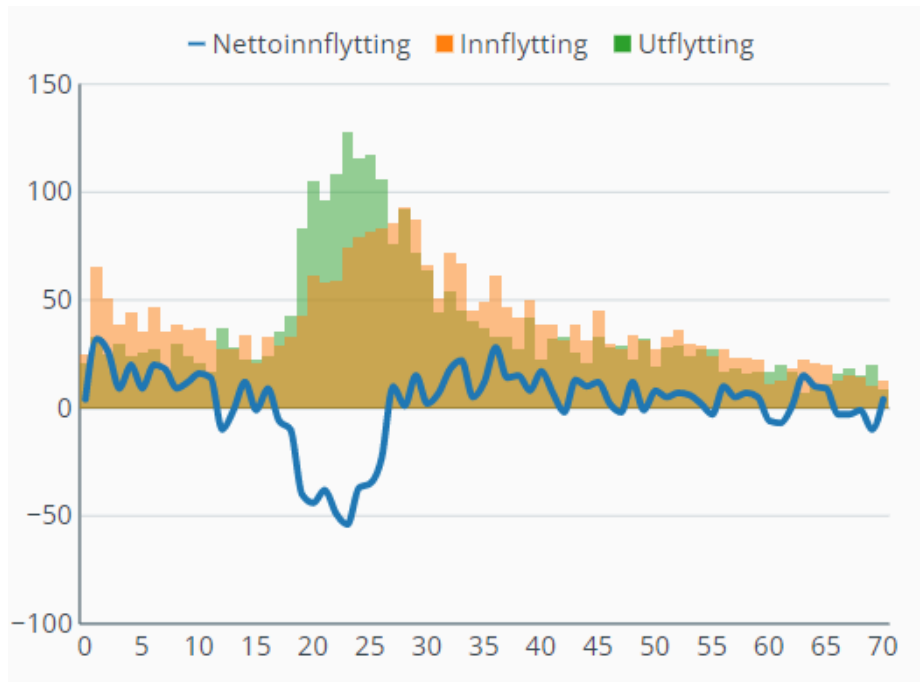

Flyttinger og alder i Sigdal

I figuren kan vi se hvordan innflytting, utflytting og nettoflytting varierer i Sigdal etter alderstrinn, inkludert innvandring i perioden 2000 til 2019.

Ser vi på de [innenlandske flyttetallene](#), kan vi se at Sigdal taper mange unge, i alderen fra 20 til 30 år, men at de vinner litt i de andre aldersgruppene.

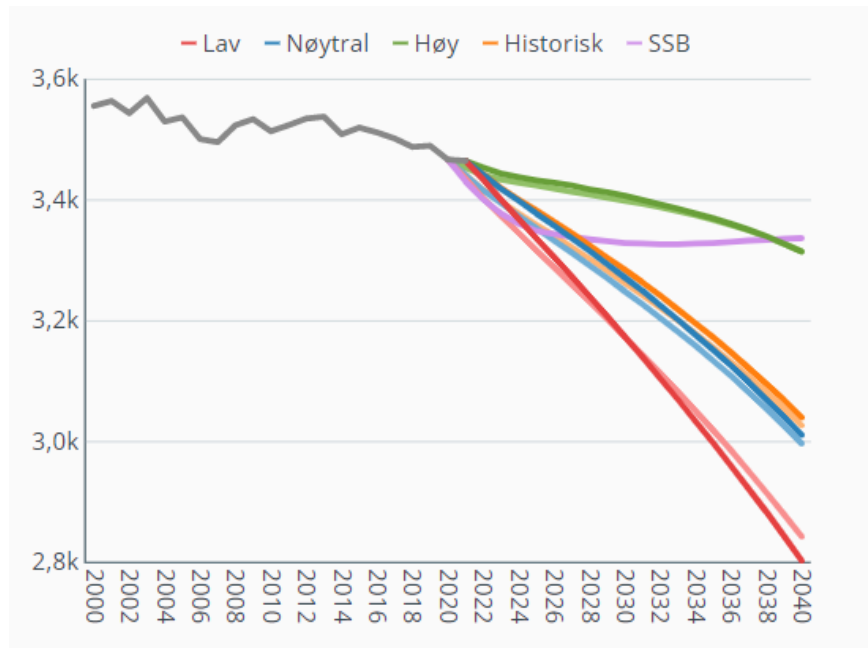
[Nettoinnvandringen](#) har virket foryngende i det at det er størst nettoinnvandring for barn og unge voksne.

Befolkningsutvikling i Sigdal

I figuren sammenlikner Telemarksforskning de nye oppdaterte scenariene med scenariene fra 2020. De nye scenariene er tegnet med sterk farge mens de gamle er tegne med svakere farge. Det er først og fremst endringene i scenariet med nøytral attraktivitet og scenariet med historisk attraktivitet som er interessante.

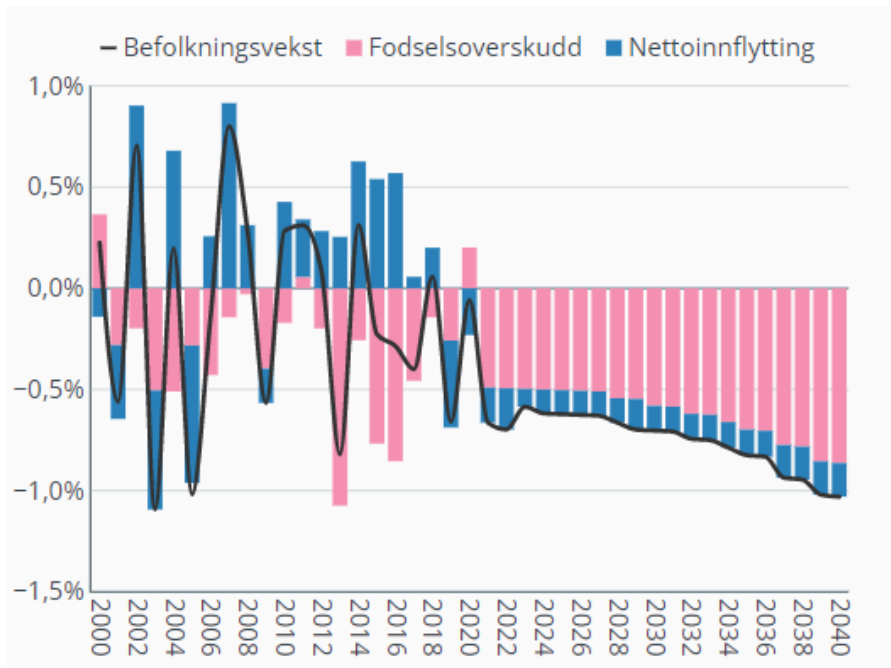
Banene for framtidig befolkningsutvikling har blitt løftet litt i de nye scenariene. Forventet folketall i 2040 i scenariet med nøytral attraktivitet har blitt økt fra 2 997 til 3 011. Det skyldes at Sigdal hadde svært høy næringsattraktivitet i 2020. Det gjorde at framtidig utvikling ble mer positiv, til tross for at bostedsattraktiviteten ikke var positiv dette året.

Nettoflytting og fødselsbalanse

I denne figuren kan vi se hvordan nettoflyttingen og fødselsbalansen har utviklet seg i Sigdal fram til og med 2020 og hvordan utviklingen blir fram til 2040 i de nye scenariene.

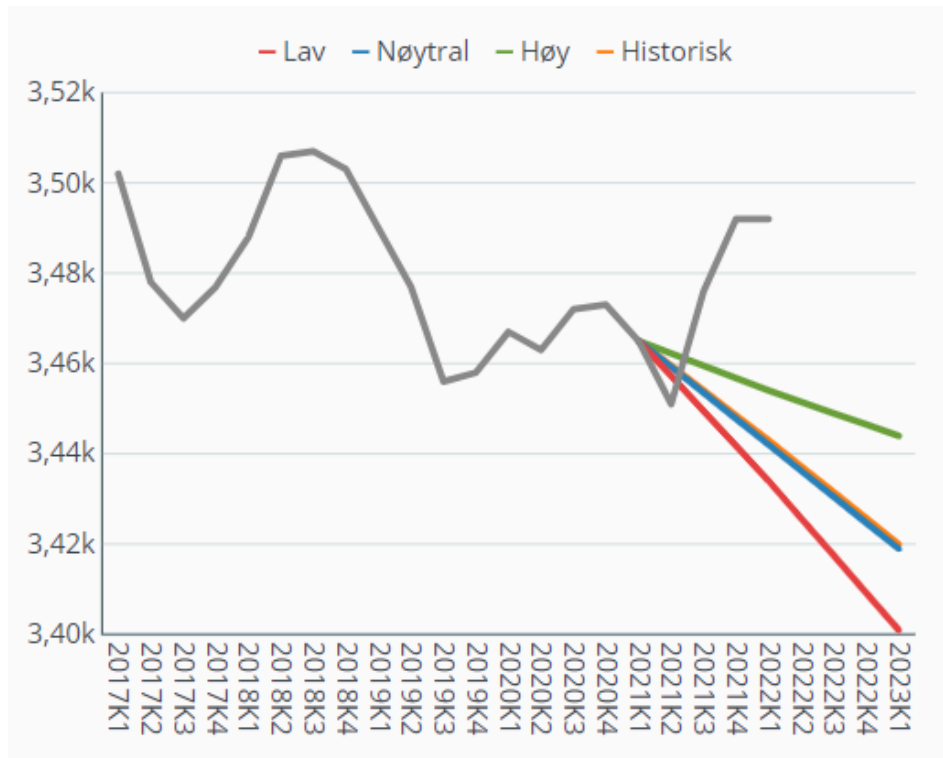
Hvis vi sammenlikner med de gamle scenariene, kan vi se at fødselsbalansen ble mye mer positiv i 2020 enn forventet. Det ga som resultat at innbyggertallet i starten av framskrivingsperioden ble høyere. Samtidig ble også forventet nettoflytting i 2021 og 2022 litt bedre på grunn av del gode arbeidsplassveksten i næringslivet i 2020. Dessverre var det nedgang i antall arbeidsplasser i offentlig sektor i 2020 som gjorde at framtidig nettoflytting ble redusert.

Hvordan har det gått i 2021?

I figuren kan vi se hvordan befolkningsutviklingen i Sigdal har vært så langt i 2021 i forhold til de nye scenariene.

Sigdal har fått en mye bedre befolkningsutvikling i 2021 enn forventet. Det var forventet nedgang, men det ble i stedet vekst. Sigdal har dermed hatt en høy samlet attraktivitet i 2021.

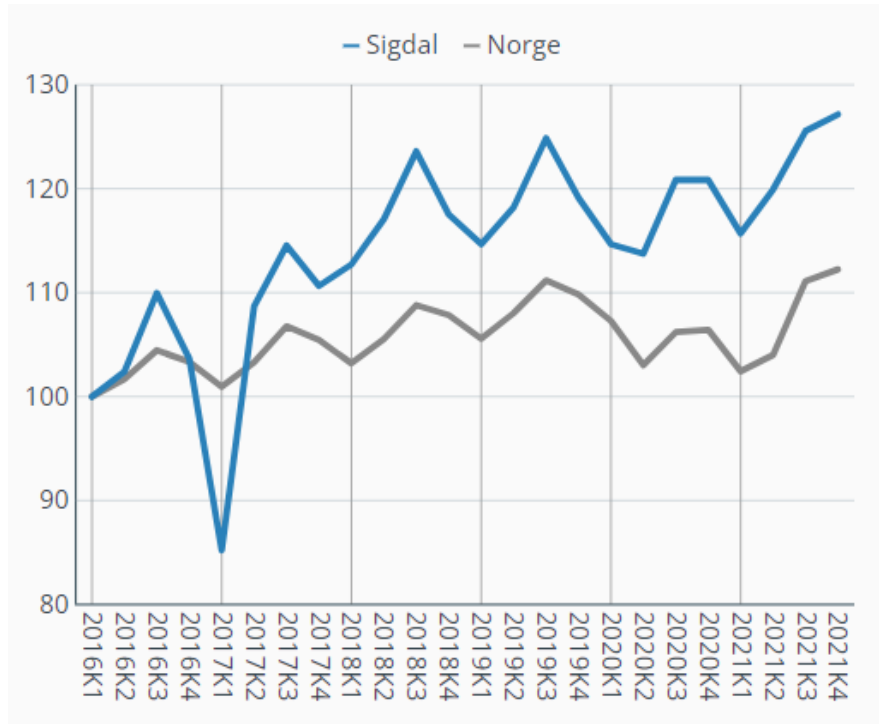

Ref.: [regional analyse Telemarksforskning](#)

Næringsutvikling

Vekst i antall ansatte

Næringslivet i Sigdal har klart seg svært godt i koronaperioden. Veksten i antall ansatte i næringslivet i Sigdal har vært klart bedre enn veksten i næringslivet på landsbasis. Figuren viser utviklingen i antall ansatte i næringslivet i Sigdal og Norge siden 1. kvartal 2016.

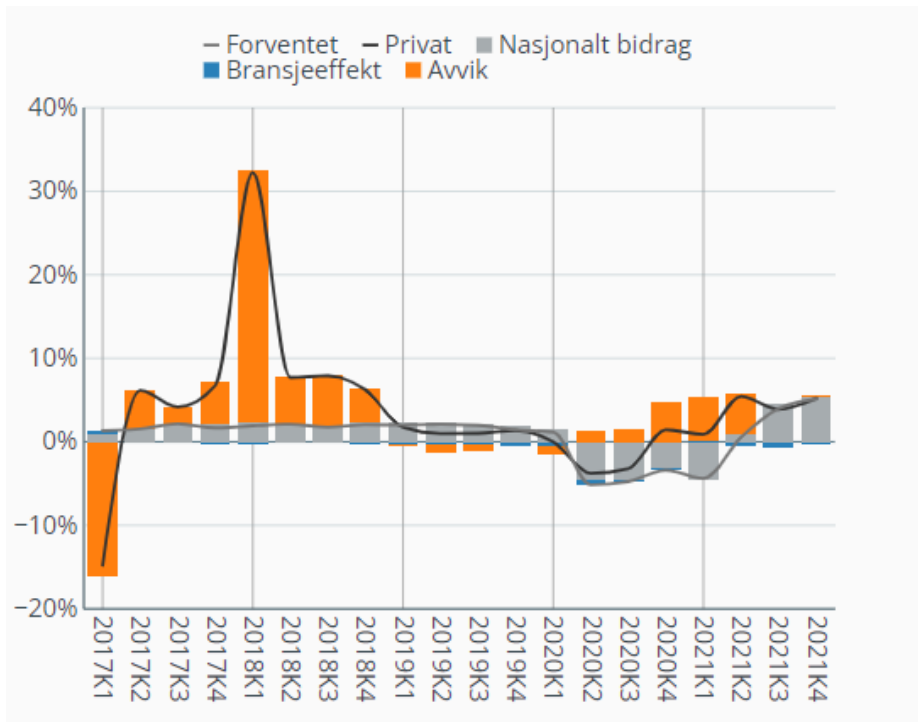
Utviklingen i Sigdal

I figuren under kan vi se utviklingen i antall ansatte i næringslivet i Sigdal. Figuren viser endringen i antall ansatte i næringslivet fra samme kvartal året før. Veksten er dekomponert i nasjonal vekst, bransjeeffekt og avvik fra forventet vekst. Forventet vekst er her den veksten som det ville vært dersom veksten i antall ansatte i hver enkelt bransje i Sigdal var lik veksten i antall ansatte i bransjen i landet.

Bransjestrukturen forklarer bare litt av hvorfor koronakrisen traff regionene ulikt. Det er fordi samme bransje, for eksempel reiselivet, ble mye hardere rammet i områder med et stort innslag av utenlands besøkende, mens områder med reiseliv rettet mot innenlands sommerturisme fikk økt besøkstallene.

Næringslivet i Sigdal har hatt bedre vekst i antall ansatte enn landet i de fleste periodene i de siste årene. Under koronaperioden har veksten vært klart bedre enn landet. I de siste to kvartalene har veksten vært som landsgjennomsnittet.

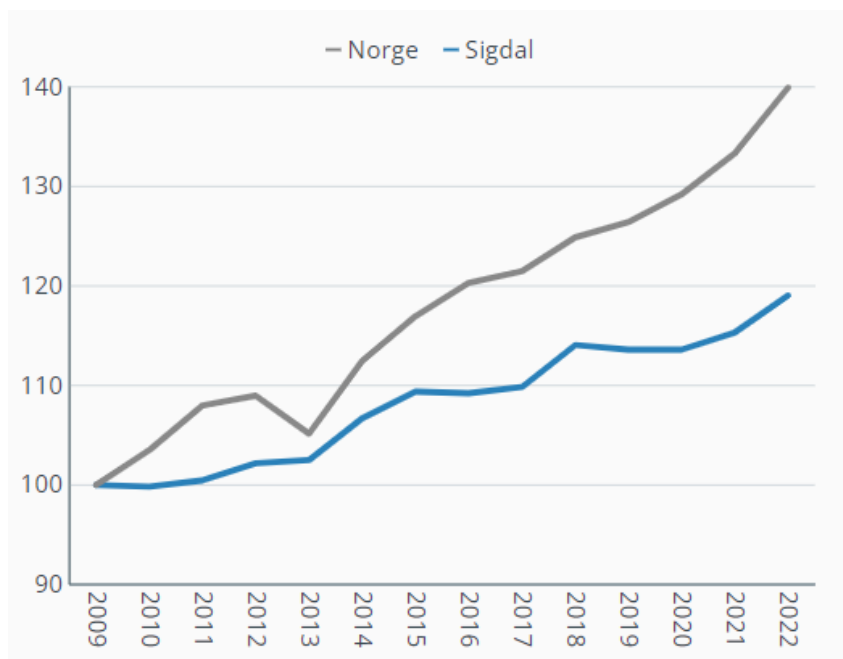
Årsmelding 2021

Nyetableringer

I Sigdal har antall bedrifter økt med 19,1 prosent siden 2009. Veksten i antall bedrifter har vært langt lavere enn veksten i Norge, som vi kan se dersom vi ser utviklingen i antall bedrifter_indeksert.

I **absolutte tall** er det til sammen 762 bedrifter i Sigdal ved inngangen til 2022. Av disse er 16 bedrifter tilhørende foretak som har hovedkontor utenfor kommunen.

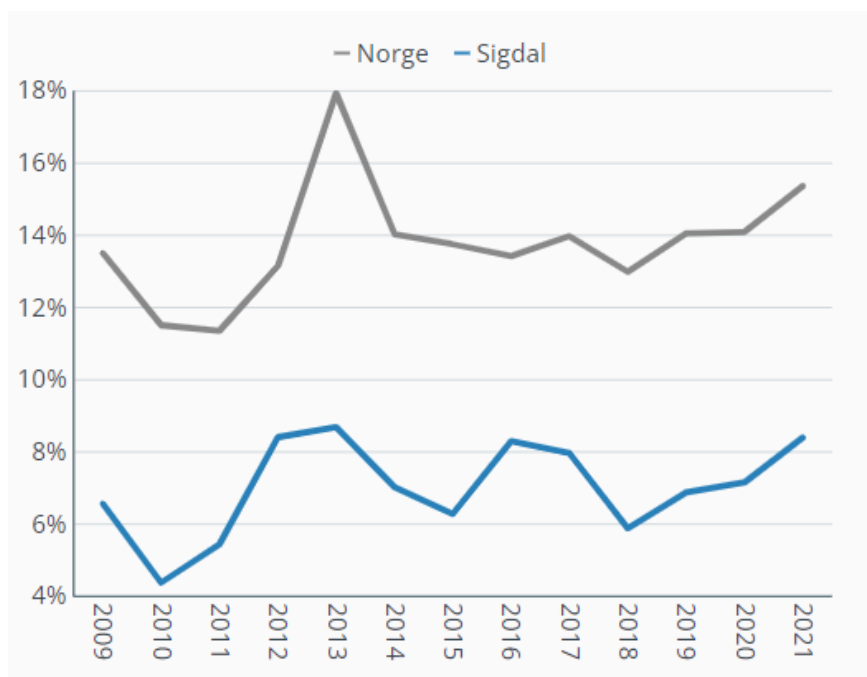

Etableringsfrekvensen er antall bedrifter som er nyregistrert ett år i prosent av antall eksisterende bedrifter i begynnelsen av året. Etableringsfrekvensen forteller om det er mange eller få nyetableringer i forhold til antall eksisterende bedrifter.

Vi kan se utviklingen av etableringsfrekvensen siden 2009 for Sigdal og Norge i figuren.

Etableringsfrekvensen i Norge var kunstig høy i 2013 på grunn av registreringstekniske forhold i enhetsregisteret. I 2021 var etableringsfrekvensen i Norge 15,4 prosent. Etableringsfrekvensen har økt de siste tre årene.

Etableringsfrekvensen i Sigdal har vært langt lavere enn etableringsfrekvensen i Norge i alle årene siden 2009. I 2021 var etableringsfrekvensen i Sigdal 8,4 prosent, altså mye lavere enn landet. Det var 62 nyetablerte bedrifter i Sigdal dette året.

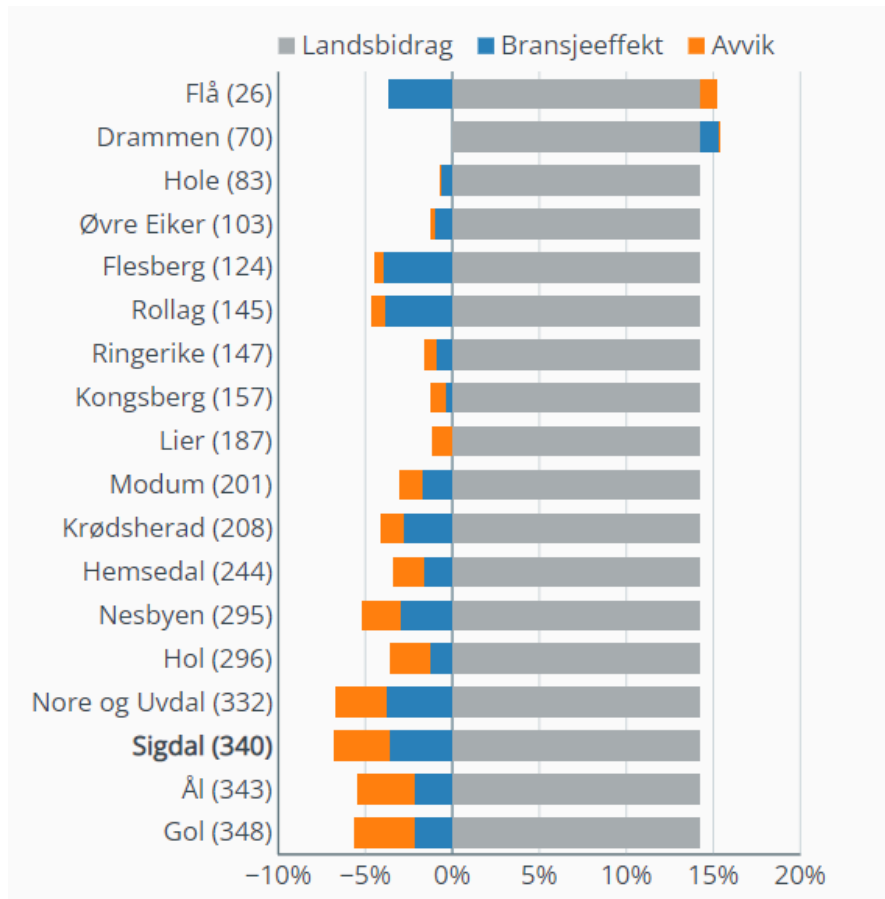

Etableringsfrekvens i Sigdal og sammenlikningssteder

I figuren kan vi se etableringsfrekvensen i Sigdal og sammenlikningssteder i den siste tiårsperioden. Etableringsfrekvensen er dekomponert i landets etableringsfrekvens, bransjeeffekt og avvik fra forventet etableringsfrekvens.

Sigdal er rangert som nummer 340 av de 356 kommunene i landet når det gjelder bransjustert etableringsfrekvens i den siste tiårsperioden. Det er altså bare 16 kommuner i landet med lavere bransjustert etableringsfrekvens.

I [2021](#) ble rangeringen 273.

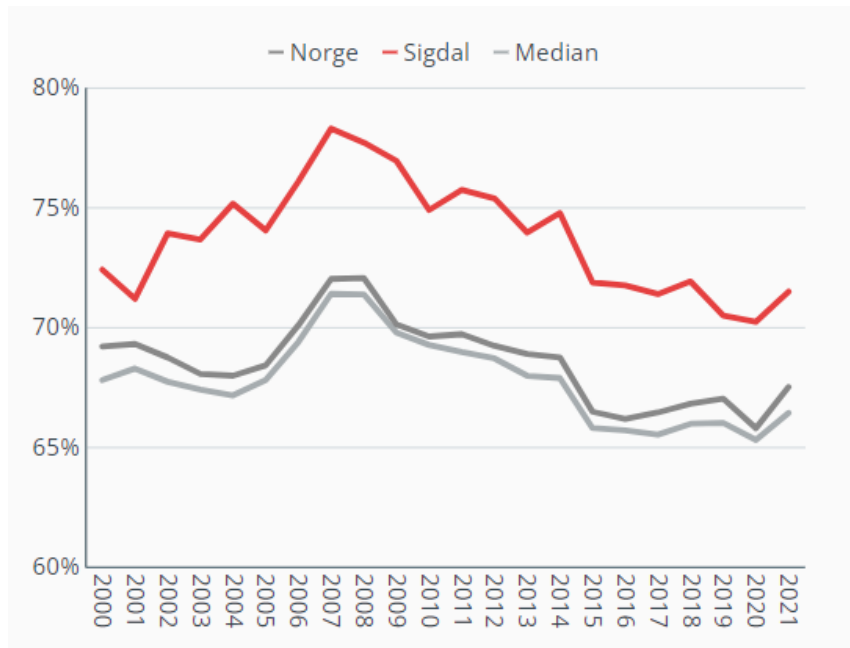
Andel sysselsatte i Norge og Sigdal

Sysselsettingsandelen blir som oftest målt som andelen sysselsatte i befolkningen mellom 15 og 74 år. I figuren kan vi se hvordan denne sysselsettingsandelen har utviklet seg i Sigdal og i Norge siden 2000. Det var et sterkt fall i 2015 som ikke var reelt, fordi SSB gjorde en endring i måten de registrerer arbeidsplasser det året. Det førte til et fall på omtrent 60 000 arbeidsplasser. Det gjør at sysselsettingsandelen før og etter 2015 ikke er helt sammenliknbare.

Sysselsettingsandelen i Norge var på topp i 2008, da 72,1 prosent av alle innbyggerne mellom 15 og 74 år var sysselsatt. Sysselsettingsandelen sank fram til 2015 og etter tre år med litt vekst kom det en nedgang i 2020. I 2021 økte sysselsettingsandelen igjen opp til 67,5 prosent, et halvt prosentpoeng over nivået i 2019.

Sigdal har hatt høyere sysselsettingsandel enn landsgjennomsnittet i alle årene etter 2000. I 2021 hadde 74,5 prosent av befolkningen mellom 15 og 74 år arbeid i Sigdal, mens andelen på landsbasis var 67,5 prosent.

Årsmelding 2021

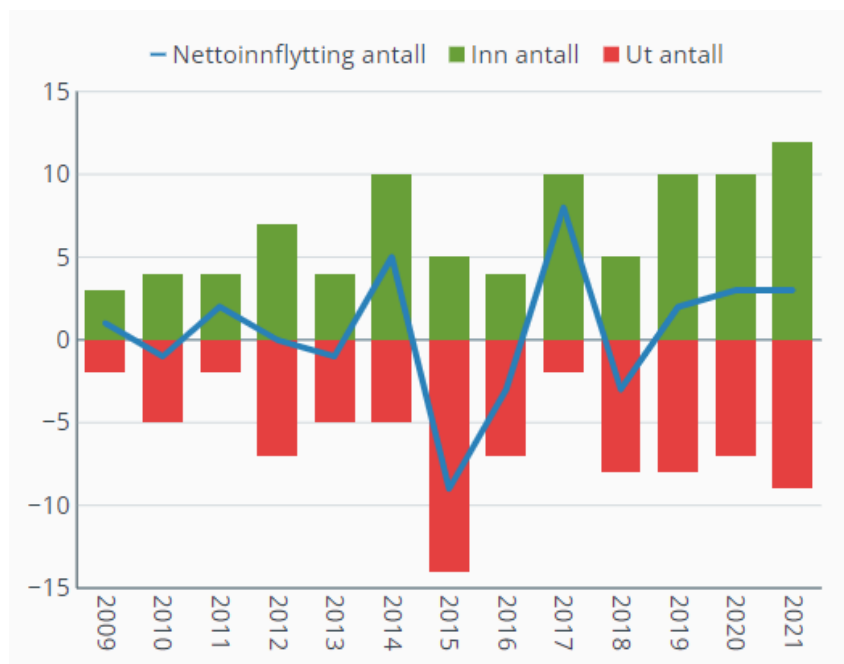

Bedriftsflytting til og fra Sigdal

I figuren under kan vi se antall bedrifter som har flyttet inn og ut av Sigdal år for år.

Når vi teller antall bedrifter som har flyttet inn og ut, har det vært netto utflytting i noen år, men netto innflytting i andre. De tre siste årene har det flyttet flere bedrifter inn til Sigdal enn ut.

Hvis vi i stedet teller antall ansatte som flytter får vi et annet bilde. Da kan vi se at det har vært netto utflytting av arbeidsplasser fra Sigdal de siste fire årene.

Ref.: [regional analyse Telemarkforskning](#)

Sentrale kapitler

Totaloversikt økonomi

Beløp i 1000

	Regnskap i fjor	Oppr. bud.	Rev.bud.	Regnskap	Avvik i kr
Sum generelle driftsinntekter	-251 045	-252 839	-257 408	-270 640	13 233
Avskrivninger	13 473	0	13 799	13 800	-1
Motpost avskrivninger	-13 473	0	-13 799	-13 800	1
Netto finansutgifter	5 134	11 509	10 313	6 622	3 691
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	10 859	-1 900	-1 643	17 174	-18 817
Til disposisjon	-235 052	-243 230	-248 738	-246 844	-1 893
Sentrale styringsorganer	2 501	2 562	2 689	2 742	-53
Fellestjenester	16 224	14 267	16 138	16 539	-400
Oppvekst og kultur	81 037	77 137	79 053	76 288	2 765
Helse og sosial	121 169	112 950	128 908	126 589	2 319
Næring og drift	8 313	22 913	25 227	29 681	-4 454
Sigdal kirkelige fellesråd	3 357	3 251	3 444	3 444	0
Driftsprosjekter med egne bevilgninger	3 929	2 200	3 200	3 200	0
Netto driftsutgifter utenfor pl. områder	-1 479	7 950	-9 921	-11 637	1 716
Sum disponering	235 052	243 230	248 738	246 844	1 893
Merforbruk +/-mindreforbruk -	0	0	0	0	0

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. bud.	Rev.bud. 2021	Regnskap 2021	Avvik i kr
Frie disponible inntekter					
Rammetilskudd	-126 434	-119 843	-123 862	-130 546	6 684
Inntekts- og formuesskatt	-105 568	-109 429	-109 979	-116 507	6 528
Eiendomsskatt	-17 435	-21 876	-21 876	-22 200	324
Andre generelle driftsinntekter	-1 608	-1 691	-1 691	-1 388	-303
Sum Frie disponible inntekter	-251 045	-252 839	-257 408	-270 640	13 233

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. bud.	Rev.bud. 2021	Regnskap 2021	Avvik i kr
Finansinntekter/-utgifter					

Årsmelding 2021

	Regnskap 2020	Oppr. bud.	Rev.bud. 2021	Regnskap 2021	Avvik i kr
Renteinntekter	-2 375	-1 798	-1 798	-2 356	558
Utbytter	-6 748	-3 190	-4 386	-4 493	107
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-1 102	0	0	-1 684	1 684
Renteutgifter	4 815	4 585	4 585	3 845	740
Avdrag på lån	10 544	11 912	11 912	11 310	602
Sum Finansinntekter/-utgifter	5 134	11 509	10 313	6 622	3 691

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner - til disposisjon for planområder

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. bud.	Rev.bud. 2021	Regnskap 2021
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Overføring til investering	3 640	0	830	778
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	1 353	0	0	1 895
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	5 866	-1 900	-2 473	14 501
Netto avsetninger	10 859	-1 900	-1 643	17 174

Utvikling i netto driftsresultat

Beløp i 1000

	Regnskap i fjor	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap
Bruk av avsetninger				
Bruk av bundne driftsfond	-4 714	-2 806	-2 916	-2 916
Bruk av disposisjonsfond	-3 393	-1 900	-4 416	0
Sum bruk av avsetninger	-8 108	-4 706	-7 332	-2 916
Avsetninger				
Overføring til investering	3 640	0	830	778
Avsetninger til bundne driftsfond	8 555	170	170	9 039
Avsetninger til disposisjonsfond	7 917	0	4 388	16 925
Sum avsetninger	20 112	170	5 387	26 742
Netto driftsresultat	-12 004	4 536	1 945	-23 826
Sum driftsinntekter	-349 527	-319 578	-331 065	-366 798
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	3,4 %	-1,4 %	-0,6 %	6,5 %

Totaloversikt drift - fordelt på planområder

Beløp i 1000

Planområder	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Budsjett 2021	Regnskap	Forbruks %	Avvik i kr
Sentrale styringsorganer	2 501	2 562	2 689	2 742	102,0 %	-53
Fellestjenester	16 224	14 267	16 138	16 539	102,5 %	-400

Årsmelding 2021

Beløp i 1000

Planområder	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Budsjett 2021	Regnskap	Forbruks %	Avvik i kr
Oppvekst og kultur	81 037	77 137	79 053	76 288	96,5 %	2 765
Helse og sosial	121 169	112 950	128 908	126 589	98,2 %	2 319
Næring og drift	8 313	22 913	25 227	29 681	117,7 %	-4 454
Sigdal kirkelige fellesråd	3 357	3 251	3 444	3 444	100,0 %	0
Driftsprosjekter med egne bevilgninger	3 929	2 200	3 200	3 200	100,0 %	0
Netto driftsutgifter utenfor pl. områder	-1 479	7 950	-9 921	-11 637	-117,3 %	1 716
Sum	235 052	243 230	248 738	246 844	99,2 %	1 893

Kommunens planområder

Sentrale styringsorganer

Tjenesteområdebeskrivelse

Planområdet omfatter det sentrale politiske apparat med kommunestyre, formannskap, partssammensatt utvalg, eldreråd, kontrollutvalg og ordfører.

Mål, resultat og utfordringer

Regionsamarbeidet

Vi har nå lagt bak oss et år i Kongsbergregionen. Det er viktigere enn noen gang å stå sammen for å få gjennomslagskraft. Regional samstemthet i politiske saker og satsninger er et viktig suksesskriterium for å bli prioritert og få innflytelse. Kongsbergregion har vurdert egen organisasjon og ønsker å styrke samfunnsutviklerrollen og benytte mer av potensialet av det politiske regionale samarbeidet. I strategiprosessen i 2019 ble et nytt styringsdokument lansert; Politisk tiltaksplan skal være et effektivt verktøy for kommunene i regionen til å nå sine samfunnsutviklingsmål. Dokumentet skal bidra til at kommunene sammen får en sterkere politisk kraft i regionale satsningsområder hver for seg.

Ordfører deltar i det interkommunale politiske rådet. Vi har månedlige møter og hovedtema gjennom året har vært politisk tiltaksplan for 2021-2023. Der har vi fått inn under samferdselsprosjekter; ny avkjøring til Sigdal, og under nærings- og stedsutvikling; testarena Norefjell. Forslaget til politisk tiltaksplan oversendes medlemskommunen for behandling.

Fritidskommune

Reiseliv er – og vil bli - en viktig næring i Sigdal framover. Vi ser at flere og flere av våre fritidsbeboere tilbringer mer tid på hytta gjennom hele året. Det har også vært spesielt synlig dette året da vi har stått i en pandemi. Mange har oppholdt seg på hytte mer enn ellers - og har hatt hyttekontor i mange uker. Vi tror bruken av hyttene vil endre seg da en opplever at det fungerer godt å jobbe fra hytta. Vi ønsker å legge til rette mer for helårsaktivitet, som igjen kan gi flere tilbud og arbeidsplasser i bygda.

Sigdal kommune har anket deler av vedtaket av regionalplan for Norefjell-Reinsjøfjell inn for kommunal og moderniseringsdepartementet, og vi fikk positiv tilbakemelding i september-21. Begge områdene var tatt inn igjen i regionalplan. Kommunedelplan for Tempelseter, Djupsjøen og Eggedal var til mekling i slutten av oktober 21.

Vi ønsker å utvikle oss fra en hyttekommune til en reiselivskommune; dvs å ha fokus på lokal verdiskapning – og dermed også evne å skape attraktive og bærekraftige opplevelser for gjester og fritidsbeboere. Det siste året har vist oss at mange nordmenn synes det er fint oppleve, og feriere i eget land – og dette må vi utnytte i vår kommune og region. Det er viktig å øke antall næringsaktører på og rundt fjellet. I det ligger det ønske om å utvikle Eggedal med flere servicetilbud.

Vi har også fokus på miljø og bærekraft, og har sammen med Krødsherad og Flå vedtatt ett prosjekt «Norefjell mot 2030» og bærekraftig reiseliv, og vi blei i september 21 sertifisert som bærekraftig

reisemål. Dette er et kontinuerlig arbeid, og vi ønsker å ta ansvar sammen med næringslivet, lokalsamfunnet og fritidsbeboerne for å ivareta attraktiviteten vi har.

Samferdsel og infrastruktur

Samferdsel og infrastruktur henger nøye sammen med næring og utvikling. Det har vært veiarbeid på fylkesvei 287 gjennom hele 2021 (reguleringsplan Horga-Skjærs bru), og ordfører har fulgt prosjektet tett gjennom dialogmøter med Viken fylkeskommune. Ordfører jobber også med prosjektet ny avkjøring til Sigdal, og har gjennom året hatt flere møter med Viken fylkeskommune.

Ordfører deltar i styremøtene i visit Norefjell som observatør. Ordfører har deltatt i alle styringsgruppemøter i prosessen med å få Sigdal utvikling over i varig fase (fra 01.01.22)

Ordfører har også gjennom 2021 deltatt i prosessen med å etablere et nasjonalt senter for skog (Trillemarkasenter) inn mot nasjonale samarbeidspartnere og i dialogen mot stortingspolitikere.

Personalressurser

Kommunestyret 2019-2023, medlemmer

Arbeiderpartiet:

1. Kjell Tore Finnerud
2. Tore Kåre Bekken
3. Berit Kauserud

Høyre

1. Bård Sverre Fossen
2. Jonas Nikolaisen

Senterpartiet:

1. Anne Kristine Norman
2. Vebjørn Aasand Seljord
3. Bjørn Olav Leer
4. Henrik. O. Mørch
5. Kjersti Gunnerud
6. Svein Jakob Hollerud
7. Ane Killingstad
8. Henrik Østbye Fremgård
9. Stine Norman
10. Svein Olav Tovsrud
11. Eli Hiåsen

Fremskrittspartiet:

1. Fredrik Aalien

Bygdelista:

1. Runolv Stegane
2. Torstein Aasen
3. Hilde Roland
4. Per Arne Lislien

Formannskapet og partssammensatt utvalg 2019-2023, medlemmer

Arbeiderpartiet:

Kjell Tore Finnerud

Bygdelista:

Runolv Stegane

Høyre:

Bård Sverre Fossen

Senterpartiet:

Anne Kristine Norman
Vebjørn Aasand Seljord
Bjørn Olav Leer
Kjersti Gunnerud

Ansattes representanter partssammensatt utvalg:

Ida Sætre (Delta), Wenche Andersen (Fagforbundet) og Marianne Vatnebryn (Utdanningsforbundet).

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap		Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021				
1000-Politisk styring og kontroll	1 997	2 433	2 174	2 300	105,8 %	-133
1100-Kontroll og revisjon	488	309	367	367	84,2 %	58
1801-Eldreråd/RFF	15	0	22	22	0,0 %	22
Sum	2 501	2 742	2 562	2 689	102,0 %	-53

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap		Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021				
10-Politiske utvalg	2 012	2 433	2 195	2 322	104,8 %	-111
11-Kontrollutvalget	488	309	367	367	84,2 %	58
Sum	2 501	2 742	2 562	2 689	102,0 %	-53

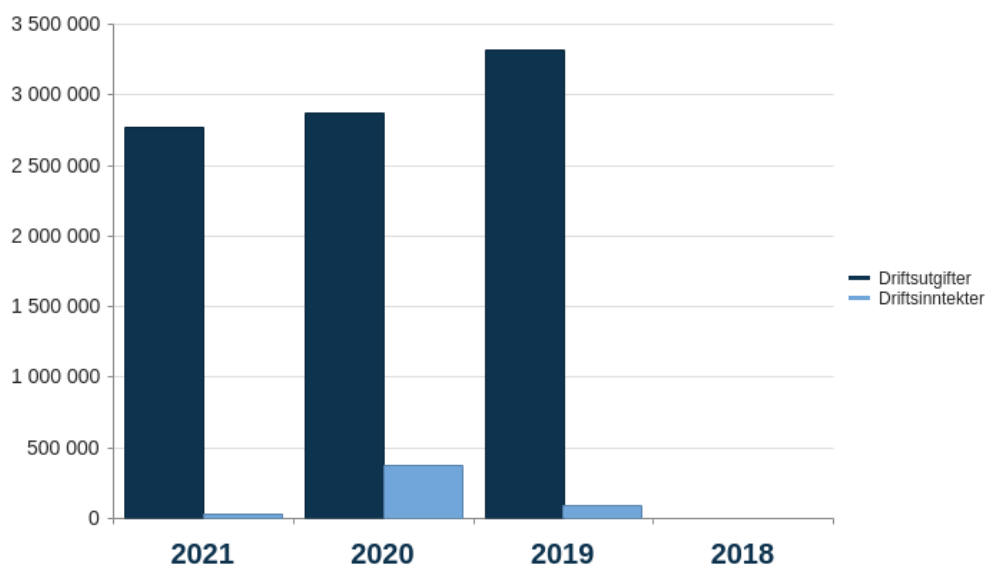
Kommentar til status økonomi

Planområde 1 Sentral styringsorgan/politikk har et forbruk på 102 prosent i 2021. Planområdet har et merforbruk på 52 932 kr, mot 130 961 kr året før.

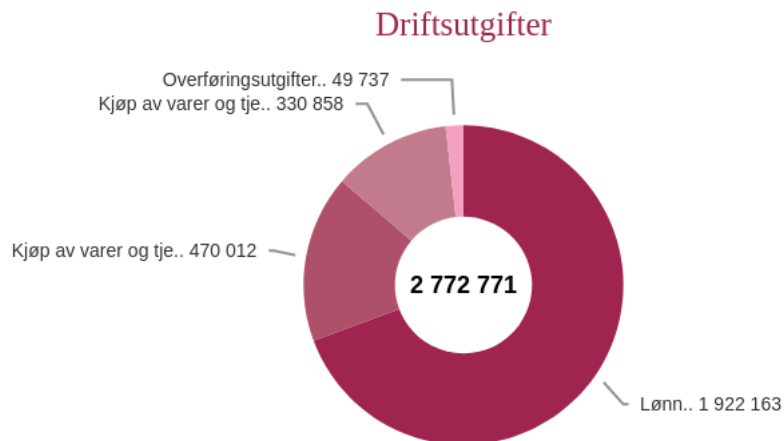
Merforbruket ligger innen tjenesteområdet 1000 politisk styring og kontroll. Årsaken er kostnader knyttet til valg og Corona-tiltak.

Kostnader til eldreråd (tjeneste 1801) var feilaktig ført på tjeneste 1000 politisk styring og kontroll.

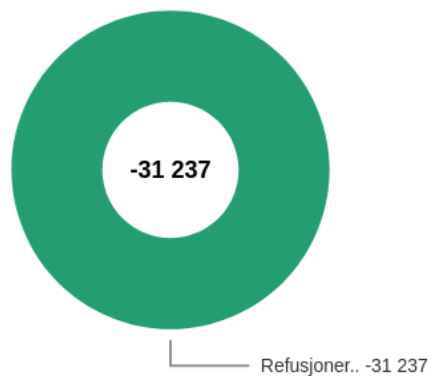
Driftsutgifter og inntekter (graf)

Detaljvisning drift (graf)

Driftsinntekter

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Sigdal 2020	Sigdal 2021	Kostragruppe 04	Landet uten Oslo
Prioritet				
Kontroll og revisjon brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) **)	440	378	218	132
Politisk styring brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) **)	488	597	608	429

**) Justert for utgiftsbehov

Politiske utvalg

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
1000-Politisk styring og kontroll	1 997	2 433	2 174	2 300	105,8 %	-133
1801-Eldreråd/RFF	15	0	22	22	0,0 %	22
	2 012	2 433	2 195	2 322	104,8 %	-111

Kommentar til status økonomi

Tjenesteområdet Politisk styring og kontroll viser et negativt budsjettavvik på 110 721 kr mot 138 628 kr i året før. Hovedårsaken er overforbruk knyttet til valg (ca. 147 000 kr) og Corona-tiltak (ca. 52 000 kr). Samt var det ikke aktiviteter i Barn og unges kommunestyre i 2021 (innsparing på 35 000 kr).

Kontrollutvalget

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
1100-Kontroll og revisjon	488	309	367	367	84,2 %	58
	488	309	367	367	84,2 %	58

Kommentar til status økonomi

Kontrollutvalget har et forbruk på 84,2 prosent i 2021. Det er et mindreforbruk på 57 789 kr mot balanse i 2020.

Mindreforbruket ligger innen tjeneste 1100 kontroll og revisjon og skyldes hovedsakelig at det ikke var gjennomført kurs/opplæring i 2021.

Fellestjenester

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunedirektørkontoret har sekretariat for følgende råd og utvalg: politiråd, byggeutvalg, valgstyret, eldreråd, Sigdal kommunale råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, hovedutvalget for helse og sosial, arbeidsmiljøutvalg, partssammensatt utvalg, formannskap og kommunestyre. Kontoret har også ansvar for en rekke fellestjenester og koordinering av fellesfunksjoner og yter service ovenfor politikere og innad i organisasjonen.

Mål, resultat og utfordringer

Overordna mål

Kommunedirektøren skal samordne kommunens virksomhet for å drifte og utvikle kommunen mot de mål som kommunestyret har vedtatt.

Digitalisering

Gode digitale løsninger blir stadig viktigere for innbyggere, næringsliv og medarbeidere i kommunen. Fra sentrale myndigheter ligger det også klare forventninger om at kommunesektoren må digitaliseres i sterkere grad enn i dag.

Sigdal kommune deltar i IKT-samarbeidet i Kongsbergregionen (K-IKT). Samarbeidet har bidratt til stabil drift og ikke minst satt oss i stand til en rask skalering av digitale løsninger og møteplasser. Under pandemien har digitale møteplasser som Teams og Zoom blitt den nye normalen.

Sigdal deltar også i SuksIT, et samarbeidsorgan som skal koordinere og planlegge kommunenes digitaliseringsarbeid. SuksIT har ansvar for utarbeidelse av regional digitaliseringsstrategi og årlige handlingsplaner. Kongsbergregionen har vedtatt følgende visjon og målsetting for sin digitaliseringsstrategi: Kongsbergregionen skal tilby gode digitale løsninger for regionens innbyggere og virksomheter. Kommunene i Kongsbergregionen skal ha fornøyde og trygge innbyggere som opplever at de mottar gode brukertilpassede kommunale tjenester. For å kunne realisere visjonen skal kommunene samarbeide om digitalisering, involvere sine innbyggere/brukere i forbedring av dagens tjenestetilbud og øke den digitale kompetansen hos sine ledere og ansatte.

IT sikkerhet

Private bedrifter og offentlige institusjoner/kommuner utsettes for data angrep relativt hyppig. Dette er en situasjon som har pågått i mange år, og det vil fortsette så lenge det finnes verdier å hente for de som utfører angrepene. Sigdal kommune er ikke noe unntak, og vi angripes på flere flater hver eneste dag. Felles for disse angrepene er at de utfordrer sikkerhetsmekanismene og rutinene våre, som skal sikre våre data og informasjon.

Det er Kongsbergregionen IKT som har ansvaret for IT sikkerheten. K-IKT har over flere år hatt et målrettet arbeide knyttet til IT sikkerhet, både utstyr, personell med kompetanse og ikke minst rutiner. Det er i dag ca 7000 ansatte og 7000 elever i vår region, det er ni kommuner og det er 150 ulike fagsystemer som skal beskyttes hver dag 24/7-365. K-IKT har vaktpersonell tilgjengelig 24/7-365 slik at det kan iverksettes tiltak ved kritiske situasjoner. Dette forsvarsarbeidet ville ikke vært mulig å utføre uten at alle IT ressursene i våre ni kommuner er samlet under K-IKT.

Som organisasjon er vi avhengig av digital teknologi. Det gjør oss sårbare. Hvis vi rammes av et IT-angrep, kan det føre til tap og tyveri av verdifulle data, forstyrre driften og påvirke uskyldige tredjeparter.

Bevisstgjøring reduserer risikoen for og konsekvensen av slike hendelser. I samarbeid med K-IKT startet kommunen et kompetanseløft i hele organisasjonen i 2021 ved å ta i bruk NanoLearning-opplæring

innenfor digital sikkerhet. Opplæringen består av korte leksjoner sendt på e-post, og har et format som gjør det enkelt å delta selv i en hektisk hverdag.

Utbygging av bredbånd

Sigdal kommune har som mål at minst 90 % av innbyggerne skal ha tilgang til høyhastighetsnett innen 2023. Kommunestyret har vedtatt en visjon om at alle innbyggere i Sigdal kommune skal ha tilgang til høyhastighets bredbånd, eller fiber som det også heter.

Basert på Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet sin oversikt for 2016 var det kun 5 % av boligene i Sigdal som hadde mulighet for bredbånd over 30 Mbit/s. Dette var nest dårligst i Buskerud.

Kommunen har siden 2017 satset offensivt for å legge til rette for utbygging av digital infrastruktur og kommunen har fått innvilget statlig støtte til bredbåndutbygging på til sammen 15 6 mill. kroner..

I forbindelse med tildeling av Nkom midler 2020 søkte Sigdal om unntak fra felles anbudsprosess i regi av Viken Fylkeskommune. Begrunnelsen var blant annet basert på kommunens erfaringer ved å kjøre prosessen i egen regi og holde tempoet oppe og sette tildelte midler i omløp uten unødig ventetid. Kommunen fikk ikke medhold i dette, noe som har medført forsinkelser i utbygging av bredbånd i Sigdal kommune.

Kommunens egen kartlegging viser at ca. 1130 av kommunens husstander har fått, eller kommer til å få, tilbud om høyhastighetsbredbånd innen de neste to årene. Dette er som følge av samarbeid mellom kommunen, staten og utbygger.

Nkom midler tildelt for 2020 og 2021 skal benyttes til utbygging av områdene Enger - Narum, Eidalsroa–Bjørskogveien–Bergetangen og Vestsideveien–Neggen–Rustan. Disse områdene har en total utbyggingskostnad på 22 millioner kroner for ca 270 boliger.

Beredskap og kriseledelse

Sigdal kommune har en sentral rolle i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Denne rollen er tydeliggjort gjennom kommunal beredskapsplikt. Beredskapsplikten pålegger kommunen å arbeide helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap, og understreker kommunens viktige rolle som samordner og pådriver i samfunnssikkerhetsarbeidet.

Kommunestyret i Sigdal har i flere år hatt fokus på beredskap, og gitt nødvendige økonomiske rammer til det kontinuerlige beredskapsarbeidet i kommunen. Slik prioritering og oppfølging gjennom risiko- og scenarioanalyser, beredskaps- og oppfølgingsplaner samt øvelser mv., øker bevisstheten i hele organisasjonen at uønska hendelser kan skje når som helst.

Med dette grunnlaget og bevisstheten, møtte kommunen den pågående koronapandemien i starten av 2020. Og selv om ingen kunne ane noe om det kommende omfanget, var og er organisasjonen forberedt på å møte nye utfordringer i skiftene situasjoner og betingelser.

I den pågående håndteringen av pandemi-situasjonen gjøres det et ekstraordinært arbeide i hele organisasjonen. Kommunen skal opprettholde normal tjenesteproduksjon, men under andre rammebetingelser, endret tempo og volum og med økt behov for bistand og informasjonsflyt. Dette

krever innsatsvilje og utholdenhet av den enkelte, men også tillit til kriseledelse og beslutninger som fattes .

Å lykkes med kriseledelse er ingen selvfølge, men krever en bevissthet omkring lederskap og hva som bidrar til at organisasjonen står samlet og robust i møte med det uvisse.

Kriseledelsens grunnleggende ideologi handler om å løse oppdraget og ta vare på alle ansatte. For å oppnå dette må ledere i alle ledd være tydelige, tilgjengelige og tilstede. Det er avgjørende at organisasjonen har en felles situasjonsforståelse, forstår prioriteringer og at målsettingen med oppdraget er kjent. Slik vil hver enkelt kunne bruke sine evner, kraft og kreativitet for å nå målet uten behov for detaljstyring. Det er videre viktig å kommunisere at hver enkelte oppgave er en viktig del i et oppdrag vi sammen skal løse. Dette bidrar til forståelse, kvalitet på utførelsen og motivasjon over tid. I en slik organisasjon er tillit en vesentlig og avgjørende faktor. Tillit til hver og en som løser sin del av oppdraget på best mulig måte, som del av en felles kriseorganisasjon.

Fredag, 19.11.2022 ble Sigdal kommune rammet av kraftig vind. Uværet førte til bortfall av strøm og e-kom, stengte veier og bortfall av nødnett.

Hendelsen som inntraff svarer til scenario 1 i kommunens ROS-analyse, og beskriver mange av de problemstillingene kommunen og andre virksomheter ble satt ovenfor.

I ROS-analysen og tilhørende oppfølgingsplan fremgår flere prioriterte tiltak som bidrar til å øke kommunens beredskap i forkant av denne type hendelse. Enkelte av tiltakene var allerede iverksatt før hendelsen inntraff, andre vil iverksettes, fornyes eller gjentas fortløpende.

Ett av som er iverksatt er er anskaffelse av nødnett og nødnettterminaler som vil bli innført i 2022.

Hvor godt forberedt en virksomhet er i møte med det uforutsette, er i stor grad kun avhengig av hvor mye tid og ressurser som prioriteres til forebyggende arbeid, herunder rutinebeskrivelser og øving på ulike hendelser. I en tid der kommunen har måttet krisehåndtere pågående pandemi over en periode på over 2 år, har oppfølgings- og utviklingsarbeid i forebyggende beredskap fått mindre prioritet .

Hendelsen i november er evaluert og følges opp med nødvendige endringer i risiko- og sårbarhetsanalyser samt oppfølgings- og beredskapsplaner både på overordnet nivå ,men også internt i avdelingene og hos samarbeidsaktører.

De erfaringer som kommunen gjør under håndtering av ulike kriser er verdifulle for utviklingen beredskapsplanverk og samarbeid på tvers av sektorer, forvaltningsnivåer og fagmyndigheter.

Slik vil Sigdal kommune også i fremtiden være beredskapsrobust og klare til å håndtere nye kriser og hendelser den dagen de rammer oss igjen.

Sigdal kommune har tatt initiativ til å revitalisere beredskapsnettverket i Kongsbergregionen. Nettverket er en samarbeidsarena for beredskapsansvarlige i kommunene og kommuneoverleger og Sigdal har koordineringsansvaret.

Samarbeid med Røde Kors

Sigdal Røde Kors representerer en stor og viktig ressurs i beredskapsarbeidet og har kapasitet og kompetanse til å bistå ved ulike hendelser. Ikke minst gjelder dette bistand ved opprettelse av

evakuerte- og pårørendesenter (EPS). Sigdal Røde Kors gjør en enorm frivillig innsats for å fremme sikkerhet og beredskap i kommunen. Kommunen har en formell samarbeidsavtale med Røde Kors i Sigdal.

Omstilling og forbedringsarbeid

Lean

Strukturert satsing på omstillings- og forbedringsarbeid er viktig gitt strammere økonomiske forutsetninger. Kontinuerlig forbedring gjennom blant annet LEANmetodikken vil fortsette å ruller ut i organisasjonen. Det arbeides videre med å få en gjennomgående og tydelig målforståelse, uttrykt gjennom kvalitative og kvantitative mål og rapportering på disse. Dette arbeidet kooordineres med etablering av ny Samfunnsdel. I tillegg til strukturert arbeid på systemnivå er målet med utrulling av LEAN-metodikken at tankesett på kontinuerlig forbedring blir en del av hverdagen. Kommunen som organisasjon og tjenesteyter må utvikle kompetanse og utnytte teknologiske løsninger for å bli mer effektiv.

Bærekraftig drift

Prosjekt «Bærekraftig drift av Sigdal kommune» er en oppfølging av utredningsarbeidet som ble gjennomført av Telemarksforskning våren 2021

Arbeidet var en gjennomgang av kommunens sektorer, samt politisk styring og kommunedirektørens stab og støtte, med tanke på framtidig tjenestenivå og -behov for perioden 2022 - 2025.

De viktigste kvalitative tiltakene som foreslås fra Telemarksforskning er å videreføre og videreutvikle tjenester innen digitalisering og velferdsteknologi, satsing på en heltidskultur og satsing på økt og riktig kompetanse.

Effektiv ressursbruk

Prosessen innebærer en gjennomgang av personalressurser innen alle kommunens tjenesteområder, med mål om mer effektiv ressursbruk. Dette vil bl.a. kunne gjenspeiles i reduksjon i antall stillingshjemler i løpet av planperioden. Muligheter for omstilling og samordning vil stå sentralt. Vakante stillinger, avgang pga. alder osv. skal vurderes før de erstattes. Det legges til grunn at ingen skal sies opp eller ufrivillig får redusert sin stillingsbrøk.

Prosessen med en mer effektiv ressursbruk omfatter alle kommunens tjenesteområder og deles inn i følgende to faser:

Fase 1: Slå sammen kommunedirektørens stab- og støttefunksjoner . Denne fasen skal være gjennomført og operativ fra 01.11.22

Fase 2: Redusere antall stillingshjemler i den øvrige delen av organisasjonen . Denne fasen skal være gjennomført innen 2025

Eiendomsforvaltning

Overordnet målsetting med dette delprosjektet er å sørge for at eiendomsmassen som kommunen eier og forvalter er tilpasset behovet, driftes rasjonelt og oppfyller nødvendige tekniske krav. For å sørge for en helhetlig og samordnet eiendomsforvaltning har kommunestyret i Sigdal vedtatt at denne tjenesten i kommunen skal organiseres samlet under en felles eiendomsavdeling i teknisk sektor fra og med 2021. Hensikten med dette tiltaket er å rasjonalisere og forbedre forvaltninga og øke det faglige fokuset på FDV.

Som delprosjekt av «Bærekraftig drift av Sigdal kommune», skal eiendomsavdelingen skaffe oversikt over nåværende situasjon i sektoren og anbefale tiltak for å oppnå hensikten i «Bærekraftig drift av Sigdal kommune»

En sentral målsetting for dette arbeidet er at nye prosjekter samt utvikling og oppgradering av eksisterende kommunal eiendomsmasse skal ha en klar miljøprofil med stor vekt på ENØK-tiltak.

Kommunens egne ressurser skal i større grad kunne finne sammen for å utføre større prosjekter på egen hånd uten behov for anbudsrunder og innleie av ekstern arbeidskraft.

Personalressurser

Fellestjenester er bemannet med 12,06 årsverk som er fordelt på følgende stillinger:

Stilling	Årsverk
Kommunedirektør	1
LEAN/ internkontroll	0,8
Formannskaps-sekretariat	1
HR- og organisasjonssjef	1
Hovedtillitsvalgte	0,72
Lærling	0,5
Sekretær	0,34
Arkiv	1
Servicetorg	1,5
Økonomisjef	1
Regnskap / koordinering av innkjøp/ rådgivning	1,2
Eiendomsskatt, fakturering og innfordring	1
Lønn	1
Totalt	12,06

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
1100-Kontroll og revisjon	479	492	486	486	101,3 %	-6
1200-Administrativ ledelse	6 747	7 094	5 682	6 337	112,0 %	-757
1201-Økonomiavdelingen	4 384	4 040	3 515	4 100	98,5 %	60
1202-Felles IT systemer	3 321	3 786	3 350	3 900	97,1 %	114
1203-Personal/opplæring/velferd	968	983	995	1 027	95,7 %	44
1210-Forvaltning av eiendommer	4	0	0	0	0,0 %	0
1721-Øvrige pensjonsutgifter	77	81	79	79	103,1 %	-2
1800-Fellesutgifter	57	38	210	210	18,1 %	172
2330-Forebyggende arbeid, helse og sosial	0	41	0	50	82,5 %	9
2420-Sosial rådgivn og veiledning	9	-93	-50	-50	185,0 %	43
3250-Næringstiltak	42	71	0	0	0,0 %	-71
3390-Beredskap mot brann	137	4	0	0	0,0 %	-4
	16 224	16 539	14 267	16 138	102,5 %	-400

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	bud. 2021	2021	%	
20-Kommunedirektørens kontor	3 743	5 197	4 098	4 800	108,3 %	-398
21-Økonomiavdeling	4 867	4 370	4 007	4 424	98,8 %	53
22-HR/organisasjonssjef	7 615	6 971	6 162	6 915	100,8 %	-56
Sum	16 224	16 539	14 267	16 138	102,5 %	-400

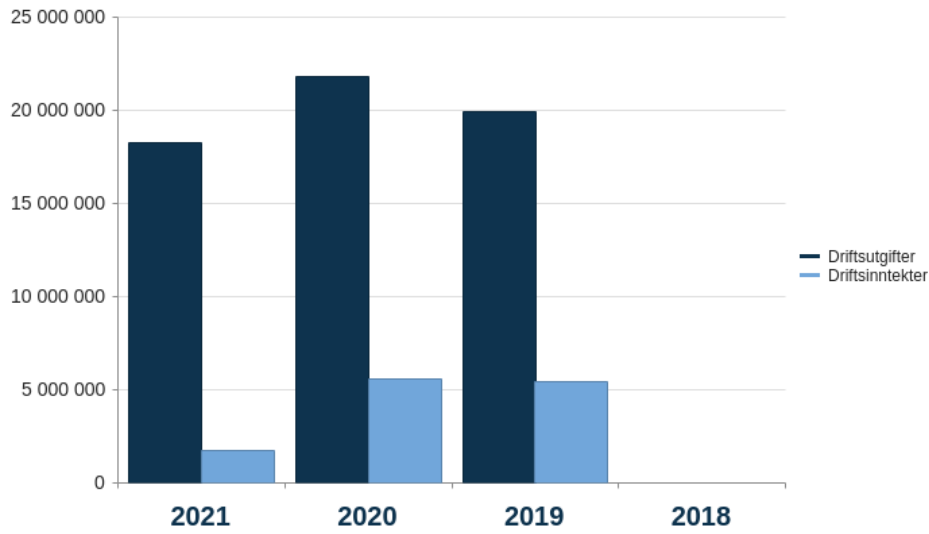
Kommentar til status økonomi

Planområde 2 Fellestjenester har et forbruk på 102,5 prosent i 2021. Planområdet har et merforbruk på 400 032 kr mot 1 415 794 kr i 2020.

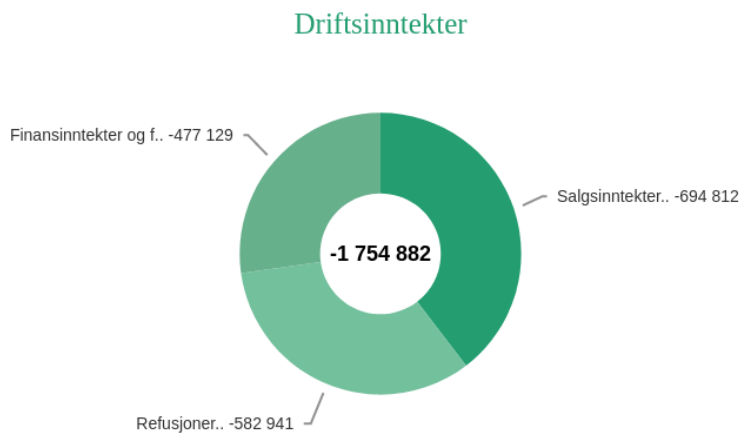
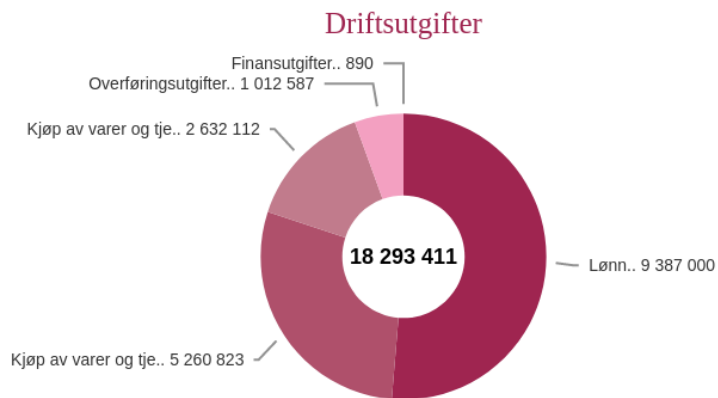
Merforbruket ligger innen tjeneste 1200 - Administrativ ledelse. Årsaken er i hovedsakelig overforbruk innen:

- Corona-tiltak (235 000 kr)
- Lønnskostnader (ca. 225 000 kr)
- Advokatsamarbeid i Kongsbergregionen (250 000 kr) kostnadsført under denne tjenesten jfr KOSTA-veileder, mens budsjettet (200 000 kr) ligger under tjeneste 1800 - Fellesutgifter.

Driftsutgifter og inntekter (graf)

Detaljvisning drift (graf)

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

Prioritet	Sigdal 2020	Sigdal Kostragruppe 2021	04 uten Oslo	Landet
Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B) **)	4 748	5 064	4 580	3 921

**) Justert for utgiftsbehov

Kommunedirektørens kontor

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunedirektørkontoret har sekretariat for følgende råd og utvalg: politiråd, byggeutvalg, valgstyret, eldreråd, Sigdal kommunale råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, hovedutvalget for helse og sosial, arbeidsmiljøutvalg, partssammensatt utvalg, formannskap og kommunestyre.

Kontoret har også ansvar for en rekke fellestjenester og koordinering av fellesfunksjoner og yter service ovenfor politikere og innad i organisasjonen.

Personalressurser

Kommunedirektørkontoret har i 2021 hatt 2,8 årsverk fordelt på følgende stillinger:

Stilling	Årsverk
Kommunedirektør	1
Formannskapssekretær	1
Leankoordinator/internkontroll	0,8
Totalt	2,8

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
1200-Administrativ ledelse	3 320	4 827	3 809	4 293	112,4 %	-534
1201-Økonomiavdelingen	0	167	0	168	99,7 %	1
1202-Felles IT systemer	96	58	0	0	0,0 %	-58
1203-Personal/opplæring/velferd	0	3	0	0	0,0 %	-3
1210-Forvaltning av eiendommer	4	0	0	0	0,0 %	0
1721-Øvrige pensjonsutgifter	77	81	79	79	103,1 %	-2
1800-Fellesutgifter	57	38	210	210	18,1 %	172
2330-Forebyggende arbeid, helse og sosial	0	41	0	50	82,5 %	9
2420-Sosial rådgivning og veiledning	9	-93	0	0	0,0 %	93

Årsmelding 2021

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
3250-Næringstiltak	42	71	0	0	0,0 %	-71
3390-Beredskap mot brann	137	4	0	0	0,0 %	-4
	3 743	5 197	4 098	4 800	108,3 %	-398

Kommentar til status økonomi

Kommunedirektørens kontor har et forbruk på 108,3 prosent i 2021. Det er et merforbruk på 397 507 kr mot 728 363 kr i 2020.

Merforbruket ligger innen tjeneste 1200 - Administrativ ledelse på 533 632 kr. 250 000 kr av disse er budsjettert på tjeneste 1800 - Fellesutgifter. Resterende 183 632 kr skyldes hovedsakelig kostnader knyttet til Corona-tiltak.

Økonomiavdeling

Tjenesteområdebeskrivelse

Økonomiavdelingen er en støtteavdeling med fagansvar for rutiner og systemer innen budsjettering, regnskap og regnskapsrapportering.

Avdelingen har som hovedoppgaver utlønning, fakturering, regnskapsføring, saksbehandling av eiendomsskatt og budsjettering for alle kommunale tjenesteområder samt å utarbeide økonomiplan. Økonomiavdelingen har ansvar for innfordring av kommunale krav, [skatter og avgifter](#).

Mål, resultat og utfordringer

Overordnet mål

Økonomiavdelingen skal bidra til en effektiv økonomistyring. Avdelingen skal være et tjenesteytende og et kontrollerende organ overfor næringslivet og bygdas innbyggere i forbindelse med kommunale tjenester.

Resultat

Regnskapet for 2021 ble avlagt og rapportert til KOSTRA innen den formelle fristen. Innfordring av kommunale krav er tilfredsstillende. Regnskap og utlønning har blitt utført til rett tid.

Utfordringer

2021 har vært et fortsatt utfordrende år. Det krevde merarbeid og ekstra kontroll både innen lønn og regnskap, da det var noen endringer i forbindelse med Covid 19 pandemien. Ekstra refusjonsberegninger til NAV samt endringer i satser for MVA.

Hvert år merker kommunen at det jobbes smartere med lønn- og økonomisystemet. Det er fortsatt løsninger som kan tas i bruk som vil gjøre hverdagens arbeidsrutiner enklere og muligheter til menneskelige feil mindre. På grunn av ressursituasjonen i kommunen må det planlegges for å ta i bruk

Løsningene systemet gir oss mulighet til. Samtidig som nye prosjekter skal gjennomføres skal også de daglige oppgaver gjøres.

Personalressurser

Økonomiavdelingen har i 2021 hatt 4,2 årsverk fordelt på følgende stillinger:

Stilling	Årsverk
Økonomisjef	1
Regnskap / koordinering av innkjøp/ rådgivning	1,2
Eiendomsskatt / fakturering og innfordring	1
Lønn	1
Totalt	4,2

For øyeblikket kjøper vi hjelp til innfordringen av kommunale krav av en ekstern leverandør.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
1100-Kontroll og revisjon	479	492	486	486	101,3 %	-6
1201-Økonomiavdelingen	4 384	3 872	3 515	3 932	98,5 %	59
1203-Personal/opplæring/velferd	4	6	6	6	92,7 %	0
	4 867	4 370	4 007	4 424	98,8 %	53

Kommentar til status økonomi

Økonomiavdeling har et forbruk på 98,8 prosent i 2021, som tilsvarer et mindreforbruk på 53 286 kr mot et merforbruk på 252 122 kr i 2020.

Årsaken er lavere utgifter på tjeneste 1201 - Økonomiavdeling hovedsakelig pga mindre aktivitet og lavere kostnader innen opplæring/kurs som var gjennomført digitalt.

HR/organisasjonssjef

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet omfatter overordnet personalforvaltning, digitalisering og organisasjon. Videre kommer sekretariatsfunksjoner for administrasjonsutvalg, arbeidsmiljøutvalg, oppfølgingsutvalg og underutvalg under dette området. Hovedtillitsvalgte fra Delta og Fagforbundet lønnes fra området, tilsvarende 0,71 årsverk. Tjenesteområdet for personal/opplæring/velferd dekker felles velferdsmidler og overordnet opplæring og utvikling samt OU-midler og medlemskontingent til KS.

IKT drift

Fra 2020 er Sigdal kommune en del av Kongsbergregionens IKT (K-IKT). Dette har gitt fart på digitalisering, kostnadene er forutsigbare og det er driftsikkert. Dette fortsatte i 2021. K-IKT har stor fokus på informasjonssikkerhet, noe som er med på å ivareta Sigdal kommunes informasjonssikkerhet.

Tjenesteområdet K-IKT drift for kommunen omfatter felles IT-system og nett, samt software for felles programvare (saksbehandling og økonomi) og innkjøp av IT-utstyr. Herunder kommer også materiell, lisenser, vedlikehold av programvare, opplæring på ny programvare og opplæring av nøkkelpersonell.

Hovedutfordringer på tjenesteområdet:

- Kontinuerlig kompetanseutvikling slik at kommunens ansatte får utnyttet rutiner og systemer (gevinstrealisering).
- Følge opp IT-samarbeidet i Kongsbergregionen.
- Informasjonsflyt.
- Få realisert automatiseringsprosesser.

Mål, resultat og utfordringer

Overordnet mål

Sigdal kommune skal ha en funksjonell infrastruktur slik at de menneskelige ressursene kan rettes utad mot service og tjenesteyting.

Sigdal kommune har formulert overordnede mål og hovedutfordringer som medfører at kommunen skal utføre ulike oppgaver og tjenester overfor innbyggerne og andre. En forutsetning for effektiv og rasjonell oppgaveløsning og tjenesteyting er at organisasjonen har en funksjonell «infrastruktur». Med «infrastruktur» mener en i denne sammenheng blant annet:

- riktig mengde personale
- riktig kompetanse
- effektive og brukervennlige rutiner
- tilpasset utstyr/hjelpemidler/lokaler
- samarbeid og medbestemmelse
- en kultur som fremmer trivsel og arbeidsglede
- fleksibilitet og samhandling på tvers av sektorer

Administrasjonen mener at med en funksjonell infrastruktur vil ressurser frigjøres (tid) til mer oppgaveløsning og tjenesteyting.

Utviklingsoppgaver

Prosjekter som er gjennomført eller påbegynt i 2021 er:

- E-poster til alle ansatte.
- Automatiseringsprosess for å registrere nye ansatte i KIKT og opprette e-post.
- Digitale timelister og ferie/fraværs til alle i organisasjonen.
- Innføring nytt sak- og arkivsystem, Elements.

- Kommunedirektørens internkontroll system Compilo ble tatt i bruk og videreutvikles.

Pandemiårene 2020 og 2021 førte med seg endel ad-hoc utvikling på digitale plattformer for hele kommunen. Dette for å kunne ivareta en arbeidssituasjon sterkt preget av hjemmekontor og behovet for andre måter å løse daglige oppgaver. Dette har ført til en økt digital kompetanse for kommunens ansatte. Opplevelsen av treghet ved implementering av nye løsninger ble nærmest fraværende.

Hovedkonklusjoner

- HR mangler ressurser til å følge opp ledere med lederutvikling og andre oppgaver. Tjenesten må prioritere hard i arbeidsoppgavene.
- Det er et løpende behov for oppfølging og utvikling på personalsiden.
- Det er 239,81 årsverk i kommunen fordelt på ca. 309 medarbeidere (pr. 31.12.21) dette inkluderer ikke ekstravakter.
- Totalt sykefravær 2021 var 10,8 %. En økning i fravær som skyldes pandemi.
- Det er fortsatt behov for digital utvikling.
- Samarbeidet med organisasjonene er videreført og videreutvikles.
- I kommunens redegjørelse av likestilling har menn generelt høyere lønn enn kvinner, og det er flest kvinner ansatt i kommunen.

Behovet/situasjonen framover

Budsjettet for 2022 er økt noe i forhold til 2021, men økte lønnskostnader spiser opp økningen. Budsjetterte midler vil ikke være tilstrekkelig til å dekke felles opplærings- og utviklingstiltak. Slike tiltak må nå i hovedsak dekkes direkte av den enkelte virksomhet.

Av utfordringer under dette tjenesteområdet framover kan nevnes:

- Knappe ressurser til å få utført oppgaver.
- Øke satsningen på kompetanseutvikling for å møte organisasjonens stadig endrede behov.
- Øke satsningen på effektive og brukervennlige kontorrutiner. Herunder digitalisering med elektroniske personalmeldinger, digital forsendelse av arbeidsavtaler og automatiseringsløsning innen fagområdet.
- Opprettholde en attraktiv arbeidsplass der medarbeiderne kan yte maksimal innsats.

Personalressurser

Det er stramt med personalressurser med 1,34 årsverk på fagområdet HR. Det er stadig økende oppgaver som må utføres på HR området. Det betyr at andre oppgaver innenfor organisasjonsfeltet nedprioriteres.

Ressursene på servicetorget er 2,5 årsverk og 1 årsverk som lærling. Servicetorget ble nedbemannet med 0,5 årsverk i 2020 og 80 % av 1 årsverk server pleie- og omsorg administrativt. Dette omposteres i Kostra på slutten av året.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap		Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
	2020	2021				
1200-Administrativ ledelse	3 426	2 268	1 873	2 044	110,9 %	-224
1202-Felles IT systemer	3 224	3 729	3 350	3 900	95,6 %	171
1203-Personal/opplæring/velferd	964	974	989	1 021	95,4 %	47
2420-Sosial rådgivn og veiledning	0	0	-50	-50	0,0 %	-50
	7 615	6 971	6 162	6 915	100,8 %	-56

Kommentar til status økonomi

HR/organisasjonssjefens kontor har et forbruk på 100,8 prosent i 2021. Det er et merforbruk på 55 807 kr mot 435 308 kr i 2020.

Merforbruket ligger innen tjeneste 1200 - Administrativ ledelse.

Administrativ ledelse har et merforbruk på 223 792 kr. Årsaken er merkostnader felles utgifter for hele kommunen som kontormateriell, posttjenester, telefon og annonser. I tillegg er det et lite merforbruk på kurs og kjøp av andre.

Tjeneste 1202 - Felles IT systemer har et mindreforbruk på 171 287 kr. Årsaken er et mindreforbruk innen avgifter, gebyrer og lisenser og IT-utstyr.

Tjeneste 1203 - Personal/opplæring/velferd har et mindreforbruk på 46 698 kr. Årsaken er et mindreforbruk innen avgifter, gebyrer og lisenser.

Oppsummering tiltak

Digital utvikling som ble gjennomført i 2021:

- Visma modulene ferie & fravær samt timeliste web ble rullet ut i hele organisasjonen.
- Nytt sak- og arkivsystem, Elements, var i drift fra 8. mars 2021.
- Alle ansatte og folkevalgte har fått kommunal e-post.
- Automatiseringsprosess via AD som melder inn nye brukere og avslutter gamle brukere til KIKT. Nye brukere får automatisk tilgang til desktop med brukernavn og passord, e-postadresse. Når ansatte slutter avsluttes dette automatisk.
- et ble tatt i bruk flere moduler på FIKS plattformen og klargjort for å ta i bruk FIKS folkeregister fra 2022.

Oppvekst og kultur

Tjenesteområdebeskrivelse

Oppvekst og kultursektoren omfatter tjenestetilbudet i 4 barnehager, 4 skoler, 3 SFO-er, kulturskole, bibliotek, ungdomsklubb, bygdekino og voksenopplæringen.

Årsmelding 2021

Tjenestetilbudet i barnehagene, skolene, SFO og voksenopplæringen skal så langt som mulig være tilpasset brukerens rettigheter og behov. Dette betyr at skoler og barnehager hele tiden må arbeide med å utvikle et profesjonelt og kompetent personale med øye for det enkeltes barns læring. I tillegg må vi ha skoler- og kulturanlegg som er tilpasset virksomheten estetisk sett, med vekt på moderne pedagogisk utfoldelse.

Kultur gir økt livskvalitet. Et bredt og variert kulturtilbud er viktig for alle innbyggere i kommunen vår. Kulturskolen, bibliotek og andre kulturtilbud bidrar til å gjøre Sigdal til en levende og kreativ kommune som gir barn og unge muligheter for en god oppvekst.

Sigdal kommune ønsker å være et attraktivt bosted for folk i alle aldersgrupper, og ønsker spesielt å trekke til seg flere barnefamilier. For å nå dette målet, stilles det krav til at skolene, barnehagene og kultursektoren holder et godt nivå i tilretteleggingen av sine aktiviteter.

Mål, resultat og utfordringer

Den største utfordringen i 2021 har vært den pågående pandemien. Skoler og barnehager har vært åpne hele året, med unntak av en uke nedstenging på Sigdal ungdomsskole i februar 2021 og et par barnehager hadde redusert åpningstid noen få dager høsten 2021. Utover disse begrensningene har skoler, barnehager og Kulturskolen vært driftet på gult nivå i tråd med "trafikklysmodellen" til Utdanningsdirektoratet. Kulturtilbudet har hatt svært begrenset aktivitet store deler av året. Kulturtilbudet for ungdommer kom igang igjen ved åpningen av Ungdomsklubben i september

Spesifikke mål og resultat er løftet frem under den enkelte tjeneste.

Personalressurser

Stilling	Årsverk
Oppvekstsjef	1
Rådgiver skole	0,5
Rådgiver barnehage	0,5
Saksbehandler/HR medarbeider	0,1
Spesialpedagog barnehage	0,48
IKT koordinator, oppvekst	0,4
Rektor	4
Undervisningsinspektør	0,4
Lærer	37,8
Assistent	4,41
Kontormedarbeider på skolene	2
Rådgiver SUS	0,3
IKT- koordinator på skolene	0,4

Årsmelding 2021

Rektor ved kulturskolen	0,25
Lærer i visuelle kunstoffag	0,4
Musikklærer	0,28
Kultur og ungdoms- leder	1
Klubbarbeider	0,2
Mot koordinatør	0,2
Frivilligsentralen	0,5
Totalt	55,12

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap		Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
	2020	2021				
1000-Politisk styring og kontroll	46	55	38	38	144,5 %	-17
1200-Administrativ ledelse	2 016	2 718	3 550	3 423	79,4 %	705
1203-Personal/opplæring/velferd	130	100	104	104	95,7 %	4
1210-Forvaltning av eiendommer	466	0	0	0	0,0 %	0
2010-Barnehager	20 443	20 255	20 398	21 063	96,2 %	808
2020-Grunnskolen	41 220	42 772	41 679	42 871	99,8 %	99
2110-Styrket tilbud til førskolebarn	1 100	1 322	1 853	1 879	70,4 %	557
2130-Voksenopplæring	993	976	1 546	1 548	63,0 %	572
2150-Skolefritidsordning	741	845	559	700	120,7 %	-145
2210-Barnehagelokaler og skyss	-967	0	0	0	0,0 %	0
2220-Skolelokaler	6 146	0	0	0	0,0 %	0
2230-Skoleskyss	2 879	2 580	2 871	2 871	89,9 %	291
2310-Aktivitetstilbud barn og unge	818	563	752	892	63,2 %	329
3700-Bibliotek	860	806	830	830	97,1 %	24
3730-Kino	4	36	50	50	72,1 %	14
3750-Museum og kunstnerhjem	840	752	750	750	100,3 %	-2
3770-Kunstformidling	0	-1	0	0	0,0 %	1
3800-Idrett	630	593	639	739	80,2 %	146
3810-Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	99	0	0	0	0,0 %	0
3830-Musikk- og kulturskole	634	658	677	681	96,7 %	22
3850-Kulturkontoret	175	947	489	262	361,1 %	-685
3851-Tilskudd andre kulturbygg	311	310	352	352	88,2 %	42
3860-Kommunale kulturbygg	1 738	0	0	0	0,0 %	0
3861-Ungdomshus	23	0	0	0	0,0 %	0
3920-Tilskudd til tros-og livssynssamfunn	114	0	0	0	0,0 %	0
8500-Statstilskudd flyktninger	-420	0	0	0	0,0 %	0
	81 037	76 288	77 137	79 053	96,5 %	2 765

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
30-Oppvekstkontor	9 860	9 987	11 256	11 899	83,9 %	1 912
31-Skoler	44 872	39 599	38 949	39 832	99,4 %	232
32-Kulturskole	636	660	677	681	96,9 %	21
33-Barnehager	19 311	20 599	19 974	20 608	100,0 %	9
35-Kulturadministrasjon	3 590	4 879	5 487	5 099	95,7 %	220
36-Samfunnshus	1 842	0	0	0	0,0 %	0
37-Idrett	97	0	28	28	0,0 %	28
38-Ungdomsarbeid	829	563	766	906	62,2 %	343
Sum	81 037	76 288	77 137	79 053	96,5 %	2 765

Kommentar til status økonomi

Planområde 3 oppvekst og kultur har et forbruk på 96,5 prosent i 2021. Planområdet har et mindreforbruk på 2 764 792 kr mot et mindreforbruk på 1 186 670 kr i 2020. Det kommenteres på avvik større enn 100 000 kr.

Mindreforbruket ligger innenfor tjeneste:

1200 Administrativ ledelse: skyldes at lønn som var budsjettet på tjeneste 1200, ble utgiftsført på tjeneste 2020 Grunnskolen for 0,6 årsverk og på 3850 Kulturkontoret for 0,5 årsverk.

2010 Barnehage og 2110 styrket tilbud til førskolebarn: skyldes i hovedsak reduksjon i kjøp av tjenester til barnehageområdet.

2130 Voksenopplæring: skyldes reduserte kostnader til voksenopplæringen i regi av Modum Voksenopplæring og ingen med behov for særskilt grunnskoleopplæring for voksne i Sigdal.

2230 Skoleskyss: skyldes lavere kostnader til ordinær skyss.

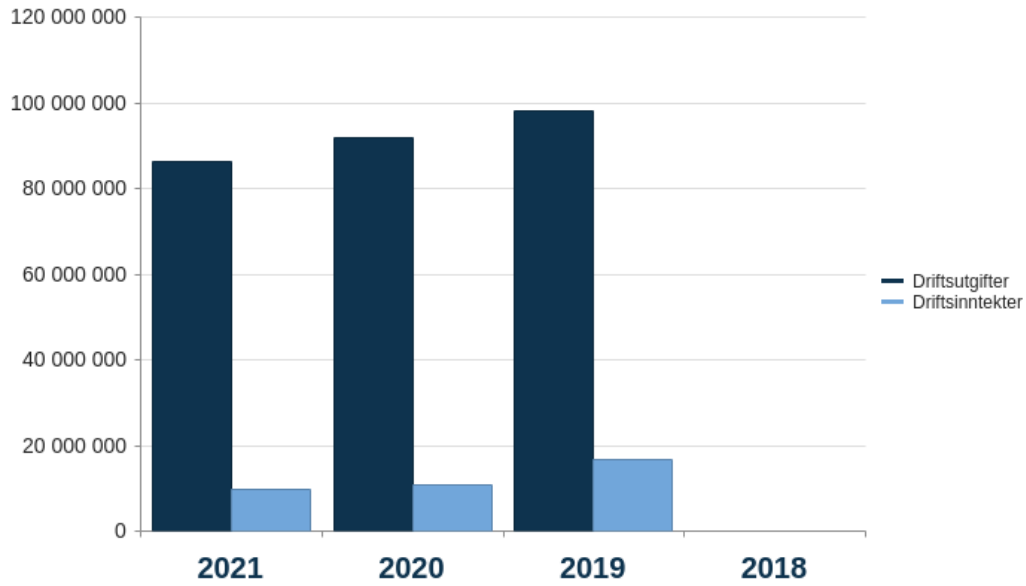
2310 Aktivitetstilbud barn og unge og 3800 Idrett: skyldes i hovedsak redusert aktivitetnivå grunnet Covid-19-pandemien.

På tross av et mindreforbruk totalt i sektoren er det merforbruk på følgende tjenester:

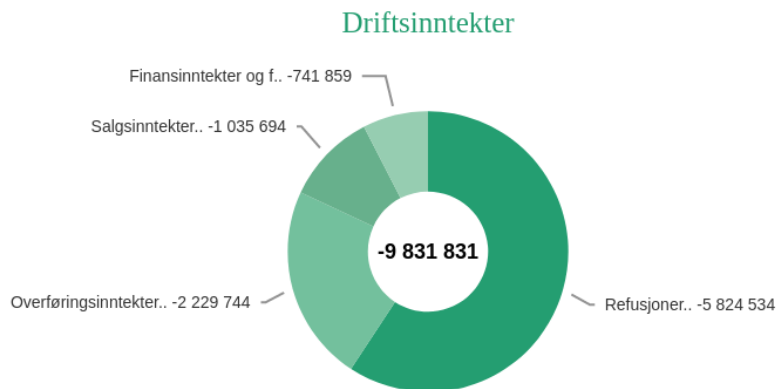
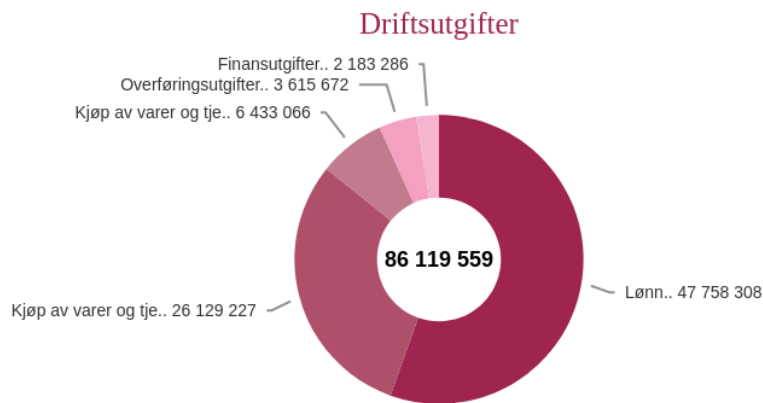
2150 Skolefritidsordning: skyldes økte lønnskostnader og tilbud om SFO-tid på dager med færre enn fem barn (på grunn av firedagers skoleuke) og to SFO-tilbud åpent i alle ferier.

3850 Kulturkontoret: skyldes at lønn ble ført på tjeneste 3850 Kulturkontoret (jfr. KOSTRA-veileder), mens budsjettet lå på tjeneste 1200 Administrativ ledelse uten at det ble gjort endringer i budsjettet.

Driftsutgifter og inntekter (graf)

Detaljvisning drift (graf)

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Sigdal 2020	Sigdal 2021	Kostragruppe 04	Landet uten Oslo
Prioritet				
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	8,6 %	8,4 %	11,7 %	14,4 %
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	2 323	2 290	2 495	2 670
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgifter	21,3 %	21,5 %	22,4 %	23,0 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager **)	166 160	180 942	200 600	183 625
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år **)	92 629	97 750	110 301	99 104
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år **)	120 977	129 352	137 798	125 322
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år	1 630	1 732	4 347	2 863
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år **)	4 910	5 940	6 080	6 816
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år **)	20 136	23 591	20 930	21 183
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år **)	6 533	6 032	4 288	2 421
Produktivitet				
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen	1 056,1	2 389,7	903,5	1 119,0
Driftsutgifter til undervisningsmateriell (202), per elev i grunnskolen	1 208	1 413	2 080	1 827
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. bruker	37 258	39 042	34 619	35 978
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler (222), per elev	22 501	26 879	23 906	22 703
Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223), per elev som får skoleskyss	10 480,3	9 523,8	9 109,6	10 741,1
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev	136 385	144 019	152 580	133 120
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev	109 603,3	112 802,3	123 347,3	105 575,5
Skolefritidstilbud Netto driftsutgifter per innbygger 6- 15 år (kr) **)	1 678,7	1 980,1	2 278,9	2 613,3
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	94,5	90,8	152,8	144,2
Dekningsgrad				
1-2 år andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent)	76,0 %	75,0 %	82,4 %	87,1 %
3-5 år andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent)	90,6 %	95,3 %	96,5 %	97,6 %
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	85,2 %	87,2 %	91,2 %	93,6 %

Årsmelding 2021

Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	1,8 %	0,0 %	1,7 %	3,1 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	7,2 %	9,1 %	10,0 %	7,9 %
Kvalitet				
Besøk i folkebibliotek per innbygger	1,6	2,1	3,9	3,0
Elever per kommunal skole	97,5	93,3	159,7	231,0
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	12,8	13,0	11,0	12,7
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4.årstrinn	11,4	11,6	10,3	11,6
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7.årstrinn	12,4	12,3	11,0	12,7
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn	14,6	14,8	11,7	13,9
Årlig totale åpningstimer i kommunale fritidssenter per 1000 innbyggere 6-20 år	564	606	556	508
Økonomi				
Styrket tilbud til førskolebarn Andel (prosent)	13,8	17,1	8,5	11,4
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Byggesaksgebyr for oppføring av enebolig (kr)	18 200	20 300	13 154	16 362
Gebyr for opprettelse av grunneiendom (kr)	18 200	18 850	17 639	20 009
Gebyr for privat forslag til reguleringsplan (kr)	104 000	101 500	52 201	86 346

***) Justert for utgiftsbehov*

Oppvekstkantor

Tjenesteområdebeskrivelse

Oppvekstkantoret er den administrative enheten for oppvekstsektoren i Sigdal kommune. Oppvekstkantoret er delegert myndighet i saker som direkte berører forvaltningen av lovverk og økonomiske midler til sektoren. Gjennom oppvekstkantoret forvaltes midler til grunnskolen, tilskudd til de private barnehagene, Voksenopplæring, skoleskyss, IKT-veiledning og - utstyr ved alle skolene, SFO, kompetanseheving m.m. Oppvekstkantoret har tilsynsansvar for barnehagene.

Tjenesten har oppvekstsjef og en skole- og barnehagefaglig rådgiver, Saksbehandler/HR-medarbeider og en IKT-kordinator som er knyttet til oppvekstkantoret. De tre sistnevnte lønnes over tjenesteområdene grunnskole- og barnehageområdet.

Mål, resultat og utfordringer

Mål:

Oppvekstkantoret skal ha kompetente medarbeidere som leverer gode tjenester ut til den enkelte virksomhet samt til politikere og administrasjonen forøvrig.

Oppvekstkantoret skal yte god service til kommunens innbyggere om skole- og barnehagefaglige temaer.

Oppvekstkantoret skal levere så gode tjenester som mulig til elever, foresatte, ansatte, politikere og øvrige innbyggere i kommunen.

Oppvekst har et særlig ansvar for å utarbeide, videreutvikle og implementere:

- Ståstedanalysen; ift læringsarbeid og læringsmiljø
- Skolevurderingsseminar m/evaluering av fjorårets utviklingsarbeid
- Utviklingsplan og kompetanseplan for skolen

Årsmelding 2021

- Eksamen for ungdomsskolen
- Nasjonale kartleggingsprøver og Elevundersøkelsen
- Årlig tilstandsrapport - kvalitet- og utviklingsmelding
- Elevundersøkelsen på 7. og 10. trinn
- Årlige medarbeiderundersøkelser
- Vernerunder m/HMS rapportering
- Dialogmøter

I neste treårsperiode skal oppvekst:

- Motvirke utenforskap gjennom gode universelle tjenester, tidlig innsats og kultur for inkludering
- Revidere "Den gode skole- en skole for fremtiden" og lage nye utviklingsmål for skolene i Sigdal
- Videreutvikle satsingene på digital læring
- Utvikle en ny plan for lesing og læringsstrategier
- Synliggjøre entreprenørskapsarbeidet som foregår i skolene
- Sikre barns rett til å bli hørt i saker som angår dem
- Legge til rette for utvikling i skolene i tråd med statlig satsing på desentralisert kompetanseutvikling
- Videreutvikle arenaer for læring i nettverk på tvers av barnehager, skoler og støttetjenester slik at god praksis kan gi gode resultater i virksomhetene

Mål for tjenesteområdene er uttrykt i de enkelte tjenesteområdene.

Resultat

Vi har en HR- medarbeider i 10% stilling på oppvekst. Dette er en viktig funksjon for å sikre god kvalitet på arbeidet med blant annet ajourhold av stilling- og lønnsversikt i skolene.

IKT-koordinatorene lønnes i dag fra egne bundne fond i sektoren. Dette tilbudet må videreføres, for å få best mulig utnyttelse av IKT-verktøyet i skolene.

Utfordring

Oppvekstkontoret er en liten stab og medarbeiderne får derfor mange arbeidsoppgaver som skal dekkes. Det kan i perioder være arbeidstopper og høyt arbeidspress, men det jobbes kontinuerlig med å samordne og rasjonalisere arbeidet.

Oppvekstsjef har høsten 2021 fungert både som oppvekstsjef og rektor ved Eggedal skole grunnet vakanse i stillinger.

Personalressurser

Stilling	Årsverk
Oppvekstsjef	1,0
Rådgiver	0,5
Saksbehandler- HR medarbeider	0,1
IKT- koordinatører	0,8
Totalt	2,4

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
1000-Politisk styring og kontroll	46	55	19	19	288,8 %	-36
1200-Administrativ ledelse	1 385	1 282	1 154	1 287	99,6 %	5
1203-Personal/opplæring/velferd	10	4	-14	-14	-29,8 %	-18
1210-Forvaltning av eiendommer	11	0	0	0	0,0 %	0
2010-Barnehager	783	371	1 234	1 265	29,3 %	894
2020-Grunnskolen	3 613	4 374	3 549	3 999	109,4 %	-375
2110-Styrket tilbud til førskolebarn	506	606	1 043	1 069	56,7 %	463
2130-Voksenopplæring	993	976	1 546	1 548	63,0 %	572
2150-Skofritidsordning	14	0	0	0	0,0 %	0
2210-Barnehagelokaler og skyss	53	0	0	0	0,0 %	0
2220-Skolelokaler	138	0	0	0	0,0 %	0
2230-Skoleskyss	2 308	2 318	2 726	2 726	85,0 %	408
	9 860	9 987	11 256	11 899	83,9 %	1 912

Kommentar til status økonomi

Oppvekstkontoret har et forbruk på 83,9 prosent. Tjenesteområdet har et mindreforbruk totalt sett på 1 912 249 kr.

Mindreforbruket ligger innenfor:

2010 barnehage og 2110 styrket tilbud til førskolebarn, og skyldes i hovedsak reduksjon i kjøp av tjenester til barnehageområdet (må sees i sammenheng med merforbruk på barnehage)

- barnegruppa i 2021 utløste ikke like mye i kommunalt tilskudd som det var budsjettert med. Det var blant annet budsjettert med at det skulle starte opp flere barn i Eggedal barnehage enn det faktisk gjorde, og barn som var forventet å starte opp på våren, startet ikke opp før senere på året. Sigdal kommune fikk dessuten refundert tilskudd i 2021 for en barnehageplass fra Modum kommune, grunnet feilaktig krav fra 2020.
- kommunalt tilskudd til nye barn på avdeling Gul ble dekket innenfor ramma. To av barnehagene hadde økte kostnader til pensjon. Dette ble også dekket via rammen til barnehageområdet.
- færre barn som utløste ressurser til spesialpedagogisk hjelp. Det var ikke så mange barn som ble oppmeldt til PPT og som ville utløse økte behov for ressurser som først signalisert.

2130 Voksenopplæring og skyldes reduserte kostnader til voksenopplæringen i regi av Modum Voksenopplæring og ingen med behov for særskilt grunnskoleopplæring for voksne i Sigdal.

2230 Skoleskyss og skyldes lavere kostnader til ordinær skyss. (må sees i sammenheng med økte kostnader til skyss i forbindelse med farlig skolevei på skole)

Oppvekstkontoret har et merforbruk innen 2020 grunnskole som skyldes økte kostnader til undervisningsmateriell, økte kostnader i forbindelse med oppgradering av IT utstyr (TV-skjermer) til klasserom på skolene, og til kurs /overnatting. Sistnevnte er kompetanseutvikling jfr. samarbeidsavtale med kompetansenettverket Midtfylke Buskerud.

Skoler

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjeneste 2020 Grunnskole dekker lønn og kostnader knyttet til all opplæringsaktivitet i grunnskolen, inklusiv «[Den kulturelle skolesekken.](#)»

Tjenesten er delt i ansvarsområdene: rektor Eggedal skole, rektor Nerstad skole, rektor Prestfoss skole og rektor Sigdal ungdomsskole.

Skolene er lokalisert i godt vedlikeholdte bygg på Nerstad, i Prestfoss og i Eggedal og har samlet elevkapasitet til 600 elever.

Tjenesten styres etter opplæringsloven med tilhørende forskrifter; læreplanen Kunnskapsløftet LK-20 og Rammeplanen for SFO.

Grunnskolen i Sigdal skal gi elevene en helhetlig opplæring fra 1. til 10. trinn, tilrettelagt i et trygt og inkluderende læringsmiljø der de opplever mestring og personlig utvikling både faglig og sosialt.

Mål, resultat og utfordringer

Skolene arbeider etter mål, verdier og prinsipper i Opplæringsloven, Læreplanen Kunnskapsløftet LK-20, Rammeplanen for SFO, St. melding nr 6 (2019-2020) Tett på- Tidlig innsats, samt utviklingsmålene i [Den gode skole – en skole for fremtiden](#). Vurderingene innenfor skole er gjort på bakgrunn av denne planen. Tilbakemelding om elevenes læringsresultater, læringsmiljø, samt kommunens oppfølging av kommunelovens bestemmelser ble forelagt kommunestyret i en egen "Kvalitet- og utviklingsmelding for grunnskolen i Sigdal 2021" , og er følgelig bare oppsummert i her i årsmeldingen.

Grunnskolen:

Visjon: *Den gode skole – en skole for framtida.*

Grunnskolen i Sigdal skal gi elevene en helhetlig opplæring fra 1. til 10. trinn, som blir tilrettelagt i et trygt og inkluderende læringsmiljø der de opplever mestring og personlig utvikling både faglig og sosialt.

Skolen i Sigdal skal være en skole hvor elevene opplever mestring og får et godt læringsutbytte. Skolen skal være et sted hvor elevene opplever å være inkludert i et godt læringsmiljø. Skolen skal hjelpe elevene å bli trygge på egen identitet. Elevene i Sigdalsskolen skal lære å bli inkluderende og få utvikle gode verdier og holdninger.

Elevenes læring og læringsmiljø

Mål

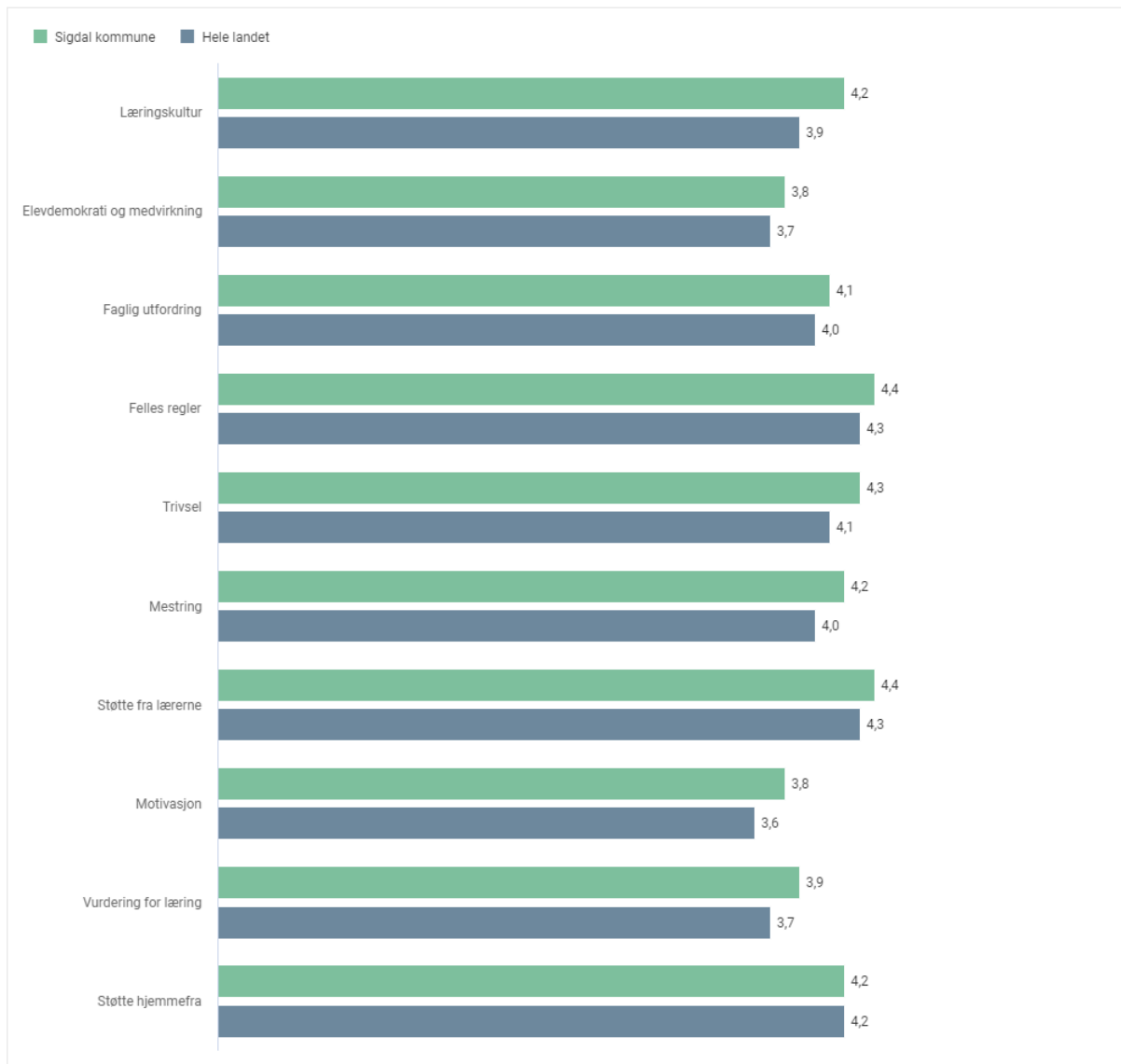
Alle elevene skal oppleve et trygt og inkluderende miljø på skolen og på skoleveien.

Resultat

Skolene i Sigdal gjennomfører hvert år Elevundersøkelsen. Elevundersøkelsen gir informasjon om elevenes lærings- og skolemiljø.

Det ble gjennomført Elevundersøkelse høsten 2021 på 7. trinn og for 10.trinn våren 2022, og resultatene for 10. trinn er ikke tilgjengelig for sammenligning med nasjonale resultater.

Elevundersøkelsen – alle indekser – 7. årstrinn

2021-22, Hele landet, 7. årstrinn, Alle indekser, Alle eierformer, Begge kjønn

Resultatene fra Elevundersøkelsen på 7. trinn høsten 2021 viser at Sigdal scorer høyere eller likt med landsgjennomsnittet på alle de valgte parametrene.

Elevene i Sigdal viser i Elevundersøkelsen at de trives og har god motivasjon for skolen. Det er god klasseledelse og høy skår på vurdering for læring.

Skolene arbeider etter "Plan for skolemiljø" som legger føringer for oppfølging av aktivitetsplikten for elevens psykososiale læringsmiljø i §9A-4 i Opplæringsloven.

Skolene benytter LP modellen; et program for kollegarefleksjon og utprøving av tiltak for å sikre læringsmiljøet og pedagogisk analyse ved skolen.

Årsmelding 2021

I ungdomsskolen følges MOT- programmet og barneskolene bruker «Det er mitt valg» og "Link til livet" for å forebygge mot mobbing. Ung-Dataundersøkelsen ble gjennomført våren 2021.

Strategiplan for barn og unges oppvekstmiljø "Tidlig innsats og tett på" ble tatt i bruk i 2020, og er videreført i 2021.

Det er viktig å se sammenhengen mellom barnehage og skole, og vi arbeider med barn og voksnes relasjonelle og sosiale kompetanse i både barnehage og skole. Dette arbeidet har fått økt fokus og videreutvikles i tråd også med ny rammeplan for barnehagene og ny overordnet del i Kunnskapsløftet (LK20). Oppvekstsektoren har revidert rutiner for overgangene mellom barnehage og barneskole for å sikre samarbeid til barnas beste. Det er også utviklet rutiner for å sikre gode overganger mellom barnetrinnet og ungdomstrinnet. Skolene i Sigdal har fortsatt hatt fokus på tilpasset opplæring og inkluderende læringsmiljø i skoleåret 2021-2022.

Et hovedmål i [Strategiplan for barn og unges oppvekstmiljø i Sigdal](#) er rause og robuste barn og unge. Selv om de universelle tjenestene holder høy kvalitet, vil noen ha behov for fagpersoner i tillegg til dem de møter i barnehager og skoler. Kommunens tilbud skal være helhetlige og godt koordinerte. Dette forutsetter gode strukturer for bred tverrfaglig og tverretatlig samhandling.

Et godt skolemiljø er en forutsetning for et godt læringsmiljø, og alle skolene jobber kontinuerlig med fokus på et godt skolemiljø. Under pandemien ble det bevilget midler gjennom Utdanningsdirektoratet for å hjelpe sårbare barn og unge. I Sigdal er disse midlene benyttet til en miljølæreresressurs og ekstra leksehjelp i oppfølging av sårbare elever. Tiltaket vil bli videreført i skoleåret 2022-2023.

Vi har tiltak for å sikre skolemiljøet til elevene, som tverretatlig team (ungdomsskolen) og skolemiljøteam (barneskolene). Vi har et løpende fokus på å samarbeide tverretatlig (skolene, skolehelse, PPT, barnevern og andre) for å sikre at elevene har et trygt og godt skolemiljø. Grunnet pandemien ble det kun avholdt to av de tre faste møtene i Skolemiljøteamet i 2021. Det ble i 2020 tatt initiativ til bedre tverretatlig samhandlingen (BTI) mellom skole og helsetjenesten. Grunnet pandemien ble arbeidet utsatt i 2021, men det vil bli fulgt opp i 2022.

Ungdata-undersøkelsen fra 2020 og 2021 viste at barn og unge i Sigdal lever med et stadig økende press, og at flere opplever utenforskap og strever med depressive tanker. Resultatene viste også en tidlig debut med rusmidler blant ungdom i Sigdal. Forebygging er viktig. MOT-programmet og #psyktnormalt-programmet i regi av Modum bad og SAPH (Samarbeid om psykisk helse) medvirker til dette.

Holdningsskapende arbeid rettet mot elever og foresatte er viktig. Det ble gjennomført et foreldremøte for foresatte til barn på ungdomstrinnet høsten 2021 med belysning av dette temaet gjennom et foredrag fra politiet.

Et annet tiltak har vært å satse på det sosialpedagogiske tilbudet i tjenestene og på at helsesykepleier er tilgjengelig to dager pr uke på ungdomsskolen. Det er et tverretatlig team for ungdomstrinnet hvor skole, PPT, skolehelse, Barnevernet, politiet møtes jevnlig for å arbeide forebyggende med det psykososiale skolemiljøet på individ eller gruppenivå.

Det arbeides med utvikling av en egen mobilapp for kontakt med helsesykepleier og rådgivertjenesten for elever på ungdomstrinnet; "Elevtjenesten". "Elevtjenesten" skal gjøre det mulig for elevene å henvende seg til rådgiver og helsesykepleier anonymt eller med navn gjennom hele døgnet. Sigdal kommune vil abonnere på denne løsningen i samarbeid med andre kommuner. Det blir nødvendig å sette av midler i årene framover til å betjene dette tilbudet.

Utfordring

Kommunens tilbud til barn og unge skal være helhetlige og godt koordinerte. Dette forutsetter gode strukturer for bred tverrfaglig og tverretatlig samhandling. Det arbeides for å få på plass en modell for dette samarbeidet, BTI-modell. Dette er et nødvendig, men ressurskrevende utviklingsarbeid som planområdet 3 og 4 egentlig ikke har ressurser til innenfor nåværende stillingsressurser. Det ble søkt om midler for å opprette et prosjekt til å lage en BTI-modell for dette samarbeidet høsten 2021, men Sigdal kommune ble ikke tildelt midler til dette i sin søknad til BUFDIR. Vi ønsker allikevel å prioritere dette arbeidet, og vi må ta av egne stillingsressurser til å jobbe med dette.

Det etterlyses mer ressurser til oppfølging av sårbare barn og unge, samt et bedret tilbudet innen psykisk helsehjelp for barn og unge lokalt i Sigdal. Pr nå har ungdom i Sigdal tilbud om psykisk helsehjelp kun gjennom en presstet skolehelsetjeneste og BUP i Kongsberg. Det tar lang tid å få en henvisning fra fastlege samt lang ventetid på utredning hos BUP.

Mål

Alle elever opplever mestring og har positiv faglig utvikling

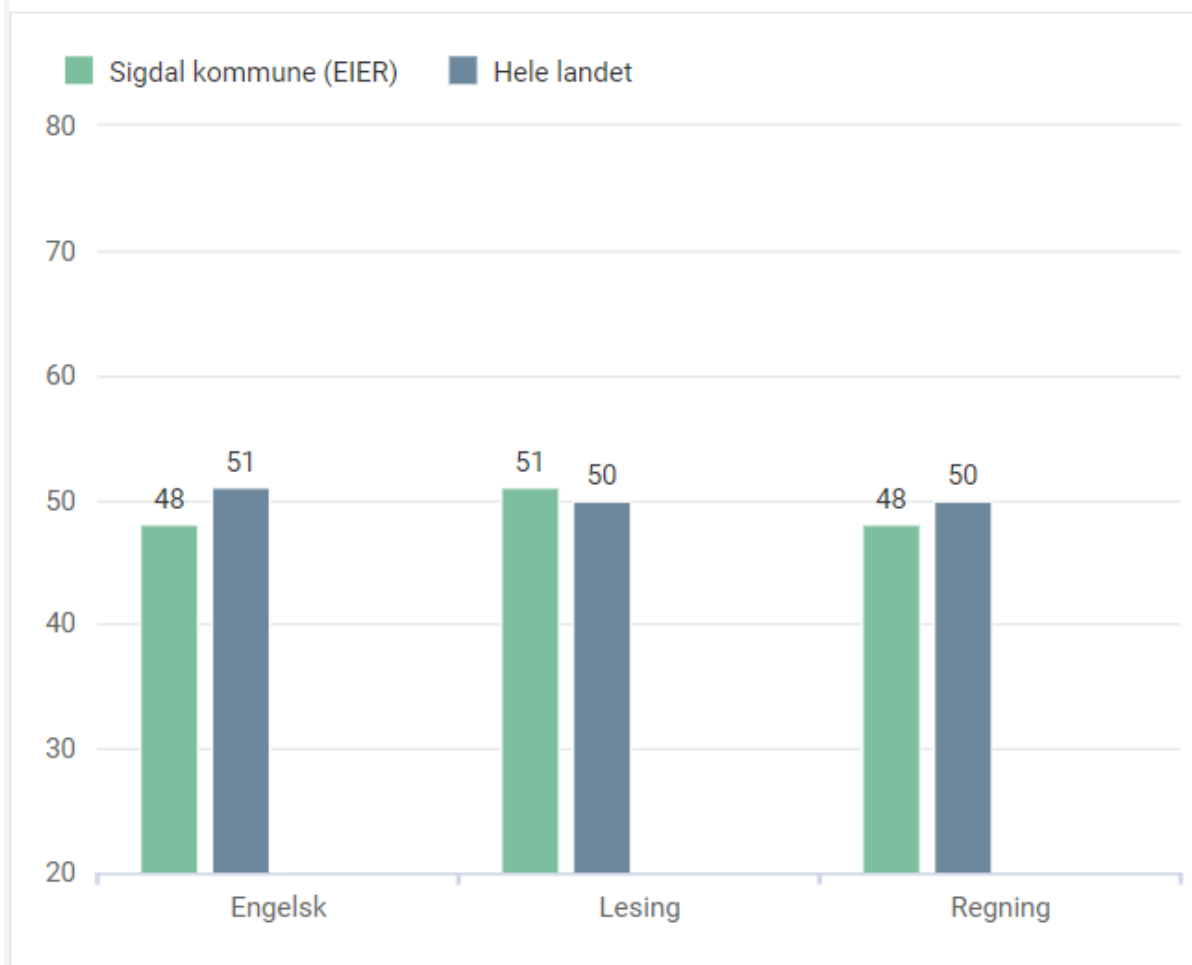
Resultat

Sigdal har små elevgrupper på trinnene ved hver skole. Dette påvirker resultatene i elevgruppene. Kjernevirksomheten i skolen med læring av grunnleggende ferdigheter som lesing, skriving og regning viser at elevenes resultater på nasjonale prøver er knyttet opp mot variasjoner i kullene. Resultatet i avgangsklassene i 2021 stemmer med hva som kunne forventes i standpunktkarakter. Det ble ikke gjennomført eksamen pga. smitteverntiltak under Covid-pandemien.

Når det gjelder faglige resultater fra nasjonale prøver, er det et mål at elevene i Sigdal skal skåre på nasjonalt nivå eller bedre på prøver i norsk, engelsk og regning. I 2021 scoret elevene under nasjonalt nivå på engelsk og regning, men over i lesing. Nasjonale prøver i de tre grunnleggende ferdighetene gjennomføres på 5. trinn, 8. trinn og for lesing og regning også på 9. trinn (samme prøve som de gjennomførte på 8. trinn)

Engelsk har vært en tilbakevendende utfordring. De siste årene har vi hatt positiv utvikling på 5. trinn, men vi ligger fortsatt 3 skalapoeng under nasjonalt nivå. Det jobbes kontinuerlig for å bedre elevens faglige utbytte og kompetanse i faget, blant annet gjennom kompetanseheving i engelsk blant lærere på barnetrinnet. Høsten 2020 startet flere av lærerne på et to-årig tilbud om desentralisert videreutdanning i engelsk. Styrking av lærerkompetansen er et grep for å styrke dette faget.

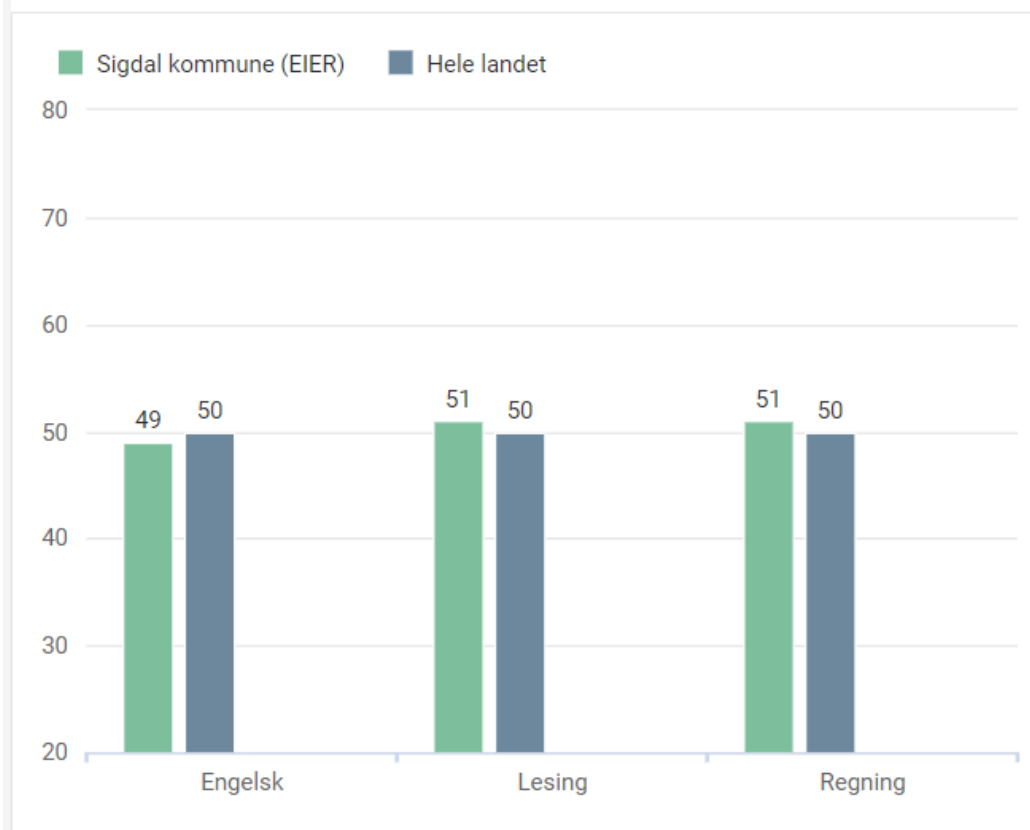
Skalapoeng – alle prøvetyper – 5. årstrinn

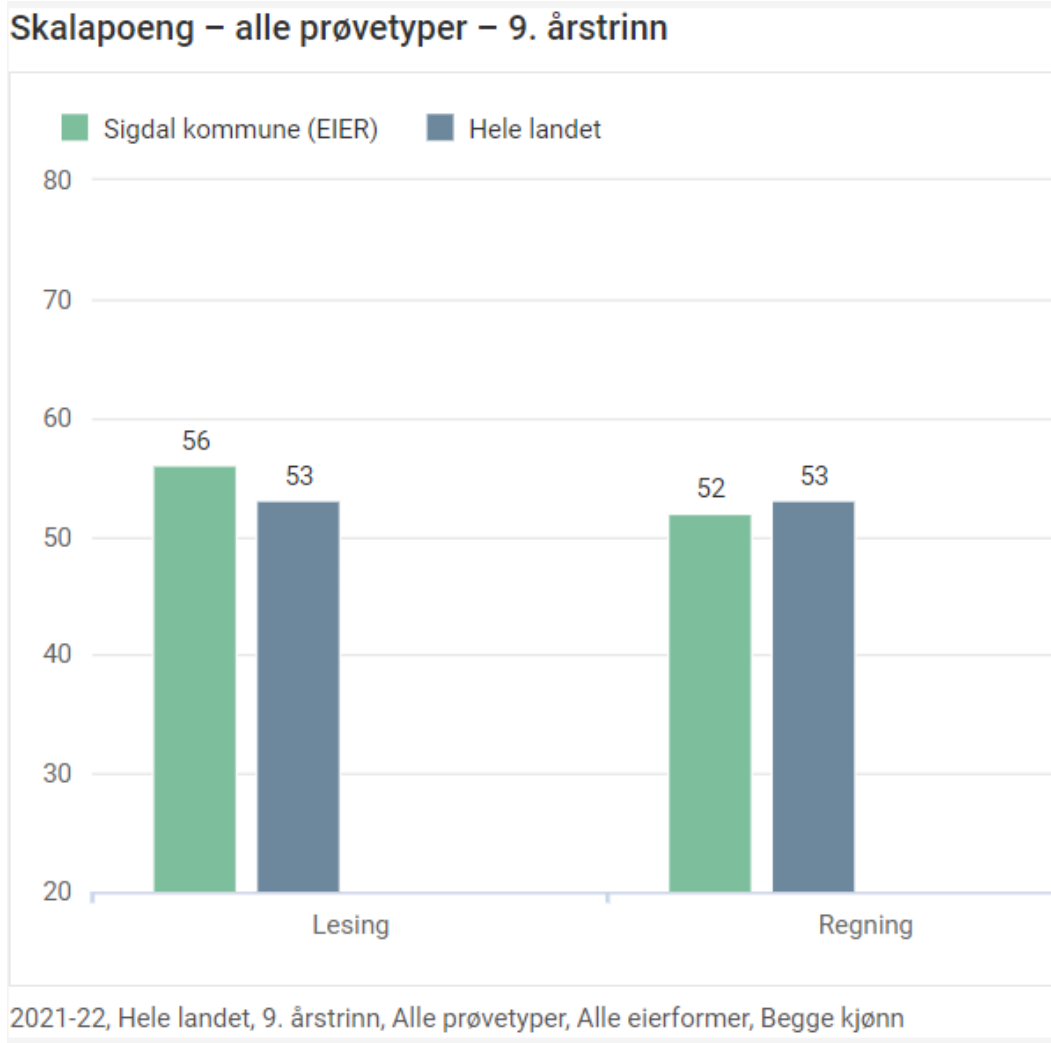
2021-22, Hele landet, 5. årstrinn, Alle prøvetyper, Alle eierformer, Begge kjønn

De aller fleste elevene i Sigdal opplever at de trives og mestrer skolearbeidet. Resultatene for de grunnleggende ferdighetene på 8. trinn viser en nedgang i forhold til nivået på 5. trinn, men resultatet for 9. trinn viser positiv utvikling.

Skalapoeng – alle prøvetyper – 8. årstrinn

2019-20, Hele landet, 8. årstrinn, Alle prøvetyper, Alle eierformer, Begge kjønn

I Sigdal startet alle elevene i videregående skole rett etter de var ferdig med grunnskolen våren 2021. Majoriteten av elevene søkte seg til yrkesfaglige studieprogram. Det er høy grad av gjennomføring av videregående skole for elevene fra Sigdal kommune.

Utfordring

I Sigdal har vi relativt små elevgrupper på trinnet. Statistikk og prosenter kan slå relativt kraftig ut på elevnivå. Dette påvirker igjen resultatene i elevgruppene, og vi får ulike kullvariasjoner fra år til år.

Små elevgrupper kan påvirke læringsmiljøet og vanskeliggjøre læring i et sosialt fellesskap for enkelte elever.

Pandemien i 2021 har påvirket skolene våre også i 2021. Det har vært lite nedstengning, men det har vært lite sosial kontakt innad på skolene på grunn av smittevern hensyn og flere fritidsaktiviteter har vært stengt store deler av året.

Skolene forbereder seg på å ta imot flyktninger fra Ukraina. Antallet barn som kommer til Sigdal er i skrivende stund ikke avklart, men vi jobber med å få på plass opplæring i grunnleggende norsk og i hvordan å inkludere barn som kan ha opplevd traumatiske hendelser på nær hold.

Mål

Elevene opplever å ha tilstrekkelig, moderne og tidsriktig undervisningsmaterieil

Resultat

De grunnleggende ferdighetene og nye læreplanene i Kunnskapsløftet LK-20 underbygger en fortsatt en satsing på digitalisering.

Alle elever har et digitalt verktøy. Vi har 1:1 med læringsbrett (iPad) for alle elever fra 1. til 10. trinn. Det er foretatt supplering av IKT utstyr gjennom rammeavtaler på leasing.

Vi har hatt tilsammen 60% IKT-ressurs i skolene. IKT-kontaktene på hver skole deltar i det kommunale nettverk for IKT-kontakter. IKT-koordinator deltar i nettverk for IKT-kontakter i Kongsbergregionen.

Skolene bruker Showbie, og i noen grad Office 365 (One-Note) og Teams og som læringsplattform. Høsten 2021 ble det nye skoleadministrasjonssystemet IST tatt i bruk. Det har tidligere vært en spredning i digitale løsninger (plattform og verktøy) innad i kommunen. Når hele kommunen nå bruker samme digitale verktøy styrker dette delingskulturen og gir stordriftsfordeler på innkjøp og leasing.

Sigdalsskolen har valgt å bruke en kombinasjon av papirbaserte læremidler sammen med digitale læremidler.

Vi har deltatt i nettverk med Kongsbergregionen med utvikling av pedagogisk bruk av de digitale verktøyene.

Det arbeides kontinuerlig med vedlikehold og oppgradering av digitalt utstyr og digital infrastruktur. Det har tidligere vært utfordringer med kapasiteten på nettverket på Sigdal ungdomsskole. Kapasitetsproblemene ble diagnostisert og utbedret i 2021.

Utfordring

Overgangen til Kongsbergregionens IKT (K-IKT) og innføring av ny infrastruktur på programvare for skoleadministrasjon og nytt skoleadministrativt program høsten 2021 har medførte visse utfordringer. Strategien inn mot dette er opplæring og samarbeid med leverandører og ressurspersoner i Kongsbergregionen.

For å sikre en god kvalitet i læringsarbeidet og god ressursutnyttelse av infrastruktur og utstyr, er det avgjørende med fortsatt fokus på å øke kompetansen om pedagogisk og didaktisk bruk av digitale enheter. Læring på digitale flater er et viktig utviklingsarbeid i tiden framover.

Grunnet pandemien ble planen for arbeidet med å øke kompetanse i algoritmisk tenking og programmering blant elever og ansatte i Sigdal satt på vent. Dette vil bli prioritert i det videre samarbeidet med Vitensenteret i Kongsberg.

Samarbeid med foreldrene

Mål

Foresatte opplever et godt samarbeid med høy grad av involvering
Foresatte opplever at det er god dialog mellom skole og hjem.
Foresatte blir sett på som en viktig ressurs for skolen

Resultat

Skolene har kommunisert med de foresatte gjennom de digitale verktøyene i SchoolLink, Teams og Showbie. Skolene opplevde å ha god dialog med de foresatte, også gjennom pandemien. Det har vært økt behov for kommunikasjon i tiden med hjemmeskole og ved fare for smittespredning. Det ble utarbeidet en plan for hjemmeskole som klargjorde hvilke forventninger skolene hadde til elevene og hva elevene kunne forvente av oppfølging fra skolen i tilfelle skolene ble gjort heldigitale.

Det har vært jevnlig møter i FAU-ene gjennom hele året. Møteaktiviteten har vært preget av pandemien og ble derfor i stor grad gjennomført digitalt. For å få til et godt skole-hjem-samarbeid har rektor deltatt i FAU-møtene, og skolene har vært aktive i å engasjere foresatte i skolens læringsarbeid sosialt og faglig.

FAU ved flere av skolene har arrangert felles foreldremøter hvor resultater fra Ungdata-undersøkelsen 2021 har vært et tema. Det har vært et særlig fokus på psykisk helse og den relativt lave debutalderen for bruk av rusmidler blant ungdom i Sigdal. Her er foreldrene viktige rollemodeller og støttespillere for ungdommene våre.

Det er avholdt møter mellom oppvekstsjef og det kommunale foreldreutvalg i forkant av alle møter i Hovedutvalget for oppvekst og kultur.

Planen for arbeidet med nye utviklingsmål for skolene i Sigdal ble vedtatt i Kommunestyret i desember. Her er også de foresatte til barn i Sigdalsskolene viktige bidragsyttere.

Utfordring

Det var noe utfordrende å god og tydelig informasjon ut til de foresatte og elever under pandemien, særlig i tiden da Sigdal ungdomsskole var på rødt nivå i trafikklysmodellen i slutten av januar og begynnelsen av februar i 2021.

Medarbeiderne i skolen

Mål

Opplevelse av en god arbeidsplass med godt arbeidsmiljø og med rom for utvikling.

Resultat

Sigdalsskolen har kompetente medarbeidere og ledere.

Skolene i Sigdal har en høy andel faglært personell. 93,5 % av undervisningspersonalet oppfyller kompetansekravet for tilsetning. I tillegg har vi også flere godt kvalifiserte assistenter og lærervikarer med fagbrev som barne- og ungdomsarbeidere.

Sigdal kommune har deltatt i et desentralisert kompetanse-utviklingssamarbeid i «Kompetanse for kvalitet» sammen med Modum, Krødsherad, Hole og Ringerike. Fire lærere deltok på videreutdanning i engelsk og en i matematikk i 2021. Ordningen støttes av Utdanningsdirektoratet. Enkelte andre lærere har tatt videreutdanning uten å motta støtte for dette.

Skoleåret 2021-22 har vi fortsatt arbeidet med å implementere det nye læreplanverket i LK 20. Det har vært arbeid med Fagfornyelsen for å lage helhetlige planer for de tre tverrfaglige temaer; bærekraftig utvikling, Folkehelse og livsmestring og demokrati og medborgerskap.

Årsmelding 2021

Det er gjennomført en planleggingsdag med ressurspersoner fra PPT om Tilpasset opplæring og inkluderende læringsmiljø i august 2021 og en dag med Lent og opplæring i prosessledelse som pedagogisk verktøy høsten 2021. Arbeidet med dette følges opp i 2022.

Det ble gjennomført en 1/2 plandag med programmering i samarbeid med Vitensenteret på Kongsberg

Det legges stor vekt på lederutvikling. Rektorene har deltatt i ledernetverk med Modum, Krødsherad, Hole og Ringerike kommune med veiledning fra USN på hvordan å drive utviklingsarbeid og hvordan å endre praksis

Det har vært fagnettverk for lærere i regi av USN/kompetansenettverket med Modum, Krødsherad m.fl.

Utfordring

Pandemien har fra og med mars 2020 medført utfordringer for de ansatte ved stadige omlegginger av rutiner og tilpasninger til smittevernforskriften. Det har vært en svært utfordrende tid å samtidig med dette sette seg inn i de nye læreplanene i LK20. Parallelt med dette har to av skolene lagt om til fådelt struktur og vi har hatt mangel på vikarer ved sykefravær.

Vi ser behovet for å styrke kommunens kompetanse om spesialundervisning i barnehage og skole. Sigdal kommune samarbeider med PPT og oppvekstsektorene i Krødsherad og Modum om dette. vi vil søke om videreutdanningsmidler fra Utdanningsdirektoratet til dette gjennom «Kompetanseløftet for spesialundervisning og inkluderende læring».

Mål

Sigdalsskolen har tilstrekkelig med ressurser

- Det er en grunnbemanning på hver skole tilsvarende en lærer pr time pr klasse.
- Det skal ikke være mer enn 15 elever i en del praktiske fag som M&H, K&H, svømming, musikk og under forsøk i naturfag, samt i alle valgfagene på ungdomsskolen
- Skolene tilføres tilstrekkelige timeressurser til å ivareta elever med spesielle behov

Resultat

Sigdal kommune fastsatte i 2020 et rammetimetall for grunnskolen på 1197 timer i uka. For Skoleåret 2021/2022 ble det foreslått en for reduksjon i omlag seks stillinger blant det pedagogiske personalet. Rammetimetallet ble redusert med 166 timer og rammetimetallet for høsten 2021 var på 1031 timer pr uke). Reduksjonene i rammetimetall ble høsten 2021 løst gjennom sammenslåing av klassetrinn. Ved Eggedal skole ble 3. og 4. trinn og 6.- og 7. trinn slått sammen i de fleste fag, og ved Nerstad skole ble 3. og 4. trinn slått sammen. Ved Prestfoss skole følger elevene fra 5. til 7. trinn samme timeplan store deler av dagen. Innstramminger ved Sigdal ungdomsskole ble vanskelig på grunn av målsettinger i "Den gode skole" om gruppestørrelser i de praktisk-estetiske fagene, valgfag og svømming. Reduksjon i antall årsverk ble følgelig ikke fullført ved Sigdal ungdomsskole.

Økte behov for spesialpedagogiske ressurser, har gitt utfordringer med å tilrettelegge undervisningen. Elevene med krav på særskilt tilrettelegging har mottatt tilrettelegging i form av enkelttimer, i mindre grupper eller i ordinær klasser i henhold til sine vedtak.

På skolene våre har lærerne færre elever i undervisningsgruppene i ordinær undervisning enn nasjonalt. Skolene i Sigdal er små, og klassene / gruppene vil nødvendigvis bli deretter. Sigdal kommune oppfyller Utdanningsdirektoratets lærernorm med god margin.

Data hentet fra GSI viser at 9,1% av elevene mottar spesialundervisning (landsgjennomsnittet er på 6,7%.) Fra og med skolestart i 2021 har det vært økt fokus på bedre tilpasset opplæring og særskilt tilrettelegging av undervisningen i den ordinære klassen, da forskningen viser at dette er læringsfremmende.

I juni 2021 vedtok Sigdal kommune sluttrapporten Bærekraftig drift av Sigdal kommune. I rapporten ble ulike alternativer for organisering av skolestrukturen i Sigdal vurdert, men i det videre arbeidet med prosjektet ble delprosjekt 2, oppvekst ble trekt ut.

Oppvekstsektoren er en viktig del av helheten i kommunens utvikling, og Sigdal kommune skal i 2022 revidere den lokale planen for utviklingsmålene for skolene, og som legger føringer for arbeidet med kvalitet i Sigdalskolen. ("Den gode skole i Sigdal"). Det vil kreve en god og bred prosess med involvering av elever, ansatte, tillitsvalgte, foresatte og andre, for å gi eierskap og forankring for målene. Målene må gi handlingsrom for utvikling av robuste enheter som ivaretar det pedagogiske læringsmiljøet for elever og ansatte.

Utfordringer

Høsten 2021 startet det opp 373 elever i Sigdalskolen. Prognoser fra Statistisk sentralbyrå (SSB) viser at elevtallet synker de neste årene. Reduksjon i antall barn mellom 0-16 år gir reduserte inntekter til kommunen, som igjen får betydning for den enkelte skole og det enkelte klassetrinn.

Oppdaterte prognoser viser et objektivt sett, redusert utgiftsbehov i perioden 2022-2025 på 10 millioner kroner for grunnskolen.

Innsparinger innenfor planområde 3 og kutt i rammetimer i åra fremover kan gjøre til at flere klasser blir slått sammen. Det blir viktig å utnytte ressursene på best mulig måte.

Planområdet 3 er avhengig av å få tilført tilstrekkelig med midler, for å opprettholde skolestrukturen kommunen har i dag og som er intensjonen i Kommunens samfunnsdel for 2022- 2035. Enhetene blir små i antall ansatte og elever, og det blir utfordrende å opprettholde det gode profesjonsmiljøet blant lærerne samt å ivareta elevenes læringsmiljø.

I 2021 sluttet på forholdsvis kort varsel to skoleledere i Sigdalsskolen. Dette medførte vakanse i stillingene. Oppvekstsjef har fungert som rektor ved begge skolene deler av året, i tillegg til å dekke sin egen stilling. Dette har påvirket blant annet utviklingsarbeidet i sektoren gjennom 2021.

Lokalsamfunnet- skolen

Mål

Sigdalsskolen bidrar til et godt omdømme for Sigdal kommune
Skolens omdømme bidrar til økt innflytting til kommunen

Resultat

Elevaktiviteter i skolene i Sigdal får positiv omtale i lokalavisen og i Sigdal.no.

Elevene i Sigdalsskolen bidro med innspill til kommunedelplanens samfunnsdel om bærekraftig drift av Sigdal kommune. Bidragene ble presentert for politikerne på Sigdalskonferansen på Norefjell i 18. november 2021.

Det er nedgang i fødselstallet i Norge generelt, og kommuner i utkantene rammes spesielt. Høsten 2021 startet det opp 373 elever i Sigdalskolen. Med dagens skolestruktur har vi en kapasitet på ca 600 skoleplasser. Sigdal kommune har i sin kommuneplan en rekke tiltak for å styrke og støtte opp om utvikling og vekst i kommunen, blant annet legges det opp til utvikling av tomter i hele kommunen. Dette vil på sikt kunne påvirke behovet for skoleplasser.

Gode resultater på Elevundersøkelsen om trivsel og motivasjon bidrar til positivt omdømme av kommunen.

Utfordring

Få spredd informasjon om hendelser og tiltak som vil gjøre elever og foreldre stolte.

Å legge opp til en bevisst holdning til hvordan Sigdalsskolen skal framstilles i media. Framsnakking av skolene blant foresatte, ansatte og elever, vil kunne øke tilstrømmingen av nye innbyggere.

Skoleskyss

Mål

Innfri elevenes rett til skoleskyss

Resultat

Brakars Web system kvalitetssikrer elevenes rett til skyss mellom hjem og skole, slik at de som har krav på skyss på grunn av avstand får retten sin oppfylt.

Retningslinjer for innvilgelse av skyss i forbindelse med farlig skolevei som ble revidert i 2020, har gjort det enklere for administrasjonen å fatte vedtak om dette.

Vedtak om skoleskyss i forbindelse med farlig skolevei blir tatt for flere år om gangen,- noe som igjen sikrer forutsigbarhet for foresatte og elever og reduserer tidsbruk for administrasjonen.

Brakar AS administrerte all skoleskyss høst 2020, men vi så raskt at dette resulterte i økte skyss kostnader. Administrasjonen tok derfor over igjen administreringa av skyss i forbindelse med farlig skolevei i 2021.

Netto driftsutgifter til skoleskyss pr. innbygger 6-15 år var i 2021 på 6 032 kr. Sammenlignet med Kostragr. 4 og landet uten Oslo brukte vi henholdsvis 1 744 og 2 611 kr mer.

Utfordring

Det er en utfordring å budsjettere kostnader i forbindelse med farlig skolevei riktig. Administrasjonen vet ikke om det vil komme søknader om skyss på nye veistrekninger eller for nye elever som medfører at drosjeselskapet må kjøre flere turer eller sette inn større bil. Dette gir endringer i kostnadene for kommunen.

Selv om Sigdal kommune administrerer skyss for elever med farlig skolevei selv, har vi forholdsvis høye kostnader til skoleskyss. For å få reduserte kostnader til skoleskyss, er det viktig at det legges til rette for at flere kan ferdes trygt i trafikken. Det vil derfor i 2022 arbeides med en trafiksikkerhetsplan, og tiltak som framkommer i denne vil kunne medvirke til at Sigdal kommune kan bli en trafiksikker kommune.

Skolelokaler

Mål

Sigdal kommune har helsemessig gode og funksjonelle skolebygg med inspirerende og trafikksikre utearealer.

Ansvar for skolebyggene ble fra og med 2021 overført til eiendomsavdelingen ved Teknisk etat. Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger 6-15 år var 23 591 kr. Dette er 2 661 kr mer enn i Kostragruppe 4 og 2 408 kr mer enn i landet uten Oslo.

Utfyllende kommentarer ligger under planområde 5.

SFO

Visjon: Den gode dagen på SFO

SFO tilbudet organiseres på en måte som gir et forsvarlig, kostnadseffektivt og godt tilbud.

Ordningen med gratis leksehjelp som en del av SFO-tiden vil fortsette.

SFO forplikter seg til å arbeide etter Rammeplanene for SFO kvalitetsdokumentet [Den gode dagen på SFO](#), vedtatt i kommunestyret 29.06.2017.

Mål

Videreutvikle SFO tilbudet

Resultat

Gratis leksehjelp for elever på 1.-4 trinn ble videreført. Det er kommet ønsker fra foresatte om tilbud til leksehjelp for eldre elever. Det vil være aktuelt å ta opp en eventuell ny organiseringen av leksehjelp i løpet av 2022, slik at det skal kunne gjelde for skoleåret 2023-2024.

Ansatte har fått tilbud om kompetanseutvikling på planleggingsdager.

Rammeplan for SFO, (forskrift til opplæringsloven) ble gjeldende i fra 1. august 2021. Ledere og ansatte i SFO har brukt tid på å sette seg inn i rammeplanen og planlagt hvordan den vil påvirke innholdet og arbeidet i SFO. Rammeplanen skal følges av alle SFO-er og skal bidra til et mer likeverdig tilbud over hele landet.

Utfordring

Opprettholde og videreutvikle innholdet og organiseringen av SFO tilbudet videre på hver skole. Å drifte små enheter medfører økte kostnader til drift. Belastningen på sektorens budsjett ved å holde tre SFO-tilbud åpent utover 38 uker samt heldagstilbud på onsdager ved få elever er stor. Ved fast sammenslåing av SFO-tilbudet på Nerstad og Prestfoss i feriene vil det være mulig å gi et mer forutsigbart, økonomisk og pedagogisk forsvarlig tilbud.

Det er behov for å endre vedtektene for SFO etter nye retningslinjer for gratis kjernetid for 1. klassingene fra og md skolestart i 2022. Det vil derfor legges frem en sak til politisk behandling våren 2022.

Voksenopplæring

Voksne som trenger opplæring innen norsk og samfunnskunnskap, samt opplæring for å opprettholde kunnskaper eller eventuelt å utvikle manglende kunnskaper skal få tilbud om lovfestet opplæring.

Voksenopplæringen etter § 4A-1 i Opplæringsloven foregår i regi av den interkommunale Voksenopplæringen i Modum.

Voksenopplæringen etter § 4A-2 i Opplæringsloven foregår lokalt i Sigdal.

Mål:

Alle som søker om voksenopplæring og som har rettigheter etter § 4 A-1 og § 4 A -2 skal få innvilget et tilbud i tråd med sakkyndig rapport.

Knytte stønadsordninger opp mot inkluderende aktiviteter.

Resultater

Voksenopplæringa i Sigdal har i 2021 hatt et aktivitetsnivå i tråd med lovpålagt opplæring. Det har høsten 2021 ikke vært utløst ressurser til voksne på voksenopplæring etter § 4A-2 i Sigdal. All undervisningen i Voksenopplæringen har følgelig høsten 2021 har vært gitt i regi av tilbudet vi får i Modum.

Voksenopplæringen i Modum tilbyr gode tjenester, og vi ser en stor fordel av å kunne kjøpe denne tjenesten interkommunalt.

Utfordringer

Sigdal kommune har flere innbyggere som er analfabeter. Dette påvirker integreringen i lokalsamfunnet.

Læringsutbyttet for elever i Voksenopplæringen ble påvirket av pandemien, og tilbudet fulgte de samme retningslinjene for åpning og nedstengning som de videregående skolene.

Kostnadsfordelingen i det interkommunale samarbeidet for voksenopplæring ble endret i desember 2021, og for Sigdal kommunes del, vil den nye samarbeidsavtalen kunne medføre økte kostnader ved at en andel av driften fordeles uavhengig av antall elever som vi kjøper plasser til.

Personalressurser

Stilling	Årsverk Eggedal	Årsverk Prestfoss	Årsverk Nerstad	Årsverk SUS	Årsverk totalt
Rektor	1	1	1	1	4
Undervisningsinspektør				0,4	0,4
Lærer	6,09	7,65	7,23	16,83	37,8
Assistent	0,7	0,77	1,10	1,84	4,41

Årsmelding 2021

Kontormedarbeider	0,5	0,5	0,5	0,5	2,0
Rådgiver SUS				0,3	0,3
IKT- koordinator	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
Totalt	8,39	10,02	9,93	20,97	49,31

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
1203-Personal/opplæring/velferd	120	94	114	114	82,4 %	20
1210-Forvaltning av eiendommer	261	0	0	0	0,0 %	0
2020-Grunnskolen	37 605	38 398	38 130	38 872	98,8 %	474
2150-Skolefritidsordning	727	845	559	700	120,7 %	-145
2220-Skolelokaler	6 008	0	0	0	0,0 %	0
2230-Skoleskyss	572	262	145	145	180,6 %	-117
8500-Statstilskudd flyktninger	-420	0	0	0	0,0 %	0
	44 872	39 599	38 949	39 832	99,4 %	232

Kommentar til status økonomi

Skolene har samlet sett et forbruk på 99,4 %. Området har et mindreforbruk på 232 269 kroner.

På grunnskoleområdet er det blant annet lavere lønnskostnader på grunn av refusjoner ved sykemeldinger og foreldrepermsjoner samt ved vakanse i rektorstilling på Sigdal ungdomsskole. Det har vært lavere kostnader til drift, bla til kurs og kompetanseheving og transportutgifter grunnet koronarestriksjoner på denne typen aktiviteter samt . lavere kostnader til læremidler grunnet økt bruk av digitale læremidler og tilskudd fra staten gjennom Den teknologiske skolesekken til dette. Det har vært mindreforbruk på undervisningsmaterieell grunnet begrensninger i aktiviteter for elevene under pandemien.

Mindreforbruket skyldes også refusjon fra andre kommuner og statlige overføringer som det ikke var budsjettet med på ca 1,1 millioner kr.

Det er et merforbruk på 2150 Skolefritidsordning og på 2230 Skoleskyss

Merforbruket på Skoleskyss på 116 880 kr skyldes flere vedtak om skyss i forbindelse med farlig skolevei høst 2021 samt en prisregulering av denne type skyss. Posten kan sees i sammenheng med lavere kostnader innenfor den ordinære skoleskyssen på ansvar 200. Det var i budsjettet tatt høyde for at Brakar skulle administrere skoleskyss i forbindelse med farlig skolevei, men administrasjonen så raskt at dette kom til å bli en vesentlig høyere kostnad enn om vi gjorde det selv og sa opp igjen avtalen.

Merforbruket på Skolefritidsordning på 132 797 kr skyldes økte lønnskostnader og tilbud om SFO-tid på dager med færre en fem barn (på grunn av firedagers skoleuke) og to SFO-tilbud åpent i alle ferier.

Kulturskole

Tjenesteområdebeskrivelse

Jf. Opplæringsloven skal alle kommuner ha et kulturskoletilbud til barn og unge, enten alene eller i samarbeid med andre kommuner. Det er kommunene selv som bestemmer innhold og omfang av kulturskolens tilbud.

I Sigdal har kulturskolen tilholdssted i Prestfoss, på Folkemusikksentret og på Sigdal ungdomsskole. For å ta hensyn til elevene i vår langstrakte kommune, har vi også tilbudt kortere kurs på samtlige barneskoler i bygda. Tilbudet som gis, varierer ut fra etterspørsel og tilgjengelig kompetanse.

Mål, resultat og utfordringer

Visjon: *En spennende kulturarena for barn og unge i Sigdal*

Kulturskolen er en synlig institusjon i bygda som gir barn og unge tilbud om utfoldelse og opplæring innen ulike former for kultur, både innen musikk og kunst. Gjennom å utvide og videreutvikle kurstilbud, har kulturskolen som målsetting å gi alle barn og unge som ønsker det, et godt kulturskoletilbud.

Måleindikatorer

Oppdatert materiell som presenterer kulturskolens kurstilbud, informere og reklamere på skolene i kommunen og bruke sosiale medier til informasjon og synliggjøring av elevaktivitet.

Resultat

Kulturskolen i Sigdal har godt kvalifiserte lærere som tilrettelegger for elevenes undervisning.

I 2021 fikk elevene individuell undervisning i gitar, piano/keyboard, trommer, trekkspill og hardingfele. Noe av undervisningen på fele og trekkspill foregikk også gruppevis. I visuelle kunstfag ble det undervist gruppevis i diverse formingsaktiviteter men mange ulike materialer.

Utfordringer

De økonomiske rammene begrenser antall elevplasser og også vår mulighet til å utvikle nye og flere tilbud. Høsten 2021 hadde kulturskolen totalt 43 elevplasser, 17 elevplasser i musikk og 26 i visuelle kunstfag. Økningen fra kun 32 plasser våren 2021, skyldes at det ble åpnet opp for større grupper i visuelle kunstfag. Det resulterer naturlig nok i mindre tid til hver elev, men Kulturskolen klarte da å tilby plass til de som ønsker det. Ved utgangen av 2021 hadde kulturskolen en elev på venteliste til musikkundervisning.

Personalressurser

I Sigdal kulturskole har det i 2021 vært følgende ressurser:

Stilling	Årsverk
Administrativ ressurs som leder for kulturskolen og DKS i Sigdal	0,25

Årsmelding 2021

Lærer i visuelle kunstfag	0,3 (økt til 0,4 % i august 2021)
Musikklærer	0,28
Totalt	0,83

I tillegg har kulturskolen leid tjenester av eksterne felelærere.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
1203-Personal/opplæring/velferd	1	1	0	0	0,0 %	-1
2020-Grunnskolen	1	0	0	0	0,0 %	0
3830-Musikk- og kulturskole	634	658	677	681	96,7 %	22
	636	660	677	681	96,9 %	21

Kommentar til status økonomi

Sigdal kulturskole har et forbruk på 96,9 prosent i 2021.

Tjenesten har et mindreforbruk på 20 884 kr. Dette skyldes økte inntekter gjennom økt brukerbetaling.

Barnehager

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet barnehage er delt i tre:

2010 Barnehage, 2110 Styrket tilbud til førskolebarn og 2210 Barnehagelokaler og skyss.

Tjeneste 2010 Barnehage dekker administrasjonskostnader til rådgiver i 50 % stilling, kommunalt driftstilskudd ut fra nasjonale satser (drift og kapitaltilskudd), kompensasjon for økte pensjonskostnader, søskenmoderasjon, redusert foreldrebetaling til husholdninger med lav inntekt og refusjonskrav for barnehageplasser i andre kommuner.

Tjeneste 2110 Styrket tilbud til førskolebarn dekker ressurser til spesialpedagogiske hjelp for førskolebarn, kommunens tilskudd for å styrke minoritetsspråklig barns begrepsforståelse og ordforråd i norsk, samt kostnader til interkommunalt PPT.

Tjeneste 2210 Barnehagelokaler og skyss dekker utgifter til drift og vedlikehold av barnehagens lokaler, med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg/lekeareal og lekeapparater samt skyss av barnehagebarn. Eiendomsavdelingen har overtatt ansvaret for alt som har med barnehagelokaler med tilhørende uteområde å gjøre.

Mål, resultat og utfordringer

Tjenesten styres etter barnehageloven med tilhørende forskrifter.

Barnehagetilbudet i kommunene gis i dag i 4 foreldredrevne barnehager, og de tilbyr totalt 202 barnehageplasser i alderen 0-6 år. Barnehagene holder til i kommunale bygg som barnehageeier leier av Sigdal kommune.

Målet for barnehageområdet er at:

- det gis et kvalitativt godt pedagogisk tilbud til alle barn som har rett til barnehageplass i Sigdal
- de private barnehagene skal ha et riktig nivå for overføringer av økonomisk tilskudd fra kommunen

Mål indikatorer for dette er:

- ingen barn med rett til plass på venteliste
- barnehagene oppfyller lov om barnehage med forskrifter og jobber ut i fra rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver
- det utbetales et tilskudd i tråd med nasjonale føringer

Mål

Ingen barn med rett til plass på venteliste.

Resultat

Alle barna som søkte til hovedopptaket våren 2021 og som hadde rett til plass fikk en barnehageplass. 87,2 % av barna i alderen 1-5 år hadde en barnehageplass i Sigdal i 2021. I forhold til våre sammenligningskommunene, Kostragruppe 4, er dekningsprosenten vår 4 % lavere. Prosentandelen trekkes ned ved at vi har flere foreldre som først ønsker barnehageplass når barna har fylt to år.

På bakgrunn av økt etterspørsel etter barnehageplasser i Prestfoss, ble det jobbet iherdig for å få etablert flere barnehageplasser i dette området. Avdeling Gul Prestfoss barnehage ble åpnet 01.11.2021 og godkjent for 12 plasser for barn i alderen 0-3 år.

Utfordringer

Søkermassen til de 4 barnehagene varierer, og liten søkermasse kan gi økonomiske utfordringer for den enkelte barnehageeier. Dette har vært situasjonen for Eggedal barnehage i 2021, og de fikk dekket underskudd i tråd med Kommunestyrevedtak i desember 2020.

Nerstad barnehage vil kommende barnehageår ha ledige plasser som kan medføre at en avdeling blir stående ubenyttet. Det samme gjelder Eggedal barnehage. Dersom det ikke kommer til nye barn høsten 2022, vil dette medføre oppsigelser.

Sigdal kommune har *plikt til å tilby* plass i *barnehage* til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen, [jf. lov om barnehage § 16](#). Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov. Plikten innebærer at Sigdal kommune skal tilby plass til alle som har søkt ved hovedopptaket og som fyller ett år innen utgangen av november det året det søkes plass. Det er samlet sett nok barnehageplasser i kommunen, og det er etter hovedopptak i 2022 ledig ca 50 barnehageplasser.

Alle barn med rett til plass får tilbud om en barnehageplass, og barnehagene bestreber seg også til å tilby plass til de som ikke har rett. Barnehageeierne må likevel til enhver tid vurdere om de kan tilby plass til barna som ønsker plass i løpet av året og som ikke har rett til plass. Jfr. barnehageloven skal det være en pedagog pr. 14 barn over 3 år og en grunnbemanning som tilsier 1 voksen pr. 6 plasser. Dersom barnehageeier tar inn et barn utover 14 barn, utløses det behov for ytterligere en pedagog i 100 % stilling, uten at de egentlig har krav på kommunalt tilskudd for dette.

Det kan oppleves som utfordrende for familier som flytter til kommunen som gjerne skulle hatt plass til sitt/sine barn fortløpende, dersom barnehagen hvor de ønsker barnehageplass ikke har mulighet til å tilby plass, evt. at de tilbys plass i nabobarnehage. Dette gjør også at Sigdal kommune kan fremstå som en mindre attraktiv kommune.

I barnehageplanen for 2020-2025 er full barnehagedekning definert med at alle skal få en plass i nærbarnehage (nærmeste barnehage) eller i en nabobarnehage, og vi skal tilby plass til de som har rett til plass. Det er denne planen administrasjonen og de private barnehagene forholder seg til i sin planlegging for fremtiden. Signaler som administrasjonen får fra politikerne nå, er at foresatte skal få plass i den barnehagen de har som sin 1. prioritet, og at de skal tilby plass til de som ønsker det i løpet av året. Sigdal kommune driver ingen av barnehagene selv, og kommunen har ikke myndighet til å bestemme at barnehageeier skal tilby plass til barn som ikke har rett til plass.

Dersom det til enhver tid skal være barnehageplasser ledig til barn uten rett til plass, eller at alle skal få sitt første ønske oppfylt, må kommunen bidra med økt tilskudd. Et barn ekstra (se over) kan resultere i økt bemanning. Dersom ikke barnehagene styrkes med ekstra pedagogressurs, vil de mest sannsynligvis ikke kunne oppfylle pedagognormen på kort varsel, og det må innvilges dispensasjoner.

Kommunestyrevedtaket om å dekke underskuddet i Eggedal barnehage vil kunne skape presedens for de andre barnehagene ved tilsvarende økonomiske utfordringer.

Mål

Barnehagene oppfylder lov om barnehage med forskrifter og jobber ut i fra rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Resultat

De private barnehagene drifter i tråd med barnehageloven med forskrifter.

Alle barnehagene har kvalifiserte styrere, og de har den bemanningen de skal ha ifølge lovverket.

Det ble i 2021 gitt en dispensasjon fra pedagognorm i Prestfoss barnehage og tre dispensasjoner fra utdanningskravet i Nerstad barnehage, hvorav den ene var en økning i stillingen for en ansatt hvor det allerede var innvilget dispensasjon.

Utfordring

For barnehageeier kan det være en utfordring å få på plass den pedagogiske ressursen i små stillinger og i korte tidsintervaller, noe som igjen resulterer i dispensasjon fra utdanningkrav eller pedagognorm.

Vi har ansatt en spesialpedagog på barnehageområdet, og det kan være en utfordring å få på plass den spesialpedagogisk ressursen i barnehagene til barn som får sakkyndig vurdering i løpet av året. Sigdal er en langstrakt kommune, og det går derfor noe tid tapt til kjøring mellom barnehagene.

Mål

Det utbetales et tilskudd i tråd med nasjonale føringer.

Resultat

Barnehagene fikk tilskudd i tråd med nasjonale føringer, og barnehageeier fikk dekket alle utgifter de hadde krav på å få dekket, slik som refusjon foreldrebetaling, gratis kjernetid og økte kostnader i forbindelse med pensjonskostnader m.m. I tillegg fikk barnehagene kompensasjon for økte kostnader til drift i forbindelse med pandemien. Sigdal kommune brukte i 2021 8,4 % av kommunens netto driftsutgifter på barnehagesektoren. Dette er 3,3 % lavere enn sammenlignet med Kostra gr 4 og 6 % lavere enn i landet. Netto driftsutgifter pr innbygger 1-5 år var 180 942 kr. Dette er også noe lavere enn i Kostragruppe og landet forøvrig uten Oslo. Øvrige tall på barnehageområdet finnes under Kostra nøkkeltall.

PBL fremmet på vegne av de private barnehagene et krav på 2,9 millioner kroner i etterbetaling av tilskudd i perioden 2018/2021 i desember 2021. Bakgrunnen for kravet er at de mener Sigdal kommune har beregnet kommunalt tilskudd feil. Sigdal kommune har fått bistand fra Kongsbergadvokatene til sitt svar i saken. Saken er pågående.

Eierstyret i Eggedal barnehage ønsket at Sigdal kommune tok over driften av barnehagen fra januar 2021. For å se på mulighet for f.eks et felles oppvekstsenter i Eggedal vedtok politikerne å sikre drift av Eggedal barnehage inntil det er tatt en endelig beslutning for det framtidige barnehagetilbudet i denne delen av kommunen. Eierstyret i Eggedal barnehage driver derfor fortsatt Eggedal barnehage.

Utfordring

Det er utfordrende å få til et godt estimert budsjett for barnehageområdet. Dette skyldes at hoveddelen av tilskuddet skal utbetales på bakgrunn av barnas alder og oppholdstid i barnehagen. Sigdal kommune har to telletidspunkter for beregning av kommunalt tilskudd. Når budsjettet skal legges, er ikke administrasjonen kjent med:

- hvordan barnegruppene ser ut på de ulike telletidspunktene
- hvordan de nasjonale satsene som brukes ved beregning av tilskudd blir
- hvor mange barn som vil utløse ressurser etter §§ 31 og 37
- hvor mange som utløser rettigheter til 20 timers gratis barnehagetilbud og 6 % redusert foreldrebetaling grunnet lav inntekt i husholdningen
- hvor mange barn som hvert år benytter seg av en barnehageplass i annen kommune, og som kommunen må betale tilskudd for

Lave fødselstall fører til mindre i rammeoverføringer til kommunene, til tross for at tilskuddssatsene øker. Foreldrene benytter seg mer og mer av et fulltidstilbud, noe som igjen fører til at barnehageeier har krav på maksimalt kommunalt tilskudd ut fra nasjonal sats. Oppdaterte prognoser viser et objektivt sett, redusert utgiftsbehov i perioden 2022-2025 på 2,5 millioner kroner for barnehagene.

Barnehageeier vil trolig ikke være i stand til å tilby plasser til foreldre som flytter til kommunen utenom hovedopptak, så fremt ikke kommunen bidrar med økt tilskudd.

Personalressurser

Barnehageområdet har følgende ansatte:

Årsmelding 2021

Stilling	Årsverk
Rådgiver	0,5
Spesialpedagog	0,48
Totalt	0,98

Ressursen til spesialpedagog endres ut fra behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehage etter lov om barnehage § 31 det enkelte år.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
1210-Forvaltning av eiendommer	77	0	0	0	0,0 %	0
2010-Barnehager	19 659	19 883	19 164	19 798	100,4 %	-86
2110-Styrket tilbud til førskolebarn	594	716	810	810	88,4 %	94
2210-Barnehagelokaler og skyss	-1 019	0	0	0	0,0 %	0
	19 311	20 599	19 974	20 608	100,0 %	9

Kommentar til status økonomi

Barnehageområdet har totalt et forbruk på 100 prosent. Det er et merforbruk på tjeneste 2010 barnehage på 85 681 kr og et mindreforbruk på tjeneste 2110 Styrket tilbud til førskolebarn på 94 283 kr.

Årsaken til merforbruk på 2010 Barnehage, skyldes økt kommunalt driftstilskudd. Merforbruket kan sees i sammenheng med mindreforbruk på kommunalt tilskudd under Oppvekstkontoret.

Mindreforbruk innenfor tjeneste 2110 Styrket tilbud til førskolebarn skyldes at det ikke ble meldt opp så mange barn som først antydte, og det ble derfor ikke utløst så mye ressurser som stipulert.

Kulturadministrasjon

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet dekker daglig drift av kulturkontoret i tillegg til drift av frivilligsentral, drift og aktiviteter tilknyttet Ungdomsklubben (ungdomsleder og klubbarbeider), MOT, kulturmidler til barne- og ungdomsorganisasjonene (4 H) og Ungdomsrådets arbeid.

Visjon: **Sigdal – "en skapende bygd"**

Kultursektoren skal:

- styrke lokalkulturell identitet og opplevelse av å høre til
- stimulere til skaperglede og personlig utfoldelse
- arbeide for aktivitet, rekreasjon, gi mulighet for opplevelse, kunnskap og innsikt

- sikre kvalitet, tradisjon og fornyelse i kulturarbeidet
- legge til rette for samarbeid mellom frivillig sektor, lag og foreninger og kommunal sektor
- legge vekt på at den enkelte får delta på egne premisser
- i samarbeid med nabokommuner og andre aktører, tilrettelegge for et levende og aktivt kulturliv i Sigdal

Mål, resultat og utfordringer

Kulturadministrasjon

Mål

Samarbeider med utøvende kunstnere og kulturinstitusjoner om nyskapende aktiviteter innen forskjellige kunstarter.

Resultat

Det samarbeides kontinuerlig med kulturinstitusjonene. Sigdal kommune har sekretærrollen i eierstiftelsene knyttet til institusjonene og dette fører til et tett samarbeid. Nye prosjekter som nybygg og rehabilitering blir gjennomført og det er stor aktivitet i styrene.

Utfordringer

Det er ikke mange utøvende kunstnere som bor og har atelier i Sigdal, men det er viktig for administrasjonen å samarbeide og legge til rette i størst mulig grad for med de som kommer tilbake og vil ha utstillinger/events, gjerne i samarbeid med kulturinstitusjonene.

Mål

Opprettholde fokus på skilting og informasjon til stier, sykkelruter og løyper.

Resultat

Det lages årlig skilt etter skiltmalen til «Kunstnerdalen» som ble designet for en del år tilbake. Det jobbes i samarbeid med private aktører; lag og organisasjoner og teknisk etat på dette området. I tillegg vil malen til Norefjellvarden benyttes og det samarbeides med Krødsherad på dette området.

Utfordringer

Finansiering av større skiltprosjekt må gjennomføres sammen med frivillige lag og organisasjoner og finansieres av statlige eller private tilskudd.

Mål

Samarbeid mellom kultur/næring og nabokommuner.

Resultat

Det er et tett og godt samarbeid mellom kultur i Sigdal og Modum. Ved noen prosjekter samarbeides det med Buskerud Næringshage og NYG.

Utfordringer

Samarbeid i større grad med næringslivet.

Mål

Kulturinstitusjonene er knyttet sammen med annen næringsutvikling som kan styrke Sigdal som et attraktivt reisemål.

Resultat

Kulturinstitusjonene - da særlig Kunstnerhjemmene og Galleri Skredsvig har satt Sigdal på kartet. Det samme har Sigdal aktiv og andre aktører som Motorbanen, Madonnaen i Trillemarka og overnattings/spisesteder som er godt besøkt og har økt trafikk i løpet av pandemien.

Utfordringer

Et felles destinasjonsselskap får samlet kulturinstitusjoner og næringsliv.

Mål

Opprettholde tilskuddet til kulturinstitusjonene.

Resultat

I 2021 ble tilskuddet redusert fra 850 000 kr i 2020 til 750 000 kr i 2021.

Utfordringer

Det har i perioder vært utfordringer i Driftsselskapet Buskerudmuseet som har medført at tilskuddet har blitt vurdert.

Mål

Opprettholde tilbudet om bygdekino.

Resultat

Bygdekinoen hadde tidvis stengt, begrenset antall og påmelding pga. koronapandemien.

Utfordringer

Dårligere tilbud pga koronatiltak. Besøkstallet på siste forestilling har utfordringer i forhold til besøk.

Biblioteket

Biblioteket skal styrkes som møtested og integreringsarena som en del av biblioteket Midt- Buskerud. Biblioteket skal fortsette arbeidet med å legge til rette for økt bruk av biblioteket blant barn og unge ved å videreutvikle samarbeidet med skolene.

Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent.

Mål

Meråpent bibliotek.

Resultat

Prestfoss har meråpent bibliotek.

2021 ble nok et annerledes år, også for Midt-Buskerud bibliotek Sigdal. Biblioteket har hatt åpent gjennom hele året, og for mange har det vært viktig i en tung tid. Utlån av digitale medier har eksplodert, også i Sigdal.

Utfordringer

Bevisstgjøring på at det er åpent. Meråpent døren låser seg i perioder. Eggedal har ikke dette pr. 2021.

Mål

Økt utlån og besøk.

Resultat

Utlånet på trykte bøker har gått noe ned. Det er også noe nedgang i Eggedal, dette skyldes at det er færre skoleelever på skolen. Utlånet av digitale bøker, både e-bøker og e-lydbøker øker veldig. Besøktallet for Eggedal er stabilt, mens besøktallet for Prestfoss er økende.

Utfordringer

Det er lavt utlånstall for de over 15 år, særlig i Prestfoss.

Mål

- Bokkasser i barnehager og barneskoler
- Flere arrangementer og større aktivitet

Samarbeide med frivillige, lag og foreninger.

Resultat

Barnehagene velger ikke å ha bokkasser. Barneskolen har eget skolebibliotek. Sigdalsheimen og Eldresenteret har bokkasser. Vi startet i høst et samarbeid med Sigdal Frivilligsentral og Sigdal Pensjonistforening om datatreff på bibliotekene i både Prestfoss og Eggedal.

Dette har vært veldig populært, mange fremmøtte hver gang.

Utfordringer

Ingen av barnehagene har plass til bokkasser.

Mål

Opprettholde samarbeidet med Midt- Buskerud.

Resultat

Det har vært et vanskelig år å samarbeide i, men vi har hatt flere teamsmøter. Ett personalmøte på Blåfarværet og et i Sigdal.

Utfordringer

Det å være en ansatt på hvert bibliotek gjør biblioteket sårbart.

Frivilligsentral

Mål

- Sigdal Frivilligsentral skal være en brobygger mellom enkeltmennesker, lag/foreninger, næringslivet og kommunen. Være en samhandlingsarena for frivillig virke og kulturelt mangfold
- Bidra til å utløse frivillig arbeid i bygda, og legge til rette for gjennomføring av det de frivillige ønsker å bidra med

Årsmelding 2021

- Sigdal Frivilligsentral skal være en paraplyorganisasjon for frivillige lag og foreninger. Være et levende og attraktivt møtested hvor kompetanseheving og motivasjon til mestring skal tilbys i et frodig frivillig fellesskap

Resultat

Det er 47 frivillig registrert i Frivilligsentralen. En oppgang fra fjoråret uten at det har vært rekruttert aktivt grunnet covid. satt i gang flere aktiviteter drevet av frivillige.; Data kafé, Strikke kafé, Innbyggerguide. Dette på tross av pandemien. Vi har hatt to samlinger for de frivillige; sommerhygge og julelunsj. Samarbeid med Krøds herad Frivilligsentral, foredrag psykisk helse med sofaprat. Prosjekt: Bernts Benlaus. Statstilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet på 440 000 kr. Tildelt midler fra Gjensidigstiftelse til møblering av de nye lokalene til Frivilligsentralen i Sentrumsgården, 103 306 kr.

Samarbeid med kommunen ved vaksinesenteret, matkjøring ut til eldre hjemmeboende, valgfaget Arbeidslivsfag og Sigdal ungdomsskole, Innovasjonscamp. Samarbeid med lag og foreninger. Kick start av Frivillighetens år 2022 5. desember, med workshop i samarbeid med Frivillighet Norge og lag/foreninger. Det ble opprettet styre for Frivilligsentralen med 7 medlemmer. Resultatene er nærmere beskrevet i [årsmeldingen til Frivilligsentralen](#).

Utfordringer

Grunnet korona pandemien har det ikke aktivt blitt rekruttert nye frivillige, Frivilligsentralen har vært mer eller mindre stengt for publikum og utfordrende for daglig leder å invitere seg ut til lag/foreninger. Ved arrangement for frivillige lag og foreninger er oppmøtet noe labert. Mange frivillige har falt fra under pandemien på nasjonalt nivå.

Personalressurser

Stilling	Årsverk
Kultur og ungdomsleder	1
Frivilligkoordinator	0,5
Totalt	1,5

Biblioteket i Eggedal og Prestfoss har totalt 0,88 årsverk og stillingene inngår i Modum kommunes driftsorganisasjon.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap		Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
	2020	2021				
1000-Politisk styring og kontroll	0	0	5	5	0,0 %	5
1200-Administrativ ledelse	630	1 436	2 396	2 135	67,2 %	700
1203-Personal/opplæring/velferd	0	0	4	4	0,0 %	4
1210-Forvaltning av eiendommer	4	0	0	0	0,0 %	0
2310-Aktivitetstilbud barn og unge	15	0	0	0	0,0 %	0
3700-Bibliotek	860	806	830	830	97,1 %	24
3730-Kino	4	36	50	50	72,1 %	14
3750-Museum og kunstnerhjem	840	752	750	750	100,3 %	-2
3770-Kunstformidling	0	-1	0	0	0,0 %	1
3800-Idrett	615	593	611	711	83,4 %	118

Årsmelding 2021

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
3810-Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	18	0	0	0	0,0 %	0
3850-Kulturkontoret	175	947	489	262	361,1 %	-685
3851-Tilskudd andre kulturbygg	311	310	352	352	88,2 %	42
3860-Kommunale kulturbygg	6	0	0	0	0,0 %	0
3920-Tilskudd til tros-og livssynssamfunn	114	0	0	0	0,0 %	0
	3 590	4 879	5 487	5 099	95,7 %	220

Kommentar til status økonomi

Kulturadministrasjonen har et forbruk på 96 prosent. Avdeling har et mindreforbruk på 205 802 kr.

Det er tre tjenester med budsjettavvik over 100 000 kr.

Tjeneste 1200 administrativ ledelse og tjeneste 3850 kulturkontoret i sum er i balanse. Avvikene på tjenestene skyldes at lønn var ført på tj. 3850 (jfr. KOSTRA-veileder) mens budsjettet lå på tj. 1200.

Tjeneste 3800 idrett har et mindreforbruk som skyldes mindre strømutgifter, ikke benyttede lønnsmidler.

Idrett

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesten skal stimulere til at det er et aktivt idrettsliv i kommunen og at den fysiske aktiviteten, både organisert og uorganisert er stor og god. Arbeidet med idrett og fysisk aktivitet er ikke regulert av noen lov, men idrettsaktiviteter og gode idrettsanlegg, merkede stier og løyper er viktig for at våre innbyggere, fritidsbeboere og besøkende i alle aldersgrupper er fysisk aktive og i gode muligheter for å utøve fysisk aktivitet.

Mål, resultat og utfordringer

Mål

- Samarbeid mellom idrettslagene og kommunen. Opprettholde et godt samarbeid med idrettsrådet. Prestfoss idrettspark eies av Sigdal kommune, og er det eneste kommunale anlegget i Sigdal. Idrettsparken rapporterer til Hovedutvalget for oppvekst og kultur.
- De resterende idrettsanleggene er eid av idrettslag.
- Lagene får årlige tilskudd fra kommunen til drift mellom kulturmidler og noe vanlige driftsmidler
- Opprettholde Tilskuddsportalen som er en søknadsplattform der lag og foreninger kan søke om midler.
- Legge til rette for utvikling og tilgjengelighet på lokaler for aktiviteter.

Resultat

Kommunen har et tett og godt samarbeid med idretten. Kommunen er behjelpelig for idrettsorganisasjonene ved å være tilgjengelig i søknadsprosessen for både kulturmidler, spillemidler og andre midler. Alle lag og foreninger har tilgang til gratis kopiering på kommunehuset.

Utfordring

Det vil alltid være ønsker om mer midler til idretten. Det er forskjellige ønsker om bygging av treningsanlegg (hall/kunstgressbane) som må vurderes opp mot hverandre i kommende år.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
3800-Idrett	15	0	28	28	0,0 %	28
3810-Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	82	0	0	0	0,0 %	0
	97	0	28	28	0,0 %	28

Kommentar til status økonomi

Virksomhet har et forbruk på 0 prosent i 2021. Virksomhet har et mindreforbruk på 27 723 kr.

Årsaken er at lønn til sommervikar Eggedal idrettsanlegg var ført under planområde Næring og drift.

Ungdomsarbeid

Tjenesteområdebeskrivelse

Hovedmålet for ungdomsarbeid er å drive holdningsskapende og målrettet arbeid for å styrke ungdommene våre til å velge rett. Det er viktig at ungdom blir tatt på alvor og sett på som en ressurs. Jobbe målrettet med MOT programmet.

Skolen som samfunnsbygger er et tilleggsprogram som har som mål å styrke felles forståelse for viktigheten av å skape en kultur der alle er inkludert.

Det arbeides kontinuerlig med MOT på skolen, det er her hovedaktiviteten er. I tillegg er det noe samarbeid med både lag og foreninger og næringsliv.

Kultur og ungdomsleder er med i tverretatlig team som består av representanter fra skole, barnevern, politi, helsestasjon og PPT.

Mål, resultat og utfordringer

Mål

Målrettet profilering av Sigdal, -en bygd for "det skapende menneske" i samarbeid med næringsliv, lag og organisasjoner.

Resultat

Fritid 123 viser en god oversikt over tilbud i vår kommune, og er et godt samarbeid mellom lag og organisasjoner. Frivillighetsentralen er en viktig ressurs i kommunen som blir benyttet av

Utfordringer

Få tydelig frem alle tilbud næringsliv og lag og organisasjoner har. Det er viktig å promotere nettsidene ytterligere i kommende budsjettperiode.

Mål

Hovedmålet for ungdomsarbeid er å drive holdningsskapende og målrettet arbeid. Det er viktig at ungdom blir tatt på alvor og sett på som en ressurs. Jobbe målrettet med MOT programmet.

Skolen som samfunnsbygger er et tilleggsprogram som har som mål å styrke felles forståelse for viktigheten av å skape en kultur der alle er inkludert.

Det arbeides kontinuerlig med MOT på skolen, det er her hovedaktiviteten er. I tillegg er det noe samarbeid med både lag og foreninger og næringsliv.

Kultur og ungdomsleder er med i tverretattlig team som består av representanter fra skole, barnevern, politi, helsestasjon og PPT. Ungdomsklubben skal være en attraktiv og trygg møteplass.

Resultat

MOT jobber med livsmestring og for å skape robuste ungdom som inkluderer alle. Hovedaktiviteten er MOT-øktene som gjennomføres på alle trinn. Disse gikk som planlagt i 2021.

Februar er MOTs drømmemåned, og vi markerte det i alle klasser med en egen drømmeøkt der vi snakket om viktigheten av drømmer og så på et digitalt foredrag av eventyreren Samuel Massie.

Samme måned deltok hele personalet ved Sigdal ungdomsskole på et tre timers foredrag med Bjørg-Elin Moen fra MOT Norge. Temaet var Skolen som samfunnsbygger.

For å trygge overgangen barneskole – ungdomsskole gjennomførte Ungdom med MOT MOT-økter for både på 6. og 7. trinn på alle tre barneskolene.

Sammen med MOT Norge, Bergans og Skue Sparebank oppfylte vi en lokal drøm i mai! En elev ved skolen drømte om å lære seg å sy, slik at hun kunne sy om klær. Som en del av skolens bærekraftsprosjekt, besøkte Bergans alle klasser digitalt for å fortelle hvordan de tenker bærekraft i sin produksjon. Samtidig kunne de avsløre at deres «Tour the sy -buss» med 2 syersker ville ankomme skolen uken etter! Eleven, og sju andre elever, fikk delta på design og redesign sykurs en hel dag. Avslutningsvis overrakte Skue sparebank en symaskin til årets drømmevinner!

MOT-foreldremøte ble gjennomført som en del av 8. trinns foreldremøte i august.

Ungdom med MOT deltok på 8. trinns turen i august. Denne gangen gikk den til Glessjøen. UMM går sammen med elevene bort, har ansvaret for en del av programmet underveis og sover over sammen med 8. trinn.

I slutten av oktober deltok vi skolering av nye Ungdom med MOT på 9. trinn. Skoleringen ble gjennomført i samarbeid med MOT Norge, og ble avholdt på Torpomoen på Ål. Ca 1/3 av 9. trinns elevene søkte om å få bli UMM, etter intervjuer ble 6 stykker ble plukket ut.

I november markerte vi MOT-til å glede dagen med felles lunch til alle i matfri, samt kanonballturnering som foregikk hele uka. Skue sparebank og Spar Prestfoss sponset deler av lunchen.

Årsmelding 2021

For første gang skulle nesten hele MOT-styret reise på lldsjelssamling i Trondheim, 24.-25. november. Dessverre måtte vi alle bli hjemme på grunn av koronasituasjonen.

Skuespillet gikk av stabelen 26. november. Dette er nytt av året og et samarbeid mellom MOT Norge, Skue sparebank og Modum, Sigdal og Krødsherad. Alle 10. trinns elever var invitert til en verdidag i Modum kulturhus. Og for en dag! Hver skole stilte med underholdning, to av våre elever spilte piano. I tillegg opptrådte Modums Viljar Røysi, og Adrian Lund fortalte om livet med Tourettes.

Klubben har vært stengt i deler av året og med pålagte begrensninger for antall ungdom og kohorter i de periodene den har vært åpen. Åpningstider har vært en ettermiddag i uka, samt annenhver fredag. Klubben har vært gratis for alle noe som vi mener har bidratt til økt besøk. Det har vært stor aktivitet de åpne klubbdagene.

Utfordringer

Det har vært utfordrende for en del ungdommer som har behov for å ha en arena for å møte venner, at klubben har vært nedstengt i perioder.

Det er et ønske fra ungdommene om å ha klubben oppe en dag til i uken. Dette er det ikke rammer for i innværende budsjett.

Det er viktig at ungdommene selv er med på planlegging og organisering av tilbudet.

Lage flere tilbud som går på en enkelt aktivitet i samarbeid med andre organisasjoner.

Mål

Ungdomsrådet skal bidra til å gi ungdommen i Sigdal reell medvirkning og gi de mulighet til å ha innvirkning på egen hverdag. Sammen med Barn og Unges kommunestyre (BUKS) skal de legge til rette for ulike tilbud og aktiviteter. BUKS fordeler midler etter søknader fra skolene i bygda.

Resultat

Ungdomsrådet gjennomførte ingen møter i 2021. Barn og unges kommunestyre (BUKS) fordeler midler etter søknader fra skolene i bygda, BUKS hadde ingen møter i 2021. Ungdomsklubben hadde en aktiv høst i 2021. Det er godt besøkt og stor aktivitet.

Utfordringer

Motivere ungdommer til å delta i politisk arbeid og medvirkning i kommunen. Det er ønske om mer midler til ungdomsklubben for å ha oppe flere dager i uken.

Personalressurser

Stilling	Årsverk
Klubbarbeider	0,2
Mot-koordinator	0,2
Totalt	0,4

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
1000-Politisk styring og kontroll	0	0	14	14	0,0 %	14
1210-Forvaltning av eiendommer	3	0	0	0	0,0 %	0
2310-Aktivitetstilbud barn og unge	803	563	752	892	63,2 %	329
3861-Ungdomshus	23	0	0	0	0,0 %	0
	829	563	766	906	62,2 %	343

Kommentar til status økonomi

Virksomhet har et forbruk på 62,2 prosent i 2021. Virksomhet har et mindreforbruk på 343 046 kr.

Mindreforbruket ligger innen tjeneste 2310 aktivitetstilbud barn og unge.

Mindreforbruk skyldes i hovedsak redusert aktivitetnivå grunnet Covid-19-pandemien.

Helse og sosial

Tjenesteområdebeskrivelse

Planområde 4, Helse og sosial inneholder følgende virksomheter med egne virksomhetsledere under Helse og sosialsjef: For nærmere beskrivelse av de ulike virksomhetene og tjenestene, se egne kapitler.

- Forebyggende helse, inkl interkommunale tjenester som krisesenter og Rask psykisk helsehjelp m.v
- Psykisk helse og rus
- Tjenester til funksjonshemmede
- Hjemmetjenesten
- Sigdalsheimen pleie
- Sigdalsheimen kjøkkenet, med egen leder
- Legetjenestene, inkl Ringerike interkommunale legevakt og interkommunal kommunelege. Legetjenestene har ikke egen virksomhetsleder. Ansvar er direkte underlagt Helse og sosialsjef.
- NAV-MidtBuskerud, interkommunal tjeneste, med egen NAV leder
- Flyktningtjeneste (avviklet 2021) og prosjekt Flyktninger i arbeid
- MidtBuskerud Barneverntjeneste, interkommunal tjeneste, med egen Barnevernleder
- I 2020 og 2021 har sektoren bygget opp og driftet helt nye tjenester ifm pandemihåndteringen, som teststasjon, smittesporingsteam, vaksinesenter m.v.
- I tillegg kommer andre områder som er direkte underlagt Helse og sosialsjef, som Responssenteret, Helsefellesskap mellom kommuner og Vestre Viken HF, Kommunehelsesamarbeidet, Helsesamarbeidet i Ringeriksregionen, Helse og omsorgsnettverket i Kongsbergregionen m.v
- Budsjettansvaret for bygg, vaktmester og renholdstjenester i sektoren er overført til planområde 5, ny eiendomsavdeling fra 2021

Mål, resultat og utfordringer

Sektorens klare fokusområde og utfordring i 2021 har vært håndtering av koronapandemien. 2021 har vært et minst like krevende år som 2020. Oppfølging av pandemiens ulike faser har vært særdeles arbeidskrevende for sektorens ledelse og har krevd kontinuerlig beredskap og "hands-on" styring. Karantenebestemmelser og smitteutbrudd i noen tjenester har vært krevende ift personellsituasjonen. Alle ansatte har vært berørt mer eller mindre av pandemien i sitt daglige arbeid. Noen grupper har hatt betydelig merarbeid, noen har blitt omdisponert og fått nye og endrede arbeidsoppgaver. Alle har vært berørt av smitteverntiltak og oppsummert kan man konkludere med at alle yrkesgrupper har ytt sitt beste og at sektorens håndtering samlet sett har vært god. Overordnet mål for pandemihåndteringen har vært å forhindre spredning av sykdom og død. Det har krevd at sektoren både har bygget opp helt nye tjenester ifm TISK strategien og vaksineringsstrategien, samt høyt fokus på opprettholdelse og drift av øvrige nødvendige helse og omsorgstjenester med nødvendige smitteverntiltak. Pandemiens konsekvenser for de ulike tjenestene/tjenestetilbudene beskrives i kapitlene for de ulike virksomhetene.

Pandemien har medført at noen tjenester har blitt redusert og at ulike utviklingsområder har måttet utsettes, men sektoren og tjenestene har likevel fulgt opp også en rekke andre viktige mål og prioriteringsområder;

Følgende mål og beskrivelse av disse er felles overordnede målsettinger som er førende for alle tjenester og virksomheter i sektoren og som er beskrevet i budsjett og handlingsprogram met. I tillegg vil hver virksomhet definere og beskrive mål og utfordringer for sin drift. Det samme gjelder utfordringer.

Tjenestene skal være riktig dimensjonert i forhold til behov

Måleindikator: KOSTRA-tall korrigert for utgiftsbehov. Foreløpige KOSTRA-tall for 2021 viser at både pleie og omsorg og helsetjenestene driver kostnadseffektivt og generelt noe under landsgjennomsnittet. Utviklingen fra 2020 til 2021 har gått mot ytterligere kostnadseffektivitet i alle tjenester.

Alle tjenestene i sektoren jobber med kontinuerlig forbedring, nødvendig omstilling og tjenesteutvikling i takt med samfunnet og innbyggernes behov og i tråd med lovverk og nasjonale føringer, og må samtidig tilpasse seg strammere rammer i årene som kommer.

Måleindikator: Antall mottakere av ulike tjenester. Nødvendige omstillinger og satsninger i dag vil kunne gi positiv effekt på utgiftsbehov i fremtidens helse og omsorgsbudsjetter, i alle fall i form av å bremse utgiftsbehovet. Rapportere på ulike omstilling og forbedringsprosjekter i sektoren. For oversikt over utførte forbedringsprosjekter i sektoren i 2021, se samlet fremstilling under kapittel om internkontroll under fellestjenester. Følge opp digitalisering av/i tjenestene. Følger opp handlingsplan for digitalisering og velferdsteknologi i Helse og omsorgstjenestene i Kongsbergregionen. Effekter i form av økt kvalitet og/eller effektivitet. Ref også bærekraftprosjektet.

Innrette tjenestene på en hensiktsmessig og kostnadseffektiv måte, samtidig som kvalitet og forsvarlighet ivaretas. Brukers rett til medvirkning skal ivaretas.

Tjenestene må drive forebyggende på en måte som forhindrer kostnadskrevende tjenester i andre enden. Rett kompetanse til rett tid og rett hjelp/tjeneste til rett tid. Bedre system for samarbeid med frivillige og med pårørende. Knappe fagressurser må prioriteres til brukergrupper med størst behov.

Måleindikator: KOSTRA korrigert for utgiftsbehov, pasientsikkerhetsindikatorer. KF kvalitetssystem, avvikshåndtering, rapportere på sektorens/virksomhetens kompetanseplan årlig, stillingsvurderinger, rekruttere rett kompetanse og beholde og utvikle kompetente medarbeidere. Brukeropplevelse. Tilsynssaker fra ulike tilsynsmyndigheter. For gjennomførte tilsyn i sektoren i 2021 se oversikt under kapittel om internkontroll i fellesdelen.

Tjenestene bidrar til at den enkelte opplever mestring og kan leve og bo selvstendig

Dette er et nasjonalt mål. Økt egenmestring, økt livskvalitet, selvstendig ansvar for egen helse. Sigdal må også innrette tjenestene sine etter dette. Endret innhold i tjenestene. Fra «hjelperollen/gjøre for» til økt egenmestring. Fortsette implementering av hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering som tankegang og arbeidsmåte i tjenestene. Mål om at man settes i stand til å klare seg selv lengst mulig, med eget nettverk, og ved å delta i de arenaer for fellesskap og aktivitet som finnes for innbyggerne generelt. Forebygge og utsette behov for kommunale tjenester.

Måleindikator: Antall mottakere av ulike tjenester. Øke andel hjemmeboende eldre over 80 år i forhold til andel med institusjonsplass. Rapport/målinger ved innføring av hverdagsrehabilitering. Også effektmålinger/gevinstrealisering av velferdsteknologi

Innbyggerne mottar en forutsigbar og helhetlig tjeneste

Være en brukerorientert og effektiv helse-, omsorg, og sosialtjeneste som sikrer at brukerne har tillit til at de får riktig og nødvendig hjelp når de trenger det. Saksbehandlere i Helse og sosial skal ha god kompetanse på fagfeltet. Brukers rettssikkerhet ivaretas. Ivareta brukeres rett til individuell plan. Videreføre arbeidet i koordinerende enhet og utrede best mulig innretning på saksbehandlertjenesten (organisering av tjenestetildelingen). Å sikre godt tverrfaglig og tverretatlig samarbeid i kommunen, og godt samarbeid med spesialisthelsetjenesten.

Måleindikator: Overholde krav til saksbehandlingstid. Brukeropplevelse. Verktøy for oversikt over IP, koordinatorer, ansvarsgrupper etc. Deltakelse i samarbeidsmøtene i Helsefellesskapene (samarbeid mellom spesialist- og kommunehelsetjenesten)

Ref. kommunens overordnet mål om folkehelse. Alle virksomheter skal «tenke folkehelse i alt de gjør» og i hvordan man innretter tjenestene / måten man gir hjelp på

Mål at innbyggere tar ansvar for egen helse, mestrer sykdom og eget liv. Folkehelse er ikke kun et "helse og sosialektors anliggende". Det er et samfunnsansvar, hele kommunens ansvar, befolkningens, fellesskapets og den enkeltes eget ansvar. Fokusområder i HS sektoren vil være å videreutvikle friskliv og lærings- og mestringstilbud i takt med befolkningens behov. Mål med tiltakene er egenmestring, og å kunne delta i ordinære tilbud som finnes for befolkningen ellers. Følge opp folkehelsebarometeret og iverksette tiltak for å bedre de måleindikatorene som eventuelt er røde for Sigdal (dårligere enn landet). Bidra i utarbeiding av plan for folkehelsearbeidet. Folkehelse henger også tett sammen med innføring av velferdsteknologi og hverdagsmestring/hverdagsrehabilitering, samt også innretning av sosiale tjenester ved NAV.

Måleindikator: Folkehelsebarometeret, antall mottakere av tjenester, brukeropplevelse

Bedre tverrfaglig innsats og tidlig innsats barn og ungdom

Videreutvikle og samordne forebyggende tiltak og hjelpetiltak rettet mot barn og unge, spesielt innen forebyggende psykisk helsearbeid. Herunder videreføre det etablerte samarbeidet rundt forebyggende psykisk helsearbeid og folkehelse i SAPH (samarbeidsaena psykisk helse) med Modum, Krødsherad og Øvre Eiker kommuner, Viken fylkeskommune og Modum Bad. Det er gjennom 2021 jobbet frem likeverdig representasjon fra både helse og oppvekst i dette foraet, noe som er helt nødvendig for å lykkes med en omforent tjenesteutvikling for målgruppen. Forbedre strukturert samarbeid tverrfaglig og tverrsektorielt innen kommunen, spesielt mellom helse og oppvekst, og med barnevern, PPT, og BUP. Mål om tidlig innsats for å forebygge utvikling av større hjelpebehov. Dette er også målet med Barnevernreformen, også kalt oppvekstreformen, som innføres i 2022.

Måleindikator: Resultater på Ung data undersøkelser, evaluering og årsmelding SAPH, Utviklingsprosjekt innføring av BTI (bedre tverrfaglig innsats - en modell for samhandling) som er et resultat etter KS læringsnettverk, psykisk helse barn og unge, hvor oppvekst og helse har deltatt sammen. Oppstart av prosjektet er utsatt til 2022 pga pandemien.

Boligtildeling

Boligsosial handlingsplan følges opp. Boligtildeling er samlet i Helse og sosial, koordinerende enhet. Behov for boligtilbud innen gruppen rus/psykiatri. Egen sak legges frem til politisk behandling 2022.

Velferdsteknologi

Velferdsteknologiske løsninger skal være implementert som en naturlig del av tjenestetilbudet (lovkrav fra 2020). Videreføre og videreutvikle tjenesten, i nært samarbeid med Responssenteret og tjenesteutvikling/digitalisering i samarbeid med Kongsbergregionen. Følge nasjonale anbefalinger. Mål er økt egenmestring og livskvalitet, å kunne bo lenger hjemme, samt mer effektive tjenester/utsette øvrig tjenestebehov.

Måleindikator: Rapportere på bruk og gevinster av velferdsteknologi. Sektoren har rigget en administrativ organisering for å følge opp velferdsteknologi og digitalisering som en integrert del av tjenestene. Helse og sosialsjef deltar i Helse og omsorgsledernettsnettverk i Kongsbergregionen. Her behandles handlingsplan for velferdsteknologi, digitalisering og tjenesteutvikling for regionen. Denne følges opp lokalt i egen overordnet velferdsteknologigruppe, hvor HS-sjef, Responssenteret og nøkkelpersonell og ledere deltar. Det er utpekt og frigjort ressurser lokal koordinator for velferdsteknologi i Sigdal (ergoterapeut), samt digital agent i hjemmetjenesten. Velferdsteknologi og digitalisering er ikke mål i seg selv, men en måte / et middel for å utføre tjenester effektivt og med god kvalitet og pasientsikkerhet.

Flere i arbeid og aktivitet

Et særlig mål i NAV og i prosjektet "Flyktninger i arbeid".

Sykefraværet skal ikke overstige 8 % og det skal ikke være arbeidsrelatert fravær

Et viktig lederansvar er å forebygge og redusere sykefravær og følge opp IA arbeid i sin virksomhet. Dette har stor effekt både på arbeidsmiljø og ikke minst for tilbudet til brukerne. Målet er justert opp fra tidligere 5 %, til et mer realistisk og nasjonalt snitt for sykefravær for helse og omsorgstjenesten. Målet er uansett å holde sykefraværet så lavt som mulig med god sykefraværsoppfølging.

Måleindikator: Fraværsregistrering/statistikk: Sykefravær =/ < 8 %: Ikke arbeidsrelatert fravær. Regnskap/budsjett: sykevikar innleie i pleie og omsorg skal ikke overstige 5 %, dvs det er ikke rom for innleie av vikar for absolutt alt fravær. Dette er delegert til budsjettansvarlige virksomhetsledere å styre og vurdere, innleie vs behov og faglig forsvarlighet.

Sykefraværet følges opp med egen rapportering og behandling i AMU og partssammensatt utvalg. I både 2020 og i 2021 har være ekstraordinære år ift høyt fravær på grunn av pandemien, og sånn sett ikke "reelle" sammenligningsår å analysere. Men fraværet har ligget tidvis høyere i virksomhetene i pleie og omsorg, både i hjemmetjenesten, ved Sigdalsheimen og i Tjenester til funksjonshemmede også ut over fraværet som relateres til pandemien. Dette har blitt fulgt opp som et eget prosjekt med hjelp av NAV arbeidslivssenter. Tilbakemeldingene fra NAV er at virksomhetene jobber veldig godt med sykefraværsoppfølging og at man bruker de virkemidler man kan og tilrettelegger godt. At det høye fraværet ikke skyldes manglende oppfølging og tilrettelegging på arbeidsplassen, men en rekke faktorer som ligger utenfor arbeidsgivers "rådighet". Det har vært en høy andel langtidsfravær som skyldes sykdom som har medført full arbeidsuførhet i lange perioder og det har generelt vært en utvikling av økende fravær de siste årene grunnet i psykiske utfordringer, livskriser og "livet generelt".

Frivillig arbeid

Videreføre og videreutvikle tett samarbeid mellom Frivilligsentralen og tjenestene. Øke frivillig innsats inn mot brukerne av tjenestene og for å forebygge behov for tjenester i kommunal regi. Skalere ned tjenester og oppdrag ansatte har gjort for brukere i mangel av frivilligsentral.

Måleindikator: Rapportering av gevinster fra frivilligsentralen og tjenestene. Frivilligsentralen utarbeider egen årsmelding med beskrivelse av planlagte og gjennomførte aktiviteter. Helse og omsorgssektoren og frivilligsentralen har etablert et tett og godt samarbeid. De frivillige har ikke minst bidratt med en formidabel og uvurderlig innsats ifm pandemien. Helse og omsorgstjenestene hadde ikke klart eller hatt ressurser nok til alle disse ekstra oppgavene uten de frivillige til å bistå.

Øvrig planlagt samarbeid og utvikling av frivillige tjenester mot sektorens ulike brukergrupper har imidlertid blitt utsatt nettopp pga pandemien og alle kontaktreduserende tiltak. Et av hovedmålene er nettopp aktivitet, sosialt fellesskap og deltakelse i samfunnet. Dette samarbeidet vil prioriteres så fort pandemien tillater det i 2022. Men en ekstra utfordring som har kommet på er sykefravær i sentrale stillinger. Dette har forsinket fremgangen. Dette gjelder bl.a samarbeidet om/utprøvingen av frivillig drift av dagsentertilbud i eldreomsorgen. Tjenester som har kommet på plass og fungerer er imidlertid matombringelse og samarbeid med hjemmetjenestene om å formidle kontakt mellom hjemmeboende som ønsker bistand av ulik art og frivilligsentralen. Det er ikke et mål at frivillighet skal overta oppgaver som ligger til helse og omsorgstjenesten. Det har snarere tvert i mot vært HO-tjenestene som har utført mye ekstra bistand for brukerne i mangel av en frivilligsentral. HO-tjenestene vil oppleve knapphet på ressurser og personell i årene som kommer og må prioritere disse ressursene "riktig", dvs til nødvendig helsehjelp og kompetansekrevende tjenester. For å leve gode liv uavhengig av sykdom, alder eller funksjonshemming trenger man både en kompetent helse og omsorgstjeneste og i tillegg få å være en del av lokalsamfunnet. Aktivitet, sosiale arenaer og nettverk og det å høre til er viktig for alle. Det samme er praktisk hjelp av ulik art når helsen svikter eller livet butrer. Det er også mye god helse i å være frivillig og å få gi av seg selv og bety noe for andre. Og en mottaker av frivillig hjelp kan også i neste omgang være giver med sine ressurser. Samtidig skal man ha trygghet for at man har tilgang til nødvendige helse og omsorgstjenester når man trenger og har rett til det i følge helse og omsorgslovverket.

Unngå forringelse av kommunal bygningsmasse. Samordne og effektivisere arbeidet med eiendomsforvaltning i 2021

Måleindikator: IK bygg, rapportering fra ny eiendomsavdeling planområde 5. Ny organisering med eiendomsavdeling er også et utviklingsprosjekt som ble forsinket på grunn av pandemien. Eiendomsforvalter kom på plass fra august 2021, og sektorene har samarbeidet om overlapp og opplæring ut året. Nye rutiner utvikles og trer i kraft først fra 2022. Ulike vedtatte byggeprosjekter er også utsatt gjennom året pga pandemien da ledere og nøkkelpersonell har måttet prioritere pandemihåndtering. Tas opp igjen i 2022.

Riktig dimensjonerte, tidsriktige og egnede lokaler for sektorens tjenester

Løse utfordringene med plassbehov og behov for samlokalisering i virksomhet Forebyggende helse (helsestasjonen m.fl.), samt utfordringene med tidsriktige og egnede lokaler for legetjenestene (Prosjekt "Helsehus").

Måleindikator: Rapportere på prosjektene, jf prosjektplan. Prosjekt "Helsehus" - Sentrumsgården - har vært et prioritert prosjekt å gjennomføre til tross for pandemien, selv om det ble noe utsatt pga utsatt flytting for legesenteret i 2020. Ferdigstillelse planlagt juni 2022. Det er også behov for utbedring av lokalene i Eggedal for disse tjenestene. I tillegg er det behov for andre lokaler for psykisk helse og rustjenesten, samt utvidede lokaler for hjemmetjenesten. Det vil bli rapportert på og lagt frem sak på disse prosjektene i 2022.

Budsjettutfordringer og budsjettbehov fremover:

Det vises til budsjettet for 2022 for beskrivelse av overordnede budsjettutfordringer og rammebehov for Helse og sosialsektoren. Dette blir viktig å ha med seg også videre i budsjettbehandlingen for 2023.

Herunder;

- at sektoren har en stor portefølje av avtaler og forpliktelser, herunder interkommunale samarbeid som også skal lønns og prisjusteres, i tillegg til "egen" drift og lønnede ansatte.
- Økt rammebehov som følge av nye oppgaver og ansvar i Barnevernreformen fra 2022. Sektoren er ikke tilført rammeoverføringen kommunen fikk i statsbudsjettet for 2022. Behov utredes nærmere i 2022 og legges frem til budsjettbehandlingen for 2023.
- Sårbarhet ved økning i ressurskrevende brukerbehov. Gjelder spesielt innen Tjenester til funksjonshemmede og innen rus/psykiatri, inkl alderspsykiatri. Gjelder nå også ved økt økonomisk ansvar for f.eks institusjonsplasseringen i barnevernet. På bakgrunn av dette bør det til enhver tid være avsatt fondsmidler til uforutsette utgifter i disse tjenestene. Det er tilskuddsordning for ressurskrevende tjenester, men kommunen hadde en egenbetaling på 1 520 000 kroner per bruker i 2021, og ordningen faller bort når bruker fyller 67 år. Innslagspunktet øker erfaringsvis årlig. Dekningsgrad på 80 % over dette har bestått i flere år.

På bakgrunnen av denne sårbarheten og risikoen for raskt økt utgiftsbehov er det fra tidligere vedtatt "øremerking" til sektoren av disp.fondet. Tabellen viser oversikt over all slik tye øremerking til planområdet per 1.1.22;

Årsmelding 2021

Ansvar	Prosj.	Saksnr.	Tekst	Sum reservert pr. 01.01
300		KS-97/11, 115/12, 73/13	Budsjett 2012, avsatt for senere drift av utv.SH	2 714 856
370		KS-31/15	Mindreforbruk 2014 - Uforutsatte utgifter ressurskrevende tjenester	600 000
341	930013	Budsjett 2020,2021, KS-76/21	Flyktninger i arbeid	570 533
341		KS-33/18	Overført fra Statstilskudd flyktninger	3 008 312
300		KS-103/16, KS-122/21, KS-120/21	①Styrking helse	3 529 000
				10 422 702

- Tjenestene må i motsatt fall også være beredt til å raskt omstille og skalere ned tjenester ved bortfall av ressurskrevende brukerbehov. Tjenestene har vist seg gode til å raskt tilpasse ressursinnsats i takt med svingninger i brukerbehov. Ved reduksjoner er det som hovedregel ikke noe problem å finne annet egnet arbeid til fagpersonell innen virksomheten eller innen sektoren. Det er derimot mer utfordrende å klare å rekruttere nok personell ved utvidet drift. Helsepersonell er for tiden generelt mangelvare i alle kommuner og helseforetak.
- Rekrutteringsutfordringer medfører dyre lønnskostnader for kommunen i form av ulike rekruttere og beholde lønnstiltak. Samt i form av ulike lønnstillegg for å påta seg ekstra vakter. Spesielt ledighet i helgestillinger medfører dyre løsninger som forskyving og overtid.
- Kommunen får rammeoverføring for antall psykisk utviklingshemmede i kommunen. Fra 2022 er summen 768 000 per bruker. Utfordringen er at disse midlene ikke er øremerket og brukes opp til andre formål. Brukerbehovet stiger gjerne med årene og man vet at det er økende behov i denne brukergruppen i de nærmeste årene.
- Kommunen får også betydelig rammeoverføring for antall eldre. Dette er heller ikke øremerket. Utgiftsbehovet har vært synkende i noen år, men vil framover øke gradvis, og særlig etter 2024 og frem mot 2030. Dette vil gi økte inntekter til kommunen, men utfordringen er at kommunens ramme generelt blir strammere som følge av reduserte barnetall. Tjenestene må omstille for å bremse utgiftsveksten til denne gruppen.
- I videre omstilling og utvikling av tjenestene er det ikke minst viktig å satse på riktige tjenester til rett tid, noe som fordrer økt satsning også på rett kompetanse til rett tid. Vi vet at det vil bli knapphet på tradisjonelt helsepersonell i årene fremover, som sykepleiere og helsefagarbeidere. Like viktig som rekrutteringstiltak for disse er det å utvide og ta i bruk også annen kompetanse i tjenestene. Viktig kompetanse vil være innen miljøterapi, familierapi, forebyggende og helsefremmende arbeid og digital kompetanse, ikke minst i arbeidet med egenmestring og velferdsteknologi. Det er ikke bare antall hender som bør få fokus, for minst like viktig er "det kloke hodet" bak hendene. Med rett kompetanse kan man bremse utgiftsbehovet. Det er viktig å fortsatt ha høyt fokus på kompetanseheving for å sikre gode, kvalitative tjenester på rett nivå. Fortsatt satsning på fagutvikler i sektoren. Prosjektmidler fra statsforvalteren bidrar til betydelig høyere aktivitet enn budsjetttrammene gir rom for. Organisering av, og gjennomført kompetanse heving rapporteres på årlig i egen opplæring og kompetanseplan. Denne behandles i AMU.
- Vedr inntekter. sektoren har begrenset mulighet til å øke sine inntekter i form av egenbetalinger ut over å holde tritt med ordinær indeksjustering osv da dette i stor grad er lovregulert. Det vises til egen oversikt over egenandeler m.v i budsjettokumentet.
- Tilskuddsmidler. Sektoren har søkt og mottatt betydelige beløp i ulike prosjektmidler. Det kan i noen tilfeller være utfordrende å finne rom for videreføring av tjenester når prosjektmidler faller bort, særlig i de tilfeller der prosjektmidler finansierer en opptrapping i et tjenestetilbud og stillingsøkning. Ofte legges en andel sum inn i rammeoverføringen til kommunen etter endt prosjektperiode, men for Sigdal oppleves ikke dette som noe tilskudd da rammen totalt sett reduseres. Men når det er sagt så gir prosjektmidlene også sektoren muligheter til et langt høyere aktivitetsnivå og mulighet for kompetanseheving og for å drive tjenesteutvikling langt utover det tildelt budsjetttrammen tillater. Mottatte tilskudd i 2021 er omtalt under de respektive tjenestene.

Årsmelding 2021

- Flere budsjettreduksjoner foretatt i sektorens budsjetttrammen for 2022 ble varslet at må vurderes på nytt inn i budsjettbehandlingen av budsjett 2023. Gjelder bl.a midlertidig reduksjon av familiehjelper og stilling i psykisk helse. Kommer tilbake til dette i videre budsjettbehandling.

Personalressurser

Sektoren har i 2021 bestått av rundt 137 årsverk. Se nærmere beskrivelse av årsverk under de aktuelle virksomhetene.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap		Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
	2020	2021				
1000-Politisk styring og kontroll	17	24	28	28	87,7 %	3
1200-Administrativ ledelse	1 182	1 287	1 038	1 164	110,5 %	-123
1203-Personal/opplæring/velferd	220	241	202	202	119,3 %	-39
1210-Forvaltning av eiendommer	543	0	0	0	0,0 %	0
2130-Voksenopplæring	-137	0	0	0	0,0 %	0
2320-Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	2 383	2 928	2 573	3 066	95,5 %	138
2330-Forebyggende arbeid, helse og sosial	1 340	4 548	1 523	3 077	147,8 %	-1 471
2332-Friskliv	307	111	257	302	36,9 %	191
2340-Aktiviserings- og service eldre og funksjonshemmede	5 293	5 158	5 358	5 799	89,0 %	641
2410-Legetjenester	6 148	6 924	6 036	6 495	106,6 %	-429
2411-Fysio-/ergoterapitjeneste	3 341	3 715	3 309	3 720	99,9 %	5
2420-Sosial rådgivn og veiledning	3 258	2 327	2 295	2 436	95,5 %	110
2430-Tilbud til pers m/rusproblemer	572	654	574	643	101,8 %	-11
2440-Barneverntjeneste	2 227	3 153	2 785	2 785	113,2 %	-368
2510-Barneverntiltak i familie	935	471	672	682	69,1 %	211
2520-Barneverntiltak utenfor familie	3 442	3 053	3 374	3 374	90,5 %	321
2531-HO Sigdalsheim	42 457	46 254	35 953	45 293	102,1 %	-961
2532-HO Bjørkekvisten	2 612	3 154	3 257	3 572	88,3 %	418
2540-HO Hjemmeboende funksjonshemmede	16 825	17 262	19 929	18 638	92,6 %	1 375
2541-HO Hjemmeboende	21 915	22 984	20 052	23 554	97,6 %	571
2542-HO Psykisk helse	1 929	1 957	2 028	2 267	86,3 %	310
2560-Tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kommunene	1 222	1 318	1 184	1 286	102,5 %	-32
2611-Botilbud Sigdalsheimen	4 476	0	0	0	0,0 %	0
2612-Botilbud Bjørkekvisten	46	0	0	0	0,0 %	0
2650-Kommunalt disponerte boliger	-2 214	11	0	0	0,0 %	-11
2750-Introduksjonsordning flyktninger	853	166	0	0	0,0 %	-166
2760-Kvalifiseringsprogrammet	279	211	420	420	50,1 %	209
2810-Ytelse til livsopphold	2 806	2 161	2 028	2 028	106,6 %	-134
2830-Bist.etabl.oppretht.eg.bolig	33	39	30	30	129,0 %	-9
2850-Tjenester utenfor ordinær kom.ansvarsområde	3	0	0	0	0,0 %	0
8500-Statstilskudd flyktninger	-3 144	-3 522	-1 953	-1 953	180,3 %	1 569
	121 169	126 589	112 950	128 908	98,2 %	2 319

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap	Regnskap	Oppr.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	bud. 2021	2021	%	
40-Helse og sosialsjef	2 466	2 222	2 066	2 577	86,2 %	355
41-Eiendomsforvaltning	1 813	0	0	0	0,0 %	0
42-Legetjenesten	6 516	8 162	6 466	7 629	107,0 %	-533
43-Hjemmetjenesten	22 760	23 822	20 733	24 301	98,0 %	478
44-Forebyggende helse	7 272	10 202	7 564	9 319	109,5 %	-883
45-NAV Sigdal inkl. flyktnings-tjenesten	4 013	4 077	3 679	3 821	106,7 %	-256
46-Barneverntjenester	6 604	6 677	6 830	6 841	97,6 %	164
47-Psykisk helse- og rus	3 045	3 121	3 306	3 628	86,0 %	507
48-Tjenester til funksjonshemmede	21 417	20 644	24 795	24 055	85,8 %	3 411
49-Kjøkken Sigdalsheimen	2 929	3 318	2 870	3 205	103,5 %	-113
70-Renhold/vaskeri Sigdalsheimen	2 919	0	0	0	0,0 %	0
71-Sigdalsheimen	39 417	44 344	34 641	43 533	101,9 %	-811
Sum	121 169	126 589	112 950	128 908	98,2 %	2 319

Kommentar til status økonomi

Planområde 4 Helse og sosial endte med et forbruk på 98,2 prosent i 2021. Planområdet har et mindreforbruk på 2 319 153 kr mot et merforbruk på 781 109 kr i 2020.

Sektoren varslet et samlet merforbruk på 1 mill. kroner per 2. tertial. Grunnen var hovedsakelig drift av Sigdalsheimen, som viste seg mer kostbar enn budsjettet. Sigdalsheimen ble da budsjettjustert (fikk økt ramme) med 3 mill kroner. Regnskapet for Sigdalsheimen viser at det var behov for denne rammeøkningen for virksomheten. Se nærmere beskrivelse av Sigdalsheimen i eget kapittel. Men sektoren endte *samlet* sett til slutt med et mindreforbruk, dette på grunn av mindreforbruk i noen andre virksomheter, særlig i Tjenester til funksjonshemmede. Se forklaring under.

Koronakostnader og budsjettjustering i 2021

Regnskapstallene i tabellen inkluderer planområdets ekstra kostnader i forbindelse med koronasituasjonen. Totalt 4 376 879 kr for regnskapsåret 2021 (2 766 818 kr i 2020). Planområdet ble ifm behandlingen av 2. tertialrapporten kompensert med koronamidler i størrelsesorden 3,4 mill (3 474 200) kroner for regnskapsåret 2021. Dette var beregnet ut ifra faktisk forbruk per 5.11 (som da var på 2,8 mill. kroner) og fremskrevet forbruk for resten av året. Det endte med ytterligere 903 000 kr i utgifter som ikke er kompensert selve planområdet, men som er dekket innenfor planområdets ramme som følge av nevnte mindreforbruk. Årsaken til økte koronakostnader var at smitten igjen steg og tiltaksnivået økte i siste tertial.

Det ble i KS behandling av 2. tertialrapporten foretatt følgende budsjettjusteringer på planområdet:

Ramma til Planområde 4 Helse og sosial økes med 3,4 mill. kroner og fordeles på følgende tjenester i tabellen:

2320 Helsestasjon og skolehelsetjeneste – opprinnelig budsjett 167 000 kr – justert budsjett 173 100 kr – regnskap 159 600 kr – positivt avvik på 13 500 kr.

2330 Forebyggende helse - opprinnelig budsjett 1 400 000 kr – justert budsjett 1 414 800 kr – regnskap 1 946 561 kr – negativt avvik på 531 761 kr.

Årsmelding 2021

Fordelt på to ulike virksomhetsområder;

Forebyggende helse: budsjett 710 600 kr – regnskap 1 109 244 kr – avvik -398 644 kr

Kommunelegefunksjon: budsjett 704 200 kr – regnskap 837 318 kr – avvik -133 118 kr

2410 Legetjenester - opprinnelig budsjett 87 000 kr – justert budsjett 96 200 kr – regnskap 154 070 kr – avvik -57 870 kr

2531 HO Sigdalsheimen – opprinnelig budsjett 831 000 kr – justert budsjett 851 600 kr – regnskap 1 004 543 kr – avvik -152 943 kr

2540 HO Hjemmeboende funksjonshemmede – opprinnelig budsjett 53 000 kr – justert budsjett 53 700 kr – regnskap 115 874 kr – avvik -62 174 kr

2541 HO Hjemmeboende – opprinnelig budsjett 862 000 kr – justert budsjett 884 300 kr – regnskap 919 263 kr – avvik -34 963 kr

Øvrige kostnadssteder uten kompensasjon

2340 Aktivisering 10 000 kr

2411 Fysio 11 000 kr

2532 Bjørkekvisten 62 969 kr

2560 KØH 6 000 kr

Koronasituasjonen har også medført reduserte utgifter og noe mindreforbruk i noen tjenester. Det er beskrevet under den enkelte virksomhet.

Regnskapstallene i tabellen inneholder også erstatningen fra Modum kommune for tjeneste Sigdal kommune har refundert frem til avgjørelse i rettsak, 6 237 358 kr. Nettosum av denne erstatningen, 6 106 827 kr ble ved behandling av 2. tertialrapport først foreslått avsatt til disposisjonsfond, men på bakgrunn av økt behov ved Sigdalsheimen ble det gjort følgende KS vedtak; "Planområde 4 økes med kr. 3 mill. kroner. Dekning: Erstatningssum fra Modum kommune. Resterende midler avsettes disposisjonsfond og øremerkes planområde 4."

Budsjettet er i tillegg justert for lønnskompensasjon og arbeidsgiveravgift og for regulering av KLP forsikringspremier og AFP, til sammen en rammejustering (økning) på 9,4 mill. kroner.

Sammendrag fra de ulike virksomhetene:

Fellestjenester Helse og sosial – har et samlet merforbruk på 117 000 kr. Dette er lønnsutgifter som følge av merarbeid korona, uten at dette er kompensert på området.

Velferdsteknologi, inkl Responssenteret endte med et mindreforbruk på 472 056 kr mot varslet balanse etter 2. tertial. Dette skyldes lavere utgift til Responssenteret enn budsjettet. Dette på grunn av ubesatt stillingsressurs og derved lavere lønnskostnader enn budsjettet i Responssenteret.

Legetjenestene, regnskapet viser samlet sett et merforbruk på 532 550 kr mot et varslet merforbruk på 2-300 000 kr etter 2. tertial. Området har hatt samlede koronautgifter på 991 888 kr og nær 800 000 kr av disse ble kompensert ved budsjettjusteringen ved 2. tertial, og ved egen kompensasjonsordning for fastleger, men 191 000 kr er ikke kompensert området. Reelt merforbruk på området er på 340 000 kr. Dette merforbruket skyldes som tidligere varslet flere forhold, høyere driftskostnader ifm ny legevakt hvor endelig budsjett ikke var klart før februar 2021, prisstigning på fastlegetilskudd, noe inntektssvikt på turnuslege og utgift til tolketjenester.

Tjenesteområdene under hjemmetjenesten har et samlet mindreforbruk på 478 444 kr (forbruk 98 prosent), mot varslet balanse etter 2. tertial. Virksomheten har hatt samlede koronakostnader på 919 263 kr og 884 300 kr av disse ble kompensert ved budsjettjusteringen ved 2. tertial, dvs 34 963 kr som ikke er kompensert. Mindreforbruket skyldes hovedsakelig innsparing som konsekvens av reduserte tjenester på grunn av smitteutbrudd i tjenesten tidlig på året og at vikarutgifter utover året ikke har blitt så høye som antatt.

Områdene under virksomhet forebyggende helse. Regnskapet viser samlet sett et merforbruk på 883 166 kr mot varslet balanse etter 2. tertial. Virksomheten har hatt samlede koronakostnader på 1 279 347 kr og 884 200 kr av disse ble kompensert ved budsjettjusteringen ved 2. tertial, dvs 395 147 kr som ikke er kompensert området. TISK arbeid som smittesporing, teststasjon og vaksinerer ligger til denne virksomheten. Merforbruket skyldes foruten disse koronautgiftene kostnader til tjenesten Rask Psykisk helsehjelp, rundt 200 000 kr, og nær 200 000 kr er øvrig ekstra utgifter på grunn av høyt aktivitetsnivå i pandemien. Utgiften til tjenesten Rask psykisk helsehjelp var som kjent ikke budsjettet i 2021, men er likevel langt på vei dekket innenfor rammen for virksomhet for Forebyggende helse, som følge av mindreforbruk i andre tjenester i virksomheten på 482 000 kr. Inndekningen for de resterende 200 000 kr her til RPH er dekket av mindreforbruk i virksomhet for psykisk helse.

Områdene under NAV, inkl. flyktingetjenesten endte samlet med et merforbruk på 256 133 kr, mot varslet balanse etter 2. tertial. Merforbruket skyldes lavere inntekt i integreringstilskudd 1 (hovedtilskuddet) enn budsjettet. Det var budsjettet med 1,1 mill. kroner, men vi mottok 840 849 kr. Dette var siste året med integreringstilskudd i denne omgang og flyktingetjenesten ble som kjent avviklet i juni 2021. Ytelse til livsopphold (økonomisk sosialhjelp) endte samlet sett med et merforbruk på 133 501 kr, men er dekket av mindreforbruk på bl.a kvalifiseringsprogrammet.

Vedr. Prosjekt flyktninger i arbeid (budsjettpremiss 2021): Budsjettet for ytelse til tidligere flyktninger var i 2021 på 972 577 kr og endte på 1 024 176 kr, altså et lite merforbruk på 51 599 kr (budsjett 2021 til øvrige mottakere var på 1 055 000 kr og endte på 1 136 901 kr, merforbruk på 81 901 kr). Prosjektmedarbeider har gjennom året jobbet målrettet med gruppen og flere er kommet ut i jobb og aktivitet. Utgiftene til økonomisk sosialhjelp til gruppen har gått tilsvarende ned. Til sammenligning endte regnskapet i 2020 med en utgift på kr 1 549 000 kr. Det utgjør en redusert utgift på 525 000 kr fra 2020 til 2021. (Regnskapet for sosialhjelp til øvrige endte i 2020 på 1 258 000 kr) Prosjektarbeidet "Flyktninger i arbeid" fortsetter i 2022.

Barneverntjenesten endte samlet sett med et mindreforbruk på 163 828 kr mot varslet balanse, eventuelt et mulig mindreforbruk på rundt 300 000 kr etter 2. tertial. Barnevernet kan være uforutsigbart å budsjettere, men det har i 2021 ikke vært uforutsette utgifter utover budsjett, men noe lavere bruk av tiltak enn budsjettet.

Tjenesteområdene under virksomhet psykisk helse og rustjeneste har samlet sett et mindreforbruk på 507 231 kr mot varslet mindreforbruk på 300 000 kr etter 2. tertial. Dette skyldes reduserte kostnader til fritidskontakt, mindre utgifter til dagsenter da dette har vært stengt en periode på grunn av pandemien,

samt vakans (ledighet) i en 20 % lederstilling, samt refusjon på grunn av langtidssykemelding og liten vikar innleie.

Områdene under virksomheten Tjenester til funksjonshemmede. (Budsjettpremiss 2021) Regnskapet endte med et samlet mindreforbruk på 3 411 160 kr mot varslet mindreforbruk på 260 000 kr etter 2. tertial. Det har skjedd flere store avregninger i regnskapet i siste tertial. Inntekten på 6 237 358 kr fra dom i lagmannsretten er inntektsført her. Av disse er 3 107 000 kr avsatt til disposisjonsfond og 3 000 000 kr ble tilført Sigdalsheimen. Mindreforbruk utover endringer i inntekter og utgifter knyttet til denne saken skyldes lavere lønnsutgifter enn budsjettet grunnet fravær i administrativ stilling uten vikarinneleie deler av året, vakante stillinger med rimeligere vikarer enn budsjettet fastlønn og utsatt oppstart av ny tjeneste grunnet pandemien. Inntektene til privat avlastning er også lavere grunnet pandemien. I tillegg var forventet tilskudd 2 fra staten knyttet til flyktninger budsjettet med 853 000 kr. Inntekten på området ble 2 681 000 kr grunnet at inntekt for 2020 og 2021 begge ble inntektsført i 2021, og i tillegg ble større enn forventet. Når det gjelder statstilskuddet til ressurskrevende tjenester ble inntekten 3 455 000 kr lavere enn budsjettet. Dette skyldes fire inntektsgivende tjenester istedenfor de budsjetterte fem. I tillegg førte den store økningen i inntekt fra premiefondet til at statstilskuddet gikk ned.

Virksomheten har hatt samlede koronautgifter på 179 000 kr og 53 000 kr av disse ble kompensert ved budsjettjusteringen ved 2. tertial, dvs 126 000 kr som ikke er kompensert virksomhetens budsjett.

Området under Sigdalsheimen, pleie, inklusive kommunal øyeblikkelig hjelp døgnopphold (Budsjettpremiss 2021) endte samlet sett med et merforbruk på 811 283 kr mot et varslet merforbruk på minimum 1 mill. kroner per 2. Tertial. På bakgrunn av høy aktivitet og en fremskriving av merforbruk til å ende med minimum 3 mill kroner ved årets slutt dersom dette aktivitetsnivået fortsatte ut året, så ble Sigdalsheimen bevilget rammeøkning på 3 mill. kroner i budsjettjusteringssak i KS ved behandling av 2. tertialrapporten. Regnskapet viser at det var behov for denne rammeøkningen på området.

Virksomheten har hatt samlede koronakostnader på 1 004 543 kr og 851 600 kr av disse ble kompensert ved budsjettjusteringen ved 2. tertial, dvs 152 943 kr som ikke er kompensert virksomhetens budsjett.

Koronakompensasjonen og rammeøkningen på 3 mill kroner dekker merkostnadene virksomheten har hatt totalt sett på lønnsområdet. Merforbruket på 811 283 kr skyldes i tillegg til noe ikke kompenserte koronamidler, generelt økte driftskostnader på grunn av høyere aktivitetsnivå enn budsjettet forutsatte.

Bakgrunnen for budsjettjusteringen/rammeøkningen på 3 mill kroner var sammensatt; utgangspunktet var rammereduksjon med 3 mill. kroner fra budsjett 2020 til budsjett 2021. Pandemisituasjonen gjorde det vanskelig å effektivere innsparingstiltak i form av reduserte plasser og redusert innleie. Se nærmere beskrivelse av dette i eget kapittel for Sigdalsheimen.

Området Sigdalsheimen, kjøkken inkl. matombringning endte med et merforbruk på 113 117 kr mot varslet balanse etter 2. tertial. Merforbruket skyldes delvis høyere lønnskostnader og delvis økte matkostnader.

Kommentarer til tjenesteområdene

Den overordnede regnskapstabellen på planområdet viser fordeling per tjeneste. Med tjeneste menes her tjenesteområder slik de sorteres i KOSTRA. Dette er ikke det samme som per virksomhet. Ett KOSTRA - tjenesteområde inneholder en samlet oversikt over tjenester som etter KOSTRA - veilederen skal rapporteres på det området, uavhengig av hvordan vi er organisert i kommunen. Ett slikt tjenesteområde kan inneholde flere deltjenester fra ulike virksomheter. Dette beskrives kort under her. For nærmere beskrivelse av de ulike deltjenestene, se kapitlene for hver virksomhet.

1000 Politisk styring og kontrollorganer

Gjelder hovedutvalget for Helse- og sosial. Se kapittel Helse og sosialsjef.

1200 Administrativ ledelse

Gjelder Helse og sosialsjefstilling og noe overordnede adm. kostnader i sektoren. Se kapittel Helse og sosialsjef.

1203 Personal/opplæring/velferdstiltak

Tjenesteområdet viser sektorens samlede kostnader til bedriftshelsetjeneste. Alle ansatte i sektoren er innmeldt i bedriftshelsetjenesten. Budsjett og kostnad er fordelt ut på virksomhetene.

1210 Eiendomsforvaltning - avsluttet på PO 4

Tjenesteområdet er overført til planområde 5, eiendomsavdeling f.o.m 2021. Gjelder forsikringer, leie av grunn og IK for bygg i helse. 0,2 årsverk ble overført fra helse til ny stilling for eiendomskoordinator.

2130 Voksenopplæring - avsluttet på PO 4

F.o.m 2021 budsjetteres det ikke lenger på denne tjenesten på planområde 4. Budsjettansvaret for voksenopplæring ligger på planområde 3 oppvekst. Budsjetterte midler her på planområde 4 var frem til 2021 knyttet til flyktningtjenesten. Flyktningtjenesten ble avviklet sommeren 2021, se kapittel om NAV.

2320 Helsestasjon - og skolehelsetjeneste, svangerskapsomsorg

Beskrives under kapittelet for Virksomhet forebyggende helse

2330 Forebyggende arbeid, helse og sosial

Gjelder kommuneoverlege - se kapittel om legetjenester. Øvrig er tjenester organisert under Virksomhet for forebyggende helse, som smittevern, vaksinasjon, migrasjonshelse, psykolog, SAPH (Samarbeidsarena psykisk helse), RPH (Rask psykisk helsehjelp) m.v.

2332 Friskliv

Drift av kommunens Frisklivssentral og tilbud i regi av denne. Se kapittel virksomhet for Forebyggende helse.

2340 Aktiviserings- og servicetjenester for eldre og funksjonshemmede

Inneholder ulike dagsenter og ulike servicetjenester i ulike virksomheter;

- Tono aktivitetssenter og fritidskontakter til funksjonshemmede m.v, se virksomhet Tjenester til funksjonshemmede.
- Sigdal aktivitetssenter og fritidskontakter psykisk helse, se virksomhet Psykisk helse og rus
- Dagsentertilbud ved Sigdalsheimen og ved Eggedal eldrecenter. Se virksomhet Hjemmetjenesten.
- Kultur, aktivitet- og frivilligkoordinator for Sigdalsheimen og hjemmetjenesten (omsorgsboliger), se virksomhet Sigdalsheimen.
- Ambulerende vaktmestertjeneste skal også føres under denne KOSTRAfunksjonen, men er budsjettet og føres på planområde 5 under eiendomsforvaltning.
- Velferdsteknologi skal også føres på dette tjenesteområdet. Responssenteret inkl trygghetsalarmmottak er nærmere beskrevet under kapittel Helse og sosialsjef. Ressursbruk og velferdsteknologiske løsninger ut over dette beskrives under de respektive virksomhetene.
- Tjenesten matbringning - se kjøkkenet Sigdalsheimen.

Regnskapet viser et totalt mindreforbruk på 640 792 kr. Se nærmere forklaring under hver virksomhet.

2410 Legetjenesten

Dette tjenesteområdet inneholder drift av Prestfoss legesenter, Eggedal legekontor, legevakt, fastlegeordningen og LIS1-lege (turnuslege). Kommunelege tilhører KOSTRA område 2330 Forebyggende helse. Se nærmere beskrivelse i eget kapittel om legetjenestene. Sykehjemslege tilhører tjenesteområde 2531 HO i institusjon og Helsestasjonslege 2320 Helsestasjon og skolehelsetjeneste og er innlemmet i virksomhetene for Sigdalsheimen pleie og i Forebyggende helse, se egne kapitler.

2411 Fysioterapi/Ergoterapi

Tjenesten er organisert og beskrevet under virksomhet for Forebyggende helse

2420 Sosial rådgiving og veiledning

Gjelder NAV og frem til 2021 også flykntingstjeneste. Inneholdt t.o.m 2021 også kostnader til Krisesenterdrift (Ringerike) og BRIS incestsenter (Drammen). Se eget kapittel om NAV inkl. flykntingstjenesten

2430 Tilbud til personer med rusproblemer

Gjelder ruskonsulent/boveileder. Se virksomhet Psykisk helse og rustjeneste

2440 Barneverntjenesten, 2510 Barneverntiltak i familien og 2520 Barneverntiltak utenfor familien

Disse tre tjenesteområdene beskrives i eget kapittel om Barneverntjenesten.

2531 HO Sigdalsheimen

Selve KOSTRA-området 253 innbefatter den totale driften av sykehjemstjenesten, inklusive kjøkken og vaskeri/avdelingsassistent, samt trivselsassistenter. Pleiedelen samt trivselsassistenter er beskrevet i kapittel for virksomheten Sigdalsheimen. Kjøkkenet er skilt ut med egen leder og budsjett, se eget kapittel. Vaskeri 1 årsverk og avdelingsassistentfunksjonen 0,7 årsverk (oppgaver i pleien som kjøkkenhjelp og matservering) er en del av renholdstjenesten og budsjetteres og regnskapsføres sammen med denne under planområde 5, eiendomsavdelingen. Utgifter til renhold av bygget føres på

KOSTRAfunksjon 2610 Institusjonslokaler, sammen med vaktmestertjeneste og FDV. Dette er også overført til planområde 5 eiendomsavdelingen fra 2021.

2532 HO Bjørkekvesten

Gjelder drift i Bjørkekvesten avlastningsbolig. Se virksomheten Tjenester til funksjonshemmede.

2540 HO til hjemmeboende funksjonshemmede

Gjelder drift i Bjørkealleen bofellesskap, i forsterket bolig Thorrudboligen, praktisk bistand og opplæring, samt avlastning utenfor institusjon/privat avlastning. Inneholder også utgifter og statstilskudd til ressurskrevende tjenester. Inneholdt t.o.m 2021 også refusjon for ressurskrevende tjeneste i annen kommune (Modum). Inneholder også utgifter til BPA-ordning (Brukerstyrt personlig assistent) og tjenesten omsorgsstønad (tidl. omsorgslønn). Alle er tjenester under virksomhet Tjenester til funksjonshemmede, se eget kapittel.

2541 HO til hjemmeboende

Gjelder tjenester i virksomheten Hjemmetjenesten; herunder hjemmesykepleie og hjemmehjelp, inkl. drift i omsorgsboligene Prestfosstun, Heimtun og Eggedal Eldresenter m.v. Inkl. også utrykning på trygghetsalarmer og tjenesten avlastning i hjemmet. Se nærmere beskrivelse i eget kapittel. Denne KOSTRA-tjenesten 2541 inneholder også ressurs til familiehjelper (tidligere husmorvikar) som administreres fra helsestasjonen, se beskrivelse i virksomhet Forebyggende helse.

2542 HO Psykisk helse

Gjelder personell i Psykisk helse og rustjenesten, se eget kapittel for virksomheten.

254 funksjonene 2540, 2541 og 2542 regnes i KOSTRA-sammenheng som hjemmetjenester. Dette er viktig å være klar over når man skal tolke KOSTRA-tall for hjemmetjenester.

2560 Tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kommunene

Gjelder tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold for helse- og omsorgstjenester både innen Somatikk og psykisk helse og rus. Tjenesten er integrert i driften av henholdsvis legevakta og ved Sigdalsheimen, men skilt ut med eget budsjett og regnskap ihht KOSTRA-veiler.

2611 Botilbud Sigdalsheimen (budsjett avsluttet på PO 4)

Dette tjenesteområdet budsjetteres og regnskapsføres fra 2021 på planområde 5, eiendomsavdeling, men nevnes her likevel da det henger tett sammen med drift av tjenestene i bygget. Området gjelder drift av hele bygget Sigdalsheimen, herunder drift av sykehjemmet, felles kantine, dagavdeling/dagsenterdrift og kontorlokaler for flere virksomheter i Helse og sosial, samt uteområdene rundt bygget. Området inneholder også vaktmester og renholdstjenester. Utgifter for drift og vedlikehold av bygget skal ifølge retningslinjer for KOSTRA egentlig deles på respektive deltjenester (flerbruk), men dette praktiseres ikke p.t. Det praktiseres heller ikke intern husleie. På samme måte som dette ikke blir praktisert på kommunehuset. Det er imidlertid viktig å være bevisst på dette i forbindelse med utregning av kostnader for drift av sykehjem hvis man legger sammen utgifter til drift av både tjenesten og av institusjonslokalene. Noe som ofte gjøres i f.eks KOSTRA-analyser av utgiftsnivå til sykehjemsdrift.

Disse blir urettmessig høye dersom man også regner med rammen for hele dette tjenesteområdet, bygget.

2612 Botilbud, Bjørkekvisten (budsjett avsluttet på PO 4)

Dette tjenesteområdet budsjetteres og regnskapsføres også på planområde 5, eiendomsavdelingen fra 2021. Gjelder drift av bygget brukt til avlastningsbolig i virksomhet Tjenester til funksjonshemmede. Er slått sammen til funksjon 2610 sammen med Sigdalsheimen. Viktig å være obs på at begge byggene regnes som institusjon i KOSTRA-sammenheng og at avlastningsboligen slik sett "forstyrrer" bildet når man skal analysere utgiftsnivået til sykehjemsdrift.

2650 Kommunalt disponerte boliger (budsjett avsluttet på PO 4)

Dette tjenesteområdet budsjetteres og regnskapsføres også i sin helhet på planområde 5, eiendomsavdelingen, fra 2021, inkl vaktmester og renholdspersonell. Omtales her likevel da drift av disse boligene henger tett sammen med behov og drift i Helse og omsorgstjenestene. Det er helse og sosialsektoren som har tildelingsansvaret for de ulike boligene. Det er et tett samarbeid mellom Helse og Teknisk for best mulig ressursutnyttelse og for behovsvurdering av ulike formålsboliger og av eventuelle behov for tilpasninger av boligene/lokalene for å sikre effektiv drift av tjenestene i byggene. Blant annet også tett samarbeid om boligsosial handlingsplan.

Området inneholder både frittstående kommunale boliger og ulike bofellesskap. Under nevnes bofellesskapene/boligene med særlige formålsgrupper;

- Bjørkealleen - Bofellesskap med 6 leiligheter med tilknytning til fellesareal og personalbase/kontor i virksomhet Tjenester til funksjonshemmede
- Thorrudbygget - 2 boenheter med personalbase. Disponeres av Tjenester til funksjonshemmede og av psykisk helse og rustjenesten (en leilighet benyttes per i dag til aktivitetssenter i psykisk helse)
- Eggedal eldrecenter - p.t 20 boenheter inkl 7 "gamle" hybler som p.t ikke er i bruk, fellesarealer og personalbase. Vedtatt diverse ombygging, herunder sammenbygging av gamle hybler til større leiligheter, se investeringsprosjekter. Vurderes også å bygge om for å huse Eggedal legekontor. Legges frem i egen sak i 2022. Eldrecenteret huser også et dagsentertilbud i fellesarealene.
- Prestfosstun - 17 omsorgsboliger, primærmålgruppe eldre
- Sigdal borettslag - 10 boliger, privateide men hvorav kommunen har tildelingsrett, samt eier en stk som leies ut som omsorgsbolig. Mål på sikt å selge denne.
- Heimtun - 8 omsorgsboliger. Disse boligene er bygget som mulig fremtidig bofellesskap med en personalbase.
- Heimlia - består av 7 frittstående boenheter i området rundt Sigdalsheimen (4 småhus, Nordboligen og to leiligheter i underetg av tannklinikken)
- Vangsnes - et bolighus som benyttes som hybelhus til personell i Helse, så som turnuslege, lærlinger, studenter, elever og vikarer. Husleie belastes den enkelte ansatte eller internfaktureres den aktuelle tjenesten.
- Akuttbolig til bostedsløse, p.t en leilighet i Lindbohuset. Akuttbolig disponeres og tildeles av NAV. NAV internfaktureres for husleie.
- Øvrige kommunale boliger - se oversikt under Planområde 5.
- Det mangler egnede boenheter for ROP-pasienter (Rus og psykiatri), ref Boligsosial handlingsplan. Det legges frem egen sak om dette i 2022.

Det har de siste årene vært generell lavere etterspørsel og behov for kommunale boliger enn tidligere år. Dette henger blant annet sammen med færre eldre, men denne gruppen vil igjen øke i årene fremover. Det henger også sammen med at det ikke er kommet nye flyktninger til Sigdal de siste årene. Det var ikke venteliste på bolig per 31.12.20. Det vises til KS sak 47/18 Kommunale boliger, for nærmere beskrivelse av tilstand og behov for formålsboliger fremover. Videre vises det til KS sak 52/17 om retningslinjer for tildeling av kommunale boliger. Kommunestyrets tidligere vedtak om å bygge nye flyktningeboliger ble reversert. Behovet for flyktningeboliger, samt for vanskeligstilte generelt, har blitt ivare tatt av eksisterende boligmasse. Tidligere flyktninger har vært tilbudt kommunale boliger ved behov fremfor at kommunen fortsatte å finansiere privat utleie. Boligsosial handlingsplan inkl tildelingskriterier for kommunale boliger, ble revidert og politisk behandlet i 2021.

Fremdriften i byggeprosjektene ved Eggedal eldrecenter har blitt forsinket på grunn av koronasituasjonen og på grunn av forsinkelsene og merarbeidet i prosjekt Sentrumsgården, ved at tjenestene da ikke har hatt kapasitet til å utrede og holde i ytterligere prosjekter. Man har også ventet på en avklaring rundt fremtidig mulige ledige arealer i kommunal bygningsmasse i Eggedal, herunder skole og barnehage. Dette fordi helsestasjonen i Eggedal trenger nye lokaler på lik linje som legekantoret. Disse er det like naturlig å se samlokalisert med ledige arealer i oppvekst som sammen med legekantoret ved Eldrecenteret. Arbeidet med prosjektene tas opp igjen i 2022 og legges frem i egen sak.

2750 Introduksjonsordning flyktninger (avsluttet i 2021)

Området er avsluttet i Sigdal i 2021. Se kapittel om NAV.

2760 Kvalifiseringsprogrammet

Gjelder tjeneste i NAV, se eget kapittel

2810 Ytelse til livsopphold

Gjelder kommunens utgifter til økonomisk sosialhjelp. Se kapittel om NAV.

2830 Bistand til etablering og opprettholdelse egen bolig

Se kapittel NAV. NAV Sigdal har frem til sammenslåelsen til NAV Midt-Buskerud hatt ansvaret for saksbehandling av Husbankens tjenester. Hovedansvaret er videre lagt til planområde 5, eiendomsavdelingen. Sentraladministrasjonen, ved servicetorget, har fått ansvaret for saksbehandlingen av bostøtte.

2850 Tjenester utenfor ord. kom. ansv.område

Gjelder NAV. Gjennom året føres kommunens utlegg for statlig andel av utgifter til drift av NAV kontor, og statlig refusjon for kommunens utlegg. Skal ende i balanse ift. budsjett 0.

8500 Statstilskudd flyktninger - siste år 2021

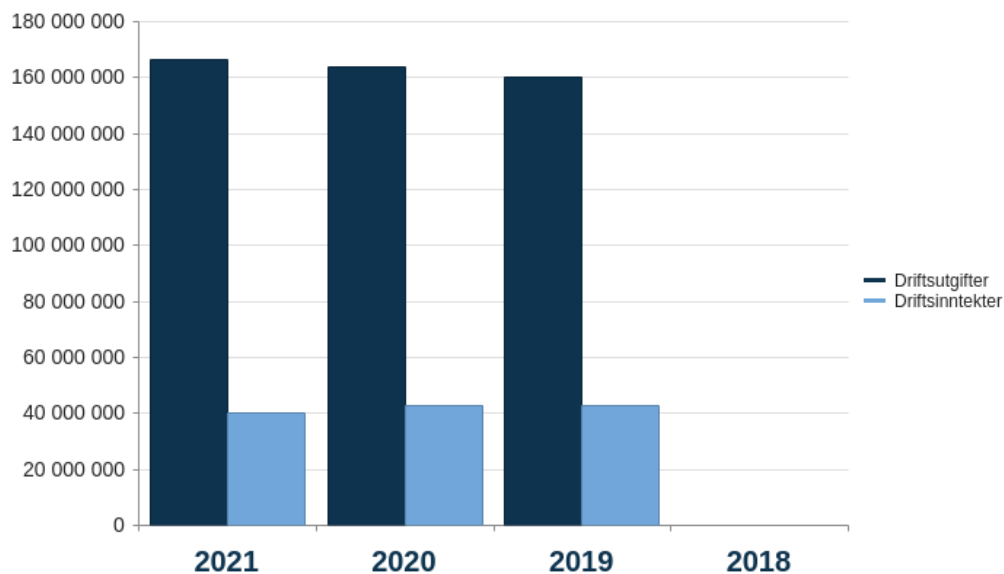
Samlet integreringstilskudd fra staten er ført her t.o.m regnskapsåret 2021. Tilskuddet har som kjent vært under nedtrapping og avsluttes helt på planområdet f.o.m budsjettåret 2022. Aktivitetsnivået har som kjent blitt redusert i takt med dette. Hovedtilskuddet var i 2021 budsjettert med 1 100 000 kr.

Dette dekket fra 2021 kun utgifter til sosialhjelp til gruppen og noe rådgivning, og ikke lenger stillinger til flyktningtjeneste, se kapittel NAV.

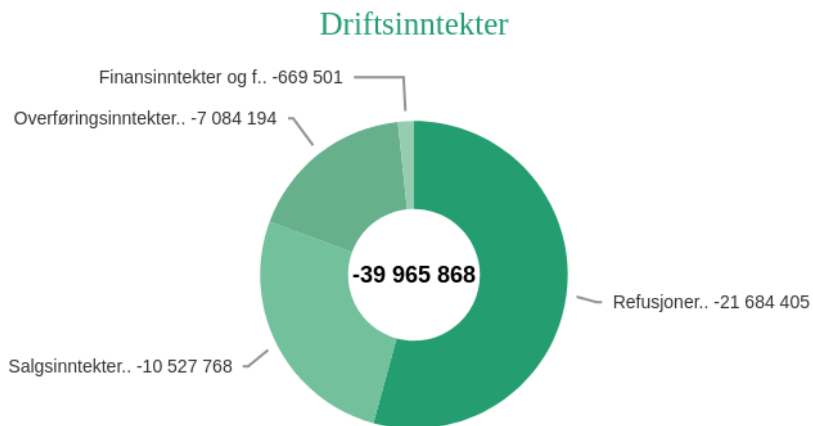
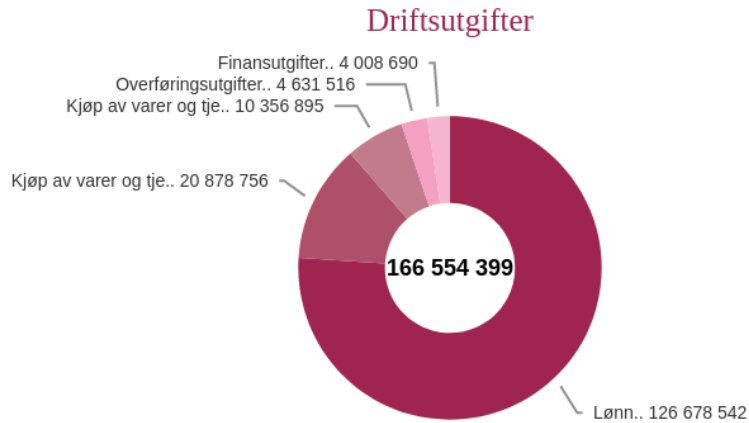
Tilskudd "2" er et tilskudd basert på enkeltvedtak i tjenestene, og var budsjettert med 853 000 kr - se kapittel om Tjenester til funksjonshemmede.

Regnskapet endte samlet med en betydelig høyere inntekt enn budsjettert. Dette skyldes at inntekt for tilskudd 2 i 2020 først ble regnskapsført i 2021. Begge tilskuddene faller helt bort f.o.m 2022.

Driftsutgifter og inntekter (graf)

Detaljvisning drift (graf)

KOSTRA Nøkkeltall

Kostranalyse

	Sigdal 2020	Sigdal Kostragruppe 2021	Landet 04 uten Oslo
Prioritet			
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252)	52,1 %	45,7 %	53,0 %
Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251)	14,2 %	7,1 %	10,5 %
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244)	33,7 %	47,2 %	36,5 %
Diagnose, behandling, re-/habilitering nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) **)	2 022	2 316	2 629
Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde beløp per innbygger (kr) **)	522	580	662
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) **)	2 449	2 822	3 070
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B) **)	11 531	13 107	12 647

Årsmelding 2021

Netto driftsutgifter per innbygger (233) annet forebyggende helsearbeid (B) **)	373	995	486	812
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten **)	12 342	12 532	13 593	11 020
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B) **)	20 257	21 298	20 801	21 402
Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B) **)	2 248	1 410	2 025	1 671
Netto driftsutgifter til sammen per innbygger **)	2 329	2 330	2 653	2 268
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år (B) **)	5 816	3 879	5 375	5 684
Netto driftsutgifter til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innbyggere 20-66 år (B) **)	393	412	223	646
Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år (B) **)	1 929	1 363	1 767	1 895
Produktivitet				
Andel meldinger med behandlingstid innen 7 dager	100,0 %	100,0 %	99,5 %	99,5 %
Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder	100,0 %	100,0 %	88,0 %	91,0 %
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (funksjon 244)	12,7	10,0	15,8	16,3
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B)	41 139	40 793	39 626	51 573
Fastlegekonsultasjoner per person i legens praksiskommune	2,7			
Fastlegekonsultasjoner per person i pasientens bostedskommune	2,9		0,0	0,0
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B)	180 333	203 775	304 076	307 527
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	1 134 038	1 471 956	1 339 443	1 424 285
Utgifter per beboerdøgn i institusjon	4 405	4 456	4 361	4 449
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (khelse+plo)	3,3	3,5	6,8	4,9
Dekningsgrad				
0-17 år Andel barn med barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet i løpet av året	1,7 %	1,1 %	1,3 %	1,1 %
0-17 år Andel barn med barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet i løpet av året	1,9 %	2,2 %	3,2 %	2,8 %
0-17 år Tiltak i alt andel barn med barnevernstiltak i løpet av året (prosent)	3,6 %	3,4 %	4,5 %	3,9 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn (B)	103,1 %	111,5 %	96,4 %	88,5 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder (B)	112,9 %	114,8 %	95,8 %	94,2 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder (B)	95,0 %	100,0 %	95,5 %	93,5 %
Andel hjemmeboere med høy timeinnsats	5,3 %	5,6 %	6,9 %	7,6 %
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	0,0 %	0,0 %	4,2 %	3,7 %
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	35,6 %	31,5 %	33,6 %	28,7 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	13,2 %	11,2 %	11,3 %	10,8 %
Andel meldinger som går til undersøkelse	43,5 %	54,2 %	49,9 %	49,4 %

Årsmelding 2021

Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (B)	96,7 %	100,0 %	86,1 %	83,2 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	5,7 %	3,7 %	5,2 %	5,0 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år (B) **)	4,7 %	3,5 %	5,4 %	4,0 %
Barn med melding ift. antall innbyggere 0-17 år	2,5 %	2,6 %	4,6 %	4,3 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	1,9 %	2,1 %	4,9 %	4,4 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)	1,9 %	2,1 %	4,9 %	4,4 %
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 0-66 år (B)	40	40	34	25
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 67-79 år (B)	72	56	82	67
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 80 år og over (B)	356	315	336	288
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	23,7 %	19,4 %	17,7 %	16,9 %
Årsverk av fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. funksjon 232	48,5	49,1	11,7	8,2
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	133,3	135,0	103,6	93,6
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	6,1	6,1	8,5	6,6
Kvalitet				
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	79,1 %	78,2 %	78,4 %	78,3 %
Andel langtidsbeboere 31.12 vurdert av lege siste år	90,9 %	100,0 %	67,4 %	62,7 %
Gjennomsnittlig listelengde	835,0	841,0	843,0	1 021,0
Gjennomsnittlig listelengde korrigert for kommunale timer	873,0	878,0	1 028,0	1 143,0
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	5,1	5,1	6,0	5,4
Økonomi				
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøkelse eller tiltak (kr)	58 605	105 033	59 454	63 731
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (kr)	264 429	284 636	390 587	433 426
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) (kr)	78 083	33 643	44 832	47 850
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmesykepleie	3,00	2,70	4,90	5,10
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmetjenestebrukere 0-66 år (antall)	7,80	7,40	13,20	14,10
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmetjenestebrukere 67 år og over (antall)	3,60	3,80	5,50	5,40
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, praktisk bistand	5,20	5,60	10,80	11,30
Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned (kr)	8 523	8 782	9 713	10 238
Jordmor avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsestjenesten per 10 000 innbyggere 0-5 år (årsverk)		36,8	24,8	16,7
Mottakere av introduksjonsstønad per innbygger 18 - 66 år (per 1000)	3,4		3,8	3,5
Mottakere av kvalifiseringsstønad per 1000 innbyggere 18 - 66 år (antall)	0,5	0,5	1,2	2,7
Andre nøkkeltall				

Årsmelding 2021

Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,18	0,19	0,44	0,42
Innvandrere i prosent av befolkningen	8,9 %			
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,56	0,59	0,49	0,62
Tilskudd fra IMDi (kr)	4 498 428	3 576 000		

***) Justert for utgiftsbehov*

Helse og sosialsjef

Tjenesteområdebeskrivelse

Dette regnskapsområdet er ikke et eget tjeneste eller virksomhetsområde, men diverse overordnede regnskapsføringer i sektoren som ikke er lagt ut til andre virksomheter, eller skilt ut som egne områder. Blant annet føres AFP på dette området, samt økonomisjefens regnskapsjusteringer. Av betydelige områder kan nevnes sektorens utgifter som føres på kostrafunksjon 1200 administrasjon, og overordnede utgifter til velferdsteknologi og Responssenteret, under funksjon 2340.

1000 Politisk styring og kontroll

Gjelder Hovedutvalget for Helse og sosial. Se eget felleskapittel om politiske møte, antall møter og saker i 2021.

1200 Administrativ ledelse

Området inneholder lønnsutgifter til 1 årsverk Helse og sosialsjefstilling og noe administrative kostnader av overordnet art. I forbindelse med Bærekraftprosjektet har det vært en grundig gjennomgang av denne KOSTRA-funksjonen. Den inneholdt i 2021 også 0,2 årsverk IT-medarbeider. Denne føres fra 2022 på respektive virksomheter den server, jf retningslinjer i KOSTRA.

Administrative stillinger i sentraladministrasjonen utgjør også generelt en uvurderlig støtte for oss ute i sektorene og lederne ute i tjenestene. F.eks personal, lønn, økonomi, servicetorg, politisk sekretariat, internkontroll og prosjektkoordinering.

2340 Aktivisering og servicetjenester

Gjelder Sigdals kostnadsandel for drift av den interkommunale tjenesten, Responssenteret i Kongsbergregionen, herunder drift av trygghetsalarmtjenesten, samt noe overordnede kostnader for velferdsteknologi. Alle trygghetsalarmer ble overført til responscenteret i 2020. Alarmene serves fra Hjemmetjenesten. Gevinster er beskrevet i årsmelding for 2020.

Responssenteret er ikke bare et mottak for trygghetsalarmer. Det skal serve alle virksomheter og tjenester og kan også være mottak for annen sensorteknologi (døralarm,fallalarm) og overvåking for GPS-tjenester og annen teknologi som etterhvert vil implementeres i kommunene på de ulike tjenestestedene, eks digitalt tilsyn, medisinstøtte, avstandsoppfølging, digital trening m.v. Mottaksdriften utgjør ca 20 %, mens størsteparten ca 80 % er kompetansesenter og tjenesteutvikling.

Målet med innføring av velferdsteknologi er økt trygghet og livskvalitet for bruker og også forebygging og utsatt behov for pleie og omsorgstjenester. En offensiv satsning på velferdsteknologi, sammen med hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering vil i tillegg til økt livskvalitet også gi budsjettgevinst fremover ved å redusere/bremse fremtidig utgiftsbehov i tjenestene.

Fokusområde og overordnet mål i 2021 og i årene som kommer er en bærekraftig eldreomsorg, og samarbeidet med Responssenteret har først og fremst vært konsentrert om Hjemmetjenesten i 2020 og i 2021. Se beskrivelse i eget kapittel. Velferdsteknologiske løsninger er imidlertid aktuelt og viktig å ha fokus på for alle innbyggere og brukergrupper, så videre fokus vil være tettere samarbeid og utvikling også i de øvrige virksomhetene/tjenestene i sektoren. Responssenteret og tjenestene er også avhengig av et tett samarbeid med ambulerende vaktmestertjeneste da denne har en viktig rolle som kommunens tekniker for trygghetsalarmer, ansvar for utkjøring av hjelpemidler m.v.

Mål, resultat og utfordringer

Helse og sosialsjef har det øverste ansvaret for planområde 4. Herunder øverste administrative og faglige leder med et overordnet organisasjons- og personalansvar. Helse og sosialsjefen har ansvar for å få utført de arbeidsoppgaver kommunen/sektoren har, i tråd med aktuelt lovverk og sentrale føringer for tjenestene, samt lokale plan og styringsdokumenter. Videre ansvarlig for effektiv bruk og forvaltning av tildelte økonomiske ressurser i henhold til budsjett og økonomireglement. Ansvar for å synliggjøre behov, men også for nødvendig prioritering. Det krever god økonomistyring og samtidig faglighet med fokus på kvalitet og forsvarlighet. Helse og sosialsjefen utarbeider og har øverste ansvar for sektorens og virksomhetenes overordnede felles mål, og for å angi retning og mål for virksomhetene i nært samarbeid med virksomhetslederne. Helse og sosialsjefen har i dette en viktig rolle i å støtte og tilrettelegge for utvikling og omstilling i tjenestene;

Virksomhetsledere har videre ansvaret for helheten i sin enhet og har personalansvar-, økonomi- og overordnet fagansvar i sin enhet. Stillingene i pleie og omsorgstjenestene leder i nært samarbeid med assisterende ledere. Lederoppgaver- og ansvar deles med disse.. Vs.ledere rapporterer til Helse og sosialsjef og er en del av dennes ledergruppe. Virksomhetsleder skal samhandle med øvrige ledere for å styrke og videreutvikle tjenestetilbudet totalt sett i kommunen.

-Ansvar for resultater innen personal, fag, økonomi og utvikling i tjenesten

-Bidra til nytenkning og forbedringsarbeid i tjenesten

-Bidra til å utvikle arbeidet med heltidskultur og digitalisering

-Sørge for effektiv ressursutnyttelse i tjenesten og riktige tjenester i tråd med lovverk og lys av nasjonale og lokale føringer

-Videreutvikle samarbeidet på tvers av tjenestesteder og faggrupper

For sektorens overordnede felles mål, vurdering av disse og av sektorens utfordringer, se eget kapittel innledningsvis.

Det har generelt vært stort behov for overordnet administrativ ledelse og koordinering i pandemihåndteringen. Det har vært stor møteaktivitet og det meste av koordinering og samhandlingsmøtene har forgått digitalt. Dette har fungert bra og effektiviserende, faktisk helt avgjørende for å rå med intensiteten og det høye aktivitetsnivået. Det har vært ukentlige møter i kriseledelsen, ukentlige møter i ledergruppen og periodevis ekstra for ledergruppen i pleie og omsorgstjenestene. Det har vært jevnlig møter med overordnede myndigheter med helseministeren og med FHI, samt koordineringsmøter med statsforvalteren og andre. Det har vært ukentlige koordineringsmøter med sykehuset for gjensidig informasjon og å sikre god pasientflyt. Øvrige ordinære møter i den daglige driften av tjenestene har stort sett gått som normalt, men som sagt som oftest på

digitale flater. Sektoren har hatt en rekordrask og bratt læringskurve i disse to årene i innføring og bruk av digitale verktøyer og faprogrammer. IT medarbeider i sektoren har bidratt med en uvurderlig innsats, også langt ut over det man kan forvente i normal drift.

Personalressurser

Helse og sosialsjef er nærmeste leder og har direkte personalansvar for følgende stillinger og funksjoner;

Helse og sosialsjefens ledergruppe, bestående av;

- Virksomhetsleder for Forebyggende helse
- Virksomhetsleder for Psykisk helse og rustjenesten
- Virksomhetsleder for Tjenester til funksjonshemmede
- Virksomhetsleder for Hjemmetjenesten
- Virksomhetsleder for Sigdalsheimen
- Fag og tjenesteutvikler

I tillegg direkte ansvar for følgende tjenester/funksjoner;

- Leder for kjøkkenet Sigdalsheimen
- IT medarbeider/fagprogramansvarlig
- Overordnet velferdsteknologikordinatorfunksjon
- Prosjektmedarbeider for prosjekt flyktninger i arbeid
- Legetjenestene, herunder virksomhetslederansvar for Prestfoss legekantor, Eggedal legekantor, fastlegetjenesten 4 fastleger og LIS 1 lege, Helsesekretærer 3 årsverk, i tillegg vikarer.
- Renhold og vaktmestertjenesten i sektoren, frem til oppstart av eiendomsavdelingen høste 2021.
- Rolle i og tett samarbeid med eiendomsavdeling og prosjektordinator for byggeprosjekter i sektoren
- Tett samarbeid med økonomicontrollerer i Helse og sosial
- Tett samarbeid med kommunens Internkontroller, prioritering og prosessledelse ulike felles forbedringsprosjekter i sektoren

Ansvar- og kontakt for de interkommunale samarbeidene, inkl representasjon i styringsgruppemøter for;

- Kommuneoverlege
- Legevakt
- Barnevern
- NAV
- Responssenteret
- Krisesenteret (delegert til vs.leder forebyggende helse fra 2022)
- SAPH (Interkommunal samarbeidsarena psykisk helse)

Ut over dette;

Ansvar og representasjon inn i lovpålagt samarbeid med spesialisthelsetjenestene, Helsefellseskabet med Vestre Viken Helseforetak. Overordnede og lokale samarbeidsutvalg.

Herunder ansvar og styringsgrupperepresentasjon for utviklingsprosjektene FACT- voksen og FACT ung (samhandlingsmodell mellom kommuner og sykehus)

Ansvar og kontakt for Kommunehelsesamarbeidet

Ansvar og representant i Helse og omsorgsledernetverket i Kongsbergregionen, med overordnet ansvar for HO handlingsplan for digitalisering, velferdsteknologi og tjenesteutvikling.

Ansvar og representant for Helsesamarbeidet i Ringeriksregionen, herunder funksjonen felles samhandlingskoordinator

Medlem i kommunens beredskap- og kriseledelse.

Overordnet ansvarlig for beredskap, drift - og koordinator for pandemihåndteringen i alle virksomheter i sektoren og mot samarbeidspartnere internt og eksternt, herunder overordnet ansvarlig for opprettelse og drift av nye tjenester i HO sektoren, som teststasjon, smittesporing og vaksinesenter og koordinering mot sykehustjenestene, legevakt og fastlegetjenesten. Fast medlem av kriseledelsen og tett samarbeid med beredskassjef og kommunelege. Dette er en funksjon som har medført et betydelig merarbeid i både 2020 og i 2021, langt ut over overtidsbestemmelsene i AML. Dette kompenseres ikke med overtid eller for beredskapsvakt og er derfor ikke med i overtidsoversikter som er fremlagt for Administrasjonsutvalget gjennom pandemien. Pandemien har også ført til betydelig merarbeid for spesielt virksomhetsleder i Forebyggende helse. Dette er med i oversiktene.) Pandemien vært krevende for alle, men arbeidsbelastningen har vært størst og pågått kontinuerlig for ledelsen. Dette gjelder alle tjenesteledere, men også særlig for ledere med 24/drift og særlig i perioder med smitteutbrudd. En annen tjeneste som har hatt kontinuerlig høyere arbeidsbelastning er renholderne.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
1000-Politisk styring og kontroll	17	24	28	28	87,7 %	3
1200-Administrativ ledelse	1 182	1 287	1 038	1 164	110,5 %	-123
1203-Personal/opplæring/velferd	0	0	3	3	0,0 %	3
1210-Forvaltning av eiendommer	112	0	0	0	0,0 %	0
2340-Aktiviserings- og service eldre og funksjonshemmede	824	526	997	998	52,7 %	472
2410-Legetjenester	1	0	0	0	0,0 %	0
2411-Fysio-/ergoterapitjeneste	0	80	0	81	99,3 %	1
2531-HO Sigdalsheim	292	291	0	292	99,5 %	1
2540-HO Hjemmeboende funksjonshemmede	0	11	0	11	101,5 %	0
2541-HO Hjemmeboende	37	3	0	0	0,0 %	-3
	2 466	2 222	2 066	2 577	86,2 %	355

Kommentar til status økonomi

Områdene har et samlet forbruk på 86 prosent i 2021 og regnskapet viser et samlet mindreforbruk på 354 740 kr. Avvikene ligger innen tjenestene;

1200 Administrativ ledelse, merforbruk 117 000 kr. Dette er overordnede lønnsutgifter som følge av merarbeid korona, uten at dette er kompensert på området.

2340 Aktivisering og servicetilbud, mindreforbruk på 472 056 kr. Dette gjelder Responssenteret, hvor Sigdal er fakturert for lavere utgifter enn budsjettet på grunn av ubesatt stillingsressurs og derved lavere lønnskostnader enn forventet.

Legetjenesten

Tjenesteområdebeskrivelse

Dette kapitlet/området består av følgende tjenester;

Kommunelege, Prestfoss legesenter, Eggedal legekantor, Legevakt Fastlegeordningen og Turnuskandidat (LIS1-lege). Alle direkte underlagt Helse og sosialsjefens ansvarsområde.

Sykehjemslege er organisert under virksomheten Sigdalsheimen og helsestasjonslege er organisert under virksomhet for Forebyggende helse.

Sigdal har siden februar 2020 vært tilknyttet felles interkommunal kommuneoverlegefunksjon for Modum, Krødsherad og Sigdal kommune med Modum som vertskommune. Det har vært gjennomført styringsgruppemøter i 2021 i henhold til avtale. Helse og sosialsjef deltar i disse på vegne av Sigdal.

Pandemi

Kommunen(e) fikk ny kommunelege tidlig på året i 2021. Det har fungert sømløst og pandemihåndteringen er blitt godt ivaretatt. Kommunelegen er kommunens og tjenestenes rådgiver på smittevern faglige spørsmål, men tjenestene har selv beslutning og oppfølgingsansvar. Kommunelegen har deltatt i jevnlig møter med kommunens kriseledelse og med tjenestene gjennom hele året. Kommunelegen har blant annet vært en viktig støtte for helsesektorens TISK-team (teststasjon og smittesporingsteam) og vaksinasjonsteam. Det har gjennom 2021 vært vaktordning og stedfortrederfunksjon for kommunelege ved behov i ferier, helger m.v. Kommunelegen har også deltatt i jevnlig møter med legetjenestene i kommunen sammen med helse og sosialsjef. Drift av legesenteret har vært preget av pandemien gjennom hele året og hatt tilpasset drift etter de til enhver tid gjeldende smittevernregler og anbefalinger som er gitt fra nasjonale myndigheter. Teststasjonen ble i 2021 overført fra legesenteret til ren kommunal drift under helse og sosialsjef og så under forebyggende helse for å redusere arbeidsbelastningen på legesenteret. Pandemien har generelt medført periodevis stor arbeidsbelastning på legene, men også perioder med redusert drift av hensyn til smittevern. Man erfarer at etter nedstengte perioder og prioritering av kun nødvendig helsehjelp, så dannes et etterslep og økt etterspørsel i ettertid. Dette henger også nært sammen med etterslep i sykehustjenestene.

2330 Forebyggende arbeid Helse og sosial - Kommunelege

Inneholder andel av lønn- og driftskostnadene til kommunelege. Faktureres fra Modum i henhold til avtale. Sigdals andel av 1 årsverk felles interkommunal kommuneoverlegefunksjon er i.h.t avtale 0,2 årsverk pluss 0,1 årsverk stedfortrederfunksjon. I 2021 har det blitt leid inn betydelig mer stedfortrederfunksjon pga pandemien. Dette har vært avtalt i styringsgruppemøter og dekkes av korona-kompensasjon den enkelte kommune har mottatt. Noen overordnede andre koronautgifter er også ført på området, så som engangsinnkjøp, programvare og utstyr til teststasjonen. Merforbruk på området på kr 153 875, skyldes at ikke all denne kompensasjonen er ført i detaljregnskapet på dette tjenesteområdet.

2410 Legetjenester

Prestfoss legesenter

Gjelder kommunens andel av driftsutgiftene for Prestfoss legesenter. Kommunen fører regnskap over alle driftskostnadene for legesenteret og har personalansvar for 3 årsverk helsesekretærstilling. Driftskostnadene deles på partene, der kommunen har 1 part (part for turnuslegen) og fastlegene hver sin part, 4 parter i 2021. Mindreforbruk på kr 90 932 grunnet periodevis redusert aktivitetsnivå på grunn av pandemien. Legesenteret har i hele 2021 driftet i midlertidige lokaler i Sagveien i påvente av nye lokaler i Sentrumsgården. Dette har fungert greit. Kommunen har måttet leie noe ekstra areal som følge av pandemien, dette er finansiert av koronakompensasjon.

Eggedal legekantor

Inneholder alle driftskostnader til Eggedal legekantor. Dette er et, per definisjon «utekantor» som og er 100 prosent kommunalt ansvar. 0,4 årsverk av helsesekretærstillingene føres her. Dette tilsvarer drift to dager per uke. En lege og en helsesekretær fra Prestfoss reiser til Eggedal disse dagene. Mindreforbruk på kr 99 157 skyldes redusert drift i deler av året som følge av pandemien. Det er behov for nye lokaler til legekantoret da dagens lokaler ikke tilfredsstiller forsvarlig drift. Det foreslås å flytte legekantoret til ombygde lokaler ved Eggedal eldrecenter, se prosjekter. Det vil også legges frem i egen sak våren 2022. Det vil gi en besparelse i årlige husleiekostnader på vel 100.000 kroner.

Legevakt

Inneholder Sigdals andel av kostnader knyttet til Ringerike Interkommunale legevakt. Legevakten flyttet inn i nye lokaler i begynnelsen av 2021, utsatt fra høsten 2020 pga pandemien. Budsjettet for 2021 var ikke helt klar ved budsjettbehandlingen høsten 2020, men klart først i februar 2021. Herav merforbruk kr 322 159. Rammen er oppjustert med nær 200 000 kroner fra opprinnelig budsjett 2021 til budsjett 2022 og har da i seg generell prisstigning for både 2021 og 2022, økt husleie som følge av økte arealer og noe styrking av bemanningen for forsvarlig drift.

Området inneholder også utgifter til lokal daglegevakt som besørgeres av fastlegene våre på dagtid, hverdager og i tillegg praksiskompensasjon til fastlegene etter gjennomført vakt på Ringerike. Fastleger plikter å delta med vakter i legevakten dersom de ikke har fritak av særskilte grunner. Kommunens utgifter til nødnett føres også her.

Andel av kommunale øyeblikkelig hjelp senger ved legevakten skilles ut med eget budsjett og regnskap, sammen med KOH senger på Sigdalsheimen, KOSTAfunksjon 2560. Se kapittel Sigdalsheimen.

Området inneholder også en andel av interkommunal samhandlingskoordinator i 6 kommune helsesamarbeidet (Ringeriksregionen og gamle MidtBuskerud), bl.a inn i kommunehelsesamarbeidet (KHS) og spesialisthelsetjensten (Vestre Viken HF).

Fastlegeordningen

Gjelder driftstilskudd (basistilskudd) og utjevningstilskudd (kompensasjon for kortere pasientlister enn enn listetak på 1200) til 4 fastleger. Det er i løpet av 2020 og 2021 gjort noen endringer i den nasjonale finansieringsordningen for fastleger, noe som innebærer økte utgifter for kommunene. Gjelder en økning i kompensasjon for fastlegene for å kunne redusere på sine pasientlister. Dette forklarer et merforbruk på området på kr 167 464 i 2021. Lignende tiltak er som kjent innført lokalt i Sigdal fra

tidligere, som rekruttere og beholde tiltak på bakgrunn av stort arbeidspress på legene og lang ventetid for pasientene. Dette er ivaretatt i budsjettetrammen. Helfo administrerer fastlegeordningen på vegne av kommunene, herunder beregninger av de ulike tilskuddene. Mer om tilskuddsordningen kan leses der.

Fastlegebudsjettet dekker også interkommunalt gjesteoppgjør (pasienter som har fastlege i annen kommune enn den man bor i), samt kommunens andel for utgifter til pasientskadeerstatningsordningen. Det er stadig flere som velger seg fastlege i Sigdal, både blant egne innbyggere og fra andre kommuner.

LIS 1 lege ("turnuslege")

Inneholder inntekter og kostnader knyttet til 1 årsverk lege i spesialisering, del 1 (tidligere "turnuslege"). Det er en avtale mellom Vestre Viken helseforetak og kommunen som ivaretar vårt behov for ansettelse av LIS1. Legen har fast lønn fra kommunen og egenandelene og refusjon fra Helfo knyttet til legevirksomheten kommer som inntekt til kommunen. Et merforbruk i 2021 på kr 79 139. Kandidatene har en viss frihet til å legge opp turnusperioden sin, dermed kan inntektene variere. Kommunen mottar et tilskudd fra staten for å ta i mot LIS 1 (266 000 kroner). Det utbetales en godtgjøring til fastlegene for deres veiledning av turnuskandidaten.

Mål, resultat og utfordringer

Kommuneoverlegen arbeider med strategisk plan for legetjenester. Denne vil legges frem for politisk behandling i løpet av 2022. Denne vil gi en nærmere beskrivelse av dagens status, mål, utfordringer og ressursbehov i legetjenestene fremover.

Kommunen mangler ressurser til miljørettet helsevern. Slike oppgaver kan man se for seg løst sammen med kommunelegefunksjonen i et større interkommunalt samarbeid om samfunnsmedisinsk enhet. Planen vil beskrive og utrede og skissere eventuell løsning for dette behovet. For eksempel er det opprettet slik enhet i Kongsbergregionen. Sigdal har imidlertid størsteparten av det aktuelle helsetjenestesamarbeidet orientert mot Ringeriksregionen, herunder Ringerike legevakt og VVHF har definert Ringerike som vårt lokalsykehus i Helsefellesskapet.

Det blir også behov for å rekruttere ny fastlege til Sigdal fra 2023. (se under om personellressurser) Det utredes eventuell mulighet for å dele en pasientliste på to nye leger og eventuelt legge kommunale legefunksjoner til fastlegene da vi erfarer at det ikke bare er en krevende fastlegesituasjon, men også krevende å rekruttere leger til kommunale funksjoner, herunder sykehjemslege. Det er også mulig for legesenteret og fastleger om å søke prosjektmidler til opprettelse av såkalt Primærhelseteam. Det vil si ansettelse av spesialsykepleier. Dette utredes i samarbeid med kommuneoverlegen og fastlegene i 2022.

Personalressurser

Kommuneoverlege - 0,3 årsverk

Sigdals andel av 1 årsverk felles interkommunal kommuneoverlegefunksjon er i.h.t avtale 0,2 årsverk pluss 0,1 årsverk stedfortrederfunksjon. I 2021 har det blitt leid inn betydelig mer stedfortrederfunksjon pga pandemien. (Dekket av koronakompensasjon).

4 fastleger

- Elly Kjærnet - pasientliste 1000 - økt til 1030 fra 1.11.21
- Eirik H. Skar - pasientliste 1000
- Peder Schartum - pasientliste 700 - vikar Jeanette Larsson fra okt 2021 til okt 2022
- Nelly De Conti - pasientliste 600

Elly Kjærnet er i tillegg Helsestasjonslege. Hun har varslet at hun slutter i denne og som fastlege 31.12.22

Jeanette Larsson har permisjon fra sin faste stilling som sykehjemslege i perioden som er angitt over, men har fortsatt delvis i rollen og deler denne med Nelly De Conti da kommunen ikke har lyktes i å rekruttere sykehjemslege i vikariat.

1 årsverk LIS1-lege (lege i spesialisering, tidl turnuslege). Praksisperiode et halvt år, bytte per 1. mars og 1.sept.

Helsesekretærstillinger Prestfoss legesenter og Eggedal legekantor: Totalt 3 årsverk.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap		Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
	2020	2021				
1203-Personal/opplæring/velferd	4	4	6	6	69,5 %	2
2330-Forebyggende arbeid, helse og sosial	365	1 234	424	1 129	109,3 %	-105
2410-Legetjenester	6 147	6 924	6 036	6 495	106,6 %	-429
	6 516	8 162	6 466	7 629	107,0 %	-533

Kommentar til status økonomi

Legetjenestene har et forbruk på 107 prosent i 2021. Regnskapet viser samlet sett et merforbruk på 532 550 kr. Det ble varslet et merforbruk på 2-300 000 kr etter 2. tertial.

Området har hatt samlede koronautgifter på 991 888 kr og nær 800 000 kr av disse ble kompensert ved budsjettjusteringen ved 2. tertial, og ved egen kompensasjonsordning for fastleger, men 191 000 kr er ikke kompensert området. Reelt merforbruk på området er på 340 000 kr. Dette merforbruket skyldes som tidligere varslet flere forhold, høyere driftskostnader ifm ny legevakt hvor endelig budsjett ikke var klart før februar 2021, prisstigning på fastlegetilskudd, noe inntektssvikt på turnuslege og utgift til tolketjenester.

Hjemmetjenesten

Tjenesteområdebeskrivelse

Hjemmetjenesten tildeler tjenester til hjemmeboende etter individuelle behov i eget hjem og i omsorgsboliger. Tjenesten består av ulike faggrupper og funksjoner, se personallressurser.

Hjemmetjenesten består av følgende deltjenester:

- hjemmesykepleie
- praktisk bistand-hjemmehjelp
- trygghetsalarm
- avlastning i hjemmet
- tilrettelagt dagsenter
- dagsenter for eldre
- hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering
- velferdsteknologi som tjeneste
- kreftkoordinator (ny)

Pandemi

Årene 2020 og 2021 har vært utfordrende for tjenesten i forhold til bemanning og kunne gi tjenester etter vedtak. Smitteutbrudd i tjenesten i januar 2021 førte til at hjemmetjenesten hadde redusert kapasitet til etter sommerferien. Samtidig benyttet tjenesten handlingsrommet til å drive omstilling, utvikling og opplæring i tjenesten. Sykepleiere fra hjemmetjenesten bidro i tillegg til testing og vaksinerings. Det ble også startet med innføring av multidoser (medisiner pakket i pose fra apotek) våren 2021. Gevinsten her er spart tid og omdisponering av personal ressurser i hjemmetjenesten, bedre pasientsikkerhet og kvalitet.

Tilskudd/prosjektmidler

Velferdsteknologi

Det ble innvilget tilskudd fra Statsforvalteren til innovasjon i tjenesten i 2020. På grunn av pågående pandemi ble ikke midlene brukt opp og det ble innvilget overføring av ubrukte midler til 2021, på kr 240 200. Tjenesten fortsatte videre arbeid i 2021 med å innføre ny teknologi, opplæring i teknologi og å utvikle nye arbeidsprosesser. Tettere samarbeid mot Responssenteret, som er en ressurs i hvordan virksomheten jobber med endring av og igangsetting av teknologi i tjenesten. Pandemien gjorde at det ikke ble den fremdriften vi ønsket og hadde midler igjen på slutten av 2021, som er overført til 2022, på 144 600 kr. I tillegg hatt kun 20 % stilling til dette prosjektet, da det ikke har vært rom for mer i pandemien.

Samarbeid med Responssenteret om midler til Nasjonalt velferdsteknologiprogram i 2021. Hjemmetjenesten fikk midler til 20 % stilling som er brukt til implementering og hjelp i tjenesten i forhold til velferdsteknologiske løsninger.

Kompetanse og innovasjons tilskudd:

Andel budsjetttramme hjemmetjenesten: 461 905 kr

6 ansatte startet ABC opplæring, "Psykisk helse i eldre år"

Fagskoleutdanning, 3 ansatte gjennomført innen hverdagsrehabilitering og velferdsteknologi.

Lærling helsefagarbeider, 1 lærling i samarbeid med TTF og Sigdalsheimen.

Bachelorutdanning -sykepleier, 1 ansatt.

Videreutdanning kreftkoordinator, fullført i 2021. Gjør at tjenesten kreftkoordinator i 20 % stilling kan opprettes i 2022.

2541 HO til hjemmeboende

Gjelder hjemmesykepleie og hjemmehjelp, inkl drift i omsorgsboligene Prestfosstun, Heimtun og Eggedal Eldresenter. Området inkluderer også utrykning på trygghetsalarmer. Inneholder også tjenesten avlastning i hjemmet for eldre/voksne brukere.

- Antall brukere hjemmesykepleie og hjemmehjelp per 31.12.2021: 135 personer
- Antall brukere hjemmesykepleie og hjemmehjelp per 31.12.2020: 145 Personer

Vikarbudsjetten tilsvarer at man kun har midler til å leie inn vikar for 5% fravær. Sykefraværsprosenten i 2021 var unormalt høy på grunn av smitteutbrudd i tjenesten som førte til stort og langvarig sykefravær på ansatte. Gjennomsnittlig sykefravær i 2021 lå på 16,1 %. Nedstengte tjenester gjorde at tjenesten likevel sparte vikarinneleie og måtte omdisponere de ressursene tjenesten satt igjen med.

2340 Aktivisering og servicetjenester

Inneholder dagsenter ved Eggedal Eldresenter, dagsenter for eldre i lokalene på Sigdalsheimen, begge lavterskeltilbud, og et tilrettelagt dagsenter for personer med hukommelsessvikt. Består av totalt 1,2 årsverk.

Dagsentertilbudene (lavterskel) har vært stengt på grunn av pandemien i store deler av 2021 og 0,4 årsverk har vært omdisponert fra eldresentret og dagsentret Prestfoss.

Tilrettelagt dagsenter for personer med hukommelsessvikt har vært nødvendig å holde åpent. Årsak brukerbehov, nødvendig helsehjelp, og avlastning for pårørende, utført med nødvendige smitteverntiltak.

Området inneholder også og inntekter for mat som leveres fra Eggedal Borgerstue til Eggedal eldresenter de dagene Sigdalsheimen ikke har utkjøring.

Alt i alt vært et mindreforbruk totalt på alle dagsentrene.

- Antall brukere på dagsenteret Eggedal eldresenter per 31.12. 2021: 15 personer, snittalder 87 år
- Antall brukere på dagsenteret Sigdalsheimen per 31.12. 2021: 7 personer, snittalder 88 år
- Antall brukere på dagsenteret, tilrettelagt for demente per 31.12. 2021: 3 personer, snittalder 79 år

Dagsentrene for eldre på Sigdalsheimen og Eggedal eldresenter er et lavterskeltilbud og tenkt at kan drive gjennom Frivilligsentralen og avvikles som kommunal tjeneste. Det skulle jobbes videre med et samarbeid om dette med Frivillighetssentralen i 2021, men på grunn av pandemien ble ikke dette gjennomførbart.

0,2 årsverk kultur- og aktivitets koordinator ble videreført, men ble overført til Sigdalsheimen i 2021. Det har vært et behov for aktivitet for eldre på Sigdalsheimen under pandemien og nedstengningen.

Ambulerende vaktmester

Området ambulerende vaktmester er overført til planområde 5, eiendomsavdeling fra 2021. Dette for å samle all vaktmesterressurs under ett.

Helse og omsorgstjenesten er forøvrig avhengig av tett samarbeid med ambulerende vaktmester som har oppgaver innenfor hjelpemiddelformidling og velferdsteknologi. Inkludert serviceteknikker for velferds teknologiske hjelpemidler. Utkjøring av mat er skilt ut fra vaktmestertjenesten og løst gjennom frivilligsentralen fra 2021.

Velferdsteknologi

Hjemmetjenesten har et samarbeid med Responssenteret i Kongsberg i forhold til ulike typer trygghetsalarmer og medisin dispensere. Hjemmetjenesten har hatt et etablert samarbeid med Responssenteret fra våren 2020.

- Antall mottakere av trygghetsalarmer per 31.12.2021: 83, snittalder 84 år
- Antall mottakere av trygghetsalarmer per 31.12.2020: 81, snittalder 82 år

Responssenteret har god kompetanse og kapasitet til å håndtere og sile alarmer for hjemmetjenesten, som igjen frigjør tid for helsepersonellet i hjemmetjenesten til å bruke ressursene til nødvendig helsehjelp.

Gevinster er tidlig å si noe om i 2021, da pandemien satte noe brems for innføring av flere velferdsteknologiske løsninger. Det tjenesten kan se i 2021 er at innføring av multidoser (medisiner fra apotek pakket i poser), som igjen gjør at vi kan starte med medisin dispensere hos brukere, gir gevinster i form av omdisponering av ressurser i tjenesten.

Målet med innføring av velferdsteknologi er økt trygghet og livskvalitet for bruker og utsatt behov for pleie og omsorgstjenester. Det vil gi budsjettgevinst fremover ved å redusere/bremse fremtidig utgiftsbehov i tjenestene.

Mål, resultat og utfordringer

Mål for hjemmetjenesten:

- Innføre hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering som metode, for at brukeren skal kunne bo hjemme så lenge som mulig og ha en opplevelse av livskvalitet og mestre eget liv.
- Fortsette arbeide med å implementere velferds teknologiske løsninger som en egen tjeneste, eller i tillegg til tildelt tjeneste.
- Drive kontinuerlig utvikling og omstilling i tjenesten for å kunne møte fremtidens økte og endrede behov, og for å bygge opp en bærekraftig hjemmetjeneste. Mål er at omstillingen vil gjøre at tjenesten kan frigjøre og omdisponere ressursene til de brukerne som trenger det mest.

Resultat:

- Oppstart av omstillingsarbeidet med alle ansatte, på alle nivåer i tjenesten, med fokus på målene. Involvering av ansatte fra starten er viktig for å få til omstilling og endring av arbeidsformer, dette ble i gang satt og er en kontinuerlig prosess.

Årsmelding 2021

- Pandemien for hjemmetjenesten i 2021 førte til reduserte tjenester ut til brukerne. Det ble stopp i tjenesten hjemmehjelp, dagsentrene ble stengt og ressursene var knappe. I denne tiden startet virksomheten en gjennomgang av alle vedtakene i hjemmetjenesten. De ansatte deltok i dette arbeidet, som igjen var en del av omstillingen, tanken hverdagsmestring, hjemmetrener, stille åpne spørsmål, endring i forhold til arbeidsprosesser. Tjenesten evaluerte tiltak, nye kartlegginger ble utført og nye vedtak skrevet.
- Tverrfaglig samarbeid er svært viktig for å få til ønsket omstilling og for å nå målene. Kartleggingsarbeidet i hjemmetjenesten er i tett samarbeid med fysio- ergoterapi tjenesten. Deres kunnskap og "verktøy" er avgjørende i denne omstillingsprosessen. Disse profesjonene har lang tradisjon for å jobbe etter en mer forebyggende terapeutisk metode enn de tradisjonelle omsorgsprofesjonene, som jobber mer kompensierende. Det er stort fokus på brukernes ressurser og på egenmestring dvs å settes i stand til å leve selvstendige liv uten å måtte være avhengige av omsorgstjenester. Det er utarbeidet nye skjemaer med fokus på forebyggende helsesamtale (Helsedirektoratets anbefalinger). Tankesettet er hverdags mestring som metode. Det legges mer arbeid i kartleggingen for å gi riktige tiltak og tjeneste på lavest mulig nivå i tiltakstrappen. (LEON prinsippet)
- I kartleggingen og vurderingen av rett tjenestenivå er det også viktig å utarbeide rutiner for et tettere samarbeid med korttid- og rehabiliteringsavdelingen på Sigdalsheimen, for å oppnå helhet i tjenestetilbudet for brukerne og for å benytte plasser på Sigdalsheimen på beste kvalitative og effektive måte. Målrettet samarbeid, og aller viktigst med brukeren selv om sine mål (hva er viktig for deg tankegangen), kan også forebygge og forkorte opphold. Pandemien har medført forsinkelse i dette utviklingsarbeidet på tvers av virksomheter og tjenester, men vil ha fullt fokus videre i 2022.
- Det er viktig i denne prosessen å vurdere organiseringen sektorens rutiner for tjenestetildeling ("saksbehandlarenhet"). Per i dag drives denne desentralisert og "for seg" i hver virksomhet. Det er behov for endringer i form av mer samarbeid, tverrfaglighet og ressursinnsats i dette arbeidet for å oppnå ønskede mål og rett tjenestenivå. Pandemien har medført forsinkelse også i dette utviklingsarbeidet, men vil også være fokusområde i 2022.
- Oppstart med multidose (medisiner ferdig pakket fra apoteket), som gir bedre kvalitet på legemiddelhåndteringen og bedre pasientsikkerhet. Innføring av multidose betyr at vi kan komme i gang med elektroniske medisindispensere hjemme hos brukere som kan ha den tjenesten. Dagens manuelle "legge medisiner i dosett" er tidkrevende for sykepleiertjenesten. Innføring av medisindispensere kan friggi viktige og knappe sykepleierressurser til brukere som har større behov for nødvendig helsehjelp. Hjemmetjenesten er avhengig av at fastlegene ordinerer denne ordningen med multidose og man er ikke helt i mål enda. Målet er å få dette på plass før sommeren 2022.

Utfordringer:

- Drive utvikling med en personal gruppe som er "spredt" i forhold til arbeidssteder. Krever mye av leder for å nå ut til alle med samme "budskap".
- Utvikling og omstilling krever mye av tjenesten som opplever store endringer på kort tid. Å drive utvikling fører som regel til oppdagelser av systemer, rutiner som bør endres eller mangel på systemer/rutiner. Som leder skal en tåle kaos og stå i det, samtidig motivere ansatte til utvikling. Dette kan være en utfordring med mange oppgaver på leder i det daglige.
- Rekruttere helsepersonell både sykepleiere og helsefagarbeidere. Kan også ha behov for andre yrkesgrupper, som en ergoterapeut til i kommunen. Med utviklingen av velferdsteknologi, ser tjenesten behov for økt ergoterapi. Velferdsteknologi er stort og komplekst og det skal fungere ut i alle ledd, både til bruker, pårørende og i tjenestene. 40 % stilling oppleves for lite. Burde

vært 100 % prosjekt stilling 2-3 år, for å få dette til å bli en tjeneste med alle de muligheter det kan gi.

- Beholde ansatte og gi de nok utfordringer. Har flere ansatte som påtar seg viktige oppgaver i arbeidet sitt fordi de liker ansvar og utfordringer med nye oppgaver. Fører til at de stadig må få frigitt arbeidstid til å oppgavene, som kan være en utfordring med mangel på ressurser.
- Utfordring å hele tiden finne løsninger innad i eget budsjett. Fører til redusert tilbud i enkelte tjenester. Hjemmetjenesten har omgjort stillinger de siste årene til helsefagarbeider, hjemmetrener, implementeringsansvarlig velferdsteknologi, demenskoordinator.

Personalressurser

Hjemmetjenesten har totalt 26,66 årsverk som er fordelt slik:

- 1 årsverk er virksomhetsleder
- 0,8 assisterende leder
- 0,2 demenskoordinator (lagt til assisterende leder)
- 0,5 saksbehandler (tjenestetildeling)
- 0,4 fag- og tjenesteutvikler (andel av fellesstilling)
- 0,5 IT ressursperson/Gerica-ansvarlig (for alle tjenester)
- 0,14 vikarsentralen (andel av)
- 0,82 tilrettelagt dagsenter
- 0,2 Implementeringsansvarlig velferdsteknologi (omgjort hjemmehjelpstilling)
- 0,4 koordineringsansvarlig velferdsteknologi (omdisponert ledig hjemmehjelpstilling)
- 0,5 lærling helsefagarbeider (som en del av grunnbemanningen)
- 0,56 hverdagsmestrings trener (omgjort hjemmehjelpstilling)
- 1,8 hjemmehjelp
- 18,43 hjemmesykepleie og hjemmehjelp. Av disse årsverkene er det enkelte som har kombinasjons stillinger. F.eks en ansatt med helsefagutdanning kan jobbe både som hjemmehjelp, i omsorgsboliger og ute i hjemmetjenesten.
- 0,41 årsverk dagsenter.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
1203-Personal/opplæring/velferd	56	68	47	47	143,8 %	-21
1210-Forvaltning av eiendommer	51	0	0	0	0,0 %	0
2340-Aktiverings- og service eldre og funksjonshemmede	1 550	972	943	1 045	92,9 %	74
2541-HO Hjemmeboende	21 629	22 783	19 743	23 208	98,2 %	425
2650-Kommunalt disponerte boliger	-526	0	0	0	0,0 %	0
	22 760	23 822	20 733	24 301	98,0 %	478

Kommentar til status økonomi

Hjemmetjenesten har et forbruk på 98 prosent i 2021. Virksomheten har et samlet mindreforbruk på 478 449 kr mot merforbruk på 731 924 kr i 2020. Virksomheten varslet balanse etter 2. tertial.

Virksomheten har hatt samlede koronakostnader på 919 263 kr og 884 300 kr av disse ble kompensert ved budsjettjusteringen ved 2. tertial, dvs 34 963 kr som ikke er kompensert.

Mindreforbruket ligger innen tjenestene 2541 HO til hjemmeboende og skyldes hovedsakelig innsparing som konsekvens av reduserte tjenester på grunn av smitteutbrudd i tjenesten tidlig på året og at vikarutgifter utover året ikke har blitt så høye som antatt. I tillegg noe mindreforbruk innen tjeneste 2340 Aktivisering, grunnet stengte dagsentertilbud i pandemien og personell har vært omplassert til andre tjenester.

Forebyggende helse

Tjenesteområdebeskrivelse

Virksomhet for Forebyggende helse omfatter følgende tjenester;

- Svangerskapsomsorg, helsestasjons- og skolehelsetjeneste
- Forebyggende arbeid, helse og sosial. Smittevern, psykolog, Rask psykisk helsehjelp og SAPH (Samarbeidsarena psykisk helse)
- Friskliv
- Fysio- og ergoterapitjeneste
- Krisesenter (interkommunalt tilbud)
- Familiehjelper (tidl. husmorvikar)

2320 Svangerskapsomsorg, helsestasjons- og skolehelsetjeneste.

Tjenesteområde 2320 har et forbruk på 95.5 % i 2021, noe som gir et mindreforbruk på kr. 137 977,-.

Tjenesteområde 2320 dekker svangerskapsomsorg, helsestasjon 0-5 år, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom; herunder også psykisk helsearbeid for barn og unge.

Målet med en faglig og god svangerskapsomsorg hos jordmor, er å trygge og forberede den gravide før fødselen. De aller fleste av de som blir født i Sigdal har gått til konsultasjoner hos jordmor i svangerskapet. Fødselstallet er lavt, 23 barn ble født i 2021, men erfaringsvis blir kullene noe større p.g.a. tilflytting. Gravide førstegangsforeldre har fått tilbud om kurset "Godt samliv", parterapi, sammen med gravide par fra andre kommuner. Dette kurstilbudet er det søkt om midler til og det er bevilget kr 22 000,-. Det har vært vanskelig å rekruttere deltakere i 2021 og midlene er overført til 2022.

Det er et tett samarbeid mellom jordmor og helsesykepleier 0-5- år som "overtar" oppfølging av den nyfødte og familien, etter fødselen. Alle som har født følges opp med tidlig hjemmebesøk fra jordmor. Deretter tilbys hjemmebesøk fra helsesykepleier, konsultasjoner og oppfølging på helsestasjonen hvor det legges vekt på individuell veiledning, støtte og tilgjengelighet. Det er god oppslutning om helsestasjons- og vaksinasjonsprogrammet i Sigdal. I konsultasjonene legges det vekt på å styrke og støtte foreldrene til å bli gode og trygge omsorgspersoner for sine barn. I tillegg til individuell

foreldreveiledning, tilbys også kurset COS (Circle Of Security). Alle nyfødte familier får en innføring i COS i form av en "kortvariant" ved oppstart av barselgrupper og det tilbys et kurs med sju samlinger. Forebygging og avdekking av vold og omsorgssvikt er prioriterte oppgaver, og psykisk helsearbeid går som en "rød tråd" fra svangerskapet og gjennom hele oppveksten på helsestasjonen og i skolehelsetjenesten. I tillegg til konsultasjonene hos helsesykepleier, tilbyr helsestasjonen også faste oppfølginger med lege og fysioterapeut.

Det er et mål at barn og unge opplever mestring og at de som har behov for oppfølging følges opp med tidlig innsats, riktig hjelp og lavterskeltilbud. Et tett samarbeid med andre instanser og mulighet for drøfting, veiledning og henvisning videre, er avgjørende for at arbeidet med tidlig innsats skal lykkes.

Det planlegges oppstart av BTI modellen (bedre tverrfaglig innsats) for å sette kommunen i stand til å gi et helhetlig tilbud til barn og unge. Tilbudene skal være både individuelle og universelle, og målet er å unngå mer ressurskrevende tiltak seinere. Det er tverrfaglig samarbeid med skoler og barnehager og drøfting av saker med psykolog, fastlegene, virksomhet psykisk helse- og rus og koordinerende enhet under 18 år. I veiledningsteamene Småbarnsforum og Skolebarnsforum deltar også BUP, PPT og barnevern.

I 2021 har bemanningen vært: 0,6 årsverk virksomhetsleder, 0,6 årsverk jordmor, 0,4 årsverk merkantil, 0,2 årsverk fagutviklingssykepleier og 1,2 årsverk helsesykepleier. I tillegg har 0,8 årsverk helsesykepleierstilling vært finansiert av tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet, prosjekt 130104: "Styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten" (innvilget kr 556 700,-) og prosjekt 130191: "Styrking av forebyggende tiltak innen psykisk helse og rus". (innvilget kr 474 000,-) Tilskuddsmidlene har gjort det mulig å drive faglig forsvarlig i henhold til "Nasjonale faglige retningslinjer for helsestasjons- og skolehelsetjenesten," og gi tilbud om helsesykepleier tilgjengelig for alle barn og familiene deres, på helsestasjonen og på alle de fire skolene. Det har vært nødvendig med noe omdisponering av ressurser til smittesporing og covid-19 vaksinasjon, men vi har prøvd å unngå dette i for stor grad, da forebyggende helsetjenester for barn og unge har vært prioriterte oppgaver fra statlige helsemyndigheter under pandemien. Noe omdisponering lot seg gjøre under nedstenging av enkelte tjenester. Psykisk plager og utfordringer hos barn og unge har krevd mer tid. Isolasjon, ensomhet, sykdom og skolefravær grunnet pandemien, kan være noen av forklaringene til dette. Samlet helsesykepleierressurs (faste stillinger og midlertidig stiling lønnet av tilskuddsmidler) har vært fordelt på følgende måte: 0,1 årsverk helsestasjon for ungdom, 0,9 årsverk helsestasjon 0-5 år og 1, 0 årsverk skolehelsetjeneste på alle fire skolene. Det har stort sett vært helsesykepleier tilstede to dager i uka på ungdomsskolen og en dag i uka på hver av de tre barneskolene. Uten tilskuddsmidler hadde ikke det vært mulig og det hadde også blitt vanskelig å oppretthold nødvendig tverrfaglig og tverretattlig samarbeid med tilbud og tiltak rundt barn og familier.

2330 Forebyggende arbeid helse og sosial. Korona-vaksinering, testing og smittesporing.

Tjenesteområdet 2330 har i regnskapet et forbruk på 170,1 % og et merforbruk på kr 1.366.118,- før refusjon for koronautgifter.

Smittevern:

Omfatter i 2021 hovedsaklig koronarelaterte oppgaver: smittesporing, testing og vaksinasjon. Andre oppgaver innenfor dette tjenesteområdet er tuberkulosearbeid, reise- og yrkesvaksinasjon (betalingsvaksiner), og flyktninghelsetjeneste. Reise- og yrkesvaksinasjon er finansiert med egenbetaling, men det har vært sviktende inntekter da folk har reist lite under pandemien.

Personalressurs satt av her er 0,2 årsverk virksomhetsleder og 0,2 årsverk helsesykepleier. I tillegg har det blitt leid inn ekstra personell til smittesporing, og drift av teststasjonen (prosjekt 110017) og til vaksineteam / drift av vaksinesenter på Borgerstua i Prestfoss (prosjekt 110019). Det mottas refusjon fra staten til utgifter i forbindelse med pandemien. Det har vært god oppslutning om korona-vaksinering i Sigdal: 90,5 % av befolkningen over 12 år har takket ja til vaksine. Drift av vaksinesenteret, teststasjonen og smittesporingsteam har krevd mye ekstra personell og ressurser. Man har forsøkt å unngå at det skulle gå utover ordinær drift og det er derfor leid inn ekstra helsepersonell. Dette har vært pensjonerte sykepleiere, leger og annet helsepersonell som ikke har vært i full jobb. I noen grad har man også omdisponert personell. Frivillige fra frivilligsentralen har bidratt med mange timer frivillig og gratis arbeid på vaksinedagene. 2844 personer i Sigdal over 18 år har tatt 1. dose med koronavaksine og dette tilsvarer 91,6 %. 2650 personer over 18 år har tatt 2. dose, tilsvarende 89,7 %. Vaksinen er gitt ned i alder til og med 12 åringer og tilbudet har også vært til barn 5-12 år, men ingen barn i denne aldersgruppa i Sigdal har tatt vaksinen.

Psykolog , SAPH/RPH

Omfatter 1,0 årsverk kommunepsykologstilling og Sigdals andel av interkommunal finansiering SAPH (Samarbeidsarena psykisk helse) og RPH (Rask psykisk helsehjelp) .

Kommunepsykologen jobber med oppfølging av psykiske helseutfordringer, spesielt blant barn og unge i kommunen. Det er tett samarbeid med helsesykepleierne og andre fagpersoner innen helse, og tverrfaglig med oppvekstsektoren spesialisthelsetjenesten (BUP, barne- og ungdomspsykiatrien), o.a. Satsing på barn og unge er prioritert i helsefelleskap Vest-Viken og kommunepsykologen har hatt en sentral rolle i prosjektgruppe for planlegging av Fact-Ung, Dette skal bli et tverrfaglig, oppsøkende team for barn og unge hvor BUPA skal etablere ambulante tjenester i samarbeid med kommunene. Helse og sosialsjef sitter i styringsgruppen i prosjektet.

Sigdals andel i interkommunal RPH er 20 % av kostnaden, i henhold til avtale med Modum kommune. Det var ikke full budsjettdekning for disse utgiftene i 2021, men et mindreforbruk i andre tjenester under Forebyggende helse og i psykisk helse har bidratt til finansieringen. Tjenesten er innlemmet i ramma fra 2022.

Det meldes om økning i antall henvendelser fra Sigdal. Det vises til egen årsrapport fra Rask psykisk helsehjelp.

Sigdal er med i SAPH med Modum, Krødsherad og Øvre Eiker kommuner, Viken fylkeskommune og Modum Bad. SAPH mottar tilskuddsmidler fra Program for folkehelsearbeid og jobber med å utvikle et folkehelseprogram og satsningsområder å jobbe videre med. Arbeidet omfatter implementering og gjennomføring av følgende tiltak i kommunene: Digitale fagøkter for barnehageansatte, "Godt samliv" (kurs for førstegangsførelse) og "Hold meg, slipp meg" (kurs for foreldre til tenåringer) og "#PsyktNormalt for ungdomsskoleelever. Det jobbes også med en elevapplikasjon for ungdomsskolen hvor ungdom raskt kan nå hjelpeapparatet og digitale fagøkter for ansatte i barneskole og SFO. Det vises til egen årsmelding fra SAPH-samarbeidet.

2332 Friskliv

Omfatter tilbud om hjelp til livsstilsendring innenfor fysisk aktivitet, kosthold og røykeslutt. Det er 0,5 årsverk fysioterapeut ansatt som koordinator i frisklivssentralen. Det søkes og mottas fastlønnsstilskudd for denne. I tillegg leies det inn en aktivitør til å drive gruppetrening i basseng. Dette finansieres av egenandeler.

Forbruket er på 36,9 % med et mindreforbruk på 190 559,- kr. Dette skyldes mottatte tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet til røykesluttkurs og noe mindre lønnsutgifter. Det ble gjennomført to røykesluttkurs og individuell veiledning i 2021. Tilsammen var det 12 personer som fullførte. Det har også vært gjennomført et gruppetilbud "Hverdagskondis" med trening en gang i uka i 12 uker. Formålet var å hjelpe folk til å bli mer aktive.

Det er også brukt tid til å etablere et nytt gruppetilbud til personer som er plaget av utmattelse. Oppstart i 2022.

2411 Fysio- / ergoterapitjeneste.

Området har tilsammen 3,8 årsverk. Det omfatter 2,6 årsverk kommunale fysioterapeuter til barn, voksne og eldre og 1 årsverk ergoterapeut. 0,2 årsverk virksomhetsleder Forebyggende helse føres også her. Tjenesten har et forbruk på 99,9 %, tilsvarende et mindreforbruk på 4845,- kr.

I tillegg til faste stillinger, er det prosjektmidler i hjemmetjenesten til 0,4 årsverk ergoterapeut. Dette er for å videreføre arbeidet med et prosjekt i velferdsteknologi.

Målet er at flest mulig skal bo lengst mulig hjemme. Det er et tett samarbeid med hjemmetjenesten. Satsningsområdene er hverdagsmestring / hverdagsrehabilitering, arbeidsgrupper, internundervisning, forebyggende helsesamtaler og helseinformasjon. Treningsprogrammene "Berntzen beinlaus" og "Exor Live" prøves ut og er gode redskaper for enkelte brukere. Det pågår også et tverrfaglig samarbeid med Friskliv og virksomhet Psykisk helse og rus om gruppetilbudene "Hverdagskondis" og "Mestring av utmattelse". I en periode har ansatte fysio/ ergotjenesten vært omdisponert til div. koronarelatert arbeid. De har også brukt endel tid til rehabilitering av hardt ramma covid syke i hjemmet. Det søkes om og mottas fastlønnstilskudd for kommunale fysioterapeuter og dette dekker deler av lønnsutgiftene.

Privatpraktiserende:

I tillegg til kommunal tjeneste, inneholder området kostnader til 2,5 årsverk driftstilskudd til privatpraktiserende fysioterapeuter ved Prestfoss fysikalske institutt og Eggedal fysioterapi. De privatpraktiserende melder om ventelister og overtid og behov for økt driftstilskudd.

Sigdal fysikalske institutt:

Bemanning 2021: Margit Aaby Flatin 100% , Margrethe Sellæg 80 %

Praksisomfang : Antall timer Margit: 1986 t, Dette utgjør ca 366 t utover avtalen på 1620 t iflg ASA4313.

Antall timer Margrethe: 1603 t, dette utgjør ca 307 t ut over avtalen på 1296 jf ASA4313

Instituttet har innført en varig rutine på smitteverntiltak. Vanskelig å anslå hvor mange timer pr uke man bruker på dette og andre ekstra oppgaver som for eksempel taxibestillinger men den gjennomsnittlige arbeidsdagen blir ofte på 9-11 t

Antall behandlede pasienter: -Margit 198 -Margrethe: 141

Antall konsultasjoner: -Margit: 2821 -Margrethe : 2374

Hver konsultasjon varer fra 30-60 min. Har en del gruppetimer på 60 min .De individuelle timene har gjennomsnittlig behandlingstid på 40 min.

Ventelister: Ventelistene varierer fra noen få dager og opp til 4-5 uker, Pr 07.04. 22 er det 18 pasienter på ventelista og ventetiden ca 4 uker

Diagnoser: Muskel/skjelett, opptrening etter brudd og andre skader, reumatologi, neurologi- (Hjerneslag , MS , CP , Parkinson , paraplegi , etc), multifunksjonshemmede, hjerte/lunge, balanseproblematikk/svimmelhet, pre og postopererte.

Har dette året hatt en del samarbeid med helsestasjonen ang funksjonshemmede barn som trenger kontinuerlig oppfølging (5 t pr uke) Instituttet har en stor andel tidkrevende behandlinger av multifunksjonshemmede og eldre.

Kurs/faglig oppdatering : 2 dagers ryggkurs –Oslo og 1 dags kurs :Om å gjøre kloke valg ved muskel og skjelettplager.

Eggedal fysioterapi

Bemanning: Lars Dalland 70 %. Praksisomfang: I løpet av året 2021 har det blitt gjennomført 44,5 arbeidsuker. Av årets øvrige uker var 2,5 uker sykefravær/covidkarantene og 5 uker feriefravær. I snitt per arbeidsuke regner jeg ca. 35,5 timer med direkte pasientoppfølging + 3 timer administrasjon som totalt utgjør 38,5 timer per arbeidsuke. Summert opp blir det 38,5 (timer) x 44,5 (uker): 1713,25 timer i året, der sykefravær/Covid-19-karantenen ikke er med i regnestykket. Det ble ikke tatt ut fri i forbindelse med kurs i 2021 pga Covid-19 situasjonen. Antall behandlede pasienter: 226 totalt (kvinner 130, menn 96), Venteliste: 2-3 uker, Diagnoser: Hovedtyngde på nakke/skulder, hofte/rygg. Arbeidsmengden strekker seg langt over de 70% som driftstilskuddet er satt til.

2420 Krisesenter

Krisesenteret er et lovfestet tilbud til mennesker som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Sigdal kommune har et tilbud, sammen med andre kommuner, på "Ringerike krise- og kompetansesenter for vold i nære relasjoner". Hit trengs ingen henvisning og man kan ta kontakt hele døgnet.

Sigdal deltar også i et interkommunalt kompetanse- og støttesenter mot incest og seksuelle overgrep, NOK Drammen (tidligere BRIS).

Tjenestene er budsjettet og regnskapsført på NAV t.o.m 2021, men oppfølgingsansvar er overført til Forebyggende helse fra 2022.

2541 HO Hjemmeboende. Familiehjelper.

Inneholder 0,6 årsverk familiehjelper (tidligere husmorvikar). Det er et forbruk på 56,9 % og dette gir et mindreforbruk på kr 148 943,-. Det har vært langtidssykemelding i tjenesten, så midler tilsvarende 0,3 årsverk av stillingen er brukt til delvis finansiering av det interkommunale tilbudet Rask psykisk helsehjelp. Resten er brukt i barnefamilier, etter en samlet vurdering. Målgruppa er barnefamilier hvor barn eller foreldre har fysisk eller psykisk sykdom eller funksjonshemming. Finansieres delvis fra egenbetaling. Målet er at de som har et behov for litt praktisk bistand får hjelp. Tilbudet tildeles fra helsestasjonen for å styrke og støtte hele familien, noen ganger i samarbeid med øvrige hjelpeinstanser som barnevernet, psykisk helse og rus o.a.

Mål, resultat og utfordringer

Mål for Forebyggende helse er også beskrevet i teksten under de ulike tjenesteområdene. Det samme gjelder utfordringer og satsningsområder.

Hovedformålet med forebyggende og helsefremmende arbeid er å fremme fysisk og psykisk helse og forebygge sykdom.

Delmål at:

Årsmelding 2021

- barn og unge i Sigdal er trygge på sin egen identitet og føler livskvalitet og mestring.
- forebyggende tiltak og hjelpetiltak rettet mot barn, unge og deres familier skal være samordnede, tverrfaglige og kvalitetssikrede. (Utfordring: "BTI-modellen")
- tilbud skal være lett tilgjengelige; tidlig innsats og lavterskeltilbud vil redusere behovet for mer ressurskrevende tiltak seinere.
- ungdatabes undersøkelser viser en positiv utvikling. (Måleindikator: Ungdata undersøkelsen i 2021.)
- det jobbes tverrfaglig for at barn og unge skal vokse opp i gode sosiale og miljømessige forhold og unngå ensomhet, mobbing og utenforskap.
- barn og unge skal oppleve trygghet og vold og seksuelle overgrep forebygges og avdekkes tidlig.
- gravide føler seg trygge, godt ivaretatt og godt forberedt til fødselen.
- foreldre føler seg trygge i rollen som gode omsorgspersoner for sine barn.
- barn, unge, gravide, familier og andre med behov for oppfølging, fanges opp tidlig, gis et tilbud og henvises videre ved behov. Det gjelder særlig personer med psykiske helseutfordringer. (Utfordring: Oppstart "FactUng")
- personer som ønsker livsstilsendring får hjelp til det.
- pandemier og andre smittsomme sykdommer prioriteres og håndteres etter gjeldende nasjonale retningslinjer slik at sykdom og død forebygges.
- den enkelte opplever livskvalitet og sykdom og plager forebygges ved hverdagsmestring / habilitering, forebygging og hjelp til livsstilsendring.

Personalressurser

TJENESTEOMRÅDE	ÅRSVERK FASTE	ÅRSVERK PROSJEKTMIDLER	Prosjekt
2320 HELSESTASJONS- OG SKOLEHELSETJENESTE. SVANGERSKAPSOMSORG.			
Virksomhetsleder	0,6		
Helsesykepleier	1,2	0,8 (1,0 deler av året)	130104 og 130191
Jordmor.	0,6		
Merkantil	0,4		
Fagutviklingssykepleier	0,2		
Lege. Innleid 0,1 årsverk.			
2330 FOREBYGGENDE HELSE. SMITTEVERN (inkl. koronatiltak) (ansvar 330)			
Virksomhetsleder	0,2		
Helsesykepleier	0,2		
Merkantil		0,4 - 0,6 "Koronamidler"	110019
Ekstra innleid personale til smittesporing, vaksinerings og testing			110017 og 110019
2330 PSYKOLOG, RPH / SAPH (ansvar 331)			
Psykolog	1,0		
2332 FRISKLIV			
Fysioterapeut (frisklivskoordinator)	0,5		
Ekstra Innleid instruktør til bassenggruppe.			

Årsmelding 2021

Finansieres med egenandel.					
2411 FYSIO / ERGOTERAPI					
Virksomhetsleder	0,2				
Ergoterapeut	1,0				
Kommunale fysioterapeuter til barn, voksne og eldre. Det søkes om fastlønnstilskudd til fysioterapeuter.	2,6				
3 privatpraktiserende fysioterapeuter, tilsammen 2,5 årsverk, har avtale med kommunen og mottar driftstilskudd.					
2541 HJELP TIL HJEMMEBOENDE. FAMILIEHJELPER.	0,6				
TOTALT	9,3				

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
1203-Personal/opplæring/velferd	17	17	18	18	96,5 %	1
1210-Forvaltning av eiendommer	6	0	0	0	0,0 %	0
2320-Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	2 383	2 928	2 573	3 066	95,5 %	138
2330-Forebyggende arbeid, helse og sosial	975	3 315	1 099	1 948	170,1 %	-1 366
2332-Friskliv	307	111	257	302	36,9 %	191
2411-Fysio-/ergoterapitjeneste	3 341	3 634	3 309	3 639	99,9 %	5
2541-HO Hjemmeboende	245	197	309	346	56,9 %	149
	7 272	10 202	7 564	9 319	109,5 %	-883

Kommentar til status økonomi

Virksomhet for forebyggende helse har et forbruk på 109,5prosent i 2021. Regnskapet viser samlet sett et merforbruk på 883 166 kr mot mindreforbruk på 596 053 kr i 2020. Det ble varslet balanse etter 2. tertial. Merforbruket ligger innen tjeneste 2330 hvor utgifter til korona smittesporing, teststasjon og vaksinasjon er ført. Her er også tjenesten Rask psykisk helsehjelp regnskapsført.

Virksomheten har hatt samlede koronakostnader på 1 279 347 kr og 884 200 kr av disse ble kompensert ved budsjettjusteringen ved 2. tertial, dvs 395 147 kr som ikke er kompensert området.

Merforbruket skyldes foruten disse koronautgiftene kostnader til tjenesten Rask Psykisk helsehjelp, rundt 200 000 kr, og nær 200 000 kr er øvrig ekstra utgifter på grunn av høyt aktivitetsnivå i pandemien. Utgiften til tjenesten Rask psykisk helsehjelp var som kjent ikke budsjettet i 2021, men er likevel langt på vei dekket innenfor rammen for virksomhet for Forebyggende helse, som følge av mindreforbruk i andre tjenester i virksomheten på 482 000 kr. Inndekningen for de resterende 200 000 kr her til RPH er dekket av mindreforbruk i virksomhet for psykisk helse.

NAV Sigdal inkl. flyktingstjenesten

Tjenesteområdebeskrivelse

NAV Sigdal ble fra 1.6.21 slått sammen med Modum og Krødsherad til NAV Midt-Buskerud med Modum kommune som vertskommune. Hovedkontoret ligger i Åmot i Modum. Det har vært gjennomført styringsgruppemøte i henhold til avtale. Helse og sosialsjef deltar i disse på vegne av Sigdal. I partnerskapsmøter med regiondirektør deltar kommunedirektøren.

Det som er igjen av de kommunale tjenestene i det nye NAV kontoret er behandling av søknader om økonomisk sosialhjelp, gjeldsrådgivning og oppfølging av deltakere i Kvalifiseringsprogrammet. De statlige tjenestene er som før, oppfølging av arbeidssøkere med og uten helseutfordringer. Kontoret har et eget team som følger opp ungdom for å sikre disse tett oppfølging mot utdanning eller arbeid.

Kontoret i Sigdal har åpent for publikum hver mandag og torsdag fra 10-14. I tillegg får alle av kontorets brukere som bor i Sigdal tilbud om samtale i Prestfoss der det er hensiktsmessig med fysiske møter. Vi registrerer fortløpende hvor mange som henvender seg i mottaket i Prestfoss i åpningstiden som et grunnlag for å evaluere hensiktsmessig åpningstid. Evaluering er planlagt høsten 2022.

Flyktingstjenesten:

har frem til 2021 ligget under NAV Sigdal. Denne ble per definisjon lagt ned i juni 2021 da tidligere flyktinger gikk ut av introduksjonsperioden.

Flyktingstjeneste er ikke en tjeneste som skal ligge til NAV Midt-Buskerud. Ved evt nytt behov for en flyktingstjeneste så må denne bygges opp på nytt i kommunen og det vil være naturlig å organisere denne under oppvekst og kultur da viktige kjerneområder for integrering er nettopp oppvekst, opplæring og aktivitet og felleskap, herunder også tett samarbeid med frivilligheten. NAV vil fortsatt bistå evt nye flyktinger med sine tjenester og helse vil fortsatt ivareta sine kjerneoppgaver innen flyktinghelse.

2420 Sosial rådgiving og veiledning

Omfatter lønn til de kommunalt ansatte i NAV som arbeider med tjenestene under dette punktet og også arbeid med kvalifiseringsprogrammet. Inneholdt i 2021 2 årsverk, som også ble videreført inn i NAV Midt-Buskerud. Budsjettet for 2021 for NAV Sigdal inneholdt også lønnsutgift for 0,4 årsverk som var Sigdal NAV-leders kommunale stillingsandel. F.o.m ny avtale for NAV Midt-Buskerud belastes Sigdal for en mindre andel lederressurs; 30 % av kostnadene til NAV-leder kommunal del, som igjen fordeles på de tre kommunene Modum, Krødsherad og Sigdal etter avtalt fordelingsnøkkel. Mindreforbruket på 109.000 på dette regnskapsområdet på kr 109.000 skyldes en periode med ubrukte lønnsmidler.

Området inneholder også t.o.m 2021 krisesenterdrift (Ringerike) og Bris incestsenter (Drammen). Se egen årsmelding fra Krisesenteret. Budsjettet og ansvaret for disse tjenestene fulgte ikke med inn i nye NAV Midt-Buskerud, men er overført til virksomhet for Forebyggende helse f.o.m 2022.

Fra 2021 budsjettet har det ikke lenger vært budsjett for stillinger til sosial rådgiving og veiledning spesielt for flyktingstjenesten. Omfattet t.o.m 2020 1,5 årsverk finansiert av integreringstilskudd. Fra 2021 ble tilskuddet redusert og det var ikke rom for å videreføre disse stillingene, se budsjetteftet 2021. Det ble likevel beholdt 0,5 årsverk på området en periode inn i 2021, en fast ansatt som arbeidet

med oppgaver knyttet til rådgivning og veiledning, og i tillegg 0,2 årsverk til en språkassistent en kort periode. Disse stillingen har vært finansiert av prosjektet Flyktninger i arbeid, se personalressurser.

2750 Introduksjonsordning flyktninger - avsluttet i 2021

Utgifter knyttet til introduksjonstønad og introduksjonsprogram har frem til 2021 vært ført her. Aktiviteten har vært tilpasset statstilskudd fra IMDI. Det har f.o.m 2021 ikke vært budsjettert med utgifter til introduksjonstønad da det ikke er flyktninger igjen i introduksjonsprogrammet, og det har heller ikke vært budsjettert med familiegjenforening eller nye bosettinger i 2021. Et merforbruk på kr 165 829 skyldes forlengelse av introduksjonstønaden utover maksimal ytelsesperiode på grunn av pandemien.

2760 Kvalifiseringsprogrammet

Gjelder utgifter til kvalifiseringsstønad for deltakere i Kvalifiseringsprogrammet. Det er et mål å få mottakere av sosialhjelp inn i Kvalifiseringsprogrammet. Det var budsjettert med to personer i programmet i 2021, men det ble kun en. Herav mindreforbruk på kr 209 438.

2810 Ytelse til livsopphold

Inneholder kommunens totale utgifter til økonomisk sosialhjelp i 2021, inkl gruppen tidligere flyktninger. Et samlet merforbruk på 133 501 kroner.

Budsjettet for ytelse til livsopphold for (tidligere) flyktninger var i 2021 på kr 972.577 og endte på 1 024 176, altså et lite merforbruk på kr 51 599. Budsjett 2021 til øvrige mottakere var på kr 1 055 000 og endte på kr 1 136 901, merforbruk på kr 81 901. Prosjektmedarbeider i prosjekt "Flyktninger i arbeid" har gjennom året jobbet aktivt og målrettet med gruppen og flere er kommet ut i jobb og aktivitet. Utgiftene til økonomisk sosialhjelp til gruppen har gått tilsvarende ned. Til sammenligning endte regnskapet i 2020 med en utgift på kr 1 549 000. Det utgjør en redusert utgift på kr 525 000 fra 2020 til 2021. Regnskapet for sosialhjelp til øvrige endte i 2020 på kr 1 258 000.

Utgiftsutviklingen de siste årene i tidslinje "flyktninger": 2018 kr 1 633 079,- , i 2019 1,870 928,- i 2020 1.548 618,- og i 2021 1.024.176.

Budsjettrammen for sosialhjelp i 2022 er justert for bortfall av statstilskuddet som t.o.m 2021 har bidratt til medfinansiering av tjenesten. Det vil si at rammen inn i 2022 er strammet kraftig inn og det må fortsatt jobbes videre med satsningen på å få tidligere flyktninger over fra sosialhjelp til lønnet arbeid/ annen aktivitet. Prosjektet følges opp i 2022.

2830 Bistand til etablering og opprettholdelse egen bolig - avsluttet i NAV i 2021

NAV Sigdal har frem til overgangen til NAV Midt-Buskerud hatt ansvaret for saksbehandling etter Husbankens regler om boligtilskudd til tilpasning, samt behandling av startlån. Det er også gitt adgang til å refinansiere lån der det er nødvendig av sosiale hensyn. Fra 2020 ble det økonomiske ansvaret for boligtilskudd overført til kommunene, ref. statsbudsjettet. Det ble likevel ikke budsjettert med noe her i hverken 2020 eller i 2021 (og heller ikke videre i 2022) da det p.t er midler på bundet fond til dette formålet. Saldo på fondet var ved inngangen til 2021 på 613 397 kr og ved inngangen til 2022 på 352 564 kr. Det var brukt 260 833 kr i 2021.

NAV Sigdal har også administrert bostøtte fra Husbanken til de med lav inntekt. Her har det ikke vært budsjettert noe da midlene innvilges etter søknad til Husbanken. Et lite merforbruk i regnskapet på kr 8 688 skyldes økte utgifter til Lindorff som administrerer lånene og utbetaling av tilskudd for kommunen.

- Antall personer som fikk bostøtte ved årsskiftet: 36 husstander (24 i 2020)
- Antall personer som fikk avslag i 2021: 44 husstander (6 i 2020)
- Antall innvilget tilskudd til tilpasning til bolig i 2021: 1 (0 i 2020)
- Antall utbetalte tilskudd til etablering i 2021: 2 (1 i 2020)
- Antall utbetalte startlån i 2021: 3 (2 i 2020)
- Antall avslåtte søknader om startlån i 2021: 0 (7 i 2020)

Dette er det siste året disse tjenestene rapporteres under NAV og planområde 4. Disse oppgavene følger ikke med inn i nye NAV Midt-Buskerud, men skal ivaretas i kommunen av henholdsvis servicetorg, planområde 2 og Eiendomsavdelingen, planområde 5.

2850 Tjenester utenfor ord. kom. ansv.område

Gjennom året føres kommunens utlegg for statlig andel av utgifter til drift av NAV kontor, og statlig refusjon for kommunens utlegg. Skal ende i balanse, budsjett i null.

8500 Statstilskudd flyktninger - avsluttes på PO 4/NAV fra 2022

Gjelder Integreringstilskudd (hovedtilskuddet) som føres her ut 2021. Tilskuddet har som kjent vært under nedtrapping og faller bort på dette planområdet f.o.m budsjettåret 2022. Hovedtilskuddet var i 2021 budsjettert med 1.100.000 kroner. Dette var en reduksjon med kr 2 047 000,- fra 2020. Et merforbruk på kr 259 151 skyldes lavere mottatt sum enn forventet/budsjettert.

Tilskuddet ses mot utgifter knyttet til flykningetjenesten. Utgiftene budsjetteres og regnskapsføres der de hører hjemme. I 2021 dekket tilskuddet kun andel sosialhjelp og noe sosial rådgivning og veiledning, og ikke lenger stillinger til flykningtjeneste. Flykningtjenesten ble avsluttet i 2021 da man per definisjon ikke lenger har innbyggere med flykningestatus.

Ut over hovedtilskuddet har kommunen t.o.m 2021 også mottatt ekstra integreringstilskudd "Tilskudd 2", som er et tilskudd basert på enkeltvedtak i tjenestene. Dette er budsjettert og regnskapsført under Tjenester til funksjonshemmede og omtales i eget kapittel.

Mål, resultat og utfordringer

Flere i arbeid og aktivitet

Et godt samarbeid med resten av kommune, næringsliv/arbeidsgivere og frivillige organisasjoner for å få arbeidssøkere med nedsatt arbeidsevne ut i jobb. Lav ledighet. Gode læringsarenaer for å lære flyktninger norsk ved at de er i arbeidsrettet aktivitet.

- *Måleindikator: Sysselsettingsstatistikk, Antall mottakere av økonomisk sosialhjelp med vilkår om aktivitet og med overføring til arbeid. Flyktninger i arbeid etter avsluttet introduksjonsprogram og etter avsluttet prosjekt.*

Ved å slå seg sammen med NAV Modum og NAV Krødsherad til NAV Midt-Buskerud mener man at man får bedre mulighet til å drive målrettet oppfølging av de enkelte brukerne som har behov for bistand til å komme i jobb. Man får et større fagmiljø som gir bedre kvalitative vurderinger og mulighet til å følge med på utviklingsarbeidet i NAV i langt større grad enn når man var et lite kontor.

NAV kontoret har i 2021 vært, og er fortsatt inn i 2022, i en etableringsprosess og det er mye som skal på plass. Det har vært behov for mye ledelse og organisasjonsarbeid med å slå sammen kontorene og å utvikle og organisere tjenestene på best mulig og hensiktsmessig måte for å gi best mulig tjenester til brukerne, og også ivaretagelse av et godt arbeidsmiljø for de ansatte.

En av utfordringene er å klare å jobbe helhetlig til tross for at man har delt inn kontoret i tre avdelinger som skal jobbe med ulike brukergrupper. Det blir viktig å få til et kontor som følger opp brukere ut i fra hvilke behov de har og ikke ut i fra hvilken ytelse de mottar fra NAV. Følgende mål er viktig å jobbe mot videre i 2022.

- Alle medarbeidere som jobber med oppfølging av brukere skal vite hva som rører seg i arbeidsmarkedet i alle tre kommunene.
- Tiltakskompetansen hos de enkelte sakbehandlere skal bli bedre ved at kontoret har ansatt en egen tiltaks koordinator som skal ha dette som en egen prioritert oppgave.
- Markedsarbeidet må styrkes og det er laget en egen markedsgruppe med medarbeidere fra alle avdelingene som har et ansvar for å styrke markedsarbeidet i egen avdeling.
- Man skal ha fagmøter på tvers av avdelingene sånn at man sikrer lik forståelse og utøvelse av regelverk og tiltak. Det skal også utnevnes egne fagansvarlige som skal ha ansvar for sine områder på tvers av avdelingene.
- Samarbeidet med de øvrige kommunale helse og omsorgstjeneste bør styrkes for bedre helhetlig oppfølging av felles brukere.

I prosessen med sammenslåing har det vært krevende å få til sammenslåing av det kommunale saksbehandlingssystemet og man ble ikke ferdige med dette før i november. Det har i tillegg vært et høyt sykefravær hos veilederne som jobber med økonomisk sosialhjelp. Dette gjør at kontoret ikke har klart å jobbe like systematisk og arbeidsretta med denne gruppen av brukere som man hadde ambisjoner om i 2021.

Målet videre for 2022 er å få ned sykefraværet i de store bedriftene i området, gi bedre oppfølging til utsatte grupper i arbeidsmarkedet og redusere utgiftene til økonomisk sosialhjelp i den enkelt kommune.

Det er også et mål i 2022 å få på plass gode rapporteringer til kommunene på viktige nøkkeltall for tjenesten, herunder også for de statlige tjenestene i NAV, utvikling og utfordringer i regionen og for den enkelte kommune. Dette vil presenteres i eget fremlegg for Kommunestyret våren 2022.

Pandemien

Pandemien førte til at kontoret måtte stenges for publikumskontakt og all samhandling med brukere og samarbeidspartnere foregikk digitalt. Enten på teams eller via telefon. Mange brukere brukte også muligheten til å skrive til oss via NAV.no. Sigdal fikk sin andel av permitterte som følge av pandemien men det var veldig få som ikke gikk tilbake til jobben de var permittert fra når det ble mulig. Vi har ikke opplevd økt ledighet i kommunen som følge av pandemien og ledigheten pr i dag er svært lav samtidig som arbeidsmarkedet er veldig godt.

Tilskudd/prosjektmidler

NAV har i 2021 mottatt tilskudd fra statlig side til å ansette en egen IPS veileder som skal følge opp ungdom med psykiske lidelser med tanke på å få de ut i lønnet arbeid.

Personaleressurser

Ved opprettelsen av NAV Midt-Buskerud bestod virksomheten av totalt 13,5 kommunale årsverk. Av disse ble 2 årsverk overført (videreført) fra NAV Sigdal. I tillegg belastes Sigdal en mindre andel av NAV-lederstillingen. 30 % av denne fordeles på de tre kommunene etter avtalt fordelingsnøkkel. Dette utgjør en besparelse mot tidligere 40 % andel alene av lederstilling i NAV-Sigdal.

Flyktningtjenesten ble som nevnt per definisjon nedlagt i juni 2021. F.o.m 2021 har det ikke vært budsjettert med egne stillinger i flyktningtjenesten, bortsett fra stillinger finansiert av fondsmidler til prosjekt "Flyktninger i arbeid". Prosjektet har i 2021 bestått av 0,6 årsverk prosjektleder, supplert med flyktningkonsulent (rådgivning og veiledning) i 0,5 årsverk frem til denne sluttet i stillingen 1.5.21. Supplert også med en språkassistent i 0,2 årsverk en kort periode før denne også sluttet sommeren 2021. Fra 1.6.21 og ut året har prosjektet bestått kun av 0,6 årsverk prosjektmedarbeider. Denne fortsetter ut i 2022.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
1203-Personal/opplæring/velferd	7	4	7	7	59,6 %	3
2130-Voksenopplæring	-137	0	0	0	0,0 %	0
2420-Sosial rådgivn og veiledning	3 258	2 327	2 295	2 436	95,5 %	110
2541-HO Hjemmeboende	1	0	0	0	0,0 %	0
2650-Kommunalt disponerte boliger	53	11	0	0	0,0 %	-11
2750-Introduksjonsordning flyktninger	853	166	0	0	0,0 %	-166
2760-Kvalifiseringsprogrammet	279	211	420	420	50,1 %	209
2810-Ytelse til livsopphold	2 806	2 161	2 028	2 028	106,6 %	-134
2830-Bist.etabl.oppreth.eg.bolig	33	39	30	30	129,0 %	-9
2850-Tjenester utenfor ordinær kom.ansvarsområde	3	0	0	0	0,0 %	0
8500-Statstilskudd flyktninger	-3 144	-841	-1 100	-1 100	76,4 %	-259
	4 013	4 077	3 679	3 821	106,7 %	-256

Kommentar til status økonomi

Områdene under NAV, inkl. flyktningtjenesten har et forbruk på 106,7 prosent i 2021 og har et merforbruk på 256 133 kr mot merforbruk 718 449 kr i 2020. Det ble varslet balanse etter 2. tertial. Merforbruket totalt skyldes lavere inntekt i integreringstilskudd 1 (hovedtilskuddet) enn budsjettert. Det var budsjettert med 1,1 mill kroner, men vi mottok 840 849 kr. Dette var siste året med integreringstilskudd i denne omgang og flyktningtjenesten ble som kjent avvirket i juni 2021. Ytelse til livsopphold (økonomisk sosialhjelp) endte samlet sett med et merforbruk på 133 501 kr, men er dekket av mindreforbruk på bl.a Kvalifiseringsprogrammet.

Barneverntjenester

Tjenesteområdebeskrivelse

Sigdal har siden 2013 vært en del av Midt-Buskerud barneverntjeneste, et interkommunalt samarbeid mellom kommunene Modum, Krødsherad og Sigdal med Modum som vertskommune. Midt-Buskerud barneverntjeneste driver i tillegg egen barnevernvakt (opprettet i 2019) i interkommunalt samarbeid med Øvre Eiker og Jevnaker. Antall henvendelser er stabilt med 2-3 per uke, og om lag 12 utrykninger i 2021. Det har vært gjennomført styringsgruppemøter i 2021 i henhold til avtale. Helse og sosialsjef deltar i disse på vegne av Sigdal.

Barnevernet hovedoppgave og mål er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. I tillegg skal barneverntjenesten bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår. Midt-Buskerud barneverntjeneste sin visjon er: Trygg barndom - ansvarlige voksne. Tjenesten jobber etter verdiene; åpenhet, respekt, samarbeid, ydmykhet og kjærlighet.

Mål, resultat og utfordringer

Delmål for barneverntjenesten:

- Levere forsvarlige og gode tjenester til barn og unge, «rett hjelp til rett tid», med fokus på tidlig intervensjon og iverksetting av hjelpetiltak
- Sikrer målsetningen med og implementering av barnevernreformen
- Har høy trivsel og lavt sykefravær
- Har tydelige roller og klare forventninger til hverandre
- Har god og tilgjengelig ledelse, struktur og fagstøtte
- Er en synlig og kompetent tjeneste
- Gir barn og foreldre et helhetlig og koordinert tilbud i tett samarbeid med andre instanser
- Er tilgjengelig for samarbeidspartnere og tilstedeværende i ulike samarbeidsfora

Året 2021 har vært preget av Covid-19 pandemien med sterkt fokus på å opprettholde tjenestetilbudet med gode smitteverntiltak ihht barneverntjenestens beredskapsplan. Barneverntjenesten har i all hovedsak driftet som normalt og har overholdt frister og lovbestemte oppgaver. Fristbrudd i undersøkelsessaker er fortsatt svært lavt. Sykefravær i 2021 var på 6,6% og på samme nivå som fjoråret, og er i stor grad Covid-19 relatert med karantenebestemmelser, sykdom m.v. Barneverntjenesten erfarer høye meldingstall for 2021 på lik linje med 2020 med om lag 330 meldinger. Dert erfares at høyt meldingstall fortsatt har pandemien som den mest sentrale årsaken.

Barneverntjenesten har gjennomført brukerundersøkelse i 2021 for både barn/ungdom med snitt på 3,3 i skår for Midt-Buskerud (3,0 på landssnittet) og for foreldre med snitt på 5,2 for Midt-Buskerud (4,8 på landssnittet). Undersøkelsen benyttes til kvalitetsutvikling i tjenesten.

Barneverntjenesten har rigget seg godt for barnevern / oppvekstreformen 2022 og er innvilget om lag 1,5 mill. kr til Læringsnettverk med kompetanseheving for å forberede kommunene på den kommende reformen på særskilt fosterhjemområdet. Dette er i samarbeid med Øvre Eiker, Lier, Jevnaker og Numedalskommunene.

Barnevernreformen trer i kraft f.o.m 2022. Dette medfører store endringer i oppgavefordelingen mellom stat og kommune, dvs økte oppgaver og ansvar for kommunene. Kommunene får blant annet ansvaret for det helhetlige fosterhjemsarbeidet. Refusjonsordninger fra stat til kommune bortfaller, kommunen får økt ansvar for spesialiserte hjelpetiltak og kommunale egenandeler for institusjonsplasser, beredskapshjem og andre tiltak økes kraftig.

Kommunene har fått økt rammeoverføring for dette fra 2022, se budsjettheftet 2022. En del av midlene er ment å brukes til forebyggende tiltak i kommunen, så som familierapi/ familieveiledning tidlig i oppvekst. Dette er ressurser som er ment å settes inn i kommunens øvrige tjenester - i virksomhet for forebyggende helse og event. i oppvekst. Målet er tidlig oppdagelse og innsats for å forebygge behov for barneverntjenester. Slik økt ressurs er ikke innlemmet i budsjett 2022 p.t, men utredes og event. økt behov legges frem til budsjettbehandlingen for 2023.

En utfordring er risikoen for betydelig økt kostnad ved institusjonsplasseringen når kommunen fra 2022 overtar det økonomiske ansvaret for dette. Driftsbudsjettet tar ikke høyde for dette, men det er generelt avsatt "øremerkede" midler i disp.fondet til slike "uforutsette" behov i HS-sektoren.

«Bedre tverrfaglig innsats», BTI- modellen er en samhandlingsmodell og også hjelpemiddel for å ta strategiske beslutninger og systematisere arbeidet barn, unge og foreldre i kommunen som innføres i Modum, og er også planlagt i Krødsherad og Sigdal. I Modum har barneverntjenesten vært med i arbeidsgruppe, pilotering og i drift av modellen, noe som allerede ser ut til å være en ny og god modell for samhandling som inkluderer foreldrene/ungdommen som eksperter på sitt liv. Sigdal vil starte opp med BTI modell i løpet av 2022, et utviklingsarbeid i tett samarbeid mellom helse og oppvekstsektoren.

Kommunestyret får våren 2022 Tilstandsrapport for barneverntjenesten 2021 til behandling, som er et nytt lovpålagt krav om at Tilstandsrapport om barneverntjenesten skal behandles i kommunestyret hvert år. Rapporten inneholder bred informasjon om Midt-Buskerud barneverntjeneste og spesifikk informasjon om Sigdal kommune.

Personalressurser

Midt-Buskerud barneverntjeneste består av 23,7 årsverk, hvor 6,5 årsverk er øremerkede midler fra Statsforvalteren i satsningen på barnevern frem til 2022. Fra 2020 har tjenesten fått midler til SkoleLOS prosjekt, ett treårig prosjekt som er interkommunalt og med tett samarbeid med PPT, helsestasjonen med flere. SkoleLOS på 1,2 årsverk er et tilbud for alle barn og unge i målgruppa, uavhengig av barneverntjenestens tiltak. I tillegg har det vært satset på Familieråd med 0,5 årsverk, et tilbud for alle barn og unge som kan ha nytte av tiltaket uavhengig av barneverntjenestens tiltak. Som følge av barnevernreformen og nye oppgaver som overføres fra stat til kommune er tjenesten styrket med 4 nye årsverk i 2022. Tjenesten arbeider etter spesialistmodell og har særskilt kompetanse i undersøkelsesarbeid, i oppfølging av hjelpetiltak, i oppfølging av barn som bor utenfor hjemmet, i foreldreveiledningsmetodikk, i familieråd og tjenesten har skolelov m.v.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
2440-Barneverntjeneste	2 227	3 153	2 785	2 785	113,2 %	-368
2510-Barneverntiltak i familie	935	471	672	682	69,1 %	211
2520-Barneverntiltak utenfor familie	3 442	3 053	3 374	3 374	90,5 %	321
	6 604	6 677	6 830	6 841	97,6 %	164

Kommentar til status økonomi

Barneverntjenesten har et forbruk på 97,6 % i 2021. Tjenesten endte samlet sett med et mindreforbruk på 163 828 kr mot et mindreforbruk på 612 925 kr i 2020. Det ble varslet balanse, eventuelt et mulig mindreforbruk på rundt 300 000 kr etter 2. tertial. Barnevernet kan være uforutsigbart å budsjettere, men det har i 2021 ikke vært uforutsette utgifter utover budsjett, men noe lavere bruk av tiltak enn budsjettert.

Tjenestene 2440, 2510 og 2520 har et samlet mindreforbruk på 163 825 kr. Det fordeler seg som følger på de ulike tjenestene;

2440 Barneverntjeneste

Området inneholder Sigdal kommunes andel av totale årsverk i Midt-Buskerud barneverntjeneste, inkl kostnader til interkommunal barnevernvakt. Merforbruket på 367 879 kr på dette området skyldes endringer i beregning av vertskommunetilskuddet jfr. vertskommuneavtalen, hvor Sigdal kommune i større grad enn tidligere betaler for fast ansatte som gir foreldreveiledningstiltak. Dette betyr også at det er nedgang i utgifter til hjelpetiltak (2510). Fra 2022 bør kostandene belastes mellom de ulike funksjonene 2440, 2510 og 2520 for å gi et mer riktig bilde av drift av barneverntjenesten, dette særskilt mtp økte utgifter som følge av barnevernreformen.

2510 Barneverntiltak i familien

Barneverntjenesten har plikt til å sette inn nødvendige hjelpetiltak i hjemmet. Nødvendige hjelpetiltak kan være familieterapeut/veileder, foreldreveiledning i gruppe eller individuelt, fritidskontakt, tilsyn, besøkshjem og avlastning i hjemmet m.v. Hensikten er at foreldre og hjelpetiltak til sammen medfører at barnas behov blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte. I tillegg er det et mål at barna så langt som mulig skal få nødvendig hjelp i egen familie med tanke på å redusere antall flyttinger.

Den reviderte samarbeidsavtalen fra 2019 hensyntar alle veilederstillinger som er felles i den interkommunale barneverntjenesten og styrkes i forbindelse med barnevernreformen, mot tidligere hvor kun deler av kostandene til veilederstillinger ble fakturert samarbeidskommunene. Skolelos innlemmes i tjenestens budsjett fra 1.7.22 da tilskuddsperioden er over. Familieråd for alle blir et fast tiltak fra 2022. Mindreforbruket på 210 662 kr på dette området har årsak i at utgiftene er belastet på funksjon 2440, og bør endres i kostnadsfordeling fra 2022.

2520 Barneverntiltak utenfor familien

Sigdal har et lavere nivå av barn plassert utenfor hjemmet og kostnader knyttet til dette under landsgjennomsnittet og under sammenlignbar kostragruppe. Sigdal benytter 284 636 kr per barn plassert utenfor hjemmet mot Viken fylke på 462 675 kr. Mindreforbruket på 321 042 kr på dette området i 2021 har årsak i nedgang i antall plasserte barn da barn er tilbakeført foreldrehjemmet etter intensiv foreldreveiledning og oppfølging av familien.

Koronautgifter

Sigdal kommune er ikke fakturert for særskilte utgifter som følge av pandemien og området er da heller ikke kompensert med dette.

Psykisk helse- og rus

Tjenesteområdebeskrivelse

Psykisk helse og rustjeneste inneholder følgende tjenester; lavterskel dagsenter, fritidskontakt, ruskonsulent og samtaler/oppfølging psykisk helse og rus.

Psykisk helse gjennomfører i hovedsak samtaler på kontor. I tillegg til hjemmebesøk ønsker enkelte brukere å gå tur under samtalen. Under pandemien har en god del samtaler vært digitale.

Det er gjennomført gruppetilbud med spaserturer i 2021. Det er etablert samarbeid med Friskliv med et fysisk aktivitetstilbud; Hverdagskondis. Dette er gode erfaringer med og kommer til å følges opp også videre.

Ruskonsulent/boveileder er en integrert del av psykisk helsetjeneste og man bruker de samme terapeutiske metoder. Ruskonsulentens oppgaver som går utover det ordinære tjenestetilbudet er bl.a å henvise til tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), oppfølging av ruspolitisk handlingsplan og oppfølging av individuelle handlingsplaner for brukergruppen. Mål er å ha spesielt fokus på forebyggende arbeid mot barn og unge, veiledningsrolle ift rusrelaterede utfordringer og utviklingsarbeid/kompetanseheving av psykisk helse og rustjenesten.

Dagsenteret, psykisk helse, er åpent en dag i uken, mandager, med daglig leder. Det prøves ut en brukerstyrt dag i tillegg, på torsdager.

Fritidskontakt tjenesten er rettet mot ensomhet/isolasjon på grunn av psykisk helse. Fritidskontaktordning kunne vært tildelt til en noe større gruppe mennesker som sliter med ulike praktiske og sosiale utfordringer som ikke er direkte relatert til dårlig psykisk helse, men hvor hovedårsaken til utfordringene er liten eller ingen kontakt med familie og dårlig sosialt nettverk.

2340 Aktivisering og service eldre og funksjonshemmede.

Gjelder drift av dagsentertilbudet, 0,2 årsverk, samt fritidskontakt-tilbud totalt ca 1 årsverk. Dagsentertilbudet er et lavterskeltilbud, et sosialt fellesskap og nettverksarbeid, hvor det har vært 11 påmeldte brukere. Senteret er åpent to dager i uken. Mandager blir ledet av ansatt, mens torsdager er brukerstyrte dager. Gjennomsnittsalderen er 48 år.

14 brukere har hatt tilbud om fritidskontakt i 2021. 2 personer har tilbud om fritids kontakt i gruppe. Tilsvarende tall i 2020 var 10 og 2 personer.

2430 Tilbud til personer med rusmiddelproblemer

Inneholder 0,9 årsverk ruskonsulent/boveileder. Denne er integrert i driften av psykisk helsetjeneste, se under. I 2021 har vedkommende fra høsten arbeidet i en 100% stilling med korona- tilskuddsmidler. Disse tilskuddsmidlene , Kr. 72 000, er (feil)ført på 2542 Psykisk helse.

2542 Psykisk helse og rustjeneste

Inneholder 2,5 årsverk. (I 2021 i tillegg 0,2 år vakant lederstilling). Antall brukere som har hatt tjenesten psykisk helse og rustjeneste i 2021: totalt 110 personer. 26 % menn og 74% kvinner. Dette er det samme gjennomsnittstallet som gjelder for de tre siste årene.

Budsjettet har et mindreforbruk på kr. 310 421 kroner. Dette skyldes i hovedsak langtidssykemelding med lite innleie og lite bruke av vikarbudsjettet.

Mål, resultat og utfordringer

Bedre og effektivt tjenestetilbud innen psykisk helse og rustjeneste

Forebygge rusavhengighet, følge opp rus politisk handlingsplan og handlingsplan psykisk helse og rustjeneste. Ordningen med frisklivsresept videreføres som forebyggende tiltak innenfor kommunens helsetjeneste. Tett samarbeid med spesialisthelsetjenesten om kompetanseheving, veiledning og videreutvikling av tjenestene og økt samhandling om brukere (samhandlings-reformen). Videreføre FACT (Fleksibel aktiv oppsøkende behandling) et samarbeid med spesialisthelsetjenesten og innføre digitale løsninger for ny terapeutisk metode, samtaleverktøyet FIT; Feedback informerte tjenester.

Måleindikator: Fortsatt ligge lavt når det gjelder antall innleggelser i spesialisthelsetjenesten. Brukerplan.

Også i 2021 har kommunen hatt lav grad av innleggelser i spesialisthelsetjenesten sammenlignet med andre kommuner. Det har ikke vært tilfeller med fakturering for utskrivningsklare pasienter, jf kommunens betalingsplikt til helseforetakene for utskrivningsklare pasienter som blir værende i spesialisthelsetjenesten i påvente av tilbud i kommunen.

Nytt samtaleverktøy FIT er innført og implementert i tjeneste. Målet med bruk av metoden FIT er å gi en kvalitetsmessig bedre tjeneste og samtidig kortere behandlingstid. Implementering av metoden har vist seg mer tidkrevende enn man forutså, men vellykket for brukere i målgruppen. Men det passer ikke for alle. Erfaring viser også at flere brukere vil ha behov for langvarig og koordinert oppfølging. Disse brukerne blir da overført fra FIT til vedtaksbaserte tjenester.

Alle som har et ønske om samtaler med tjenesten får dette da det er viktig å kartlegge årsaken til et ønske om samtaler. Det er ikke ventelister, men enkelte må vente før de får iverksatt tilbud.

Den generelle opplevelsen er at tjenesten har en økende arbeidsbelastning. Sykdomsbildet hos nye søkere er ofte mer sammensatt og alvorlig nå enn tidligere år. Innføring av mer effektive behandlingsformer har vist seg å være tidkrevende å innføre.

Brukere med ROP lidelser (Rus og samtidig psykisk lidelse) har i senere tid vært ressurskrevende. Det er etablert et samarbeid med spesialisthelsetjenesten om FACT-team, som er av kritisk og avgjørende betydning for å følge opp særlig denne gruppen. FACT er en modell for å gi oppsøkende, samtidige og helhetlige tjenester til mennesker med alvorlige psykiske lidelser/rusproblemer. Dette har vært en klar styrking av tjenesten til denne brukergruppen og har vært finansiert av prosjektmidler ut 2021. Fra 2022 er tjenesten over i ordinær drift. Dette medfører ikke økte kostnader for vår kommune da tjenesten ivaretas av nåværende personell i tjenestene fra vår side. FACT har økt kvaliteten på tjenestetilbudet til brukere ved at kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten samarbeider om oppfølging, og forhindrer at man "faller mellom stolene" i den mest kritiske og sårbare fasen av sykdommen. Kommunen tilføres spesialistkompetanse, som er avgjørende i møte med bruker men også for

kompetanseheving og trygging av kommunens helsepersonell i deres tjenesteutførelse. Men det er viktig også å være klar over at FACT ikke løser alle utfordringer for de mest alvorlig syke og kommunens utfordringer med å komme i posisjon og gi gode tjenester. Det kan forebygge negativ utvikling, men det *kurerer* ikke alvorlig sykdom, og det kan ikke forhindre all rusbruk. Kommunene og spesialisthelsetjenesten vil fortsatt ha store utfordringer med oppfølging av denne type brukergruppe, og man vil ikke *alltid* kunne komme i posisjon til å hjelpe eller iverksette tiltak når bruker er samtykkekompetent og ikke ønsker hjelp.

Fremover blir det fortsatt viktig med fokus på kompetanseheving og bruk av verktøy og samarbeid for bedre og mer effektivt hjelpe mennesker med psykiske lidelser. Innføring av et mer detaljstyrt behandlingsforløp med tidsbegrensning av samtaler samt resultatorientert i forhold til den hjelpen som gis. Videreføre og videreutvikle brukermedvirkning og pårørende involvering. Videreføre det gode samarbeidet med spesialisthelsetjenesten i felles FACT-team. Tjenesten støtter i tillegg videreføring av tjenesten Rask Psykisk helsehjelp. RPH er et viktig lavterskeltilbud som ivaretar en helt annen brukergruppe enn tjenestemottakerne i kommunens egen psykisk helse og rustjeneste. RPH gir tilbud til innbyggere med lett til moderat grad av angst- og depresjonslidelser. Brukere i kommunens tjeneste har mer fra moderat til alvorlige utfordringer, og et mer komplekst og ofte langvarig utfordringsbilde som krever tettere oppfølging. Men tilbudet RPH kan nettopp forebygge videre behov for tjenester fra kommunen.

I budsjettering for 2022 er tilbudet RPH innlemmet i rammen for Forebyggende helse, men det er generelt ikke tatt høyde for eventuelle *nye* kostnadskrevenende enkeltvedtak som måtte komme innen området rus/psykiatri.

Pandemi

Virksomheten har tilpasset driften etter gjeldende smittevernkrav gjennom hele 2021, men selve tjenestetilbudet har i mindre grad blitt påvirket av pandemien.

Dagsenteret ble delt inn i 2 grupper på inntil 5 personer for å begrense smittespredning. Dagen ble delt i to, en formiddags-gruppe og en ettermiddags gruppe. Man ønsket ikke samle for mange deltagere samtidig. Lokalene som vanligvis ble brukt på dagsenteret ble stengt da det dette var lite. Aktiviteten ble flyttet ned til verksted i underetasjen. Bruk av munnbind var krevende for enkelte brukere å gjennomføre en hel dag. Samtaler med psykisk helse ble i perioder gjennomført digitalt. For enkelte brukere var dette helt greit, mens andre ønsket samtaler på kontor. De som ønsket samtaler på kontor fikk i hovedsak gjennomført det, med krav om munnbind. Fritidskontaktordningen ble gjennomført etter anbefalinger fra Helsedirektoratet.

Personalressurser

Tjenesten har totalt 3,8 (3,6) årsverk fordelt som følger ;

- Leder, sykepleier med videreutdanning i psykisk helsearbeid 0,8 årsverk
- Vakant 0,2 årsverk (ledig) lederstilling. Denne er redusert i budsjettammen for 2022, men bør vurderes økt igjen i budsjett 2023.
- Ergoterapeut med videreutdanning i psykisk helsearbeid 0,7 årsverk, fungerer også som stedfortreder for leder
- Vernepleier med videreutdanning i psykisk helsearbeid 0,7 årsverk
- Vernepleier med videreutdanning i psykisk helsearbeid 0,5 årsverk
- Ruskonsulent med fagskole innen miljøarbeid og psykisk helse og rus 0,9 årsverk

- Hjelpepleier med videreutdanning i psykisk helsearbeid 0,2 årsverk
- Vakant 20% stilling, leder sykepleier med videreutdanning. Denne er planlagt redusert neste budsjettår.
- I tillegg ca 1 årsverk til fritidskontakter

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap		Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
	2020	2021				
1203-Personal/opplæring/velferd	7	7	0	0	0,0 %	-7
2340-Aktiverings- og service eldre og funksjonshemmede	535	502	704	718	69,9 %	216
2430-Tilbud til pers m/rusproblemer	572	654	574	643	101,8 %	-11
2541-HO Hjemmeboende	2	1	0	0	0,0 %	-1
2542-HO Psykisk helse	1 929	1 957	2 028	2 267	86,3 %	310
	3 045	3 121	3 306	3 628	86,0 %	507

Kommentar til status økonomi

Planområde Psykisk helse og rustjeneste har samlet et forbruk på 86 prosent i 2021. Virksomheten har et mindreforbruk på 507 231 kr mot varslet mindreforbruk på 300 000 kr etter 2. tertial. Det var et mindreforbruk i 2020 på 314 667 kr

Mindreforbruket ligger innen tjenestene 2340 Aktivisering- og service, eldre og funksjonshemmede og 2542 Psykisk helsetjeneste.

Årsaken til innsparing/ lavere kostnader innen tjeneste 2340 Aktivisering - service, eldre og funksjonshemmede er lite lønnsutgifter til fritidskontakter, samt ikke budsjettert refusjon fra flyktningtjenesten for utlegg i 2020.

Årsaken til innsparing/ lavere kostnader innen tjeneste 2542 Psykisk helsetjeneste er sykkelønsrefusjon med lite vikarinnleie og lite utgifter på lønn ekstrahjelp, samt vakans (ledighet) i en 20 % lederstilling. Det har og vært få kurs og lite reiseutgifter i forbindelse med begrensninger på grunn av korona-restriksjoner. Det er og en feilføring på statlige refusjoner da 75 000 kr som skulle vært ført på tjeneste 2430 Tilbud til personer med rusmiddelproblem.

Tjenester til funksjonshemmede

Tjenesteområdebeskrivelse

Virksomheten omfatter Tono aktivitetssenter, fritidskontakt (støttekontakt), Bjørkekvisten avlastningsbolig, Bjørkealleen bofellesskap, Thorruddbolig, privat avlastning til funksjonshemmede, omsorgsstønad, praktisk bistand og helsetjenester til funksjonshemmede og tjenesten Brukerstyrt personlig assistent.

Pandemi

Pandemien har ført til noe redusert drift og utgifter i tjenestene fritidskontakt og privat avlastning, i tillegg er planlagt oppstart av en tjeneste blitt utsatt. Pandemien i tillegg til høyt sykefravær deler av

året og vakante stillinger har i perioder ført til mye overtidsbruk og reduksjon av merkantile og administrative stillinger. Det har vært fokus på daglig drift, og lite rom for utviklingsarbeid i denne perioden. Pandemien har ført til en bratt læringskurve i bruk av alternative kommunikasjons og samarbeidsformer som Zoom, Join og Teams- dette er lærdom som vi ser vi vil ha nytte av og som vil være effektive og gode verktøy også videre.

2340 Tono aktivitetssenter og fritidskontakt til funksjonshemmede

Tono aktivitetssenter og fritidskontakt til funksjonshemmede har et forbruk på 107,8 prosent og et merforbruk på 207 298 kroner. Merforbruket skyldes lønn på Tono aktivitetssenter grunnet økt behov for tjenesten og økt bemanning fra august,, som varslet i 1. og 2. tertial. Dette var ikke budsjettet. Grunnen til at merforbruket ikke ble høyere er lavere utgifter til tjenesten fritidskontakt grunnet redusert aktivitet som en følge av pandemien.

2,76 årsverk var budsjettet til aktivitetssenteret i 2021, mens reelt bruk fra august var 4,20 årsverk. Antall brukere på aktivitetssenteret i 2021: 11 brukere, hvorav 10 voksne og 1 barn/ unge. Antall brukere varierer noe fra dag til dag. Det er også skoleelever med behov for tilrettelagt undervisning som benytter senteret i perioder. Dette ble ikke benyttet i 2021.

Utgiftene til tjenesten fritidskontakt til funksjonshemmede var også i 2021 lavere enn vedtaksmengden tilsier grunnet pandemien.

Antall brukere med fritidskontaktvedtak gjennom hele/ deler av året:

• 2018:	18 brukere	økning av tildelte timer totalt:	14,0 timer
• 2019:	16 brukere	reduksjon av tildelte timer	8 timer
• 2020:	14 brukere	reduksjon av tildelte timer	2 timer
• 2021	12 brukere	reduksjon av tildelte timer	3,5 timer

To vedtak er avsluttet, ingen nye er fattet.

2532 HO Bjørkekvisten

Bjørkekvisten har et forbruk på 88,3 prosent og et mindreforbruk på 417 899 kroner i 2021. Området inneholder utgifter til avlastningsboligen, innbefattet andel av nattevakt og administrative stillinger belastet her. Mindreforbruket skyldes hovedsaklig noe redusert drift grunnet pandemien og sykefravær uten innleie i administrativ stilling.

I tillegg til faste årsverk kommer merbehov for avlastning knyttet opp til alle skolens ferier. 4 barn/unge hadde avlastning her i 2021 i ulik størrelsesorden.

2540 HO til hjemmeboende funksjonshemmede

Området inneholder helse og omsorgstjenester til hjemmeboende funksjonshemmede inkludert Bjørkealleen bofellesskap og tjenestene privat avlastning, omsorgsstønad og Brukerstyrt personlig assistent.

Området har et samlet forbruk på 92,6 prosent og et mindreforbruk på 1.375.473 kroner.

-Tjenester til funksjonshemmede

Området har et samlet forbruk på 91,9 prosent og et mindreforbruk på 1.129.330 kroner. Det har skjedd flere store avregninger i regnskapet i siste tertial, ref forklaringen i innledningen. Inntekten på 6 237 358 kr fra dommen i lagmannsretten er som nevnt inntektsført her. Av disse er 3 107 000 kroner avsatt til disposisjonsfond og 3 000 000 kroner ble tilført Sigdalsheimen. Mindreforbruk utover endringer i inntekter og utgifter knyttet til denne saken skyldes lavere lønnsutgifter enn budsjettert grunnet fravær i administrativ stilling uten vikarinneleie deler av året, vakante stillinger med rimeligere vikarer enn budsjettert fastlønn og utsatt oppstart av ny tjeneste grunnet pandemien. Inntektene til privat avlastning er også lavere grunnet pandemien.

Totale årsverk på området i 2021 var 22,11. Av disse var 15,74 årsverk knyttet opp til Bjørkealleen bofellesskap og Thorrud bolig, innbefattet merkantile stillinger belastet her.

Bjørkealleen bofellesskap, praktisk bistand og privat avlastning

Status brukere av tjenesten i 2021:

- Antall vedtak på praktisk bistand/opplæring: 10 (ingen endring på tildelte timer).
- Antall vedtak på privat avlastning: 12 (reduksjon med et vedtak og 22,25 timer i uken)

Statstilskudd ressurskrevende tjenester

Området var budsjettert med et statstilskudd på 5 494 000 kr knyttet til 5 tjenester. Inntekten ble 3 455 000 kr lavere enn budsjettert. Dette skyldes fire inntektsgivende tjenester istedenfor de budsjetterte fem. I tillegg førte den store økningen i bruk av premiefondet til at refusjonskravet til staten ble redusert.

-Brukerstyrt personlig assistent

Området har et samlet forbruk på 95,8 prosent og et mindreforbruk på 150.867 kroner. Mindreforbruk skyldes planlagt opptrapping av tjenester men hvor ikke vedtak er benyttet fullt ut i 2021, også noe grunnet pandemien. Totale tildelte timer tilsvarer 4,83 årsverk. Dette er uendret fra 2020.

-Omsorgstønad

Området har et samlet forbruk på 91,7 prosent og et mindreforbruk på 95.277 kroner. Omsorgstønad er en langvarig tjeneste til personer som har et omfattende omsorgsansvar for sine nærmeste. Antall omregnede årsverk 2021: 3,07. Antall vedtak på omsorgslønn 2021 : 10 vedtak (ingen endring på antall fra 2020- men en reduksjon med 10 timer i uken totalt)

8500 Statstilskudd flyktninger

Tilskuddet gjelder "Tilskudd 2" som mottas fra IMDI ifm enkeltvedtak/ brukerbehov i tjenestene. Gjelder her brukerbehov i Tjenester til funksjonshemmede. Området har et samlet forbruk på 314,3 prosent og et mindreforbruk på 1.828.000 kroner.

Inntekten på området var budsjettert til 853.000 kroner, som var det varslede tilskuddet fra IMDI. Reell inntekt ble 2 681 000 kr grunnet at inntekt for 2020 og 2021 begge ble inntektsført i 2021, og derav hadde et negativt avvik i regnskapet for 2020. I tillegg ble tilskuddet større enn forventet og varslet. Fra og med 2022 faller dette tilskuddet bort og tjenestebehovet er innlemmet i virksomhetens ramme.

Mål, resultat og utfordringer

Overordnet mål for virksomheten:

Gi brukerne et tjenestetilbud tilpasset den enkeltes behov på en faglig god og effektiv måte.

Hovedmålet er å gi brukerne hjelp til selvhjelp, slik at de skal kunne greie flest mulig av dagliglivets gjøremål på egenhånd ut fra den enkeltes forutsetninger.

Delmål :

- God kvalitet på tjenestene som blir gitt gjennom kontinuerlig jobbing med kvalitetssikring av tjenesten, innbefattet oppfølging av rapporterte avvik.
- Fleksibel bruk av de tildelte ressursene slik at brukerne mottar riktig hjelp til rett tid.
- Brukere som føler trygghet og er fornøyde med tjenestene de mottar.
- Tjenestene som ytes fra virksomheten skal være kjent blant kommunens innbyggere, og innbyggernes behov skal være kjent av virksomheten.
- Sikre forsvarlig bemanning gjennom rekruttering av kvalifisert personale, videre for 2022 spesielt vernepleierkompetanse.
- Opplæring og veiledning for personalet i aktuelle tema for å sikre faglig kompetent og trygt personale. I tillegg slutføre påbegynte ABC permer for siste gruppe.
- Å utvikle og tilpasse tjenestetilbudet i takt med overordnede krav.

Økte behov: Det vil komme behov for større økninger på virksomheten i perioden 2023-25 og virksomheten vil ha behov for rammeøkning ifm dette. Det er en utfordring å finne rom for dette innenfor sektorens ramme, men også en utfordring i forhold til å etablere et tilbud med kompetente ansatte og et meningsfylt og godt innhold i tjenestene som vil bli gitt til et økende antall unge brukere av tjenestene.

Personale/ bemanning: Det må fortsatt jobbes med å beholde høgskoleutdannet og faglært personell i virksomheten, etter at en har klart å knytte til seg nye medarbeidere her. Virksomheten ser et økende behov for høyere utdannet personale i takt med nye utfordringer. Virksomheten har faglærte i alle større stillinger, og også i flere helgestillinger. På rekrutteringssiden er det behov for ytterligere vernepleierkompetanse, og flere tilkallingsvikarer. Etter en periode med svært god dekning har virksomheten den senere tid hatt for få vikarer, noe som fører til dyre løsninger og økt bruk av overtid. Dette jobbes det kontinuerlig med å løse.

Arbeide videre med å holde sykefraværet på et lavt nivå. Dette er et satsningsområde gjennom hele året. Sykefraværet i 2021 var andre halvår høyt i virksomheten, men har en fallende trend inn i 2022.

Det er behov for innføring av ulike digitale moduler og programmer knyttet til for eksempel turnus og lønn, kvalitetssikring og Individuell plan. Dette gjennomføres i 2022. Dette er tidkrevende å implementere på en god måte i hele personalgruppa. Her også videreutvikling av nye verktøy vi har tatt i bruk i forbindelse med pandemien.

Kompetanseheving: Det er jobbet kontinuerlig med å øke tryggheten og samkjøre personalet i forhold til å jobbe med brukere med utfordrende atferd. Virksomheten har to ressurspersoner til dette. Det er

Årsmelding 2021

gjennomført et større antall opplæringer i Mitt Livs ABC, vi vil i 2022 jobbe videre med å slutføre de siste her. Videre jobbe videre med veiledning og kursing i aktuelle temaer. Innføring av Teams og Join som digitale plattformer har gjort mye av denne opplæringen enklere og mer effektiv, og det er både enklere og mindre kostnadskrevenne å få til opplæring og kurs for flere ansatte.

Dagtilbud: Det er en utfordring å utvikle tilbudet og oppgavene i takt med at brukergruppa endrer seg, og å finne meningsfulle dagtilbud i form av arbeidstrening/ aktivisering for unge brukere som har fullført videregående skole og ikke kan konkurrere på det ordinære arbeidsmarkedet. En har de siste årene fått en yngre og mer produktiv gruppe, og det må jobbes videre med kontakt mot lokale bedrifter i forhold til arbeidsoppgaver. Her er det gjort en god jobb i 2021.

Personalressurser

Årsverk budsjettet i virksomheten i 2021:

Tjeneste	Stillingstype	Årsverk 2021
2340	Tono aktivitetssenter	2,76
	Omregnede årsverk, fritidskontakt	1,54
Sum 2340		4,30
Sum 2532	Bjørkekvisten barne- og avlastningsbolig	3,63
2540	Bjørkealleen/ Thorrudbolig med natt og administrative stillinger	15,74
	Årsverk til tjenester i annen kommune	6,37
	Omregnede årsverk, privat avlastning	5,26
	Omsorgslønn	3,35
	BPA (Brukerstyrt personlig assistent)	4,43
Sum 2540		35,15
Sum	Totale årsverk i virksomheten	43,08

Årsverk i virksomheten tilpasses de til enhver tid gjeldende brukerbehov, både økte og reduserte behov. Årsverk videre inn i 2022 er justert for dette. Eventuelle endringer gjennom året rapporteres i regnskapsrapporteringen.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
1203-Personal/opplæring/velferd	43	47	44	44	106,6 %	-3
1210-Forvaltning av eiendommer	47	0	0	0	0,0 %	0
2340-Aktiverings- og service eldre og funksjonshemmede	2 243	2 872	2 418	2 665	107,8 %	-207

Årsmelding 2021

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
2532-HO Bjørkekvisten	2 612	3 154	3 257	3 572	88,3 %	418
2540-HO Hjemmeboende funksjonshemmede	16 825	17 251	19 929	18 627	92,6 %	1 375
2612-Botilbud Bjørkekvisten	46	0	0	0	0,0 %	0
2650-Kommunalt disponerte boliger	-400	0	0	0	0,0 %	0
8500-Statstilskudd flyktninger	0	-2 681	-853	-853	314,3 %	1 828
	21 417	20 644	24 795	24 055	85,8 %	3 411

Kommentar til status økonomi

Virksomheten Tjenester til funksjonshemmede har et samlet forbruk på 85,8 prosent i 2021. Virksomhet har et mindreforbruk på 3 411 160 kr mot mindreforbruk på 985 458 kr i 2020 og mot varslet mindreforbruk på 260 000 kr etter 2. tertial.

Det har skjedd flere store avregninger i regnskapet i siste tertial. Inntekten på 6 237 358 kr fra dom i lagmannsretten er inntektsført her. Av disse er 3 107 000 kr avsatt til disposisjonsfond og 3 000 000 kr ble tilført Sigdalsheimen. Mindreforbruk utover endringer i inntekter og utgifter knyttet til denne saken skyldes lavere lønnsutgifter enn budsjettet grunnet fravær i administrativ stilling uten vikarinneleie deler av året, vakante stillinger med rimeligere vikarer enn budsjettet fastlønn og utsatt oppstart av ny tjeneste grunnet pandemien. Utgiftene til privat avlastning og fritidskontakt er også lavere grunnet pandemien. I tillegg var forventet tilskudd 2 fra staten knyttet til flyktninger budsjettet med 853 000 kr etter oppgitt og forventet tilskudd. Inntekten på området ble 2 681 000 kr grunnet at inntekt for 2020 og 2021 begge ble inntektsført i 2021, og i tillegg ble det større enn forventet. Når det gjelder statstilskuddet til ressurskrevende tjenester ble inntekten 3 455 000 kr lavere enn budsjettet. Dette skyldes fire inntektsgivende tjenester istedenfor de budsjetterte fem. I tillegg førte den store økningen i bruk av premiefondet til at refusjonskravet til staten ble redusert.

Virksomheten har hatt samlede koronautgifter på 179 000 kr, hvorav 53 000 kr ble kompensert ved budsjettjusteringen 2. tertial. Det vil si at 126 000 kr ikke er kompensert i virksomhetens budsjett.

Kjøkken Sigdalsheimen

Tjenesteområdebeskrivelse

Kjøkkenet er skilt ut fra virksomheten Sigdalsheimen, med egen selvstendig kjøkkenleder i stab under Helse og sosialsjef. Regnskapet inngår i den totale KOSTRA-rammen for tjenesteområdet Sigdalsheimen.

2340 Aktivisering og servicetilbud

Gjelder kjøkkenets produksjonskostnader for middager til utkjøring og til servering i kantine. En andel av kjøkkenets personell, 1 årsverk, føres på denne KOSTRA-tjenesten. Inneholder også inntekter - egenbetaling - og kjøreutgifter til frivillige for matombringning.

- Antall mottakere av matombringning per 31.12.21: 82, snittalder 81 år
- Antall mottakere av matombringning per 31.12.20: 73, snittalder 80 år

Tallene inkluderer også brukere på Eldresenteret som mottar mat fra Borgerstua (de dagene Sigdalsheimen ikke har utkjøring).

2530 Kjøkkenet

Inneholder utgifter til 3,35 årsverk. Inneholder utgifter til matproduksjon til sykehjem og kantinedrift. Inneholder inntekter for kantinevirksomhet og catering. Ift sykehjem så føres inntekter for oppholdsbetaling fra beboere kun på pleien.

Mål, resultat og utfordringer

Mat og kosthold er et viktig satsningsområde i Helse og omsorgstjenestene og et uttalt område i kvalitetsreformen Leve hele livet. Målet er å skape gode måltidsopplevelser og redusere underernæring. Eldre skal få næringsrik mat som både ser god ut, lukter godt og smaker godt. Maten skal være tilpasset den enkeltes behov og serveres i en hyggelig ramme. Eldre bør få større mulighet til å velge hva de vil spise, og når de vil spise og dele et godt måltid med andre.

Sigdalsheimen har gode forutsetninger for å lykkes med målet ved at man har eget institusjonskjøkken på huset. Kjøkkenet er kjent for å være kvalitetsbevisst og å lage god og ernæringsrik mat "fra bunnen av". Utviklingsarbeidet med satsningsområdene i Leve hele livet reformen har blitt utsatt på grunn av pandemien. Det jobbes videre med dette inn i 2022, blant annet dette med å vurdere tidspunkt for middagen på Sigdalsheimen, evt flytte denne fra formiddagen til ettermiddagen.

Mål om å redusere tiden for nattfaste. Her er det utført tiltak med kveldsmåltid. Dette fungerer bra.

Mål om individuell tilpasning av mat og måltider gjelder alle brukergrupper. Kjøkkenet må også være oppdatert på ulike typer dietter ved ulike diagnoser, herunder også allergier. Mat er medisin.

Mål å etterfølge alle krav i IK-mat. (internkontroll). Ansvar ligger til leder på kjøkkenet. Kravene ivaretas på en god og forsvarlig måte.

Kjøkkenet har sammen med tjenestene et ansvar for å kjenne til og etterleve nasjonale faglige retningslinjer; herunder blant annet Faglig retningslinje for forebygging og behandling av underernæring (utgitt av Helsedirektoratet), Kosthåndboken - veileder i ernæringsarbeid i helse og omsorgstjenesten (utgitt av Helsedirektoratet), God og riktig mat hele livet. Nasjonal strategi for godt kosthold og ernæring hos eldre i sykehjem og som mottar hjemmetjenester, Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold (2017 - 2021) m.m.m

Ressursbehovet på kjøkkenet ble vurdert i Bærekraftprosjektet i 2021. Det ble foreslått å legge avdelingsassistentfunksjonen i pleien, som i dag ligger på renholderne, til kjøkkenet i stedet. Dette som innsparingstiltak for å kunne redusere renhold med 0,7 årsverk, og innlemme dette i kjøkkenets ordinære drift med eksisterende bemanning. Det ble vurdert at det er kapasitet til dette. Det er imidlertid et sterkt ønske fra renholderne om at de får beholde denne funksjonen, da den oppleves positiv for deres arbeidsmiljø, og kjøkkenet sparer allikevel inntil 0,7 årsverk ved å ikke leie inn vikar på alt fravær. Kjøkkenets ramme er allerede i budsjett 2021 lagt med en slik forutsetning, at man sparer på vikarinneleie. Derfor er denne endringen ikke blitt utført.

Det er en uforholdsmessig stor arbeidsbelastning på leder ved kjøkkenet og det er et behov for å frigjøre leder noe fra daglig drift for å kunne utføre sine lederoppgaver, samt å knytte til seg vikarressurs på kjøkkenet for vikarinneleie man har ramme til. Det ses på løsning for dette i 2022.

Personalressurser

Kjøkkenet består av totalt 4,35 årsverk inkl arbeidende leder;

3,35 årsverk føres på tjeneste 2530 HO Sigdalsheimen

1 årsverk føres på tjeneste 2340 Aktivisering og servicetjenester. Dette gjelder tjenesten matombringning til hjemmeboende.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
1203-Personal/opplæring/velferd	0	6	7	7	79,4 %	1
2340-Aktiviserings- og service eldre og funksjonshemmede	111	212	177	251	84,3 %	39
2531-HO Sigdalsheim	2 816	3 101	2 686	2 947	105,2 %	-154
2541-HO Hjemmeboende	1	0	0	0	0,0 %	0
	2 929	3 318	2 870	3 205	103,5 %	-113

Kommentar til status økonomi

Området Sigdalsheimen, kjøkken inkl. matombringning har et forbruk på 103,5 prosent i 2021 og har et merforbruk på 113 114 kr. Det ble varslet balanse etter 2. tertial. Merforbruket skyldes primært økte matkostnader.

Sigdalsheimen

Tjenesteområdebeskrivelse

Sigdalsheimen består opprinnelig av 49 plasser. Budsjetterte plasser for 2021 var 42 plasser; 24 langtidsplasser, 6 rehabilitering, 4 korttids/lindrende, 6 skjermet enhet og 2 forsterka plasser (ressurskrevende tjenester).

Resultat: i gjennomsnitt har man driftet med 42 plasser ved Sigdalsheimen i 2021. Type plass har variert i samsvar med behov.

Pandemi

Det har vært krevende å drifte tjenestene og å lede personalet gjennom nok et pandemiår med stor usikkerhet og stadige tilpasninger og nye rutiner av hensyn til smittevern. Pandemien har ført til et økt sykefravær/korttidsfravær og økte kostnader til vikarinneleie, forskyvninger og overtid i tillegg til at man hele året har hatt ubesatte vakante helgestillinger. Smittesituasjonen i hjemmetjenesten i starten av 2021 førte til at Sigdalsheimen i større grad måtte avhjelpe hjemmetjenesten med tjenestetilbud til brukere, men videre har smittesituasjonen også ført til at Sigdalsheimen i perioder har tatt inn færre korttidspasienter for å forhindre smitte inn i sykehjemmet. Etterspørselen har også vært noe lavere på grunn av smitterisikoen. Det førte også til at Sigdalsheimen kunne stenge en korttidsavdeling 4 uker i sommerferieavviklingen som igjen reduserte driftskostnader. Stengingen reduserte ikke tilbudet til

pasientene vesentlig og det medførte ikke flere liggedøgn på sykehus. Pandemien har gjort at kurs og annen fagutvikling i stor grad har blitt satt på vent. Men oppstart av KlinOBS høsten 2021 har gått som planlagt. I tillegg har Sigdalsheimen startet med kompetanseheving med ABC psykiatri og rus for 2 ansatte. Pandemien har ført til at alle ansatte på Sigdalsheimen deltar på møter på Teams og har lært seg å bruke e-post som kommunikasjonsverktøy. Ledelsen/nøkkelpersonell har tatt i bruk alternative kommunikasjons og samarbeidsformer som Zoom, Join og Teams- dette er lærdom som vi ser vi vil ha nytte av og som vil være effektive og gode verktøy også videre. Sigdalheimen hadde et smitteutbrudd på slutten av året (fra 1. juledag) som medførte sykefravær og økt vikarbruk.

Prosjekter i 2021:

Mottatte prosjektmidler totalt, andelen som tilkommer Sigdalsheimen og faktisk bruk av prosjektmidler Sigdalsheimen fordeler seg som følger:

Kompetansetilskudd:

Formål: Økt kompetanse og innovasjon:

Hovedmålet med tilskuddet er å styrke kommunenes evne og mulighet til å utvikle bærekraftige og gode helse- og omsorgstjenester, og å gi en tydelig prioritet til noen av de viktigste fremtidsutfordringene kommunen står overfor på helse- og omsorgsfeltet. Den primære målgruppen for tilskuddet er ledere, ansatte og personer som kan rekrutteres til å jobbe i helse- og omsorgstjenesten.

Total prosjektramme: 771 000 kr

Andel budsjetttramme Sigdalsheimen: 441 966 kr

Regnskap Sigdalsheimen 2021: 460 773 kr

Status prosjekt 31.12.21: Prosjektet er ferdigstilt og brukt i henhold til søknad/formål.

Prosjekt "Sårbare Eldre":

Formål: Dette er en av to ordninger i *Tiltakspakke for sårbare eldre*.

Tilskuddsordningen er etablert som en engangsbevilgning for raskt å legge til rette for mer aktivitet for målgruppen. Formålet er å motvirke ensomhet og passivitet og å skape aktivitet, deltakelse, sosialt fellesskap og møteplasser.

Total prosjektramme: 466 000 kr

Regnskap Sigdalsheimen 2021: 183 437 kr

Status prosjekt 31.12.21: Det er søkt om videreføring av prosjektet i 2022 pga at mulighetene for aktivitet og underholdning begrenset seg under koronapandemien.

Prosjekt "Ung i arbeid":

Formål: Dette er en av to ordninger i *Tiltakspakke for sårbare eldre*.

Det gjelder tilskudd til aktivitetstilbud og besøksvert i sykehjem og omsorgsboliger.

Total prosjektramme: 460 551 kr

Regnskap Sigdalsheimen 2021: 399 627kr

Status prosjekt 31.12.21: Trivselsassistenter: Det ble ansatt 3 nye assistenter i tillegg til de 3 man allerede hadde ansatt. De har jobbet i helger, høytider og ferie, ihht prosjektplanen. Prosjektet har medført at man ikke har brukt gavemidler for finansiering av trivselsassistenter i 2021. Den resterende summen i størrelsesorden 60 000 kroner brukes til å fortsette å bruke 4 trivselsassistenter i deler av 2022. Trivselsassitentordningen er vellykket.

2340 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og funksjonshemmede

0,2 årsverk kultur, aktivitet- og frivillighetskoordinator. Denne funksjonen koordinerer aktiviteter, underholdning og frivillighet inn i tjenesten og samarbeider tett med frivilligkoordinator ved frivilligsentralen. Aktiviteten har vært redusert i 2021 har ikke vært som planlagt grunnet pandemien. Prosjektene "sårbare eldre" og "unge i arbeid" har bidratt til at koordinatoren har kunnet øke stillingen fra 20% til 93% fra september og ut året. Prosjektet har noe ubrukne midler som skal brukes til målgruppen i 2022. Unge i arbeid: Ansette 6 trivselsassistenter gjennom hele sommeren og i tillegg 2 trivselsassistenter hver helg fra sommeren og ut året. Koordinatoren har hatt koordineringsansvar og ledet trivselsassistentene og gjennomført aktiviteter når mulig. Spill, bøker, VR-briller mv er kjøpt inn og det er lagt til rette for at trivselsassistentene kan utføre aktiviteter med beboere. Det er gjort undersøkelser på hva beboere ønsker seg. Det er gjennomført drømmedag for beboere: eksempelvis, svømming, besøke familie, arrangere pubkveld. Underholdning og klesbutikk har vært gjennomført. Koordinator har sørget for at Sigdalsheimen har gjennomført aktiviteter i de periodene det har vært mulig.

2531 HO (Helse og omsorg) i Sigdalsheimen

Drift/pleie Sigdalsheimen

Inneholder årsverk til pleiepersonell, samt årsverk til adm./ledelse, spesialstillinger og sykehjems-lege og også andre utgifter og inntekter i forbindelse med drift av sykehjemtjenesten.

Den nevnte koronakompensasjonen og rammeøkningen på 3 mill kroner dekker merkostnadene virksomheten har hatt totalt sett på lønnsområdet, inkl utgifter til vikarbyrå og dyre innleieløsninger (overtid) som følge av høyt sykefravær i tillegg til vakans (ledighet) i noen stillinger, spesielt helger. I dette regnskapet inngår også betydelige inntekter i sykkelønsrefusjon. Merforbruket skyldes i tillegg til noe ikke kompenserte koronamidler og generelt økte driftskostnader på grunn av høyere aktivitetsnivå enn budsjettet forutsatte.

Behovet ved Sigdalsheimen varierer erfaringsmessig gjennom året, både når det gjelder generelt behov for plasser, pleietyngde og antall ressurskrevende brukere med behov for forsterket bemanning.

Antall ressurskrevende tjenester har gjennom hele 2021 vært stabilt og i henhold til budsjett. Budsjetttrammen for 2021 gav imidlertid som kjent kun rom for å dekke utgiftsbehovet for en ressurskrevende tjeneste, pga bortfall av tilskudd for den andre tjenesten inn i 2021. Det manglet som kjent derfor en budsjettdekning på 3 mill. kroner og denne utgiften skulle søkes dekket ved å holde øvrige plasser ledige/holde tilsvarende en avdeling stengt og derved gå tilsvarende ned på bemanning til disse øvrige plassene, ref budsjettvedtak 2021. Dette ble vurdert forsvarlig da Sigdal ligger godt over

landsgjennomsnittet i antall sykehjemsplasser per nå. Dette henger sammen med demografisk utvikling med færre eldre noen år, frem til det igjen øker etter 2024 og spesielt rundt 2030.

Bakgrunnen for behovet for budsjettjusteringen/rammeøkningen på 3 mill kroner ved 2. tertial var sammensatt; Det viste seg utfordrende å redusere aktivitetsnivået ved Sigdalsheimen i 2021 av flere grunner. Inn i første del av året måtte Sigdalsheimen blant annet avhjelpe hjemmetjenesten med utvidet tjenestetilbud for brukere som følge av smitteutbruddet i hjemmetjenestene i januar/februar.

Bemanningen er i 2021 blitt noe redusert, i tråd med budsjettvedtaket om redusert ramme. Bemanningen på natt ble fra 1. september 2021 fast redusert fra 6 til 5, tilsvarende 1,8 årsverk. Denne reduksjonen har vært forsvarlig ettersom aktiviteten på natt skal begrenses til det absolutt nødvendige, dvs at ingen ekstraoppgaver legges til nattevakter utover å ivareta pasienter og brukerne ute i hjemmetjenesten.

I tillegg skulle man, i henhold til budsjettvedtak, i utgangspunktet justere ned bemanningen også på dag/kveld ved å ikke leie inn vikar når plasser sto ledige. 7 – 8 plasser har riktignok i gjennomsnittet vært ledige gjennom hele året, dvs fra 49 til 41-42, men disse plassene har vært spredt og i varierende antall gjennom året. Ved spredte plasser ledig og i variabelt omfang blir det også vanskelig å spare konsekvent på innleie. Dette er lettere dersom en avdeling faktisk blir holdt helt stengt. Men i 2021 (og inn i 2022) har man ikke funnet det mulig å stenge en hel «konsentert» avdeling permanent da dette ville gitt mindre fleksibilitet i tjenestetilbudet til brukerne på daværende tidspunkt. Pandemiårene 2020 og 2021 har gjort det utfordrende å skulle redusere på plasser og bemanning mer “permanent”. Underdødelighet har skapt økt behov, etterslep i sykehustjenester har skapt uforutsigbarhet og samtidig har man også måtte planlegge for evt økt behov for covid-19 plasser ved Sigdalsheimen ved økt smitte i befolkningen.

Disse utfordringene ble ved budsjettbehandlingen høsten 2021 varslet å vare ut 1. tertial 2022. De samme budsjettforutsetningene fra 2021 er imidlertid videreført i budsjettet 2022, så man må så snart situasjonen (belegget) tillater det, da vurdere å stenge en avdeling for å minske merforbruket videre. Dette vurderes forsvarlig når situasjonen normaliserer seg etter pandemien. Sektoren kommer tilbake til dette gjennom rapportering i 2022, men man ser i skrivende stund at situasjonen er i ferd med å normalisere seg som antatt. Underdødelighet er ikke lenger en utfordring og behovet for plasser er synkende. Man kan nå holde de planlagte plassene ledige, også konsentrert, uten at det går ut over tjenestetilbudet til innbyggerne. Det jobbes kontinuerlig med mest mulig hensiktsmessig drift av de planlagte 41/42 plassene og hvilke type plasser som kan holdes stengt vs være i drift til enhver tid av ulike korttidsplasser vs langtidsplasser. Dette henger sammen med innbyggernes behov, som igjen henger sammen med demografi. Som følge av demografien vil Sigdal som nevnt i tidligere beskrivelser av Sigdalsheimen ha behov for færre institusjonsplasser også i form av langtidsplasser en periode frem til antallet eldre over 80 år øker betydelig etter 2024 og frem mot 2030. Antallet institusjonsplasser ved Sigdalsheimen er tilstrekkelig dimensjonert for det økte behovet mot 2030. Da må man naturlig nok drifte med noe ledighet en periode fremover og samtidig ha et tett samarbeid med hjemmetjenesten om å tilby rett tjenestenivå.

Inntekter for oppholdsbetaling utgjør en betydelig inntektskilde på dette området og var i 2021 budsjettet med til sammen 6,2 mill. Resultatet for 2021 ble 6,12 mill. i inntekter. Nivået er videreført i 2022. Vederlag for langtidsplasser utgjør størstedelen av disse inntektene. Ved færre brukere på langtidsplass vil inntekten også reduseres noe og må i såfall budsjettjusteres i tråd med dette. Samtidig er inntekten variabel ut i fra brukers formue og den følger ordinær prisøkning.

Budsjettrammen på området gir kun rom for et vikarbudsjett for korttidssykefravær beregnet ut fra 5% fravær. Sykefraværet var i 2021 på 11,3% mot 9,3% i 2020. Det har gjennom hele året vært vurdert om det er behov for vikarinneleie ved fravær/ferier/permisjoner sett opp mot aktiviteten/belegget ved Sigdalsheimen.

Sigdalsheimen har ikke betalt for ekstra liggedøgn på sykehus i 2021.

Trivselsassistenter

Tjenesten dekkes ikke av budsjettrammen men finansieres vanligvis av gavemidler. I 2021 ble tjenesten utvidet og finansiert av prosjektmidler via Statsforvalteren. Det vil søkes om videreføring av ordningen også i 2022.

2560 Tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kommunene

Sigdalsheimen har budsjettert med 0,56 KAD (kommunal akutt døgnplass) plass. I 2021 har denne vært benyttet med 41 opphold, tilsvarende 100 liggedøgn. I 2020 var tilsvarende tall 17 opphold og 66 liggedøgn. Så reell bruk av KAD plassen på Sigdalsheimen er 0,27. I tillegg har kommunen tilgang på KAD plasser ved Ringerike legevakt, men dette blir i liten grad benyttet i praksis.

Mål, resultat og utfordringer

Virksomheten skal være innovativ som tilpasser seg til endringene i de lovpålagt tjenesten og de økonomiske rammene.

Måleindikator: redusert overtidsbruk. Overtidsbruk 2020: 890 000 kroner. Overtidsbruk 2021: 1,176 mill. kroner. Vikar karantene 2020: 227 000. 2021: 205 000. Økningen i overtidsbruk fra 2020 til 2021 skyldes i hovedsak pandemien.

Tjenestene har ikke blitt tilpasset budsjettrammen for 2021 og på den måten man har ønsket pga pandemien i og med at fagutvikling har kommet i bakgrunnen ift å klare å holde ordinær drift. Dette vil være fokus i 2022.

Pandemien har gjort rekruttering svært utfordrende: Det har blitt vesentlig vanskeligere å få tilgang til kvalifisert helsepersonell. I tillegg har rekruttering og det å beholde helsepersonell blitt mer kostbart. Det må påregnes økte lønnskostnader og kompensasjon for å dekke helger, høytider og sykefravær.

Pasientens rett til medvirking skal ivaretas.

Måleindikator: regelmessige samarbeidsmøter med pasient og pårørende. På grunn av pandemien har man ikke hatt de regelmessige samarbeidsmøtene med pasient og pårørende som man har ved ordinær drift. Dette kan ha medvirket til en klagesak. Den viktigste arenaen for medvirking i eget liv er i den daglige løpende kontakten mellom pleier og pasient.

Gode opplevelser i en trygg hverdag.

Måleindikator: brukertilfredshet i samarbeid med pårørende. Det har ikke blitt gjennomført brukerundersøkelser i 2021. Brukertilfredshet kan også leses gjennom antall klagesaker. Det har ikke vært noen betydelig endring i dette i 2021 sammenlignet med tidligere år.

Ivareta kvalitet og forsvarlighet. Herunder også fagkompetanse.

Måleindikator: kontinuerlig bruk og oppfølging av kvalitetssystemet. I 2021 byttet man kvalitetssystem derfor har det blitt et brudd i datatilgangen og muligheten til å følge opp indikatoren. Denne måleindikatoren følges bedre opp i 2022.

Måleindikator: å beholde og rekruttere kompetanse. Antall eksterne søkere har gått ned fra 2020 til 2021. Det har imidlertid blitt gitt et beholde- og rekrutteringstillegg i 2021. Dette har vært vellykket i og med at de fleste i den faste staben har blitt værende. Kun 3 ansatte som har fått permisjon for å prøve andre jobber og som mest sannsynlig ikke kommer tilbake til sine stillinger. En viss turnover må man også regne med i tjenestene, og kan også være sunt både for ansatte og for driften. Det gis også et rekrutteringstillegg for å knytte til seg sykepleierstudenter. Dette har også vært vellykket.

Utfordringer.

Utfordringer i 2021 har, i tillegg til utfordringer med å redusere antall plasser iht budsjettvedtak, vært å ikke kunne drifte fagutvikling som planlagt. Sigdalsheimen har ikke kunnet følge kompetanseplanen slik det var planlagt.

I forbindelse med korona-utbrudd har man hatt begrensninger ift å kunne bruke personalet fleksibelt på tvers av virksomheter og avdelinger. Det har medført økt bruk av vikarinleie og kostbare løsninger.

Når det gjelder rekruttering ser man en nedgang i antall søkere. Dette med tilgang til helsepersonell er også en utfordring på landsbasis. Sigdalsheimen har mange vakante (ledige) stillinger som utløser mye overtid og vikarinleie. Dette gjelder fortrinnsvis helgestillinger. Natt er også utfordrende. Ellers ansetter virksomheten fulle stillinger i flytende stillinger og/eller i vikarsentralen i samarbeid med hjemmetjenesten og TTF. Dette har i mange år hatt positiv effekt på rekrutteringen, men det er også nedgang i antall søkere til tross for at det lyses ut fulle faste stillinger.

Sigdalsheimen har ikke fått ansatt sykehjemslege fra mid -september da sykehjemslegen har ett års permisjon for å jobbe som fastlege. Det er imidlertid gjort avtale med to av fastlegene og turnuslege om å ivareta sykehjemslegeansvaret som gjør at man fortsatt har et forsvarlig tilbud.

Det er fortsatt knyttet en del utfordringer ift digitalisering. Det er fortsatt manuelle prosesser som burde vært digitalisert og dermed effektivisert. Manglende digitalisering og opplæring gjør at prosesser er avhengig av enkeltpersoners kompetanse, som igjen fører til propper i systemet.

Ny virksomhetsleder kom på plass fra 2021. Det har generelt i hele 2021 vært stort press på ledelsen for å ivareta personalet i en tid med mye uro, usikkerhet, sykefravær og interne prosesser.

Liggedøgnutvikling Sigdalsheimen 2018-2021.

Tjeneste	År	Liggedøgn	Antall opphold	Gjennomsnittlig liggedøgn per opphold	Gjennomsnittlig liggedøgn per bruker	Antall brukere
Avlastning på Sigdalsheimen	2018	90	6	15,00	22,50	4
	2019	50	5	5,00	16,67	3
	2020	178	19	9,26	35,20	5
	2021	173	24	7,21	34,60	5
Tidsbegrenset opphold - utredning/ behandling	2018	1022	73	14,00	26,21	39
	2019	1014	79	12,84	26,00	39
	2020	809	47	17,21	27,90	29
	2021	762	61	12,49	25,40	30
Tidsbegrenset opphold - rehabilitering	2018	1486	103	14,43	28,58	52
	2019	1264	95	13,31	27,48	46
	2020	1095	82	13,35	26,07	42
	2021	1090	83	13,13	25,95	42
Tidsbegrenset opphold - annet	2018	418	32	13,06	34,83	12
	2019	412	37	11,14	24,24	17
	2020	449	33	13,61	24,94	18
	2021	620	37	16,76	34,44	18
Over 60 døgn: Tidsbegrenset opphold - utredning/ behandling	2018	38	3	12,67	38,00	1
	2019	114	2	57,00	57,00	2
	2020	0	0	0,00	0,00	0
	2021	139	3	46,33	69,50	2
Over 60 døgn: Tidsbegrenset opphold-rehabilitering	2018	0	0	0,00	0,00	0
	2019	0	0			0
	2020	240	10	24,00	120,00	2

Årsmelding 2021

	2021	0	0			0
Over 60 døgn: Tidsbegrenset opphold - annet	2018	323	24	13,48	80,75	4
	2019	191	21	9,10	63,67	3
	2020	321	8	40,13	107,00	3
	2021	0	0			0
Kommunale ø- bilsplasser	2018	153	48	3,19	4,03	38
	2019	112	36	3,11	3,86	29
	2020	66	17	3,88	4,13	16
	2021	100	41	2,44	3,23	31
Langtidsopphold Sigdalsheimen	2018	11401	45	253,36	271,45	42
	2019	11881	43	276,30	282,88	42
	2020	11493	43	267,28	267,28	43
	2021	12004	42	285,81	285,81	42

Tjeneste	År	Liggedøgn	Antall opphold	Gjennomsnittlig liggedøgn per opphold
Liggedøgn tilsammen - Sigdalsheimen	2018	14931	333	44,84
	2019	15038	316	47,59
	2020	14649	259	56,56
	2021	14888	291	51,16

Dagopphold Sigdalsheimen, utvikling 2018-2021:

Tjeneste	År	Antall dagopphold	Antall brukere
Dagopphold Sigdalsheimen	2018	403	7
	2019	209	7
	2020	228	9
	2021	129	6

Døgnpris, utvikling 2018-2021.

Årsmelding 2021

	Totale liggedøgn	Netto døgnpris
2018	15.931	2.593,91
2019	15.038	2.642,13
2020	14.649	2.898,26
2021	14.888	2.879,00

(Døgnpris = Regnskap Sigdalsheimen (2531)/Totale liggedøgn)

Personalressurser

Sigdalsheimen, pleien, består av 50,4 årsverk

Øvrige årsverk i virksomheten: 4 - fordeles som følger;

- 2 årsverk til ledelse, virksomhetsleder og ass.leder
- 0,7 årsverk til sykehjemslege
- 0,2 årsverk til aktivitetskoordinator
- 0,4 årsverk til saksbehandler for vederlag
- Andel lederstøtte : 0,4 årsverk til vikarsentral og 0,3 årsverk til fag- og tjenesteutvikler.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
1203-Personal/opplæring/velferd	86	88	70	70	126,0 %	-18
2340-Aktiviserings- og service eldre og funksjonshemmede	6	75	119	122	61,8 %	47
2531-HO Sigdalsheim	38 103	42 863	33 267	42 054	101,9 %	-808
2560-Tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kommunene	1 222	1 318	1 184	1 286	102,5 %	-32
	39 417	44 344	34 641	43 533	101,9 %	-811

Kommentar til status økonomi

Områdene under Sigdalsheimen, pleie, inklusive kommunal øyeblikkelig hjelp døgnopphold har et forbruk på 101,5 prosent i 2021. Virksomheten har et merforbruk på 811 283 kr mot merforbruk 1 724 000 kr i 2020.

Det ble varslet et merforbruk på minimum 1 mill. kroner per 2. Tertial. På bakgrunn av høy aktivitet og en fremskriving av merforbruk til å ende med minimum 3 mill kroner ved årets slutt dersom dette aktivitetsnivået fortsatte ut året, så ble Sigdalsheimen bevilget rammeøkning på 3 mill. kroner i

budsjettjusteringssak i KS ved behandling av 2. tertialrapporten. Regnskapet viser at det var behov for denne rammeøkningen på området.

Virksomheten har hatt samlede koronakostnader på 1 004 543 kr og 851 600 kr av disse ble kompensert ved budsjettjusteringen ved 2. tertial, dvs 152 943 kr som ikke er kompensert virksomhetens budsjett.

Koronakompensasjonen og rammeøkningen på 3 mill. kroner dekker merkostnadene virksomheten har hatt totalt sett på lønnsområdet. Merforbruket på 811 283 kr skyldes i tillegg til noe ikke kompenserte koronamidler, generelt økte driftskostnader på grunn av høyere aktivitetsnivå enn budsjettet forutsatte.

Merforbruket ligger innen tjeneste 2530 HO Sigdalsheimen. Se nærmere beskrivelse under, herunder nærmere om bakgrunnen for behovet for budsjettjusteringen/rammeøkningen.

Næring og drift

Tjenesteområdebeskrivelse

Teknisk sektor er en av de tre store tjenesteproduserende sektorene i Sigdal kommune. Sektoren er organisert med 3 avdelinger, i tillegg til stabsfunksjon. De 3 avdelingene er:

- Avdeling landbruk

Landbruksavdelingen omfatter landbrukskontoret med fagfeltene jordbruk, skogbruk, utmark, motorferdsel, vilt- og fiskeforvaltning, friluftsliv, vannforvaltning og miljø. For mer utfyllende om arbeidsoppgaver og resultater for 2021 henvises til landbruksavdelingen lenger ned i årsmeldingen.

- Avdeling forvaltning

Forvaltningsavdelingen omfatter fagfeltene plansaksbehandling, oppmåling og geodata, byggesak, og søknadsbehandling og tilsyn med spredte avløpsanlegg. For mer utfyllende om arbeidsoppgaver og resultater for 2021 henvises til forvaltningsavdelingen lenger ned i årsmeldingen.

- Avdeling drift

Driftsavdelingen er den største avdelingen i antall ansatte og har ansvarsområde for kommunens drift. Fagfeltene er vann- og avløp, slamtømming, renovasjon (for 1. halvår 2021), kommunale veier, eiendomsforvaltning og drift.

Fra 2021 ble eiendomsforvaltningen inkludert renholdstjenesten samlet under teknisk sektor. Med endringen fulgte arbeidsgiveransvaret for alle renholdere og vaktmestere. Med dette har denne enheten blitt den største avdelingen på teknisk. 2021 har vært et første driftsår for eiendomsforvaltningen som har vært preget av koronasituasjonen og omstilling i ny organisering. For mer utfyllende om arbeidsoppgaver og resultater for 2021 henvises til landbruksavdelingen lenger ned i årsmeldingen.

Teknisk sektor dekker et svært bredt fagområde med mange fagfelter som krever spisskompetanse. Rekruttering av riktig kompetanse er en nøkkelfaktor for å lykkes med å levere gode tjenester.

Mål, resultat og utfordringer

Mål

- Å være en tydelig sektor, det innebærer å fremstå som forutsigbar og faglig dyktig, med tilstrekkelig kapasitet og med avklart ansvar.
- Yte best mulig service overfor våre brukere, og møte alle som henvender seg til oss på en korrekt, profesjonell og vennlig måte.
- Arbeide for et akseptabelt og effektivt tjenestetilbud til kommunens brukere ut i fra tilgjengelige ressurser.
- Bidra til gjennomføring av vedtatt kommuneplan, og andre politiske vedtak og planer.
- Bidra til å gjennomføre jordbruks- og skogpolitikken lokalt. De viktigste virkemidlene for å gjennomføre dette er de økonomiske virkemidlene, lovforvaltning og veiledning.
- Bidra til av viltforvaltningen gir sunne storviltbestander av en størrelse som gir den samfunnsmessig største nytteverdien.
- Bidra til at det gjennomføres fiskestelltiltak, og at fiskeinteressene ivaretas for øvrig.
- I forhold til friluft- og utmarksområder vil det være viktig å bidra til at skog og fjell er tilrettelagt for økt bruk til friluftsliv. Dette har også et folkehelseperspektiv.

Resultater

Det er en stor tjenesteproduksjon på sektoren som er fordelt på de 3 avdelingene landbruk, forvaltning og drift. Med omorganiseringen av eiendomsforvaltningen er antall ansatte i sektoren mer enn doblet. Volumet på tjenesteproduksjonen er tilsvarende økt for sektoren sammenlignet med tidligere. Hele 2021 ble preget av korona situasjonen. For driftsavdelingen ble vedlikehold og prosjekter som ikke måtte gjennomføres i noen grad skjøvet på, og det ble innført forebyggende tiltak for driftspersonell med samfunnskritiske funksjoner. For saksbehandlere på landbruk og forvaltningsavdelingen ble det hjemmekontor store deler av året. Dette har gitt utfordringer med samhandling, og det påvirket arbeidsmiljøet negativt. Dyktige medarbeidere med stor grad av omstillingsvillighet har likevel ført til at det er skapt gode resultater i 2021.

Utfordringer

En felles utfordring for teknisk er å klare å rekruttere nødvendig kompetanse. Vi opplever korte søkerlister og liten interesse ved utlysning av stillinger. Små fagmiljøer og konkurranse mot privat næringsliv som har høyere betalingsevne enn kommunene kan være en årsak. Det stilles enda høyere krav til kompetanse i en liten kommune hvor hvert årsverk gjerne skal dekke flere fagfelter, enn i en større organisasjon hvor det er mulighet for spesialisering innenfor hvert fagfelt.

En utfordring som er felles for hele Sigdal kommune er hvordan vi skal organisere og finne ressurser til samfunnsutvikling. Viktige punkter i dette vil være utvikling av attraktive bolig- og næringsområder, og sentrumsutvikling. Det er ikke avsatt egne ressurser til å drive slike prosesser i dagens organisasjon.

Personalressurser

Teknisk sektor har i 2021 bestått av 35,8 årsverk fast ansatte, fordelt på 48 ansatte. I tillegg kommer noen tilkallingsvikarer knyttet til renholdstjenesten.

Årsmelding 2021

Det ble foretatt ansettelse av byggesaksbehandler (100% stilling) og tilsynsleder for spredte avløpsanlegg (100% stilling) i løpet av året.

Bemannings situasjonen på sektoren i 2021 var stabil. Skogbrukssjef var ute i permisjon de siste 2 månedene av året, og stillingen sto vakant i denne perioden. Godt interkommunalt samarbeid med landbrukskontorene i Krødsherad og Modum og ekstraordinær innsats fra de andre ansatte ved landbrukskontoret gjorde at perioden gikk greit.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
1000-Politisk styring og kontroll	85	172	96	96	179,6 %	-76
1200-Administrativ ledelse	1 418	1 440	1 441	1 608	89,5 %	168
1203-Personal/opplæring/velferd	29	75	76	76	99,0 %	1
1210-Forvaltning av eiendommer	359	1 708	1 977	1 872	91,2 %	164
1300-Administrasjonslokaler	1 280	1 652	631	702	235,1 %	-949
2210-Barnehagelokaler og skys	0	-717	-607	-593	120,9 %	124
2220-Skolelokaler	0	7 470	6 004	6 462	115,6 %	-1 007
2320-Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	0	163	83	92	176,3 %	-70
2340-Aktiviserings- og service eldre og funksjonshemmede	0	734	684	744	98,6 %	10
2410-Legetjenester	0	302	151	167	180,5 %	-135
2531-HO Sigdalsheim	0	1 279	1 132	1 261	101,5 %	-18
2541-HO Hjemmeboende	0	26	0	0	0,0 %	-26
2610-Institusjonslokaler	0	5 264	4 406	4 641	113,4 %	-624
2611-Botilbud Sigdalsheimen	0	17	0	0	0,0 %	-17
2650-Kommunalt disponerte boliger	116	-1 480	-2 680	-2 559	57,8 %	-1 079
2830-Bist.etabl.oppretht.eg.bolig	0	2	0	0	0,0 %	-2
2850-Tjenester utenfor ordinær kom.ansvarsområde	209	213	230	230	92,7 %	17
3010-Plansaksbehandling (S)	-39	1 260	731	1 302	96,8 %	42
3020-Bygge-delings-seksj (S)	-441	-69	-699	-699	9,8 %	-630
3021-Kontroll og tilsyn av utslippstillatels (S)	-22	-288	-13	-13	2165,3 %	275
3030-Kart og oppmåling (S)	-458	-328	-640	-640	51,2 %	-312
3200-Bedriftsrenovasjon	102	68	0	0	0,0 %	-68
3201-Kommunalt næringsvirksomhet	-296	-53	60	60	-89,1 %	113
3250-Næringstiltak	291	597	433	511	116,9 %	-86
3290-Landbrukskontor	1 953	2 207	2 067	2 360	93,5 %	153
3292-Veterinærer	59	89	-20	-20	-446,5 %	-109
3320-Kom.veier, miljø- og TST	3 705	3 629	3 970	3 982	91,1 %	353
3390-Beredskap mot brann	3 839	3 946	3 614	3 679	107,3 %	-267
3400-Produksjon av vann (S)	1 669	1 862	2 080	2 080	89,5 %	219
3450-Distribusjon av vann (S)	-2 944	-2 982	-3 280	-3 280	90,9 %	-298
3500-Avløpsrensing (S)	2 364	2 887	3 107	3 107	92,9 %	220
3530-Avl.nett/innsaml. Avl (S)	-5 000	-4 797	-4 859	-4 859	98,7 %	-62
3540-Tøm av slamavsk.sept (S)	-85	-107	-134	-134	79,4 %	-28
3550-Renovasjon av husholdningsavfall (S)	-697	38	-565	-565	-6,8 %	-603
3600-Miljøvern	-44	-134	70	70	-192,0 %	204
3601-Frilufts- og utmarksområde	861	1 100	1 396	1 396	78,8 %	296
3602-Fiske- og viltforvaltning	0	0	6	6	0,0 %	6
3800-Idrett	0	9	0	0	0,0 %	-9
3810-Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	0	261	100	100	261,1 %	-161
3860-Kommunale kulturbygg	0	2 167	1 867	1 986	109,1 %	-181

Årsmelding 2021

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
	8 313	29 681	22 913	25 227	117,7 %	-4 454

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
50-Drift og vedlikehold	6 700	25 779	21 189	22 681	113,7 %	-3 098
51-Forvaltningsavdeling	-1 274	-1 070	-1 716	-1 716	62,3 %	-646
52-Landbruk	2 825	3 572	3 524	3 815	93,6 %	244
53-Kommunens egne planer	1	1 400	0	531	263,7 %	-869
54-Næring	61	0	-84	-84	0,0 %	-84
Sum	8 313	29 681	22 913	25 227	117,7 %	-4 454

Kommentar til status økonomi

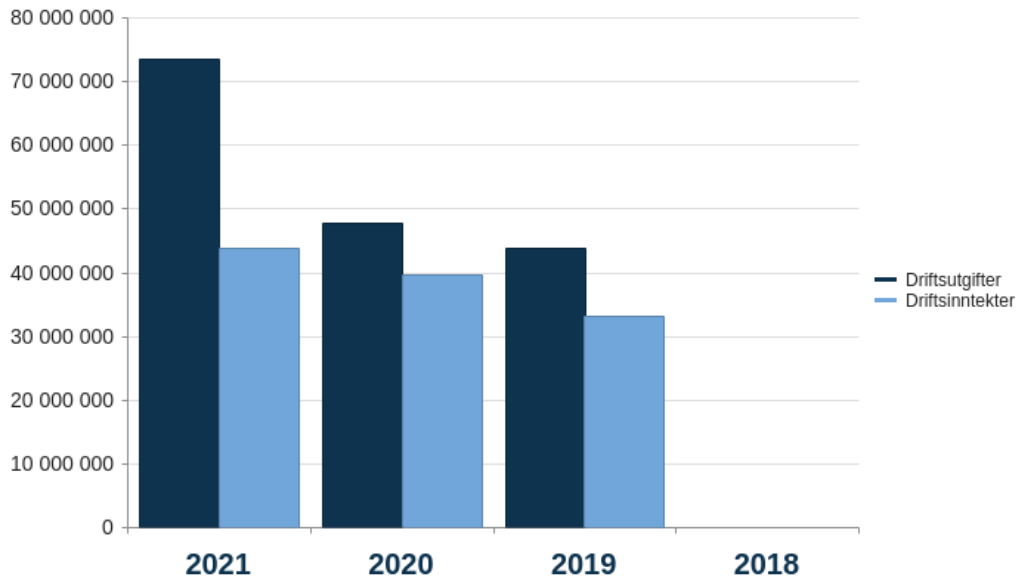
Planområde 5 Næring og drift har et forbruk på 117 prosent i 2021. Regnskapet viser et merforbruk på 4 453 921 kr mot et mindreforbruk på 1 058 802 kr i 2020.

De største postene som forklarer merforbruket er betydelig høyere energikostnader, og lavere husleieinntekter enn budsjettet. Bare på energi viser regnskapet 2,3 mill. kroner i økte kostnader til strøm, og 0,2 mill. kroner på fjernvarme. Videre er det i 2021 lavere husleieinntekter enn budsjettet da noe av boligmassen har stått tom i 2021. For øvrig henvises til kapitlene under som ytterligere beskriver avvikene i forhold til budsjett.

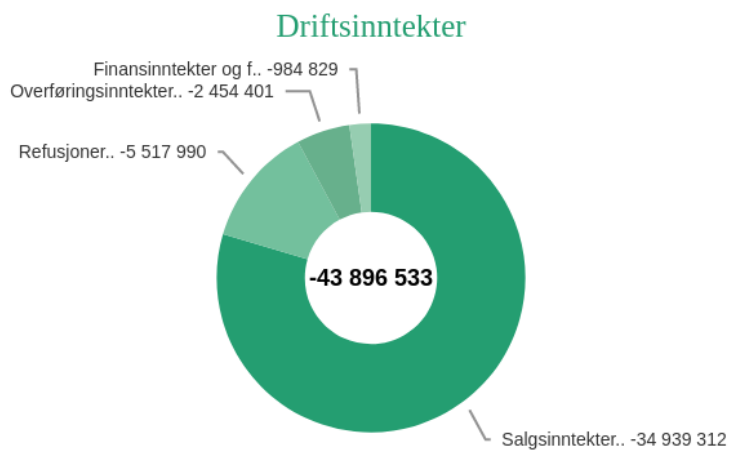
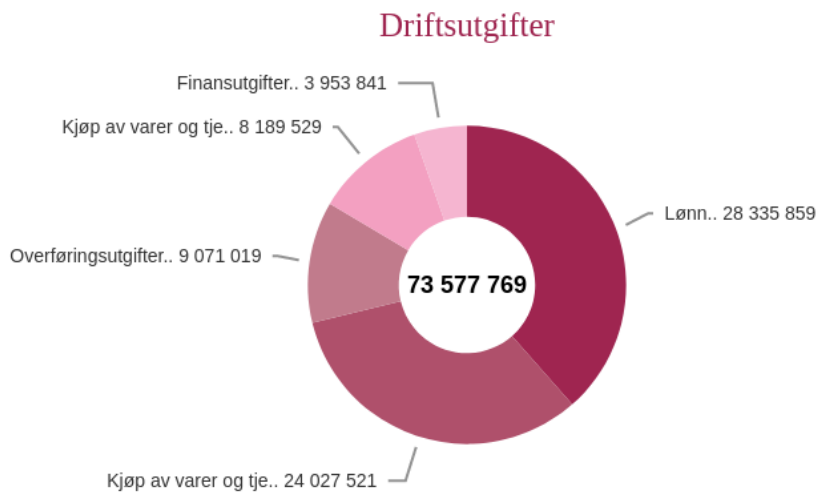
Avvikene fra budsjett er fordelt på mange tjenester. Tjenester med avvik på mer enn 100 000 kr fra budsjett er kommentert under de enkelte avdelingene på teknisk. De største avvikene finnes innenfor eiendomsavdelingen. Det er nærmere redegjort for avvikene på de enkelte tjenestene under de enkelte avdelingene på teknisk.

Driftsutgifter og inntekter (graf)

Årsmelding 2021

Detaljvisning drift (graf)

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Sigdal 2020	Sigdal 2021	Kostragruppe 04	Landet uten Oslo
Prioritet				
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	19,0	27,8	17,8	16,3
Brann- og ulykkesvern nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	1,5 %	1,5 %	1,7 %	1,5 %
Forv.utgifter i ei endomsforv. brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) **)	309	383	300	388
Kommunale vei er nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	1 306	1 279	1 729	1 359
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) **)	675	743	371	135
Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. innbyggere, kommunale vei er og gater (B)	1 070	1 014	1 296	935
Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	100 556	99 244	99 747	165 922
Netto driftsutgifter per innbygger (130) administrasjonslokaler (B) **)	463	563	501	467
Netto driftsutgifter per innbygger (360) naturforvaltning og friluftsliv (B) **)	422	201	105	163
Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger (B) **)	597	725	619	472
Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger (B) **)	1 808	2 241	1 708	1 191
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B) **)	6 009	7 178	6 928	6 195
Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger (B) **)	2 562	2 890	2 592	2 560
Tilrettelegging og bistand for næringslivet nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	1,1 %	0,7 %	0,7 %	0,3 %
Tilrettelegging og bistand for næringslivet nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	816	538	488	193
Produktivitet				
Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	6 159	6 580	5 452	4 435
Korrigerte brutto driftsutgifter til administrasjonslokaler per kvadratmeter (B)	711	866	817	1 116
Korrigerte brutto driftsutgifter til institusjonslokaler per kvadratmeter (B)	836	982	1 015	1 177
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer per kvadratmeter (B)	48	60	53	77
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per kvadratmeter (B)	1 600	3 540	842	1 292
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per kvadratmeter (B)	373	457	774	1 056
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler per kvadratmeter (B)	909	1 050	1 159	1 125
Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb)	2 367	2 825		1 225
Kvalitet				
CO2-utslipp fra energibruk i komm. eiendomsforvaltn., egne bygg	0	0	2	3
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannnett med kjent alder (år)	39,0	40,0		33,0
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	542	704	0	0
Søknader med 12 ukers frist i alt Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	36	54	32	42
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret +1)	475	1 954	619	533
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Søknader i samsvar med plan med 3 ukers frist Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	23		15	18
Andre nøkkeltall				
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	6,7 %	6,7 %	45,2 %	26,2 %

**) Justert for utgiftsbehov

Drift og vedlikehold

Tjenesteområdebeskrivelse

Beskrivelse av dagens virksomhet

Følgende tjenester dekkes av avdelingen:

- kommunal drift av vann- og avløp
- eiendomsforvaltning for samtlige kommunale bygg og tjenester, både utleieboliger og funksjonsbygg. Dette inkluderer vaktmestertjenester og renholdstjenester.
- kommunale veier
- slamtømming av spredte avløpsanlegg
- oppfølgingen av renovasjon, der det praktiske arbeidet ble overtatt av Renovasjonselskapet for Drammensregionen 01.07.21
- oppfølging av brannberedskap gjennom Drammensregionens Brannvesen

Mål, resultat og utfordringer

Målsettinger

Avdelingen har som mål å levere tilstrekkelig og hygienisk drikkevann samt en velfungerende avløpshåndtering til abonnentene, innenfor rammene gitt av overordnede myndigheter. Kommunale veier skal driftes på en slik måte at trafikkfarlige forhold unngås så langt det er mulig ut fra tildelte rammer. Eiendomsforvaltningen skal arbeide for funksjonelle og helsemessige gode bygg, at tilhørende uteområder er trygge, trafikksikre og inspirerende, samt at ressursbruken innen fagområdet rasjonaliseres og tilpasses dagens behov.

Resultat og utfordringer

Vann, avløp og slam (VAS)

Tjenestene innen vann, avløp og slam har gjennom året 2021 fungert som forventet.

For vann- og avløpsnett er det utfordringer med lekkasjer, og arbeidet med å skaffe utstyr for lekkasjesøk og opplæring i bruk av dette er påbegynt. Det systematiske arbeidet med å finne og utbedre lekkasjer vil begynne i 2022. Drikkevannsnettet vil bli prioritert først, og tettstedene vil prioriteres etter dagens lekkasjeprosent.

For avløpsnett er det også stedvis utfordringer med innlekking av fremmedvann. Det er behov for å gjøre en gjennomgang av hele ledningsnett for å kunne prioritere hvilke strekninger som bør rehabiliteres.

Kommunens 4 renseanlegg har tilfredsstillende rensekraft. Ved Eggedal renseanlegg har det imidlertid over tid vært utfordringer med kapasiteten i høysesong. I løpet av 2021 har Tempelseter Vann og Avløp bygget et fordrøyningsbasseng som vil bidra til å senke belastningstoppene på Eggedal renseanlegg og dermed sørge for at anlegget overholder grensene for hvor mye avløpsvann anlegget har anledning til å motta.

Kommunen er sammen med de private og halvt offentlig eide vann- og avløpsselskapene i gang med en prosess for å se på større grad av samarbeid innen VA-sektoren i kommunen og eventuelle strukturendringer i selskapene. Dette gjøres for å få en mer effektiv drift der kompetanse utnyttes optimalt, samt at mottakerne av tjenestene får et likere produkt. Felles vaktordning er et av punktene som diskuteres.

Kapasiteten innen slamhåndteringen har vært problematisk over tid. Det arbeides med å finne nye løsninger for dette, og i mellomtiden er det tatt en del midlertidige grep for å redusere belastningen på slamlagunene. Disse har hatt god effekt, og belastningen til slamlagunene var i 2021 innenfor gitte rammer. Arbeidet med å finne en permanent løsning vil fortsette.

Kommunale veier

Samtlige kommunale veier driftes og vedlikeholdes av private entreprenører med avtalefestet kontrakt med kommunen. Det er for tre av kommunens veiroder inngått oppdaterte kontrakter etter anbudsrunder sommeren 2021. Alderen og innholdet på de øvrige kontraktene innebærer at administrasjonen tar sikte på å rullere 2-3 kontrakter årlig for å oppfylle dagens krav til kontraktsformulering og innhold.

Prioritering av opprustingsprosjekter for de kommunale veiene følger kommunestyrets vedtatte prioriteringsplan. De siste prosjektene i den nåværende planen vil bli gjennomført i løpet av sommersesongen 2022, og administrasjonen vil derfor utarbeide et nytt forslag til tiltak som fremlegges kommunestyret i løpet av 2022.

I rammene av prosjekt "Bærekraftig drift av Sigdal kommune" vurderes kommunens involvering i drift og vedlikehold av private veier, og hvordan et eventuelt kommunalt tilskudd kan fordeles hensiktsmessig og rettferdig på aktuelle veistrekninger.

Eiendomsforvaltning

Målsettingen for eiendomsavdelingen er som nevnt å sørge for helhetlig og effektiv drift og vedlikehold av kommunens eiendomsportefølje.

Eiendomsavdelingen ble etablert i budsjettet fra og med 01.01.2021, men på grunn av fortsatt håndtering av pandemien ble den praktiske oppstarten forsinket, herunder oppstart av avsatt 60% stilling som eiendomsforvalter høsten 2021.

Arbeid med utvikling av den nyetablerte eiendomsavdelingen handlet innledningsvis i stor grad om å få oversikt over bygningsmassen, serviceavtaler, drifts- og vedlikeholdssystemer, arbeidsrutiner og ansvarsoppgaver m.m.

Det ble også etablert en 30% administrativ koordinator for renholdet i kommunale formålsbygg. Det ble i løpet av høsten klart at det var behov for å øke denne koordinatorstillingen til en midlertidig 100% stilling for å ha tilstrekkelig kapasitet til å etablere en samlet renholdsavdeling for kommunen. Det er igangsatt arbeid med nye renholdsplaner og faglig fokus i tjenesten, samt digitalisering av personaloppfølging og dokumentasjon av tjenesten. Ettersom renholdsavdelingen består av i alt 12 årsverk fordelt på 19 ansatte, er vår nåværende vurdering at det også fremover vil være behov for en 100% administrativ renholdskoordinatorstilling. Hensikten er å sikre nødvendig kapasitet til oppfølging og ivaretagelse av personellet, redusere sykefraværet, og utvikling av fagområdet forøvrig.

All praktisk drift og løpende vedlikehold av den kommunale bygningsmassen utføres av vaktmestertjenestene som består av 6,3 årsverk fordelt på 7 vaktmestere. Det er stort arbeidspress på området, med mange varierende oppgaver og omfattende oppfølgingsansvar for den enkelte. Arbeidsoppgavene løses pliktoppfyllende og resultatet er en generelt svært god teknisk tilstand på kommunale formålsbygg og utleieboliger. Den løpende arbeidsmengden fører imidlertid til at det er mindre tid til utvikling, opprydding og gjennomføring av egne fellesprosjekter eller lavere prioriterte oppgaver.

60 % eiendomsforvalterstilling benyttes til ledelse, koordinering og planlegging av praktiske og strategiske oppgaver innen forvaltning, drift- og vedlikehold av kommunale eiendommer, i tillegg til pågående prosjekter og oppfølging av utleie- og kundeforhold. Stillingen inneholder også budsjettansvar for tjenesteområdet. Det viser seg at stillingen omfatter vesentlig flere oppgaver enn det som opprinnelig var definert da stillingen ble opprettet. Det innebærer at den avsatte stillingsandelen ikke er tilstrekkelig til å dekke opp alle oppgavene som er forventet løst av stillingen. Dette er så langt løst ved at oppgavene fordeles over tid, og med ulik prioritering og oppfølging underveis. Vi forventer at innføring av digitale forvaltningsløsninger vil bidra til en bedre systematisering av administrative arbeidsoppgavene knyttet til dokumentasjon, forvaltning, drift og vedlikehold, for dermed å frigjøre tid til utvikling og innovasjonsprosjekter.

Arbeidet i den administrative eiendomsforvaltningen inngår også i rammen av prosjektet "Bærekraftig drift av Sigdal kommune".

Personalressurser

Driftsavdelingen består av 22,4 årsverk fordelt på 32 ansatte i følgende fagstillinger:

Stilling	Personer	Årsverk
Vaktmester	7	6,3
Renholdere	19	12
Driftspersonell (VAS)	3	2,2
Administrativ ledelse	3	1,9
SUM	32	22,4

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
1000-Politisk styring og kontroll	85	135	96	96	140,7 %	-39
1200-Administrativ ledelse	1 418	1 440	1 441	1 608	89,5 %	168
1203-Personal/opplæring/velferd	29	70	71	71	98,1 %	1
1210-Forvaltning av eiendommer	359	1 708	1 977	1 872	91,2 %	164
1300-Administrasjonslokaler	1 280	1 652	631	702	235,1 %	-949
2210-Barnehagelokaler og skys	0	-717	-607	-593	120,9 %	124
2220-Skolelokaler	0	7 470	6 004	6 462	115,6 %	-1 007
2320-Helsestasjons- og	0	163	83	92	176,3 %	-70

Årsmelding 2021

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
skolehelsetjeneste						
2340-Aktiverings- og service eldre og funksjonshemmede	0	734	684	744	98,6 %	10
2410-Legetjenester	0	302	151	167	180,5 %	-135
2531-HO Sigdalsheim	0	1 279	1 132	1 261	101,5 %	-18
2541-HO Hjemmeboende	0	26	0	0	0,0 %	-26
2610-Institusjonslokaler	0	5 264	4 406	4 641	113,4 %	-624
2611-Botilbud Sigdalsheimen	0	17	0	0	0,0 %	-17
2650-Kommunalt disponerte boliger	116	-1 480	-2 680	-2 559	57,8 %	-1 079
2830-Bist.etabl.oppretht.eg.bolig	0	2	0	0	0,0 %	-2
2850-Tjenester utenfor ordinær kom.ansvarsområde	209	213	230	230	92,7 %	17
3010-Plansaksbehandling (S)	302	220	1 088	1 128	19,5 %	908
3020-Bygge-delings-seksj (S)	0	0	8	8	0,9 %	8
3030-Kart og oppmåling (S)	10	62	0	0	0,0 %	-62
3200-Bedriftsrenovasjon	102	68	0	0	0,0 %	-68
3201-Kommunal næringsvirksomhet	-293	-44	60	60	-72,9 %	104
3250-Næringstiltak	230	271	517	595	45,6 %	324
3290-Landbrukskontor	0	12	0	1	1164,5 %	-11
3320-Kom.veier, miljø- og TST	3 705	3 629	3 970	3 982	91,1 %	353
3390-Beredskap mot brann	3 839	3 946	3 614	3 679	107,3 %	-267
3400-Produksjon av vann (S)	1 669	1 862	2 080	2 080	89,5 %	219
3450-Distribusjon av vann (S)	-2 944	-2 982	-3 280	-3 280	90,9 %	-298
3500-Avløpsrensing (S)	2 364	2 887	3 107	3 107	92,9 %	220
3530-Avl.nett/innsaml. Avl (S)	-5 000	-4 797	-4 859	-4 859	98,7 %	-62
3540-Tøm av slamavsk.sept (S)	-85	-107	-134	-134	79,4 %	-28
3550-Renovasjon av husholdningsavfall (S)	-697	38	-565	-565	-6,8 %	-603
3800-Idrett	0	9	0	0	0,0 %	-9
3810-Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	0	261	100	100	261,1 %	-161
3860-Kommunale kulturbygg	0	2 167	1 867	1 986	109,1 %	-181
	6 700	25 779	21 189	22 681	113,7 %	-3 098

Kommentar til status økonomi

Teknisk sektor, avdeling for drift og vedlikehold har et forbruk på 113 prosent i 2021. Driftsavdelingen har et samlet merforbruk på 3 098 000 kr i 2021. Siden driftsavdelingen fra og med 2021 omfatter kommunens samlede eiendomsforvaltning blir sammenligning med 2020 mindre relevant. Tjenester med avvik på mer enn 100 000 kr er kommentert nedenfor.

Avdeling drift og vedlikehold, med ansvar for virksomhetene VAS (vann, avløp og slam), renovasjon, kommunale veier og eiendomsforvaltning har i 2021 enkelte områder med avvik mellom regnskap og budsjett. Dette gjelder hovedsakelig eiendomsforvaltningen, som ble samlet under planområde 5 fra 1. januar 2021. Nye rutiner, fordeling av kostnader mellom tjenesten og eiendomsforvaltningen og overføring av kompetanse og ansvar er noen av de generelle årsakene til at vi opplever en del avvik mellom regnskap og budsjett for dette regnskapsåret. Opprettet budsjett for 2021 for eiendomsavdelingen er i stor grad basert på anslag gitt fra de ulike tjenestene. Eiendomsforvaltninga vil i forbindelse med budsjettarbeid for 2023 justere sitt budsjett for å i større grad samsvare med faktiske forhold.

- *1200 Administrativ ledelse* har et merforbruk i 2021 på 168 117 kr. Dette skyldes høyere lønnsutgifter og lisenskostnader enn budsjettet.

- *1210 Forvaltning av eiendommer* har et mindreforbruk i 2021 på 163 865 kr. Dette skyldes i hovedsak lavere utgifter til forsikringer enn budsjettet.
- *1300 Administrasjonslokaler* har et merforbruk på 949 237 kr. Av dette er 162 469 kr ekstra lønnskostnader, i stor grad knyttet til renhold av borgerstua i forbindelse med vaksinerings. I tillegg er det et merforbruk på omtrent 300 000 kr knyttet til økte utgifter til strøm og fjernvarme. Det har også vært rundt 200 000 kr i sviktende husleieinntekter, blant annet knyttet til at kirkekontorets husleie i Borgerstua har vært redusert i perioden med vaksinerings samt at Næringshagen betaler lavere leie enn politiet gjorde for samme lokal tidligere.
- *2210 Barnehagelokaler og skyss* har et mindreforbruk på 124 009 kr, noe som skyldes høyere inntekter (brukerbetaling) enn forventet.
- *2220 Skolelokaler* har et merforbruk på 1 007 470 kr. I overkant av 700 000 kr skyldes større utgifter til strøm og fjernvarme enn budsjettet. Det er også et høyere forbruk av forbruksmateriell enn budsjettet til vedlikehold og renhold, herunder 70 000 kr knyttet til corona-tiltak. Vedlikeholdskostnadene (materialer til vedlikehold og påkostninger) har et merforbruk grunnet sliping og lakking av parkettgulv på Prestfoss skole. Øvrig merforbruk fordeler seg på flere ulike poster, og kan være noe påvirket av nye rutiner for hvor kostnader føres i forbindelse med opprettingen av eiendomsavdelingen.
- *2410 Legetjenester* har et merforbruk på 134 670 kr. Dette skyldes overgang til eiendomsavdelingen. Kostnadene er ført på eiendomsavdelingen, mens budsjettet ligger igjen på område 4 helse.
- *2610 Institusjonslokaler* har et overforbruk på 623 932 kr. I underkant av 200 000 kr skyldes økte kostnader til strøm. Det er et merforbruk på rundt 250 000 kr knyttet til reparasjoner og materialer til vedlikehold, dette skyldes i hovedsak et lynnedslag som ødela elektronikken til heisen på Sigdalsheimen. I tillegg er det et merforbruk på over 100 000 kr knyttet til kommunale avgifter. Ny renovasjonsordning har ført til noe økte kostnader, men ikke i en størrelsesorden som forklarer dette avviket. Det er ført noe for høye kostnader på denne posten, da en andel av utgiftene for vann- og avløpsgebyrer skulle vært ført på Prestfosstun.
- *2650 Kommunalt disponerte boliger* har et merforbruk på 1 079 222 kr. Økte strømpriser har ført til et merforbruk på ca 430 000 kr. Det er også en inntektssvikt på 899 960 kr, som skyldes at enkelte boliger har stått tomme i lengre perioder enn det er tatt høyde for under budsjettering. Dette skyldes til dels lavere etterspørsel og til dels enkelte omfattende oppussingsbehov grunnet hard bruk. Mot slutten av 2021 økte etterspørselen etter kommunale boliger, og det er nå færre enheter som står tomme.
- *3010 Plansaksbehandling* gjelder arbeid med kommunens egne planer utenfor selvkost. Kostnadene her er i hovedsak ført på plansaksbehandling under området Kommunens egne planer. Tjenesten under drift og vedlikehold viser derfor et mindreforbruk på 907 636 kr. For 2022 vil alle kostnader her være ført på området kommunens egne planer.
- *3250 Næringstiltak* gjelder tildelinger fra kommunalt næringsfond, og andre fondsavsetninger. Det er tildelt mindre penger fra fond i 2021 enn budsjettet, og tjenesten viser derfor et mindreforbruk på 323 125 kr.
- *3320 Kommunale veier* har et mindreforbruk på 353 125 kr. Mindreforbruket skyldes at det ble lavere kostnader til vedlikehold av veinettet i 2022 enn budsjettet. Medvirkende her var at det dette året oppsto få ekstraordinære hendelser som ble utbedret innenfor regnskapsåret. Stormen 19. november gav imidlertid skader på Lauvnesveien som ble utbedret på nyåret 2022. Kostnadene til reparasjon av denne skaden er regnskapsført på 2022, da utbedring av skaden først kunne skje i det nye året. Inkludert disse kostnadene er årsresultatet nærmere budsjett. Det ble lagt inn som en budsjettpremiss for budsjett 2021 at budsjettet tar utgangspunkt i standardleveranse av sommer- og vintervedlikehold fra kontraktfestede entreprenører på totalt 13 parseller, og 57,5 km kommunal vei. Tjenestene for kommunal vei er levert i tråd med den kvalitet som var forutsatt i budsjettet. Kostnadene med utførte utbedring av skaden på

Lauvnesveien lå i størrelsesorden 280 000 kr. Det gjenstår noe arbeider som skal utføres våren 2022.

- *3390 Beredskap mot brann/ beredskap* viser et merforbruk på 267 305 kr. Årsaken til avviket er ekstrakostnader til lønn og overtid i forbindelse med coronasituasjonen. Kostnadene til brannordningen er noe lavere enn budsjettet.
- *3400 Vannproduksjon og 3450 Distribusjon av vann* har henholdsvis mindreforbruk og merforbruk, men disse postene må sees i sammenheng. Mindre- og merforbruk skyldes at kostnadene føres annerledes enn tidligere for å få et mer riktig kostnadsbilde.
- *3500 Avløpsrensing og 3530 Innsamling av avløpsvann* må også sees i sammenheng. Disse postene har tilsammen et mindreforbruk på omlag 160 000 kr. Dette skyldes lavere grad av vedlikehold og påkostning da det har vært få større hendelser som har krevd utbedring.
- *3550 Renovasjon av husholdningsavfall* har et overforbruk på 603 020 kr. Renovasjonsordningen ble driftet av kommunen fra til 01.07, og deretter overtatt av Renovasjonsselskapet for Drammensregionen. Kommunen har derfor kun fakturert innbyggerne gebyr for første halvår. Det har imidlertid vært store kostnader forbundet med eksempelvis opprydding på gjenvinningstasjonen før ombygging, administrering av overgangen til RfD, planlegging av overgang til kildesortering for husholdningene, planlegging av nye returpunkter for hytter renovasjon og kundekontakt med både huseiere og hytteeiere også i andre halvår. Negativt selvkostfond pr 31.12 er overført i sin helhet til RfD.
- *3810 Kommunale idrettsanlegg* har et merforbruk på 161 119 kr. 100 000 kr skyldes økte strømkostnader. Øvrig merforbruk knytter seg i hovedsak til vedlikehold av fotballbanen/friidrettsbanen på Prestfoss.
- *3860 Kommunale kulturbygg* har et merforbruk på 181 202 kr. Økt strømkostnad på over 250 000 kr er årsaken til merforbruket.

Forvaltningsavdeling

Tjenesteområdebeskrivelse

Forvaltningsavdelingen er organisatorisk plassert under Teknisk sektor. Hovedoppgavene til avdelingen er saksbehandling av reguleringsplaner, delesaker, oppmålingstjenester, seksjonering, fastsetting og tildeling av offisielle vegnavn og adresser, samt behandling av utslippssaker og tilsyn med private avløpsanlegg.

Forvaltningsavdelingen drives stort sett på selvkost.

Mål, resultat og utfordringer

Planarbeid

Mål

- Behandling av forslag til reguleringsplaner innen lovpålagte tidsfrister etter plan- og bygningsloven.
- Reguleringsplaner og planvedtak skal sikre åpenhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter.

- Reguleringsplaner skal bidra til gjennomføring av kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner i henhold til planstrategi for Sigdal kommune 2021-2024.
- Å sikre utbygging av infrastruktur gjennom rekkefølgekrav i reguleringsplaner og innarbeide og gjennomføre utbyggingsavtaler for utbygging av infrastruktur.
- Plan- og bygningslovgivningen overholdes i kommunen etter plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter.
- Avdelingen skal veilede og yte god service til innbyggerne og brukerne.

Resultater

Forvaltningsavdelingen ferdigbehandlet 4 private detaljplaner i 2021. Alle sakene ble behandlet innen lovpålagte tidsfrister etter plan- og bygningsloven. I tillegg behandlet avdelingen flere saker etter regler om en enklere saksbehandling som mindre justeringer av reguleringsformål, byggegrenser, veitraseer eller lignende. Ved utgangen av 2021 lå 14 detaljplaner til behandling i kommunen hvor i 6 av disse ble gjennomført oppstartsmøter. Avdelingen har bidratt til arbeidet med kommunedelplan for tempelseter, Djupsjøen og Eggedal sentrum 2022 – 2035. Ved behandling av reguleringsplaner har grunneiere underskrevet frivillig utbyggingsavtale med innbetaling til infrastrukturfond, og/eller bekreftet innmelding i Infrastrukturfond Eggedal. I tillegg har avdelingen tildelt flere vegnavn etter lov om stadnamn med tilhørende forskrifter.

Utfordringer

Behandling av eksisterende planer innebærer fortetting av allerede utbygde områder. En slik fortetting er tidskrevende og betinger en aktiv deltakelse både fra kommunen, hytteeierne og lokalbefolkningen. Fortetting skåner landbruksområder, bevarer biologisk mangfold og sammenhengende friluftsområder, men fortetting skaper ofte konflikter. Reguleringsplanene blir veldig ofte påklaget og dermed blir sakene ressurskrevende for kommunen å behandle. Å sikre utbygging av infrastruktur gjennom rekkefølgekrav i eksisterende planer er ikke alltid så enkelt i forhold til utbyggingsavtaler. Det reiser ofte vanskelige juridiske spørsmål og stiller store krav til saksbehandling om tiltak som settes som rekkefølgekrav i reguleringsplaner er nødvendige for å gjennomføre planvedtaket etter plan- og bygningsloven § 17-3. Det må blant annet gjøres en forholdsmessighetsvurdering hvor kostnaden ved tiltakene utbygger lovlig kan besørge, må vurderes mot utbyggingens art og omfang.

Avdelingen er sårbar og fremstår ikke som tilstrekkelig robust ved at viktige kompetanser bare sitter hos den enkelte saksbehandler.

Byggesak

Mål

- Behandling av byggesaker innen lovpålagte tidsfrister etter plan- og bygningsloven.
- Byggesak skal sikre at tiltak blir i samsvar med lov, forskrift og planvedtak. Byggesak skal legge til rette for en prosess som er rask og effektiv, samtidig som hensynet til samfunnets rammer, forutberegnelighet, rettssikkerhet og kvalitet ivaretas.
- Behov for gode digitale løsninger, herunder digitalisering av byggesaksarkivet og innføring av e-byggesak.
- Byggesak har samordningsplikt etter plan- og bygningsloven § 21-5 og skal innhente nødvendige uttalelser fra sektormyndigheter. Saksbehandling skal likevel tilpasses den enkelte byggesak og ikke en mer omfattende prosess enn saken krever.

- Byggesak skal veilede og yte god service til innbyggerne og brukerne.

Resultater

Forvaltningsavdelingen mottok 326 søknader i 2021, mot 241 i 2020, hvor av 299 søknader ble behandlet i 2021. Dette er en økning på ca. 7 % fra året før. Det var stor aktivitet i byggenæringen og økt etterspørsel etter tomter og hytter på fjellet slik at også 2021 ble et knallår for hyttemarkedet.

I 2021 innførte kommunen e-byggesak som er et saksbehandlingsverktøy som kan bidra til både å effektivisere og kvalitetssikre byggesaksbehandlingen. Når både innbyggere og ansvarlige foretak i økende grad benytter digitale løsninger for innsending av søknader, vil mye av saksbehandlingen nå automatiseres. Til sammen gir dette flere goder – både for søkere og for kommunen. Bruk av digitale søknadsløsninger vil også bidra til å veilede søkere underveis i prosessen, og dermed redusere feil og mangler før søknaden sendes til kommunen.

For en enklere hverdag for brukerne og saksbehandlere har Byggesak stort behov for digitalisering av byggesaksarkivet. I 2021 ble det derfor satt en prosjektgruppe i samarbeid med Kongsbergregionen for å kunne kartlegge arbeidet med digitalisering av byggesaksarkivet. Digitalisering av byggesaksarkivet vil bidra til å tilrettelegge grunnlaget for bedre tjenester og redusert ressursbruk på avdelingen.

Utfordringer

Under pandemien ble det lagt vekt på å opprettholde lav saksbehandlingstid. Utstrakt bruk av hjemmekontor i 2020 ga nyttige erfaringer i 2021. Byggesak fungerte derfor digitalt fra dag en via hjemmekontor i 2021 under pandemien. I perioder med lav smitte var kommunehuset åpent for forhåndsavtalte møter, en-til-en samtaler med saksbehandler. Fokuset var å kunne drive ordinær saksbehandling og saksproduksjon slik at utbyggere, tiltakshavere og planleggere kunne opprettholde sin virksomhet under pandemien.

Byggesak bruker omfattende ressurser på generell veiledning utenom pågående byggesaker. I tillegg til den generelle veiledningen bruker byggesak mye ressurser på å opplyse saken før vedtak treffes da søknadene ofte sendes svært mangelfullt. I 213 av 326 søknader sendte Byggesak mangelbrev og bedt om tilleggsinformasjon før saken ble behandlet.

Oppmåling/Geodata

Mål

- Behandling av oppmålingsforretninger og matrikkelføring innen lovpålagte tidsfrister etter matrikkelloven med tilhørende forskrift.
- Utføring av oppmålingsforretningen skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser i samsvar med god landmålerskikk.
- Avdelingen skal veilede og yte god service til innbyggerne og brukerne.
- Planlegge og utføre stikningsarbeider, herunder innhenting og bearbeiding av stikningsdata og relevante tegninger og modeller.

Resultater

Oppmåling/Geodata har ansvaret for forvaltning av eiendomsinformasjon (matrikkeldata), basiskart, flybilder, temakart og alt arealplaner og byggesak produserer av endringer og tiltak. Oppmåling av eiendommer og eierseksjonering er sentrale lovpålagte oppgaver. Avdelingen mottok 136 søknader om opprettelse og endring av grunneiendom i 2021, mot 92 søknader i 2020, hvor av 132 søknader ble behandlet i 2021. I tillegg behandlet avdelingen 158 rekvisisjoner om oppmålingsforretninger i 2021, mot 120 i 2020. Dette er en økning på ca. 32 % fra året før. I 2020 ble det satt en prosjektgruppe som består av ledernetverk for plan, bygg og geodata i Kongsbergregionen. De fikk mandat til å iverksette et felles arbeid med å beskrive kommunenes behov for kartløsning for en felles anskaffelse av kartsystemer i regionen.

Utfordringer

Hovedarbeidsområdet for en landmåler er fast eiendom og rettigheter knyttet til denne. Dette er et felt hvor sterke private og offentlige interesse krysser hverandre. Høy kompetanse er derfor nødvendig for å sikre god kvalitet på opplysningene i matrikkelen og gi god service til brukerne. Avdelingen klarer ikke alltid å behandle oppmålingsforretninger og matrikkelføring innen lovpålagte tidsfrister etter matrikkelloven. I tillegg er avdelingen sårbar og fremstår ikke som tilstrekkelig robust ved at viktige kompetanser bare sitter hos den enkelte landmåler.

Utslippssaker

Mål

- Behandling av utslippssaker innen lovpålagte tidsfrister etter forurensningsloven med tilhørende forskrift.
- Avdelingen har som mål at forurensningen fra spredt avløp skal begrenses.
- Føre tilsyn med små avløpsanlegg. Formålet med tilsynsarbeid er både at antallet små avløpsanlegg skal reduseres og at flest mulig anlegg skal være godkjent etter dagens renskrav.
- Avdelingen skal veilede og yte god service til innbyggerne og brukerne.

Resultater

Forvaltningsavdelingen behandlet 28 søknader om utslippstillatelser i 2021. Av disse ble det gitt to avslag. Det er registrert over 2100 private avløpsanlegg i Sigdal kommune. Svært mange av kloakkutslippene fra spredt bebyggelse har dårlig rensing og tilfredsstillende ikke dagens krav til utslipp. Kommunen har som mål at forurensningen fra spredt avløp skal begrenses. Dette skal skje ved at alle spredte avløpsanlegg som ikke tilfredsstillende dagens renskrav skal utbedres eller tilknyttes kommunalt nett der det finnes mulighet til tilkobling.

I 2020 utlyste kommunen en ny stilling som VA-ingeniør/tilsynsleder som kunne arbeide med tilsyn og kontroll av private avløpsanlegg i spredt bebyggelse. Stillingen ble besatt i 2001. Arbeidet med tiltaksplan ble startet i 2021. Tiltaksplan skal beskrive hvordan arbeidet med tilsyn og opprydding i spredte avløp skal foregå, og hvordan kommunen skal sikre en åpen, informativ og ryddig prosess. Det vil da skisseres en fremdriftsplan for oppryddingen, og det anslås at omtrent halvparten av anleggene vil få pålegg om opprydding eller tilknytning til kommunalt nett der det finnes mulighet til det.

Personalressurser

Forvaltningsavdelingen har per i dag riktig kompetanse, men fremstår ikke som tilstrekkelig robust fordi hvert årsverk dekker flere fagfelter. Avdelingen er også sårbar ved fravær og etter all sannsynlighet er ikke rigget på en måte som kan imøtekomme fremtidige krav til kompetanse. Dette skyldes i all hovedsak at kapasiteten utfordrer muligheter for kompetanseheving og spesialisering innenfor hvert fagfelt hos den enkelte saksbehandler.

Stilling	Årsverk
Avdelingsleder/ plansjef	1,0
Saksbehandler plan	1,0
Saksbehandlere byggesak	2,0
Saksbehandler utslipp/ tilsyn utslipp	2,0
Oppmålingsingeniører	2,6
Kart og geodata	0,7
Saksbehandler/politisk sekretariat	0,5
Totalt	9,8

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
3010-Plansaksbehandling (S)	-342	-323	-356	-356	90,6 %	-34
3020-Bygge-delings-seksj (S)	-441	-69	-707	-707	9,7 %	-638
3021-Kontroll og tilsyn av utslippstillatels (S)	-22	-288	-13	-13	2165,3 %	275
3030-Kart og oppmåling (S)	-468	-390	-640	-640	60,9 %	-250
	-1 274	-1 070	-1 716	-1 716	62,3 %	-646

Kommentar til status økonomi

Forvaltningsavdelingen har et forbruk på 62 prosent i 2021. Avdelingen har inntekter som ligger 646 000 kr lavere enn budsjettet, men har et overskudd for året på 1 070 000 kr. I 2020 hadde avdelingen inntekter som var 454 000 kr lavere enn budsjett.

Forvaltningsavdelingen opererer i stor grad innenfor selvkost. Dersom det oppstår et avvik mellom inntekter og kostnader i et års selvkostregnskap (etterkalkyle), skal overskuddet/underskuddet reguleres mot et selvkostfond. Selvkostfondets funksjon er å håndtere svingninger i inntekter og kostnader slik at gebyrene kan holdes mer stabile. Dersom tjenesteområdet ikke har fond, må underskudd dekkes av kommunekassen.

Forvaltningsavdelingen har samlet sett hatt et mindreforbruk på 1,7 mill. kroner pr. 31.12.2021. Mindreforbruket ligger innen tjenesteområder for arealplaner, byggesak, kart og oppmåling, og utslipp.

3010 Plansaksbehandling: For arealplaner var gebyrinntektene 33 663 kr høyere enn budsjett. Årsaken til merinntektene på avdelingen skyldtes blant annet behandling av flere plansaker som hadde kommet i 2020, men ble behandlet i 2021.

3020 Byggesak For byggesaksområdet var gebyrinntektene 637 970 kr lavere enn budsjettet. Dette er en tjeneste som alltid er krevende å budsjettere. Det ble ved budsjettering tatt høyde for enda høyere aktivitet enn det som ble faktisk tilfelle. I tillegg er kostnadene på området økt med en ekstra byggesaksbehandler. Området går likevel totalt sett med overskudd på 68 737 kr.

3021 Kontroll og tilsyn med utslippstillatelser: For utslipp og tilsyn med spredte avløp var det et mindreforbruk på 274 928 kr. Årsaken til mindreforbruk skyldtes blant annet vakanse i saksbehandlerstillingen. Ubrukte midler avsettes til fond for bruk senere år.

3030 Kart og oppmåling: Tjenesteområder kart og oppmåling hadde gebyrinntekter som var 311 913 kr lavere enn budsjettet. Det ble ved budsjettering tatt høyde for enda høyere aktivitet enn det som ble faktisk tilfelle. Området går likevel totalt sett med overskudd på 327 627 kr.

Oppsummering tiltak

Det er ikke nødvendig med å iverksette tiltak for justering av budsjettavviket. Stillingene på byggesak og utslipp er besatt, og det vil mest sannsynlig føre til at forbruket vil være i samsvar med budsjettet til neste år.

Landbruk

Tjenesteområdebeskrivelse

Landbrukskontoret sine hovedoppgaver er lov- og tilskuddsforvaltning innen jord- og skogbruket. I tillegg forvaltning knytta til vilt, fisk og utmarksressursene våre. Forvaltningen av Vannområdet Simoa, på vegne av Sigdal og Modum kommuner, er også plassert under landbruk. Administrasjonen av veterinærberedskapen for Krødsherad, Sigdal og Modum kommuner ligger også her.

Mål, resultat og utfordringer

Mål

- Bidra til gjennomføring av vedtatt kommuneplan, og andre politiske vedtak og planer.
- Bidra til å gjennomføre jordbruks- og skogpolitikken lokalt. De viktigste virkemidlene for å gjennomføre dette er de økonomiske virkemidlene, lovforvaltning og veiledning.
- Tilrettelegge for næringsutvikling i landbruket, både tradisjonelt og tilleggsnæringer.
- Bidra til å sikre godt vannmiljø og bærekraftig bruk av vannressursene våre gjennom bla arbeidet med Vannområde Simoa.
- Bidra til av viltforvaltningen gir sunne storviltbestander av en størrelse som gir den samfunnsmessig største nytteverdien.
- Bidra til at det gjennomføres fiskestelltiltak, og at fiskeinteressene ivaretas for øvrig.
- I forhold til friluft- og utmarksområder vil det være viktig å bidra til at skog og fjell er tilrettelagt for økt bruk til friluftsliv. Dette har også et folkehelseperspektiv.

Resultater

Jordbruket:

Antall søkere og utbetalinger i de største tilskuddsordningene:

	2018	2019	2020	2021
Produksjonstillegg (PT)				
Antall søkere pr. 01.10 (husdyr og areal)	162	160	156	150
SUM utbetalt tilskudd i mill for PT	29,8	31,3	31,2	35,1
Søknader regionalt miljøprogram (RMP)	88	92	100	104
Organisert beitebruk (OBB) 3 beitelag i kommunen	3	2	3	3
SUM utbetalt tilskudd i mill for RMP og OBB	1,7	1,9	2,2	2,2

Jordbruksarealet det ble søkt om produksjonstilskudd på i 2021 var knappe 33 000 dekar, som er fordelt på i underkant 17 000 dekar gras og godt og vel 15 500 dekar korn.

Pr 31.12.21 var det igjen 7 mjølkeprodusenter i kommunen.

Veterinærvaktordninga: Det er Sigdal kommune som administrerer veterinærvaktordninga for kommunene Sigdal, Modum og Krødsherad. Kommunene er ansvarlig for at det er tilgjengelig veterinærvakt 24/7. Det inngår fire veterinærer i vår vaktordning.

Egenerklæringer konsesjonsfrihet: Landbrukskontoret har behandlet ca 250 egenerklæringer om konsesjonsfrihet i 2021.

Skogbruket:

Avvirkinga i Sigdal i 2021 var 82 312 kubikkmeter jf Statsforvalterens skogfondsregnskap og statistikk 2021.

Det har vært god aktivitet på skogsbilveibygging.

Skoleskogdagen har de to siste åra, pga smittevern hensyn, blitt arrangert ute på den enkelte skole. Det betyr at skolene har hatt en halv dag hver med informasjon og aktiviteter knytta primært til skogbruket, men og med innslag av utmark og jordbruk. Denne ordninga har fungert fint og skolene har vært godt fornøyde.

Jakt:

Fellingsstatistikk:	2018	2019	2020	2021
Elg tildelt/felt:	236/202	234/178	230/190	230/195
Hjort tildelt/felt:	164/18	132/37	121/28	141/28
Rådyr tildelt/felt:	572/57	533/61	531/76	458/92

Vannomrode Simoa:

Arbeidet i vannområdet Simoa har fått et kraftig løft ved at det er ansatt vannområdekoordinator i 40% stilling. Det er nå på plass administrativ- og politisk struktur til vannområdet, og arbeidsplan og samarbeidsform er vedtatt. Det gjennomføres som tidligere basisovervåking, men det er nå også mulig å samarbeide mer målretta med utfordringer bla innafor vann- og avløp og landbruk.

Personalressurser

Stilling	Årsverk
Avdelingsleder/jordbrukssjef	1,0
Skogbrukssjef	0,8
Saksbehandler skogbruk	0,4
Saksbehandler jordbruk	0,5
Totalt	2,7

Fra november 2021 er skogbrukssjefen ute i permisjon, og det har ikke lyktes å få inn en erstatte.

I tillegg er det 0,4 årsverk på Vannområde Simoa fra 01.05.21. Sistnevnte deler vi med 30% på Modum og 70% på Sigdal.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2021	Rev. bud. 2021	Forbruks %	Avvik i kr
1203-Personal/opplæring/velferd	0	6	5	5	111,2 %	-1
3201-Kommunal næringsvirksomhet	-3	-10	0	0	0,0 %	10
3250-Næringstiltak	0	326	0	0	0,0 %	-326
3290-Landbrukskontor	1 953	2 196	2 067	2 359	93,1 %	163
3292-Veterinærer	59	89	-20	-20	-446,5 %	-109
3600-Miljøvern	-44	-134	70	70	-192,0 %	204
3601-Frilufts- og utmarksområde	861	1 100	1 396	1 396	78,8 %	296
3602-Fiske- og viltforvaltning	0	0	6	6	0,0 %	6
	2 825	3 572	3 524	3 815	93,6 %	244

Kommentar til status økonomi

Landbruksavdelingen har et forbruk på 94 prosent i 2021. Avdelingen har et mindreforbruk på 244 000 kr mot mindreforbruk på 657 000 kr i 2020.

Mindreforbruket og årsakene til dette er kommentert nedenfor.

Kommentarer til tjenester med mer enn 100 000 kr i avvik fra budsjett:

3250 *Næringsformål* viser et merforbruk på 325 708 kr som gjelder tildelinger fra kommunalt næringsfond.

3290 *Landbrukskontor* har et mindreforbruk på 152 613 kr som hovedsaklig skyldes lavere lønnskostnader i forbindelse med permisjon og vakant i stilling.

3292 *Veterinærer* har et merforbruk på 109 298 kr som skyldes merkostnader til dagvakt veterinærer.

3600 *Miljøvern* har et mindreforbruk på 204 498 kr som gjelder tilskudd til arbeid med vannområde Simoa. Midlene settes på fond for bruk til formålet senere år.

3601 *Friluft- og utmarksområder* har et mindreforbruk på 296 347 kr som i hovedsak skyldes at det er tildelt mindre midler fra fond for turist- og friluftformål.

Kommunens egne planer

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunens egne planer er skilt ut som eget område rapporteringsmessig fra 2021. Hensikten er å skille på arbeid med planer innenfor selvkost, som ligger på forvaltningsavdelingen, og kommunens egne planer som ligger utenfor selvkost. Eksempel på planer som sorterer under denne avdelingen er kommuneplaner, arbeid med reguleringsplaner for boligutvikling fram til planen kan saksbehandles for førstegangsbehandling, og andre temaplaner.

Mål, resultat og utfordringer

Arbeid med kommunens egne planer skal sikre god samfunnsplanlegging, og at temaplaner og sektorplaner rulleres etter behov.

Hovedoppgavene i 2021 har vært slutføring av kommunedelplanen for Tempelseter- Djupsjøen og Eggedal sentrum, oppstart og arbeid med kommuneplanens samfunnsdel, oppstart og arbeid med trafiksikkerhetsplan.

Personalressurser

Det er knyttet 1 fast stilling som kommuneplanlegger til dette området. I tillegg trekker området på ressurser fra resten av kommunens administrasjon etter behov.

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
1000-Politisk styring og kontroll	0	37	0	0	0,0 %	-37
3010-Plansaksbehandling (S)	1	1 363	0	531	256,7 %	-832
	1	1 400	0	531	263,7 %	-869

Kommentar til status økonomi

3010 Plansaksbehandling har et merforbruk i forhold til budsjett på 831 826 kr. Tjenesten her gjelder arbeid med kommunens egne planer, og må ses i sammenheng med samme tjeneste under drift. Totalt sett har denne tjenesten et mindreforbruk samlet sett. For 2022 vil alle kostnader for denne tjenesten føres under dette området, og ikke være splittet på flere områder.

Sigdal kirkelige fellesråd

Status økonomi per tjeneste

Funksjon/tjenesteområde	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Forbruks	Avvik i kr
	2020	2021	2021	2021	%	
3900-Kirkelig fellesråd	2 207	2 294	2 101	2 294	100,0 %	0
3930-Kirkegårder	1 150	1 150	1 150	1 150	100,0 %	0
	3 357	3 444	3 251	3 444	100,0 %	0

Kommentar til status økonomi

Kirkelig fellesråd har fått overført tilskudd på 3 443 800 kr i 2021.

Her kan man lese [Årsmelding til Sigdal kirkelige fellesråd, Sigdal og Eggedal menighetsråd 2021](#).

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

Prioritet	Sigdal	Sigdal Kostragruppe	Landet
	2020	2021	04 uten Oslo
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner	969	1 101	941
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter	1,4 %	1,5 %	1,3 %